

Capitolul 1

Atunci preoții cei mai de seamă, cărturarii și bătrânii norodului s-au strâns în curtea marelui preot care se numea Caiafa; și s-au sfătuit împreună, cum să prindă pe Isus cu vicleșug, și să-L omoare.
Matei 26, 3-4

Planul omorârii lui Isus Cine a omorât pe Isus?

Vina principală în privința aceasta a fost atribuită de-a lungul anilor în mod obișnuit poporului iudeu. Expresia „ucigașii lui Hristos” a fost folosită deseori de fanatici și instigatori răi intenționați ca atribut pentru anumite minorități naționale. Și, în mod trist, acuzarea de a fi omorât pe Isus a fost deseori folosită ca să îndreptățească pe toți cei care s-au purtat cu dușmănie față de iudei – de la crimele cu motiv rasist și până la holocaust. Chiar dacă aceste pogromuri au fost făcute deseori în numele lui Isus, un astfel de fanaticism are motivații satanice și anticreștine și cu certitudine nu este o dragoste adevărată față de Hristos.

Într-un anumit sens, corespunzător Vechiului și Noului Testament, este adevărat că Israel este vinovat de moartea lui Mesia al său. Isaia 49, 7 vorbește, de exemplu, despre Sfântul, despre Mesia care va veni, ca despre »Cel disprețuit și urât de popor«. Isaia 53, 3 descrie profetic cum Mesia va fi disprețuit și părăsit de cei din poporul Său. În ceasul morții Lui își vor întoarce fețele de la El. Psalmul 22, 7-9 descrie profetic cum va fi tratat Hristos de către aparținătorii poporului Său, atunci când El va atârna pe cruce: »Dar Eu sunt vierme, nu om, am ajuns de ocară oamenilor și disprețuit de popor. Toți cei ce mă văd își bat joc de mine, își deschid gura, dau din cap și zic: „S-a încrezut în Domnul! Să-L mântuiască Domnul, să-L izbăvească, fiindcă-L iubește!”«

Citim în Noul Testament că planul omorârii lui Isus a fost alcătuit într-o ședință secretă sub conducerea marelui preot Caiafa.

»Atunci preoții cei mai de seamă și fariseii au adunat soborul, și au zis: „Ce vom face? Omul acesta face multe minuni. Dacă-L lășăm așa, toți vor crede în El, și vor veni romanii și ne vor nimici și locul nostru și neamul.” Unul din ei, Caiafa, care era mare preot în anul acela, le-a zis: „Voi nu știți nimic; oare nu vă gândiți că este în folosul vostru să moară un singur om pentru popor, și să nu piară tot neamul?” ... Din ziua aceea, au hotărât să-L omoare.» (Ioan 11, 47-50,53).

Aparținătorii acestui sfat, care este foarte clar că era sinedriul, au făcut uz de funcția lor de conducere în Israel în timpul lui Hristos. Ei au fost indiscutabil vinovați. Într-un anumit sens este legitim să spunem, că nu numai marii preoți și căpeteniile, ci și aparținătorii poporului Israel au avut partea lor de vină la această crimă (compară cu Luca 23, 13). Când a fost interogată de Pilat, ei au fost cei care au strigat »Răstignește-L, răstignește-L!« (versetul 21). De aceea Petru, în discursul său din ziua de Rusalii în Ierusalim, li s-a adresat cu »bărbați israeliți« și le-a zis: »voi L-ați răstignit, și L-ați omorât prin mâna celor fără de Lege.« (Faptele Apostolilor 2, 22-23).

Dar a fost vina iudeilor pentru moartea lui Hristos *mai mare* decât a celorlalți oameni? Cu siguranță nu! A fost de fapt Pilat din Pont, un guvernator roman, un păgân, care L-a condamnat la moarte. Și el s-a unit în aceasta cu Irod Antipa, care (cu toate că purta titlul de „împăratul iudeilor”) nu era un iudeu. El era mai degrabă indumeu – un domnitor străin, urât de iudei și care datora cezarului ocuparea tronului.

În afară de aceasta, crucificarea era de natură romană. Ea a fost poruncită și executată de reprezentanții autorității romane – și nu iudaice. Soldații romani au bătut cuiele în mâinile și picioarele lui Hristos. Un comando roman a ridicat crucea (Matei 27, 27-35). O sulică romană a străpuns coasta Sa (Ioan 19, 34). De aceea păgânii au avut un rol mult mai important decât iudeii în omorârea lui Isus.

Da, omorârea lui Isus cuprinde o conspirație foarte mare, la care au luat parte romanii, Irod, păgânii, marele sfat iudeu și poporul Israel – persoane și grupe total diferite, care, cu excepția acestui eveniment, rareori au fost în deplină concordanță una cu alta. Este deosebit de remarcabil faptul că crucificarea lui Hristos este *singurul* eveniment istoric, la care toate persoanele și grupele de persoane lucrează împreună pentru atingerea țelului comun. Toți au fost vinovați. Vina este în aceiași măsură asupra tuturor. Iudeii ca națiune nu au o vină mai mare sau mai mică decât păgânii.

Aceasta este prezentat foarte clar în Faptele Apostolilor 4, 27. Acolo este notată o rugăciune comună, formulată în întrunirea primilor creștini: »În adevăr, împotriva Robului Tău celui sfânt, Isus, pe care L-ai uns Tu, s-au însoțit în cetatea aceasta Irod și Pilat din Pont cu neamurile și cu noroadele lui Israel«. Nu este absolut deloc justificată încercarea de a atribui vina omorării lui Isus uneia din aceste grupe de oameni. Crucificarea a fost o faptă comună, îndreptată împotriva lui Dumnezeu de către omul păcătos. Toți sunt în aceiași măsură vinovați.

Și cu toate acestea nu s-a spus tot adevărul despre aceia care au omorât pe Isus. Scriptura scoate în evidență de la început și până la sfârșit, că moartea lui Hristos a fost voită de Dumnezeu și hotărâtă mai dinainte de El. Una din cele mai importante profeții ale Vechiului Testament cu privire la crucificare este Isaia 53. Isaia descrie profetic chinurile lui Mesia, aduse din partea mulțimii batjocoritoare, și apoi adaugă: »Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferință« (Isaia 53, 10). A omorât Dumnezeu pe propriul Lui Fiu? Exact aceasta învață Scriptura. De ce? Potrivit cu Isaia 53, 10 pentru că »Își va da viața ca jertfă pentru păcat«. Prin aceasta Dumnezeu urmărea intenții de mântuire.

În planurile celor care au omorât pe Hristos era vorba numai de crimă. În nici un caz nu pot fi socotiți nevinovați de fapta lor rea, făcându-se referire la intențiile lui Dumnezeu, care sunt bune. Rămâne o faptă făcută prin »mâna celor fără de Lege« (Faptele Apostolilor 2, 23). Ea a fost, în ceea ce privește pe făptuitorii umani, asemenea celor care au înfăptuit-o, în totalitate rea. Răutatea crucificării nu poate fi în nici-un caz minimalizată prin aceea că Dumnezeu în suveranitatea Lui a făcut să aibă un rezultat bun. Chiar dacă este adevărat, că a fost un plan suveran – actul propriu-zis rămâne o crimă perfidă.

Și cu toate acestea a fost *clar* planul suveran și sfânt al lui Dumnezeu, care a fost întocmit înainte de întemeierea lumii (compară cu Apocalipsa 13, 8). Să privim încă o dată rugăciunea din Faptele Apostolilor 4, de data aceasta în totalitatea ei:

»Stăpâne, Doamne, care ai făcut cerul, pământul, marea și tot ce este în ele! Tu ai zis prin Duhul Sfânt, prin gura părintelui nostru David, robul Tău: „Pentru ce se întărită neamurile, și pentru ce cugetă noroadele lucruri deșarte? Împărații pământului s-au răsculat, și domnitorii s-au unit împotriva Domnului și împotriva Unsului Său.” În adevăr, împotriva Robului Tău celui sfânt, Isus, pe care L-ai uns Tu, s-au însoțit în cetatea aceasta Irod și Pilat din Pont cu Neamurile și cu noroadele lui Israel, *ca să facă tot ce hotărâse mai dinainte mâna Ta și sfatul Tău.*« (Faptele Apostolilor 4, 24-28).

În Faptele Apostolilor 2, 23 răsună același gând: »Pe Omul acesta, *dat în mâinile voastre, după sfatul hotărât și după știința mai dinainte a lui Dumnezeu*, voi L-ați răstignit, și L-ați omorât prin mâna celor fără de Lege.«

Dumnezeu a vrut ca Isus să moară. Sau – ca să spunem prin cuvintele din Isaia 53, 10: Domnul a găsit cu cale (sau: *I-a plăcut*) să-L zdrobească.

În ce privință i-a plăcut lui Dumnezeu moartea Fiului Său? I-a plăcut mântuirea care a fost înfăptuită. I-a plăcut că planul Său veșnic de mântuire s-a împlinit în felul acesta. I-a plăcut jertfa Fiului Său, care a murit, pentru ca alții să poată avea viața veșnică. I-a plăcut să poată arăta în felul acesta foarte clar mânia Sa dreaptă asupra păcatului. I-a plăcut să dovedească dragostea Sa față de păcătoși printr-o jertfă așa de mare.

Cu tot răul, care este legat de crucificare, este valabil: ea a dat naștere la un bine nesfârșit de mare. Da, aici este vorba de fapta cea mai rea înfăptuită vreodată de inima păcătoasă. Fiul lui Dumnezeu, fără păcat – da, Dumnezeu cel sfânt Însuși în chip de om – a fost omorât pe nedrept, după ce L-au chinuit în cel mai îngrozitor fel pe care duhul omului fără Dumnezeu și l-a putut imagina. A fost esența răului, a celei mai rele fapte pe care putea să și-o imagineze vreodată decăderea umană, și cel mai oribil păcat, care a fost înfăptuit vreodată. Și cu toate acestea, din ea a rezultat cea mai mare binecuvântare a tuturor timpurilor – mântuirea a nenumărate suflete, arătându-se slava lui Dumnezeu ca Mântuitor. Cu toate că ucigașii lui Hristos au intenționat să facă răul, Dumnezeu l-a transformat în bine, ca să mântuiască pe mulți (compară cu Geneza 50, 20).

De aceea crucea este dovada cea mai mare a suveranității lui Dumnezeu. Hotărârile Lui se împlinesc, cu toate intențiile rele ale păcătoșilor. Dumnezeu lucrează neprihănirea Sa chiar prin faptele rele ale uneltelor nelegiurii. Nicidecum nu putem să-L învinuim de faptele lor rele, dimpotrivă, acestea fac să se recunoască cum tot ce face El este bine și cum El este în stare să facă ca toate lucrurile să lucreze împreună spre bine (Romani 8, 28) – chiar și faptele cele mai rele, plănuite vreodată de forțele răului.

Dacă Dumnezeu în suveranitatea Sa are totul sub control, atunci când Fiul Său prea iubit a fost omorât de omul fărădelegii, de omul însetat de sânge, se pune întrebarea: de ce să pară cuiva greșit gândul că Dumnezeu stăpânește încă totul cu suveranitatea Sa, chiar și atunci când au loc lucruri rele mici? De aceea crucea dovedește foarte clar suveranitatea absolută a lui Dumnezeu.

Conspiratorii se sfătuiesc

Întâmplarea dramatică a crucificării începe în Evanghelia după Matei capitolul 26, unde se pune la cale complotul împotriva lui Isus. De fapt Hristos a trăit tot timpul existenței Lui pe pământ orientat spre acest moment. S-a coborât, devenind Om – având ținta clară de a muri (Ioan 12, 27; Filipeni 2, 4-7; Evrei 2, 14). Când a stat înaintea lui Pilat și aștepta sentința de condamnare la moarte, Hristos Însuși a spus: »Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume« (Ioan 18, 37). A vorbit mereu de ceasul morții Lui ca »ceasul Meu«, »timpul Meu« și »ceasul« (Ioan 2, 4; 7,6,30; 8, 20; 12, 23; 13, 1; 17,1). Totul în viața Lui conținea pregătirea pentru ceasul morții Sale.

Isus a spus de mai multe ori ucenicilor Săi, că El va muri de mâna acelor care Îl urăsc. Da, cu mult timp înainte de ultima Lui călătorie la Ierusalim, »pe când stăteau în Galileea, Isus le-a zis: „Fiul Omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor. Ei Îl vor omorî« (Matei 17, 22-23; compară cu 16, 21; 20,17-19).

Acum sosise ceasul. O succesiune neîntreruptă de evenimente, care se vor încheia cu moartea Sa, a început să se deruleze. Ultima săptămână a lucrării Lui pe pământ se apropia de sfârșit. Hristos și-a terminat tocmai predica Sa de pe Muntele Măslinilor (cu privire la timpul din urmă) – acea prezentare profetică cuprinsă în capitolele 24 și 25 din Evanghelia după Matei. Dar în gândurile Lui se preocupa în mod sigur cu tema morții Sale. Evanghelistul Matei scrie: »După ce a isprăvit Isus toate cuvântările acestea, a zis ucenicilor Săi: „Știți că după două zile vor fi Paștele; și Fiul Omului va fi dat ca să fie răstignit”« (capitolul 26, 1-2). El a știut că Îi sosise ceasul. Planul suveran al lui Dumnezeu pentru mântuirea păcătoșilor stătea gata să se îplinească. Și cu toate că oamenii răi plănuiau în ascuns exact în acel moment moartea Sa, pentru Duhul lui Hristos, căruia toate Îi sunt subordonate și care știe totul, aceasta nu era un secret.

Cu puține zile mai înainte a intrat în cetate însoțit de un alai triumfător, oamenii din stânga și din dreapta Lui strigau »Osana!«. Pentru ucenici – ca și pentru oricare alt spectator uman – se părea că are parte de un sprijin mare din partea mulțimii, care Îi netezea drumul spre tronul lui Mesia. Dar Isus cunoștea adevărul. Nu te poți baza pe părerea publică. Neprihănirea nu va avea niciodată succes în baza ajutorului părerii mulțimii. Mulțimea de oameni flămândă de senzații a

fost atrasă de minunile făcute de Isus, dar nu au fost gata să-și recunoască păcatele și să I se supună Lui ca Domn. Se poate pe deplin presupune că mulți din popor, care la începutul săptămânii au strigat »Osana!«, au fost aceiași care la sfârșitul săptămânii au strigat »Răstignește-L! Răstignește-L!« (compară cu Luca 23, 21).

Cu toate acestea conducătorii poporului iudeu s-au adunat în secret, ca să se sfătuiască cum să procedeze cu Isus. Ei au simțit că poziția lor de conducere era amenințată de popularitatea Sa evidentă în rândul locuitorilor Ierusalimului. Evanghelistul Matei descrie scena în felul următor: »Atunci preoții cei mai de seamă, cărturarii și bătrânii norodului s-au strâns în curtea marelui preot care se numea Caiafa; și s-au sfătuit împreună, cum să prindă pe Isus cu vicleșug, și să-L omoare. Dar ziceau: „Nu în timpul praznicului, ca să nu se facă tulburare în norod.”« (Matei 26, 3-5).

Cu toate că complotul perfid își va atinge în cele din urmă ținta, aceasta a avut loc exclusiv în concordanță cu intențiile divine și numai potrivit cu programul divin. Da, dacă omorârea lui Isus nu ar fi aparținut planului veșnic al lui Dumnezeu, ea nu ar fi avut loc niciodată. Isus a spus despre viața Sa: »Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau, și am putere s-o iau iarăși: aceasta este porunca pe care am primit-o de la Tatăl Meu« (Ioan 10, 18). Pilat a încercat să constrângă pe Isus să răspundă la acușările care I se aduceau. În privința aceasta a făcut uz de autoritatea sa de guvernator: »Nu ști că am putere să Te răstignesc, și am putere să-Ți dau drumul?« (Ioan 19, 10). Dar Isus i-a zis: »N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dată de sus« (versetul 11). Fără îndoială, Dumnezeu era pe deplin suveran în orice aspect al celor ce se întâmplau.

Da, de mai multe ori în trecut, diverși dușmani ai lui Hristos au încercat să-L omoare. Planurile lor au fost însă intersectate de Dumnezeu, căci timpul Lui nu venise încă. Prima încercare de a-L omorî a avut loc imediat după nașterea Lui. Irod a dat poruncă să fie uciși toți copiii de parte bărbătească până la vârsta de doi ani, din Betleem și din jurul Betleemului, pentru că a auzit că acolo s-ar fi născut Mesia. Un înger trimis de Domnul l-a avertizat pe Iosif, așa că familia compusă din trei persoane a putut să fugă în Egipt, până când a trecut pericolul.

La una din primele Lui apariții publice, în timpul lucrării Sale publice, Hristos a citit în Sinagoga din locul natal Nazaret din cartea prorocului Isaia. Oamenii care erau acolo au auzit cum El afirma, că El este Acela despre care a scris prorocul. Au devenit așa de înfuriați de învățătura Lui, că L-au scos afară din cetate și L-au dus până pe creasta dealului pe care era așezată cetatea. Intenționau să-L arunce în prăpastie și să-L omoare, dar El a scăpat în chip supranatural (Luca 4, 16-30). Nu-I sosise încă timpul.

La începutul lucrării Sale în Ierusalim, Hristos a vindecat în ziua de Sabat pe un om aflat la scaldătoarea Betesda. Când căpeteniile religioase L-au atacat, Hristos a replicat că Tatăl Său lucrează și de aceea este potrivit ca și El să lucreze (Ioan 5, 17). Evanghelistul Ioan scrie: »Tocmai de aceea căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, și se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu« (versetul 18). Mulții dintre conducătorii iudei care au luat parte la acest eveniment au fost fără îndoială aceiași care s-au asociat mai târziu la complotul inițiat de Caiafa.

În perioada aceea de început a lucrării Sale în Ierusalim, faptul că conducătorii iudei voiau să omoare pe Isus era așa de cunoscut, că se vorbea despre El ca despre »Acela pe care căutau ei să-L omoare« (Ioan 7, 25). Cu toate că pretutindeni era cunoscut că viața Lui era în pericol, faptul acesta nu L-a făcut pe Isus să dea cu nimic înapoi din lucrarea Sa. A vorbit în continuare deschis, conducătorii iudei văzând lipsa Lui de frică nu au avut curajul să intervină împotriva Lui. Din cauza aceasta mulți oameni se întrebau dacă nu cumva marele sfat știe că El este Mesia (versetul 26). Chiar și paza Templului – autorizată să-L prindă – s-a temut din cauza sincerității Lui să pună mâna pe El. Când marii preoți și fariseii au vrut să știe de ce nu L-au prins, slujitorii au răspuns: »Niciodată n-a vorbit vreun om așa, ca Omul acesta!« (Ioan 7, 46).

Timpul Lui nu sosise încă. Abia atunci când Îi va fi venit timpul, planurile lor de moarte își vor atinge ținta.

El a știut când timpul Lui a sosit cu adevărat. În noaptea când a fost prins a zis ucenicilor Săi: »Fiul Omului se duce, după cum este rânduit« (Luca 22, 22).

Și astfel, lovitura plănuită de dușmanii lui Isus împotriva Lui a corespuns pe deplin cu planul Lui Dumnezeu rânduit mai înainte de veșnicii.

Apostolul Ioan a scos în evidență acest fapt în relatarea lui despre sfatul secret al complotiștilor. Probabil lui Ioan i s-au adus detalii despre cele spuse la această întrunire, de către cineva care a fost de față atunci când s-a planificat lovitura. Probabil a fost Nicodim, care a fost numit mai marele iudeilor (Ioan 3, 1) și care se pare că pe ascuns voia binele lui Hristos (compară cu Ioan 7, 50-51; 19, 38-39). Ioan relatează că conducătorii iudei se temeau că vor fi constrânși de popor, având în vedere prestigiul lui Hristos, să-L recunoască ca Mesia și ca Domnitorul de drept al iudeilor. Aceasta ar distruge pacea nesigură cu Roma și ar umple de mânie grupa de disidenți politici lipsită de scrupule – fanaticii religioși antiromani, care voiau să răstoarne domnia romană. Aceasta la rândul ei ar amenința statutul marelui preot și al marelui sfat care ocupa în societatea iudaică (în mod deosebit în probleme religioase) o putere simbolică permisă de Roma (Ioan 11, 48). De aceea conducătorii iudei au făcut tot ce le-a stat în putință să înnăbușe zelul mesianic în Israel. În afară de aceasta, Pilat a reacționat deja la uneltirile zeloților iudei, omorându-i (Luca 13, 1). De aceea conducătorii iudei au tras concluzia că trebuie să-L aducă la tăcere pe Isus – fără să țină seama dacă El era sau nu adevăratul Mesia.

Figura proeminentă în aceste evenimente este Caiafa, care în anul acela era mare preot în funcție. Caiafa s-a lăsat călăuzit de motive politice și a fost un oportunist pragmatic. Văzut din punct de vedere biblic, marea preoție se transmitea în cadrul liniei levitice. În timpul romanilor, marii preoți au fost însă recunoscuți și numiți de puterea de ocupație. Dovezi istorice arată, că în general această funcție se primea pe bani sau putea fi acordată ca o facilitate politică. Caiafa s-a căsătorit cu fiica precedentului marele preot Ana (Ioan 18, 13). Ana exercita încă mare putere asupra ginerelui său, așa că se putea vorbi de un fel de „mare preoție comună” (Luca 3, 2). Este documentat istoric că, Caiafa a ocupat funcția de mare preot mai multe decenii – un timp deosebit de lung, dacă ținem seama de faptul că în cei circa 100 de ani de ocupație romană, 28 de bărbați au ocupat postul de mare preot (gubernatorul roman Vitellius a detronat pe Caiafa din funcția de mare preot în anul 36/37 după Hristos. Urmașul lui a fost 50 de zile în funcție). Lungimea timpului pe postul de mare preot al lui Caiafa arată că el obținuse unele favoruri neobișnuite în Roma. Era foarte corupt. În timpul domniei lui se făcea schimb de bani pe teritoriul Templului. Prin aceasta a devenit un om foarte bogat. Și ținând cont că Hristos a alungat de două ori pe schimbătorii de bani din Templu (Ioan 2, 14-16; Matei 21, 12-13), nu este de mirare că El a fost așa de urât de Caiafa.

Caiafa era un saduceu. Saduceii constituiau o grupă de disidenți aristocratici, care controlau Templul în timpul lui Isus. Din punct de vedere religios erau liberali și totodată foarte materialişti, negând învierea morților, cerul, existența îngerilor și elementele supranaturale ale Scripturii (Faptele Apostolilor 23, 8). Când interpretau legea mozaică, atunci se țineau strâns de literă, erau însă înclinați să treacă cu vederea restul Scripturii (adică toate cărțile Vechiului Testament de la Iosua și până la Maleahi), sau să le minimalizeze înțelesul. Cu toate că erau contra fariseilor, cele două grupe veneau deseori împreună, ca să încerce să pună în încurcătură pe Hristos. Dar El i-a adus totdeauna la tăcere (Matei 16, 1-4; 22,34-35; Marcu 12,13-23). Acum se uniseră iarăși în atacul de moarte împotriva Lui.

Caiafa a fost cel care a zis: »Este în folosul vostru să moară un singur om pentru norod, și să nu piară tot neamul« (Ioan 11, 50). Caiafa vorbea aici despre uciderea lui Isus, ca să evite o amenințare politică. Cu toate acestea, Ioan a recunoscut în cuvintele sale un înțeles profetic: »Dar lucrul acesta nu l-a spus de la el; ci, fiindcă era mare preot în anul acela, a prorocit că Isus avea să moară pentru neam. Și nu numai pentru neamul acela, ci și ca să adune într-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiți« (versetele 51-52).

Cu alte cuvinte: ce a plănuit Caiafa și marele sfat, mânați de motive rele, a schimbat Dumnezeu în bine (compară cu Geneza 50, 20). Ei voiau să omoare pe Isus, ca să salveze poporul care sta

sub amenințarea nimicirii crude de către puterea de ocupație romană. Dumnezeu dimpotrivă, a fost gata să jertfească pe Fiul Său ca să salveze poporul – da, oameni din toate națiunile - de la condamnarea veșnică, din cauza păcatelor lor. Apostolul Ioan folosește aproape același fel de exprimare într-una din scrisorile sale de mai târziu: »El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre; și nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi« (1 Ioan 2, 2).

Și în felul acesta planurile rele ale complotiștilor s-au suprapus cu hotărârea veșnică a lui Dumnezeu.

Chiar și momentul a coincis exact cu planul lui Dumnezeu. Era timpul Paștelui, când se sacrificau mieii de Paște. Și Hristos trebuia să fie »Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii« (Ioan 1, 29). El întruchipa împlinirea divină pe care a simbolizat-o mereu Paștele. »Când a fost chinuit și asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie, și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura« (Isaia 53, 7; compară cu Faptele Apostolilor 8, 32).

Observați că ținta complotului mai marilor norodului era »să prindă pe Isus cu viclesug, și să-L omoare. Dar ziceau: „Nu în timpul praznicului, ca să nu se facă tulburare în norod”« (Matei 26, 4-5). Fără îndoială, doreau să-L omoare cu cât mai puțină vâlvă. De aceea s-au hotărât să aștepte atâta timp, până ce au trecut Paștele, iar în Ierusalim nu mai era acea mulțime mare. Grija ca să nu permită aceasta în timpul sărbătorii nu era din cauză că voiau să păstreze sfințenia sărbătorii. (Deseori au fost omorâți criminali în timpul sărbătorilor, pentru că execuția avea atunci loc în fața mai multor spectatori). Dar ei voiau s-o facă excluzând publicul, evitând să ia naștere o răscoală.

Aceasta ne face să vedem din nou suveranitatea lui Dumnezeu asupra tuturor planurilor omenești. Ei voiau să evite un scandal public cu ocazia sărbătorii, în timp ce Dumnezeu intenționa să lase pe Hristos să moară în timpul Paștelui, ca în felul acesta cât mai mulți să poată trăi evenimentul. »Omul face multe planuri în inima lui, dar hotărârea Domnului, aceea se împlinește« (Proverbele 19, 21). »Cine a spus și s-a întâmplat ceva fără porunca Domnului?« (Plângerile lui Ieremia 3, 37).

Ierusalimul a fost plin de pelerini din toate ținuturile împărăției. Au venit să serbeze Paștele. Istoricul Iosif apreciază că în timpul unei sărbători normale de Paște în Ierusalim erau sacrificați mai mult de un sfert de milion de miei. Deoarece în medie 10 oameni mâncau dintr-un miel, se poate deduce că numărul locuitorilor Ierusalimului în timpul Paștelui putea să crească până la 2,5 – 3 milioane. Chiar și guvernatorul roman Pilat din Pont (a cărui reședință era în ținuturile de coastă ale Cezareei) venea de Paște la Ierusalim. Din punctul de vedere al conspiratorilor era cel mai rău timp ca să prindă pe Isus, dacă voiau s-o facă pe ascuns și în liniște. Ei au văzut cum a fost întâmpinat de către mulțime cu strigăte de osanale, dar au știut că riscau să ia naștere o răscoală.

Dar Paștele a fost timpul Său – timpul ales de Dumnezeu. Exact în acest timp a fost cel mai potrivit ca Mielul lui Dumnezeu să moară pentru păcatele lumii. Și când complotul a fost pus în fapte, aceasta a avut loc potrivit timpului lui Dumnezeu, și nu după imaginația lui Caiafa. Mai înainte, de fiecare dată când conspiratorii au încercat să omoare pe Isus înainte de a-i fi venit timpul, Dumnezeu a zădărnicit planurile lor. Acum, când așteptau un moment potrivit, nu au putut să amâne planul desăvârșit al lui Dumnezeu.

Hristos este uns pentru înmormântarea Sa

Evangelistul Matei prezintă o relatare scurtă, mișcătoare, care lasă să se recunoască mai mult cum Dumnezeu stă suveran deasupra tuturor evenimentelor care au dus la crucificare. El este în opoziție totală cu complotul pus la cale în palatul marelui preot. Acolo, oamenii care urau pe Isus, au conceput planuri ucigașe. Aici, o femeie care iubea pe Isus, Îl pregătea pentru înmormântarea Lui.

»Când era Isus în Betania, în casa lui Simon leprosul, s-a apropiat de El o femeie cu un vas de alabastru cu mir foarte scump; și, pe când sta El la masă, ea a turnat mirul pe capul Lui. Ucenicilor le-a fost necaz, când au văzut lucrul acesta, și au zis: „Ce rost are risipa aceasta? Mirul acesta s-ar fi putut vinde foarte scump, și banii să se dea săracilor.” Când a auzit Isus, le-a zis: „De ce faceți supărare femeii? Ea a făcut un lucru frumos față de Mine. Pentru că pe săraci îi aveți totdeauna cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna. Dacă a turnat acest mir pe trupul Meu, ea a făcut lucrul acesta în vederea pregătirii Mele pentru îngropare. Adevărat vă spun că oriunde va fi propovăduită Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce a făcut femeia aceasta, spre pomenirea ei.”« (Matei 26, 6-13),

Evangelistul Matei relatează aceasta în acest loc, pentru că este relevant pentru tema sa. Privit din punct de vedere cronologic, aceasta aparține evenimentelor din Sabatul anterior (Ioan 12, 1-3), pe când Isus se afla în Betania și Betfaghe (în marginea de răsărit a Ierusalimului) și se pregătea pentru intrarea Sa triumfală din ziua următoare în oraș. În această seară de Sabat, Isus și ucenicii Lui au fost invitați la cină în casa lui Simon leprosul. Cu toate că nu știm mai multe despre Simon leprosul, decât cele prezentate aici, este evident că el era unul, care a fost vindecat de lepră de către Hristos. Nimeni, care era leprosu, nu putea să ofere asemenea masă. Probabil că prin această masă, Simon voia să-și arate mulțumirea față de Domnul pentru binefacerea făcută.

Apostolul Ioan ne relatează același eveniment, și ne spune că Maria, Marta și Lazăr erau de față, Marta fiind cea care a adus mâncarea, iar Lazăr era unul din cei ce stăteau la masă (Ioan 12, 1-2). Fără îndoială că cei trei erau prietenii lui Simon, probabil vecini apropiați, deoarece Betania era și locul lor natal.

Maria a fost cea care L-a uns pe Isus cu mirul de nard (versetul 3). Ioan spune că ea a uns nu numai capul, ci și picioarele lui Isus, și cu părul capului ei le usca. Ea a făcut probabil în mod conștient ca și femeia prostituată din Luca 7, 36-39, pe care Isus a iertat-o.

Aceasta a șters cu părul capului ei picioarele lui Isus, pe care le udase cu lacrimi, și le-a uns cu un ulei mirositor. Această ungere a avut loc mult mai la începutul lucrării lui Hristos în Galileea, în casa unui fariseu. Maria, o urmașă credincioasă a lui Hristos, a știut fără îndoială de această întâmplare. Deoarece ea a fost mișcată de acest act de adorare nefalsificat, văzut în acest gest al femeii, a făcut și ea la fel cu cel mai mirositor și scump untdelemn, pe care putea să-l cumpere.

Atât Ioan 12, 5 cât și Marcu 14, 5 amintesc că mirul avea valoarea de trei sute de dinari – aproximativ salariul pe timp de un an al unui muncitor normal. Se putea cumpăra într-o sticlă de alabastru – care era de asemenea foarte scumpă -, Marcu amintește că Maria a spart sticla (versetul 3). Prin aceasta a arătat cât de mare era dragostea ei gata de a jertfi.

Ucenicii s-au supărat. Generozitatea Mariei li s-a părut exagerată. După argumentarea lor, mirul putea fi vândut și banii puteau fi dați săracilor. În relatarea lui Ioan ni se spune că Iuda era instigatorul ucenicilor, atunci când au exprimat această părere. Cu toate că el se îngrijea aparent de cei săraci, motivele lui erau mai puțin nobile decât făcea impresia: »Zicea lucrul acesta nu pentru că purta grijă de cei săraci, ci pentru că era un hoț, și, ca unul care ținea punga, lua el ce se punea în ea« (Ioan 12, 6).

Constatarea că Iuda era administratorul casei cercului de ucenici este semnificativă. Aceasta lasă să se recunoască câtă încredere i-a fost acordată (compară cu Psalmul 41, 9). Și faptul că și alții au urmat în acest caz exemplul lui, arată că el câștigase nu numai încrederea lor ci într-un mod deosebit de înalt și respectul lor. Se pare că niciunul din ucenici nu a presimțit că el va deveni un trădător. Chiar și atunci când Isus a prorocit că unul din cei doisprezece Îl va vinde, niciunul nu a arătat cu degetul spre Iuda. Fiecare se vedea mai degrabă pe sine însuși ca fiind un candidat al trădării, în loc să presupună că Iuda era trădătorul (Marcu 14, 19).

Este specific felului de gândire al lui Iuda, că neplăcerea lui cu privire la fapta Mariei nu o exprimă cu voce tare înaintea lui Isus. După relatarea lui Marcu, ucenicii au discutat acest fapt

mai întâi între ei, în cerc restrâns, înainte de a se duce la Maria ca s-o admonesteze cu cuvinte aspre (Marcu 14, 4-5).

Cu toate că au încercat să ascundă de Isus neplăcerea lor, El a știut ce îi preocupa. Și El i-a muștrat pentru că s-au supărat pe femeie: »Lăsați-o!« (Marcu 14, 6; compară cu Ioan 12, 7).

Aici este vorba de Dumnezeu în chip de om, care este vrednic de o astfel de adorare. Era în momentul când va muri pentru păcatele altora. Dacă nu ar fi fost așa, restul cuvintelor Sale ar fi fost lipsite de orice sentiment de compasiune și altruism: »Pentru că pe săraci îi aveți totdeauna cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna« (Matei 26, 11). Aceste cuvinte erau neobișnuite în gura Mântuitorului, care poruncise tânărului bogat să-și vândă toată averea și să dea banii săracilor (Matei 19, 21).

Dar aici Isus a redat un adevăr cuprins în Legea mozaică: »Totdeauna vor fi săraci în țară; de aceea îți dau porunca aceasta: „Să-ți deschizi mâna față de fratele tău, față de sărac și față de cel lipsit din țara ta”« (Deuteronom 15, 11). Suntem obligați să dovedim permanent generozitate față de săraci, Isus neîngrădindu-i importanța, ci a subliniat-o. În acest moment însă era vorba de ceva mult mai urgent decât sărăcia pământească. Hristos era înaintea morții Sale. Lucrarea Lui pe pământ se apropia de sfârșit. El le spusese deja aceasta. În curând nu-L vor mai avea cu ei.

Maria s-a numărat totdeauna printre oamenii atenți, când asculta cum învăța Isus (Luca 10, 39). Ea a înțeles probabil mai mult decât ceilalți. Era evident că ea simțea, că Hristos era la un punct de cotitură important al lucrării Sale pe pământ. Nu este clar cât de mult a înțeles ea că El era aproape de moarte. Este mai degrabă puțin probabil că Maria a fost pe deplin conștientă că moartea lui Hristos era așa de aproape. Voia probabil ca gestul ei să fie primit ca un act al unei adorări profunde.

Dar în acest act era un înțeles simbolic, pus de Dumnezeu Însuși în suveranitatea Sa. Isus a spus: »Dacă a turnat acest mir pe trupul Meu, ea a făcut lucrul acesta în vederea pregătirii Mele pentru îngropare« (Matei 26, 12). Și prin aceasta vedem din nou cum mâna suverană a lui Dumnezeu a aranjat în scopul Său toate evenimentele care au avut loc. Ceea ce Maria a făcut din dragoste și atitudine de adorare față de Hristos are un înțeles adânc: era o faptă simbolică, rânduită de Dumnezeu, care pregătea pe Hristos pentru moartea Sa și pentru îngroparea Sa. Într-un anumit sens era un semn al dragostei Tatălui față de Fiul, care arăta că Îi sosise timpul.

Trădătorul și lucrarea lui

Se poate ca Iuda să fi fost dezamăgit înlăuntrul lui, ca niciodată mai înainte, atunci când cu această ocazie a fost respins de Hristos. Probabil că a pus la îndoială legitimitatea mesianică a lui Isus. El aștepta – ca aproape toți ceilalți concetățeni ai lui – pe Mesia, care să elibereze pe Israel de sub dominația romană și să-și instaureze domnia. Iuda (ca și ceilalți ucenici) au sperat să ocupe o poziție în slava și administrația acestei Împărății (compară cu Matei 20, 20-21). Dar în timp ce Isus vorbea tot mai mult de lepădarea Sa și de moartea Sa, lui Iuda i-a dispărut entuziasmul de a-L mai urma. A rezistat timp de trei ani, în speranța că Isus va ocupa tronul lui David, iar lui i se va încredința o poziție înaltă. Motivele sale par să fi fost tot timpul stăpânite de sete de câștig și dorință de putere egoistă.

La aceasta se adaugă faptul că sustrăgea bani din pungă ucenicilor, pentru care era responsabil. S-a uitat cu mânie cum au fost dăruite acele cadouri prețioase – un litru cu mir de nard curat și o sticlă de alabastru – de către ucenica aceea, care nu voia nimic altceva decât să adore pe Hristos. Dacă ar fi fost un dar financiar, i s-ar fi oferit șansa să delapidese. Cum aceasta nu i s-a mai oferit, s-a hotărât, probabil, să recupereze pierderea, trădând pe Isus pentru bani. Și în felul acesta a luat probabil în acel moment hotărârea definitivă de a deveni trădător, dând pe Isus în mâna dușmanilor Săi.

Evangelistul Luca relatează că aproximativ în același moment Satana a intrat în Iuda (Luca 22, 3). Diavolul s-a folosit de lăcomia lui și de faptul că inima lui nu a fost înnoită, ci până în

acel moment a respins cu desconsiderare pe Isus. L-a luat realmente pe Iuda în posesiune, ca să execute actul de trădare ce urma să aibă loc în curând. În ceea ce-l privește pe Iuda, el s-a predat de bună voie domniei puterilor întunericului, când în ultimul act al lepădării s-a îndepărtat de Hristos. Prin aceasta a devenit o unealtă a lui Satana. Evanghelistul Matei ne spune: »Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, s-a dus la preoții cei mai de seamă, și le-a zis: „Ce vreți să-mi dați, și-L voi da în mâinile voastre?” Ei i-au cântărit treizeci de arginți. Din clipa aceea, Iuda căuta un prilej nimerit, ca să dea pe Isus în mâinile lor« (Matei 26, 14-16).

Probabil că în ceasul acela Iuda s-a dus în casa lui Caiafa tocmai în momentul când marele sfat se strânsese ca să plănuiască complotul lor împotriva lui Isus. În orice caz intențiile de trădare ale lui Iuda se unesc perfect cu atacul lor. Ei i-au cântărit imediat prețul trădării și i-au dat banii.

Era prețul unui sclav – treizeci de arginți, aceștia fiind probabil identici cu treizeci de sicli de argint (Exodul 21, 32). Treizeci de sicli corespundeau la aproximativ 120 de dinari – ca valoare, deci mai puțin decât nardul Mariei. Iuda a suferit probabil sub propria dezamăgire, că în această faptă există un fel de compensare a dreptății și că ea este un răspuns la fapta Mariei, care după părerea lui a fost foarte exagerată.

Fără îndoială că membrii marelui sfat s-au bucurat mult că complotul lor a fost susținut de unul din aparținătorii cercului restrâns de ucenici ai lui Isus. Probabil și-au imaginat că acesta aprobă planurile lor rele.

Din acel moment Iuda a căutat un prilej potrivit să trădeze pe Isus. După ce a primit banii pentru faptă, era irevocabil dator să-și îndeplinească obligațiile asumate. Trebuia acum să găsească o ocazie când Isus era singur, sau aproape singur, ca să se poată împlini planul marelui sfat de a prinde în liniște pe Isus. Și el a hotărât, că cea mai bună ocazie este în grădina Ghetsimani, unde Isus se ducea deseori cu prietenii Lui cei mai apropiați să se roage.

Văzut din perspectiva pământească, se părea că intrigile dușmanilor lui Isus s-au potrivit de la început. Fără îndoială, membrii marelui sfat au fost deosebit de bucuroși să aibă un conspirator suplimentar din cercul intim al ucenicilor lui Isus. Iuda s-a bucurat să aibă cât mai repede foloase din contractul de trădare pe care îl încheiase. Privit din punctul de vedere al dușmanilor lui Isus, toate se potriveau foarte bine.

În momentul acela nimeni nu a recunoscut, ce a văzut Isus: în fond a fost înfăptuit un plan mult mai înalt. Era planul veșnic al unui Dumnezeu suveran – un plan care a fost stabilit înainte de întemeierea lumii. Și din primul moment al conspirației s-a dovedit că Dumnezeu cu suveranitate are totul sub control, arătat în toate profețiile, care s-au împlinit, toată întâmplarea dramatică s-a derulat în concordanță deplină cu hotărârile veșnice ale lui Dumnezeu. Prima și cea mai de bază lecție, pe care o putem învăța la omorârea lui Isus, este că Dumnezeu rămâne absolut suveran peste toate. El rămâne așa și atunci când se pare că cele mai groaznice comploturi ale oamenilor păcătoși își ating țelul lor înspăimântător.

Capitolul 2

Învățătorul zice: „Vremea Mea este aproape; voi face Paștele cu ucenicii Mei în casa ta.”

Matei 26, 18

Ultima cină

Paștele era prima sărbătoare din calendarul iudaic. În fiecare an era sărbătorită »în luna întâia, în a paisprezecea zi a lunii, între cele două seri« (Levitic 23, 5). Cu această ocazie fiecare familie se gândea la eliberarea poporului din Egipt, aducând ca jertfă un miel fără cusur. Sărbătoarea era cea mai veche sărbătoare a iudeilor, primul Paște a fost sărbătorit în seara când Israel a fost eliberat din Egipt.

Paștelui îi urma sărbătoarea azimilor (Levitic 23, 6). Această sărbătoare ținea o săptămână, așa că întreg timpul de sărbătoare era de opt zile. Cele două sărbători erau așa de strâns legate una de alta, că perioada de timp de opt zile era deseori denumită »Paștele« și câteodată »sărbătoarea azimilor«. (Noul Testament folosește rar aceste expresii și atunci se recunoaște sensul general.) Privit concret, Paștele se referă la cea de-a paisprezecea zi a lunii Nisan (prima lună a calendarului iudaic), în timp ce »sărbătoarea azimilor« cuprinde restul de șapte zile de sărbătoare, care se termina în ziua a 21-a a lunii Nisan.

Cu patru zile înainte de Paște, în ziua a 10-a a lunii Nisan, fiecare familie trebuia să aleagă un miel de jertfă fără cusur și să-l pună deoparte de restul turmei. Apoi mielul trebuia să fie sacrificat (Exodul 12, 3-6). În timpul ultimei săptămâni, înainte de sacrificare, Isus și ucenicii Lui au făcut același lucru, în ziua de luni a acelei săptămâni au căutat un miel.

Să ne aducem aminte: mărturiile istorice din timpul lui Isus arată că aproximativ un sfert de milion de miei se sacrificau în timpul unei sărbători normale de Paște. Ca să se împlinească această misiune era nevoie de sute de preoți. Deoarece toți mieii erau sacrificați în aproximativ două ore înainte de lăsarea amurgului în cea a 14-a zi de Nisan (Exodul 12, 6), era nevoie de aproximativ 600 de preoți, fiecare trebuia să taie în medie 4 miei pe minut, ca să poată să-și împlinească misiunea într-o seară. Potrivit tradiției, numai maximal doi oameni aveau voie să vină la Templu cu un miel ca să-l sacrifice. După ce mielul era tăiat, trebuia dus imediat acasă și prăjit. Cu toate acestea pe Muntele pe care se afla Templul era o aglomerație mare, dacă ne gândim că în timpul tăierii mieilor erau aproximativ o jumătate de milion de oameni care se mișcau în cele două ore pe teritoriul Templului.

Iudeii din timpul lui Isus aveau două metode diferite pentru calculul calendarului – ceea ce a făcut ca problema să nu fie așa de complicată. Atât fariseii cât și iudeii din Galileea și din ținuturile de nord ale Israelului numărau zilele de la răsăritul soarelui și până la răsăritul lui a doua zi. Saducheii și locuitorii din Ierusalim și din ținuturile din jur numărau zilele de la apusul soarelui și până la apusul lui. Aceasta însemna că 14 Nisan cădea pentru un galileean joi, iar pentru locuitorii Ierusalimului era vineri. În felul acesta tăierea mieilor se făcea în două zile consecutive în cele două ore prevăzute pentru aceasta, munca preoților ușurându-se în felul acesta. Aproximativ jumătate din miei puteau fi tăiați joi, iar cealaltă jumătate era tăiată vineri.

(Prin acest detaliu complicat cu privire la problema calendarului se permite să se explice de ce Isus și ucenicii Lui – care în afară de Iuda, toți erau galileeni – au mâncat mielul pascal joi seara în odaia de sus, cu toate că evanghelistul Ioan în capitolul 18 versetul 28 spune că, căpeteniile iudaice – care locuiau toate în Ierusalim – nu serbaseră în ziua următoare încă Paștele, când Isus a fost adus în Pretoriu pentru a fi interogat. Tot așa se poate explica de ce, potrivit cu Ioan 19, 14, procesul lui Isus și răstignirea Lui a putut avea loc în ziua pregătirii.)

Cantitatea de sânge, care curgea cu ocazia acestor jertfe, era foarte mare. Sângele era lăsat să curgă de pe povârnișul de răsărit al muntelui pe care se afla Templul în valea Chidron. Din această cauză pârâul cu același nume era multe zile colorat în roșu. Aceasta amintea de prețul îngrozitor al păcatului.

Desigur, tot acest sânge și toate aceste animale nu puteau să facă ispășirea păcatelor: »căci este cu neputință ca sângele taurilor și al țapilor să șteargă păcatele« (Evrei 10, 4). Mieii simbolizau numai jertfa desăvârșită, pe care Dumnezeu Însuși o va pregăti, ca să îndepărteze păcatele. De aceea Ioan Botezătorul a privit mai departe de aceste animale și a arătat spre »Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii« (Ioan 1, 29). Nu va mai trece mult timp până când înțeleșul deplin al acestei profeții va fi descoperit.

Ultima cină este pregătită

În dimineața zilei de joi, ucenicii au început pregătirea sărbătorii Paștelui. »În ziua dintâi a praznicului Azimilor (aici evanghelistul Matei folosește exprimarea generală uzuală, care lega cele două sărbători una cu alta), ucenicii au venit la Isus, și I-au zis: „Unde vrei să-Ți pregătim să mănânci Paștele?» (Matei 26, 17).

Din relatarea evanghelistului Matei se recunoaște că multe detalii au fost clarificate mai dinainte de Isus. Deoarece mulți israeliți veneau în fiecare an la sărbătoare în Ierusalim, se obișnuia ca locuitorii orașului să închirieze spațiul casei lor celor veniți la sărbătoare. În felul acesta vizitatorii puteau folosi camere separate, ca să mănânce mielul pascal împreună cu prietenii și aparținătorii familiei. Vădit, Isus făcuse pregătiri pentru folosirea unei astfel de camere, unde putea să serbeze împreună cu ucenicii Lui. Era o odaie de sus, care probabil a fost pusă la dispoziție de un om - un om pe care Isus îl cunoștea, și care la rândul lui credea în Isus, dar care probabil era necunoscut ucenicilor. În niciuna din relatările din Evanghelii nu i se numește numele. În orice caz, Isus a făcut aceste pregătiri în ascuns, ca să evite să fie cunoscut mai dinainte unde voia să fie în seara aceea împreună cu ucenicii Lui. (Dacă Iuda ar fi cunoscut mai dinainte locul ultimei cine, ar fi fost ușor pentru el să comunice membrilor marelui sfat unde puteau să găsească pe Isus. În planul lui Dumnezeu era însă necesar ca Isus să serbeze împreună cu ucenicii Lui ultima cină, înainte de a fi trădat).

Trebuiau făcute multe pregătiri. Nu trebuia numai ca mielul să fie adus la Templu, ca să fie tăiat, și apoi să fie adus înapoi, ca să fie fript. Și celelalte părți componente ale cinei trebuiau pregătite. Una din cele mai importante părți componente ale sărbătorii Paștelui erau azimile, vinul și castronul cu ierburi amare. Responsabilitatea pregătirii acestor componente a fost probabil împărțită mai multor ucenici. În afară de aceasta trebuia pregătită încăperea și masa. De aceasta se ocupa un slujitor al omului acela căruia îi aparținea odaia de sus.

De aceea Isus le-a zis: »Duceți-vă în cetate la cutare om, și spuneți-i: „Învățătorul zice: „Vremea Mea este aproape; voi face Paștele cu ucenicii Mei în casa ta.”« (Matei 26, 18). După relatarea evanghelistului Marcu, capitolul 14 versetul 13, și a evanghelistului Luca, capitolul 22, versetul 10, Isus le-a spus că omul pe care îl căutau »duce un ulcior cu apă«. Deoarece aducerea apei era misiunea femeilor, ei vor putea să identifice ușor pe omul acela. Isus, care știe totul (Ioan 16, 30), a știut exact unde va fi omul, când ei îl vor întâlni. Aceasta este încă o dovadă suplimentară că El avea toate aceste evenimente sub control.

Din evanghelia după Luca 22, 8 aflăm că a fost Petru și Ioan, care au fost însărcinați să caute pe omul acela și să ajute la pregătirea odăii de sus. Evanghelistul Marcu spune că ei vor găsi omul, îl vor urma spre casă și apoi vor repeta proprietarului casei ceea ce Isus le-a spus lor. Și vor găsi »o odaie mare de sus, așternută gata« (Marcu 14, 15). Ucenicii »au făcut cum le poruncise Isus, și au pregătit Paștele« (Matei 26, 19).

În vorbirea lui Isus se cuprinde un înțeleș adânc (»Vremea Mea este aproape; voi face Paștele cu ucenicii Mei« versetul 18). Petru și Ioan L-au auzit deja mai de mult spunând: »Vremea Mea n-a sosit încă« (Ioan 7, 6). Cu alte ocazii anterioare El a făcut afirmații asemănătoare. Vremea Lui sosise acum – clipa pentru care venise în lume. De aceea a spus așa de simplu lui Petru și lui Ioan acest lucru. Știa că Îi rămăsese numai o seară, pe care o va petrece împreună cu ucenicii Săi, și anume la sărbătoarea Paștelui. Expresia greacă tradusă prin »voi face Paștele« este la timpul

prezent ca să exprime un eveniment care va avea loc în viitor. Prin aceasta a scos în evidență că planul lui Dumnezeu nu putea nicidecum să fie împiedicat să nu se realizeze.

Era de o importanță decisivă, faptul că Isus serba acest ultim Paște. Pe parcursul serii va spune ucenicilor Săi: »Am dorit mult să mânânc Paștele acesta cu voi înainte de patima Mea; căci vă spun, că de acum încolo, nu le voi mai mânca, până la împlinirea lor în Împărăția lui Dumnezeu« (Luca 22, 15-16). Evenimentele din seara aceea vor fi punctul culminant a tot ce a simbolizat sărbătorile de Paște de până atunci: jertfiera adevăratului Miel al lui Dumnezeu urma să aibă loc în curând. De aceea acest ultim Paște este deosebit de important – cu mult mai important decât sărbătorile de Paște care au avut loc până atunci, care au avut loc în cele mai evlavioase familii iudaice.

Sărbătoarea cinei

Relatările evangheliilor nu spun nimic despre restul evenimentelor din ziua aceea – până la mâncarea Paștelui însuși. Se pare că Isus a petrecut ziua în rugăciune, fiind singur cu Tatăl Său, în timp ce ucenicii pregăteau Paștele. Oricare ar fi fost activitățile care s-au derulat în ziua aceea, la ora stabilită Isus S-a întâlnit cu ucenicii Lui, ca să meargă în odaia de sus, unde totul era pregătit și îi aștepta. Apostolul Ioan dedică mai multe capitole (Ioan 13-17) prezentării detaliate a vorbirii lui Isus din noaptea aceea.

Evanghelistul Matei relatează cele întâmplate în odaia de sus și sărbătoarea mesei de Paște: »Seara, Isus a șezut la masă cu cei doisprezece ucenicii ai Săi« (Matei 26, 20). Era joi seara în jurul orei 18, atunci când s-au așezat la masă. Cuvântul grecesc tradus prin »a șezut la masă« este *anakeimai*, care înseamnă totodată și »a se rezema«, »a se propti cu spatele«. Se obișnuia în general ca o astfel de mâncare să fie pusă pe o masă scundă. Oaspeții se propteau cu spatele ca să poată servi mâncarea. Din relatarea lui Ioan aflăm că Hristos și ucenicii Săi au mâncat șezând, căci în Ioan 21, 20 se spune că Ioan s-a rezemat pe pieptul lui Isus.

Aceasta era în opoziție totală cu primul Paște, care a fost mâncat în grabă și stând în picioare – îmbrăcămintea era încinsă, gata de a pleca în călătorie, sandalele erau în picioare și bastonul era în mână (Exodul 12, 11). Israelii se pregăteau atunci să evadeze din Egipt. De data aceasta nu era planificată nici o evadare. De aici Hristos se va duce în grădina Ghetsimani, unde, în urma trădării, va fi dat în mâinile ucigașilor Lui. Vremea Lui sosise.

Era o succesiune tradițională în rânduiala Paștelui. Mai întâi un pahar cu vin trecea de la unul la altul, primul din cele patru pahare folosite în timpul acestei mese. Fiecare din cei prezenți lua o înghițitură din paharul comun. Înainte ca paharul să fie dat de la unul la altul, Isus a rostit rugăciunea de mulțumire (Luca 22, 17).

După ce primul pahar a circulat pe la toți cei prezenți, avea loc o spălare ceremonială, simbolizând necesitatea curățirii morale și spirituale. Probabil că în timpul acestei spălări ceremoniale a luat naștere cearta între ei »ca să știe care dintre ei avea să fie socotit cel mai mare« (Luca 22, 24). Evanghelistul Ioan relatează că Isus »S-a sculat de la masă, S-a dezbrăcat de hainele Lui, a luat un ștergar, și S-a încins cu El. Apoi a turnat apă într-un lighean, și a început să spele picioarele ucenicilor, și să le ștergă cu ștergarul cu care era încins« (Ioan 13, 4-5). Preluând rolul robului cel mai neînsemnat, Hristos a transformat ceremonia spălării într-o lecție clară despre smerenie și adevărata sfințire. Spălarea exterioară nu folosește la nimic, dacă inima nu este curată. Mândria este dovada sigură că inima trebuie curățită. Hristos a folosit un argument asemănător când a vorbit cu fariseii (Matei 23, 25-28). Acum El a spălat picioarele ucenicilor, ilustrând prin aceasta că însuși credinciosul, a cărui inimă a fost reînnoită, trebuie să se curățească permanent de necurăția exterioară pricinuită de lume.

Fapta Sa a fost un model al adevăratei smerenii. Spălarea picioarelor era, în mod normal, încredințată celui mai neînsemnat sclav. În mod normal, într-o casă închiriată pentru acest scop era un slujitor care spăla picioarele oaspeților care intrau în casă. Dacă cineva renunța la acest

gest, era privit ca o mare lipsă de amabilitate (compară cu Luca 7, 44). Spălarea picioarelor era necesară, deoarece praful, mizeria și alte necurății se depuneau pe ele, când cineva ca pieton umbla pe străzile nepietruite din Ierusalim și din împrejurimile Ierusalimului. În mod evident nu era nici un slujitor care să îndeplinească această misiune, atunci când Isus a intrat cu ucenicii Lui în odaia de sus. În loc să se coboare, ca să facă această lucrare unul altuia, ucenicii și-au lăsat picioarele nespălate. Gestul lui Isus cuprinde atât un act mișcător de umilire al propriei persoane, precum și o muștrare ușoară adresată ucenicilor (compară cu Ioan 13, 6-9). El cuprindea și un model de smerenie, pe care El o așteaptă de la toți creștinii (versetul 15; compară cu Luca 22, 25-26).

După spălarea ceremonială se continua sărbătoarea Paștelui cu mâncarea ierburilor amare, corespunzător cu Exodul 12, 8. (Acestea erau pătrunjel, cicoare de grădină și alte sorturi de zarzavaturi cu frunze). Amărăciunea verdețurilor aducea aminte de robia aspră a lui Israel în Egipt. Verdețurile erau mâncate cu bucăți de azimi, care se muiau într-o amestecătură numită *charoset*. Era o pastă din rodii, mere, curmale, smochine, stafide și oțet. *Charoset* era comparat cu mortarul unui zid – și amintea de sclavia israeliților în Egipt, unde făceau cărămizi.

Urma împărțirea celui de-al doilea pahar. Exact în acest moment stăpânul casei (în acest caz era fără îndoială Isus) explica ce înseamnă Paștele (compară cu Exodul 12, 26-27). Într-o tradițională sărbătoare iudaică de Paște, cel mai tânăr copil pune patru întrebări stabilite mai dinainte, al căror răspuns este preluat dintr-o povestire poetică a ieșirii din Egipt.

În timp ce se împărțea cel de-al doilea pahar se cântau Psalmi. Conform tradiției, psalmii care se cântau de Paște erau din *Hallel* (în ebraică „cântări de laudă”; din acest cuvânt a rezultat cuvântul *Halleluia*). Hallelul consta din șase psalmi și începea cu Psalmul 113. Probabil că Hallel-psalmii au fost cântați unul după altul, în acest moment al ceremoniei se cântau primii doi psalmi.

După aceea era adus mielul fript, înainte ca să urmeze ceremonia următoare: stăpânul casei își mai spăla încă odată mâinile, frângea azima și împărțea bucățile la cei ce stăteau la masă, pe care le mâncau apoi cu carnea de miel.

Trădarea este făcută cunoscut mai dinainte

Probabil la un anumit moment al mesei – probabil în timp ce mâncau mielul – Isus a făcut cunoscut ceva, ce urma să aibă urmări grave: »Pe când mâncau, El a zis: „Adevărat vă spun că unul din voi Mă va vinde.”« (Matei 26, 21). De mai multe ori până în momentul acela a prorocit despre moartea Sa. Aceasta a fost însă prima dată când a spus că unul din ucenicii Lui Îl va trăda.

Ne putem imagina cât de tulburată a devenit această atmosferă de sărbătoare, care în mare parte domnește până în zilele noastre. Pentru »a trăda« stă în greacă cuvântul *paradidōmai* – un cuvânt folosit când un deținut era predat unei închisori. Este același cuvânt care s-a folosit și în Matei 4, 12. Acolo Ioan Botezătorul este aruncat în temniță. Gândul acesta era de neimaginat pentru cei mai mulți din ucenicii Săi: unul dintre ei să de-a pe mâna dușmanilor Săi pe Isus! Și cu toate acestea fiecare dintre ei știa în inima lui că *este în stare* să facă o astfel de trădare: »Ei s-au întristat foarte mult, și au început să-I zică unul după altul: „Nu cumva sunt eu, Doamne?”« (Matei 26, 22).

Isus nu a zis nimic care să-i facă să le dispară frica, ci în vorbirea Lui a evidențiat cât de oribilă era trădarea ce urma să aibă loc: »Cel ce a întins cu Mine mâna în blid, acela Mă va vinde« (versetul 23). Cât de groaznic este răul care locuiește într-o astfel de prefăcătorie și o astfel de trădare a fost descris în mod desăvârșit într-unul din Psalmii lui David:

»Nu un vrăjmaș Mă batjocorește, căci aș suferi; nu protivnicul Meu se ridică împotriva Mea, căci M-aș ascunde dinaintea lui. Ci tu, pe care te socoteam una cu Mine, tu, frate de cruce și prieten

cu Mine! Noi, care trăiam împreună într-o plăcută prietenie, și ne duceam împreună cu mulțimea în Casa lui Dumnezeu.» Psalmul 55, 12-14

David a exprimat în Psalmul 41, 9 o plângere asemănătoare împotriva sfătuitorului lui Ahitofel, care s-a unit cu Absalom în răscoala lui împotriva lui David: »Chiar și acela cu care trăiam în pace, în care îmi puneam încrederea și care mânca din pâinea mea, ridică și el călcâiul împotriva mea.«

După relatarea din evanghelia după Ioan 13, 18, Isus a citat în odaia de sus locul din Psalmul 41, 9. Prin aceasta devine clar că psalmul are o însemnătate mesianică, a cărui împlinire va avea loc în curând.

Trădarea lui Hristos aparține planului de mântuire veșnic al lui Dumnezeu, ca toate celelalte detalii ale suferințelor. Isus a confirmat această realitate, când a spus: »Negreșit, Fiul Omului se duce după cum este scris despre El« (Matei 26, 24). Dumnezeu va include trădarea, pe care a făcut-o Iuda, în planul Său de mântuire a nenumăratelor mulțimi de oameni. Și cu toate acestea, actul trădării a fost în sine însuși nejustificat. Tot așa – când Dumnezeu folosește o faptă rea ca să se îplinească hotărârile Lui veșnice – cum răul în sine însuși nu poate fi numit bun. Faptul că hotărârile suverane ale lui Dumnezeu sunt totdeauna bune nu oferă o aureolă de sfințenie intențiilor rele ale lui Iuda. Contrar ce au spus unii, Iuda a fost o unealtă serviabilă a răului (Ioan 6, 70) și nu a fost un sfânt, care să fi știut ceva mai bun. Lui i-a fost sortită condamnarea veșnică. Și Hristos a subliniat această realitate în Matei 26, 24: »Negreșit, Fiul Omului se duce după cum este scris despre El. Dar vai de omul acela prin care este vândut Fiul Omului! Mai bine ar fi fost pentru el să nu se fi născut!«

Cu excepția lui Iuda, toți ceilalți ucenici au fost îngroziți la gândul că unul dintre ei se va face vinovat de o asemenea faptă sinistră. Și totuși este remarcabil că la început ei nu arată cu degetul unul spre celălalt, ci se verifică pe sine însuși. Tocmai fuseseră muștrați de Hristos pentru că nu au dovedit smerenie, nespălându-și picioarele unul altuia. Încă se mai gândeau cât de mult erau înclinați să păcătuiască. Acum erau constrânși să privească un viitor care le aducea mai multă neliniște: În această ceată de bărbați, așa de strâns unită și absolut intimă, exista un trădător. Fiecare și-a verificat propria inimă și fiind conștienți că în propria stare de păcătoșenie pot înfăptui greșeli grave, au întrebat cu multă teamă pe Isus : »Nu cumva sunt eu?« Fiecare s-a întrebat probabil, dacă nu cumva inconștient ar fi putut face ceva, care să pună pe Domnul în pericol, dacă nu cumva a trădat dușmanilor locul în care se găsea El.

În evanghelia după Ioan se spune: »Ucenicii se uitau unii la alții, și nu înțelegeau despre cine vorbește« (Ioan 13, 22). Până în acel moment nu era nici un indiciu – atât în comportarea lui Iuda, cât și în felul cum Isus l-a tratat – care să fi putut da impresia celorlalți ucenici că Iuda era trădătorul. Cu toate că se spune: »Isus știa de la început cine erau cei ce nu cred, și cine era cel ce avea să-l vândă« (Ioan 6, 64), niciodată nu a fost reținut față de Iuda și nici nu l-a ținut la distanță. L-a tratat totdeauna cu aceleași sentimente de dragoste și bunătate ca și pe ceilalți. Și în afară de aceasta, Iuda era administratorul casei de bani și prin aceasta părea că se bucură de o deosebită încredere din partea celorlalți. Aparținea probabil acelei grupe de ucenici, pe care ceilalți din cercul celor doisprezece cel mai puțin îl suspectau de a fi trădător. Și totuși, întreaga lui comportare față de Isus a fost o farsă.

Trădătorul este descoperit

Pentru a păstra un timp mai îndelungat aparențele, Iuda pune și el întrebarea: »Nu cumva sunt eu, Învățătorule?« În expresia greacă se simte o necredință simulată. O traducere americană redă în mod nimerit textul: »Cu siguranță, nu sunt eu, Învățătorule« (NASB).

Isus a răspuns simplu: »Tu ai zis!« (versetul 25). În mod vizibil, aceasta a fost o remarcă care abia a fost auzită, adresată numai lui Iuda. Probabil că nici ceilalți ucenici nu au înțeles-o, căci

apostolul Ioan, care stătea lângă Isus, nu a remarcat-o. Ioan relatează că Petru i-a făcut semn, să afle despre cine vorbea:

»Unul din ucenici, acela pe care-l iubea Isus (în felul acesta se lasă Ioan recunoscut în toată evanghelia sa), stătea la masă culcat pe sânul lui Isus. Simon Petru i-a făcut semn să întrebe cine este acela despre care vorbea Isus. Și ucenicul acela s-a rezemat pe pieptul lui Isus, și i-a zis: „Doamne, cine este?” Isus a răspuns: „Acela, căruia îi voi înmăia bucată, și i-o voi da.” Și a întins o bucată, și a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon, Iscarioteanul.» (Ioan 13, 23-26)

Chiar și această discuție a avut loc în șoaptă, căci se pare că niciunul din ceilalți ucenici nu a remarcat că Hristos a identificat pe Iuda ca trădător. Când a zis lui Iuda: »Ce ai să faci, fă repede« (versetul 27), Ioan spune: »Dar nimeni din cei ce ședea la masă, n-a înțeles pentru ce îi zisese aceste vorbe. Unii credeau că, de vreme ce Iuda avea punga, Isus voia să-i spună; „Cumpără ce ne trebuie pentru praznic”, sau îi porunca să dea ceva săracilor« (versetele 28-29).

Ioan relatează și că Satana a intrat în Iuda după ce a luat bucată de pâine pe care i-a oferit-o Isus (versetul 27). Ca și mai înainte în marele sfat, când Iuda a plănuțit trădarea împreună cu membrii sfatului (soborului), diavolul l-a luat în stăpânire. După ce și-a împietrit inima față de Isus, el a devenit pe deplin o unealtă a celui rău.

Soarta veșnică a lui Iuda era acum pecetluită. Tot ce mai trebuia să facă era trădarea însăși. Și nu avea nici un rost să mai lungească situația. Da, potrivit cu voia lui Isus, trădătorul posedat de diavolul trebuia să părăsească încăperea, ca astfel să poată sărbători ultima cină împreună cu adevărații lui ucenici. De aceea a spus lui Iuda să facă repede ce avea de făcut.

Nu se poate deduce dacă planul inițial al lui Iuda era să trădeze în acea noapte pe Isus. Pe baza relatării din evanghelia după Matei 26, 5 știm că conducătorii iudei își propuseseră să amâne până va trece sărbătoarea. Abia la sfârșitul sărbătorii – cel puțin o săptămână mai târziu – voiau să se răfuiască cu Isus. Dar planul divin era perfect, evenimentele din odaia de sus legate de hotărârea lui Iuda de a vinde pe Isus chiar în noaptea aceea au pecetluit acest plan. El a știut foarte bine ce avea de făcut, căci de mult timp Isus avea obiceiul să se roage împreună cu ucenicii Săi în grădina Ghetsimani (Ioan 18, 2).

O nouă masă este rânduită

În locul acesta, plecând de la ultima sărbătoare de Paște, a fost rânduit un legământ nou și rânduiala cunoscută ca „Masa Domnului”:

»Pe când mâncau ei, Isus a luat o pâine; și, după ce a binecuvântat, a frânt-o, și a dat-o ucenicilor, zicând: „Luați, mâncați; acesta este trupul Meu.” Apoi a luat un pahar, și după ce a mulțumit lui Dumnezeu, li l-a dat, zicând: „Beți toți din el; căci acesta este sângele Meu, sângele legământului celui nou, care se varsă pentru mulți, spre iertarea păcatelor. Vă spun că, de acum încolo nu voi mai bea din acest rod al viței, până în ziua când îl voi bea cu voi nou în Împărăția Tatălui Meu.” După ce au cântat cântarea, au ieșit în muntele Măslinilor.» (Matei 26, 26-30).

Israelii au sărbătorit Paștele începând din seara aceea în care sub călăuzirea lui Moise au părăsit Egiptul – aproape 1500 de ani înainte de Hristos. Reprezenta cel mai vechi ritual vechi-testamental. Era mai vechi decât darea Legii. A fost introdusă înaintea oricărei alte sărbători iudaice. Era mai veche decât preoția, decât cortul întâlnirii și decât toate celelalte componente ale rânduielii jertfelor mozaice.

În această ultimă noapte a cinei era sfârșitul tuturor acelor ceremonii și venise realitatea pe care ele o simbolizau. A fost ultimul Paște al rânduieli vechi în ceea ce privește mântuirea divină.

Sfârșitul legământului vechi – cu toate elementele ceremoniale legate de el – era aproape. În locul lui urma să se introducă un legământ minunat, nou, care niciodată nu va înceta.

Sărbătorile și ritualurile, precum și preoția perioadei de timp mozaic arătau toate, fără nici o excepție, spre marelui Mare Preot, care va aduce odată pentru totdeauna o singură jertfă pentru păcat. Scurt timp după aceea urma ca aceasta să devină realitate. Începând din momentul acela, poporul lui Dumnezeu va sărbători o masă nouă, care păstra în amintire lucrarea de mare preot a lui Isus.

Și astfel Isus a luat unele componente ale mesei pascale și le-a dat un sens nou, ca elemente ale ordinii noului legământ. Prin aceasta Paștele s-a încheiat pentru totdeauna. A început ceva nou și mare.

Evangelistul Matei constată că Isus și ucenicii au sărbătorit Paștele. După toate aparențele au încetat să mai mănânce din miel. Acum erau gata să treacă la cea de-a doua componentă a ceremoniei pascale – împărțirea celui de-al doilea pahar cu vin.

Isus a luat o bucătică de azimă și »a binecuvântat«, adică a mulțumit lui Dumnezeu pentru ea. Apoi a frânt-o și a dat-o ucenicilor spunând: »Luați, mâncați; acesta este trupul Meu.« Fără îndoială, aceste cuvinte au zguduit pe ucenici. Ele amintesc de cuvintele lui Isus din evanghelia după Ioan capitolul 6. Acolo El se numește pâinea vieții – adevărata mană care se coborâse din cer. În această împrejurare timpurie El vorbea înaintea a mii de oameni, printre ei fiind unii, ca și Iuda, care L-au urmat din motive necinstite. El le-a zis: »Adevărat, adevărat, vă spun, că, dacă nu mâncați trupul Fiului Omului, și dacă nu beți sângele Lui, n-aveți viața în voi înșivă« (Ioan 6, 53). În acele împrejurări, cuvintele Lui au fost așa greu de înțeles, că Ioan a scris: »Din clipa aceea, mulți din ucenicii Lui s-au întors înapoi, și nu mai umblau cu El« (versetul 66).

În niciunul din aceste locuri nu este susținută concepția superstițioasă care a dus la învățătura romano-catolică a transsubstanțierii – părerea că pâinea și vinul se transformă în chip supranatural în carnea și sângele lui Isus. Unii spun cu insistență că Isus ar fi zis: „Aceasta este trupul Meu” și nu „aceasta simbolizează trupul Meu” – din aceasta rezultând învățătura transsubstanțială. Pentru o minte omenească sănătoasă aceasta nu se poate recunoaște aici. Pentru ucenicii înșiși, în aceste cuvinte nu puteau recunoaște nimic altceva decât un înțeles simbolic. Trupul Său ca atare nu fusese încă adus jertfă. El era fizic prezent în trup, ei L-au văzut cum a frânt azima. Concepția că pâinea s-a transformat efectiv în carnea Sa nu avea în acele momente nici un sens. Sensul simplu al cuvintelor Sale trebuia înțeles evident simbolic – chiar dacă ucenicii nu au înțeles pe deplin însemnătatea acestui simbol.

Într-un sens asemănător a vorbit Isus odinioară despre Ioan Botezătorul: »El este Ilie« (Matei 11, 14). Nici aici, nimeni nu a înțeles *această* afirmație în adevăratul sens al cuvintelor. Astfel de expresii se folosesc și astăzi, fiind totuși o greșală să atribuie cuvintelor un înțeles textual, dacă acesta nu este prezent. Concepția transsubstanțierii este cauza tuturor formelor de păreri superstițioase și a slujbelor idolatre. De aceea este important să nu înțelegem greșit ce vrea să spună Isus aici, căci altfel vom falsifica importanța acestei ordini.

El a instaurat ceva care să ducă la păstrarea *amintirii* morții Sale (Luca 22, 19) și să nu devină un ritual, la care trupul Său este mereu adus ca jertfă.

După ce au mâncat pâinea, El a luat paharul cu vin, a mulțumit din nou și a zis: »Beți toți din el; căci acesta este sângele Meu, sângele legământului celui nou, care se varsă pentru mulți, spre iertarea păcatelor« (Matei 26, 27-28). (Cuvântul grecesc folosit pentru a mulțumi este *eucharistō*. Din acesta a derivat cuvântul *euharistie* – o denumire care în anumite cercuri bisericești este folosită deseori pentru sărbătoarea cinei).

Acesta era probabil al treilea pahar din cele patru pahare, care era împărțit în timpul sărbătorii tradiționale de Paște. Cel de-al treilea pahar a fost denumit »paharul binecuvântărilor«, ceea ce corespunde expresiei folosite de apostolul Pavel, atunci când în 1 Corinteni 10, 16 vorbește despre paharul mesei Domnului.

Ce a zis Hristos în timp ce le-a dat paharul, trebuie să fi pus pe ucenici în mai mare încurcătură decât atunci când s-a referit la pâine ca trup al Său. Pentru duhul unui iudeu nu era nimic mai

respingător și dezgustător decât consumul de sânge, în orice formă ar fi avut loc. Legea ceremonială a Vechiului Testament interzicea categoric orice consum de sânge, respectiv să se bea sânge (Levitic, 17, 14). De aceea până astăzi se pregătesc mâncăruri curate, căutându-se să se îndepărteze ultimele urme de sânge. În comunitatea iudaică veche, gândul la consumul de sânge era așa de respingător, că la conciliul apostolic de la Ierusalim s-a cerut credincioșilor dintre neamuri să respecte această practică din considerație pentru frații lor de credință iudei (Faptele Apostolilor 15, 20). Pavel a explicat mai târziu că nici o mâncare nu trebuie considerată necurată, dacă este luată cu mulțumire (1 Timotei 4, 4). Dar repulsia față de consumul de sânge era așa de adânc înrădăcinată în conștiința iudaică, căci chiar atunci când nu a mai existat necurăția ceremonială, mulți aveau oroare față de practica consumului de sânge.

Când Isus a dat ucenicilor un pahar, rostind cuvintele: »Beți toți din el; acesta este sângele Meu ...«, cu siguranță El ar fi lezat sentimentele lor. Era o afirmație șocantă, cu toate că ne putem ușor imagina cum ucenicii s-au privit reciproc cu priviri îngrozite și și-au șoptit unul altuia, căci voiau să știe ce a vrut El să zică prin aceasta.

Este remarcabil faptul că El spune »sângele Meu este sângele legământului«. Legămintele importante intrau în vigoare după ce se aducea o jertfă de sânge. Dacă cineva, de exemplu, făcea un legământ cu semenul său, uneori persoana respectivă tăia animalul de jertfă în două bucăți și îl așeza pe podea. Prin această festivitate urma ca legământul să intre în vigoare. După aceea partenerii legământului mergeau împreună printre cele două bucăți ale animalului sacrificat. Prin aceasta dădeau de înțeles că ei vor fi gata să se lase tăiați în două, dacă vor încălca legământul. La o astfel de formă de ceremonie de legământ se referă Ieremia 34, 18. O recunoaștem și în Geneza 15, 9-18. Acolo Domnul l-a făcut pe Avraam să cadă într-un somn adânc și a mers singur printre bucățile animalelor. Prin aceasta a dat dovadă de caracterul necondiționat al legământului Său cu Avraam.

Când a fost introdus legământul mozaic, Moise l-a făcut să intre în vigoare jertfind mai multe animale mari. El a captat sângele lor în vase mari. După aceea a luat o ramură de Isop (un fel de plantă medicinală) a muiat-o în sânge și a stropit spre Adunare, această stropire cu sânge era simbolic valabilă pentru tot poporul. Ce a spus Moise cu această ocazie se aseamănă cu ceea ce a spus Isus ucenicilor în odaia de sus: »Iată sângele legământului, pe care l-a făcut Domnul cu voi ...« (Exodul 24, 5-8).

Cu toate că vărsarea de sânge era un aspect decisiv la intrarea în vigoare a unui legământ, sângele lui Hristos avea un rol dublu în noul legământ, deoarece în noul legământ era vorba de mântuire și vărsarea sângelui era un aspect important în ispășirea păcatelor: »Fără vărsare de sânge nu este iertare de păcate« (Evrei 9, 22). »Căci viața trupului este în sânge. Vi l-am dat ca să-l puneți pe altar, ca să slujească de ispășire pentru sufletele voastre, căci prin viața din el face sângele ispășire« (Levitic 17, 11).

Există din păcate multe concepții superstițioase și neînțelegeri cu privire la însemnătatea sângelui lui Hristos. Într-o carte foarte răspândită, scrisă cu mulți ani în urmă, un autor evanghelic bine cunoscut spune că pe baza compoziției chimice a sângelui lui Isus a rezultat ceva cu totul deosebit. El presupune că sângele Său nu a fost sânge omenesc. Părerea lui este că sângele care curgea prin venele lui Isus era sânge divin. Desigur, aceasta ar însemna că în ceea ce privește trupul Său, Isus nu a fost om cu adevărat (aici se recunoaște învățătura veche greșită a doketismului). Alți creștini au înțeles greșit anumite cântări despre sângele lui Isus (ca de exemplu „este putere în sânge” sau „e o fântână, de sânge sfânt”). Ei își imaginează că există anumite însușiri supranaturale în sângele lui Hristos, care Îi oferă acțiunii spirituale deosebite. Alții cred că în chip supranatural sângele lui Isus a curs și s-a strâns într-o cisternă supratereastră, ca o relicvă cerească. Unii presupun chiar că sângele lui Hristos se folosește efectiv în chip misterios, atunci când cineva se pocăiește. După aceea se scurge din nou, ca să poată fi folosit și altă dată, respectiv să se folosească permanent. Și mulți oameni cred că simpla numire a sângelui lui Hristos este un mijloc de putere care împiedică activitatea demonilor – ca o formulă magică

creștină. Astfel de idei absurde iau naștere din gândirea superstițioasă care a dat naștere la imaginația transsubstanțială.

Scriptura spune că noi am fost mântuiți prin sângele lui Hristos. De aceea să nu gândim că sângele Lui, sau anumite componente ale sângelui Lui, ar avea însușiri supranaturale. Sângele Lui a fost sânge omenesc, normal, tot așa cum tot corpul Lui a fost identic cu corpul omenesc. „Puterea sângelui”, pe care noi o cântăm, constă în ispășirea pe care a făcut-o prin vărsarea sângelui Lui, și nu în lichidul propriu-zis.

În mod asemănător, în referirile biblice la sângele lui Hristos nu se vorbește de sângele care curgea în venele lui Hristos. Ele se referă la ispășirea făcută prin sânge, pe care a înfăptuit-o prin moartea Sa. Dacă nu ar fi murit, vărsarea sângelui ca atare nu ar fi avut nici o eficacitate în a mântui pe păcătoși. Când însă Biblia vorbește despre sângele lui Hristos, ea folosește expresia în sens figurat legată de moartea Sa ispășitoare.

Aici, la ultima masă, a fost așa: El a dat paharul mai departe și a spus că el simbolizează sângele noului legământ, care se va vărsa pentru iertarea păcatelor. Ucenicii au înțeles aceasta ca o referire la acea moarte violentă, pe care o suferea animalul de jertfă. Ei au știut că El nu vorbește de vărsarea de sânge ca atare, ci de o moarte violentă, în care El Își va vărsa sângele – o moarte prin jertfă care prelua asupra Sa vina păcătoșilor.

Hristos le-a prezentat deja înțelesul teologic al morții Sale. El voia ca ei să înțeleagă cele întâmplate, atunci când Îl vor vedea sângerând și murind, deoarece El a fost biciuit și crucificat de călăii romani: El nu a fost jertfa suferindă din partea oamenilor fără Dumnezeu, ci în mod suveran a ocupat funcția de Miel al lui Dumnezeu – ca Marele Miel de Paște – care îndepărtează păcatul.

Rânduind aceasta ca aducere aminte de moartea Sa, a făcut paharul de la cină să devină un simbol care să amintească tuturor credincioșilor din toate timpurile de acest adevăr. Nu era vorba de faptul că lichidului trupului să i se atribuie unele însușiri magice în transformarea ființei (așa cum învață teologia romano-catolică), ci să simbolizeze moartea Sa ispășitoare.

Când ultima masă de Paște se apropia de sfârșit, s-a introdus o nouă ordine pentru Adunare. Și Isus a spus ucenicilor, că acesta era ultimul pahar pe care El îl bea împreună cu ei, până în ziua când îl va bea nou în Împărăția Tatălui Său (Matei 26, 29). Spunând aceasta scotea în evidență nu numai cât de apropiată era plecarea Lui, ci le-a dat totodată asigurarea că va reveni. În afară de aceasta, i-a asigurat în mod indirect că ei toți vor fi uniți cu El în această Împărăție a slavei.

Ei nu au înțeles pe deplin cuvintele Lui din acea seară. Abia după moartea și învierea Lui le-a devenit clar mărimea acestor adevăruri. Cu toate că fără îndoială presimțeau că se va petrece ceva foarte important, ei nu erau în stare în acea seară să explice ce anume.

Masa s-a terminat. Ultimul Paște a trecut. Evanghelistul Matei relatează că ei au cântat o cântare de laudă – probabil Psalmul 118, ultimul psalm din »Hallel«. Prin aceasta se încheia în mod tradițional sărbătoarea Paștelui. În acest timp – ori în odaia de sus, sau scurt după plecare – Isus a rostit rugăciunea lungă prezentată în Ioan 17 – rugăciunea Sa de Mare Preot. După aceea au plecat spre Muntele Măslinilor. Numai Isus înțelegea pe deplin evenimentele îngrozitoare care urmau să aibă loc.

Capitolul 3

Căci este scris: „Voi bate Păstorul, și oile turmei vor fi risipite” Matei 26, 31

O atenționare cu privire la o prea mare încredere în sine

Isus și ucenicii Lui au plecat din odaia de sus, ca să meargă să se roage în liniște în grădina Ghetsimani. În drumul lor au părăsit orașul, mergând pe partea de sud a muntelui, pe care era așezat Templul, au coborât în valea Chidron și au urcat pe partea cealaltă pe muntele Măslinilor. În mod normal era un drum de circa o jumătate de oră de mers pe jos – nici măcar 1,5 kilometri. În momentul acela străzile și drumurile erau pline de călători, care tocmai mâncaseră mielul pascal în casele pe care le închiriaseră – dar și împreună cu băștinașii, mulți dintre ei își pregătiseră sărbătoarea de paște, pe care urmau să o serbeze în seara următoare.

În valea pâraului Chidron se adunau în acest anotimp apele curgătoare ale ploilor timpurii, apa se colora în acea noapte în roșu de la sângele sutelor de mii de miei care au fost tăiați cu câteva ore mai devreme în apropiere, sus pe muntele Templului.

Ghetsimani era o grădină plantată cu măslini. Numele vine de la un cuvânt arameic cu înțelesul »teascul de ulei«. Aceasta arată că era un loc unde se recoltau măslini și se prelucra ulei din ele. Cu toată probabilitatea era o grădină personală, în posesia unui om care era prieten cu Isus și care i-a permis să se retragă acolo împreună cu cei doisprezece ucenici ai Săi. Acolo puteau să se retragă din viața tumultoasă a orașului, ca să aibă timp pentru rugăciune personală și învățătură. În acest loc s-a păstrat până în zilele noastre o dumbravă cu măslini, unii dintre pomii ei fiind mai vechi de două mii de ani. Acești pomi sunt martorii muți ai celor petrecute acolo în noaptea aceea de groază.

Evenimentele acestei ultime seri de paște trebuie să fi părut ciudate pentru ucenici. Isus era cu duhul tulburat din cauza celor ce urmau să aibă loc (compară cu Ioan 12, 27; 13, 21). Ucenicii Lui nu erau obișnuiți să-L vadă într-o asemenea stare spirituală. Cu toate că Paștele era un prilej de sărbătoare, din tot ce le spusese Isus în seara aceea răsuna o indignare neliniștitoare și amenințătoare.

Trebuie să fi fost undeva pe drum, sau la scurt timp după ce au ajuns în grădina Ghetsimani, când Isus a spus celor unsprezece ceva care i-a neliniștit și mai mult:

»Atunci Isus le-a zis: „În noaptea aceasta, toți veți găsi în Mine o pricină de poticnire; căci este scris: „Voi bate Păstorul, și oile turmei vor fi risipite.” Dar, după ce voi învia, voi merge înaintea voastră în Galileea.” Petru a luat cuvântul, și i-a zis: „Chiar dacă toți ar găsi în Mine o pricină de poticnire, eu niciodată nu voi găsi în Mine o pricină de poticnire.” „Adevărat îți spun”, i-a zis Isus, „că tu, chiar în noaptea aceasta, înainte ca să cânte cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori.” Petru i-a răspuns: „Chiar dacă ar trebui să mor cu Mine, tot nu mă voi lepăda de Mine.” Și toți ucenicii au spus același lucru.» (Matei 26, 31-35).

Este cineva care crede cu adevărat în Hristos și care să nu se fi gândit ce ar face el, sau ea, în situația când s-ar oferi alternativa »să-L tăgăduiești« sau »să fi omorât«? Uneori citim despre credincioși obișnuiți, care nu atrag atenția în mod deosebit, care plătesc prețul suprem pentru credința lor. Nu demult astfel de exemple au ajuns pe primele pagini de ziar, ca de exemplu Cassie Bernall și Rachel Scott, eleve la Columbie High School în Littleton, Colorado. Doi colegi de școală fiind cuprinși de amoc au ținut armele lor automate la capul celor două eleve. Au pus aceeași întrebare: „Crezi tu în Dumnezeu?”. Când cele două eleve au răspuns „Da!”, au fost imediat împușcate mortal. Cercurile de rugăciune ale elevilor au fost ținta a numeroase alte acte de violență asemănătoare. La scurt timp de la evenimentul din Littleton, un tânăr înarmat a împușcat în jurul lui într-un cerc de rugăciune al elevilor din Paducah, Kentucky, omorând mai mulți elevi care se strânseseră la rugăciune în jurul portdrapelului școlii.

Tocmai începusem să scriu această carte, când într-o miercuri seara am ținut un discurs la conferința păstorilor din Fort Worth (Texas). Numai la câțiva kilometri depărtare de localul în care avea loc conferința se află Wedgwood Baptist Church. În aceeași seară, această comunitate baptistă avea o întrunire de rugăciune a elevilor, la care au luat parte sute de elevi. Un dușman fanatic al creștinilor, înclinat să facă acte de violență, a venit cu o armă automată la această întâlnire de rugăciune. A început să împuște sălbatic în jurul lui. În ploaia de gloanțe au murit opt oameni, și mulți alții au fost răniți. În mijlocul împușcăturilor, Jeremiah Neitz a dovedit curaj – un tânăr, care venise de curând la credința în Hristos, după ce a dus o viață de infractor și hoț de stradă. El s-a sculat și s-a dus spre omul înarmat, spunându-i că el are nevoie de Hristos. Criminalul a fost evident cu mintea încâlcită, deoarece tânărul a ieșit înaintea lui plin de curaj și nu s-a speriat să vadă moartea cu ochii. Criminalul și-a pus arma la cap și s-a sinucis.

Cei mai mulți dintre noi se gândesc ce ar putea face într-o astfel de situație. Cu toate că sunt puțini aceia dintre noi care se gândesc că vor ajunge într-o încercare așa de grea, vrem totuși să credem că vom avea curajul să murim pentru Hristos. Ne rugăm, ca Dumnezeu să ne dea harul să rămânem credincioși, dacă vom ajunge vreodată în astfel de situații.

Adevărul trist este că cei mai mulți dintre noi am tăgăduit deseori pe Domnul în situații în care nu ne era amenințată viața. Știm din experiență că suntem îngrozitor de slabi. Deseori tăcem, când avem ocazia să depunem mărturie despre Hristos. Tolerăm nedreptatea, când ar trebui să luptăm împotriva ei. Suntem fricoși, atunci când ar trebui să fim curajoși. Nu facem nimic, când de fapt ar trebui să acționăm. Stăm muți, când ar trebui să vorbim deschis. Fără harul divin – bazându-ne pe noi înșine – la toți ne lipsește puterea și tăria să intervenim pentru Hristos, din cauza dușmăniei care ne întâmpină.

Ucenicii nu au fost altfel. *Mai târziu* au devenit martori neînfricați, când în cele din urmă, din cauza credinței, toți au murit sau au fost prigoniți, bătuți, arși. Dar nu totdeauna au fost așa de curajoși. Și în mod deosebit în noaptea în care Isus a fost trădat, toți L-au părăsit pe Hristos și au fugit să-și scape viața (Marcu 14, 50).

Niciunul din ei nu a recunoscut cât de nepregătiți au fost ca să intervină. Când s-au apropiat de locul, care după cunoștința mai dinainte a lui Hristos era locul unde El va fi prins, El a început să atenționeze pe ucenici: toți se vor poticni în noaptea aceea și Îl vor tăgădui. Petru a protestat energic – *el* nu va găsi în Hristos niciodată vreă pricină de poticnire. A zis lui Isus: »Doamne, cu Tine sunt gata să merg chiar și în temniță și la moarte« (Luca 22, 33). El nu stătea singur în înalta sa încredere de sine: »Și toți ucenicii au spus același lucru« (Matei 26, 35).

Cu toate că Hristos le-a spus de mai multe ori, că El va fi trădat și omorât, cu mai puțin de două ore în urmă le-a spus pentru prima dată că unul dintre ei va fi trădătorul. Cu toate că le-a fost greu să creadă aceasta, ei au reacționat în totală necredință la prorocia făcută, că *toți* vor găsi o pricină de poticnire în El în acea noapte, din cauza împotrivririlor dușmanului.

Prin cuvintele Sale El a încercat să-i facă atenți. Ei ar fi trebuit să cadă cu fața la pământ înaintea lui Dumnezeu și să-L roage să le dea harul și puterea să reziste în încercare. În loc să facă aceasta, reacția ucenicilor a constat în încercarea lor de a-și mări încrederea de sine. S-au lăudat și au făcut cunoscut verbal hotărârea lor și credincioșia lor față de Isus. A fost exact reacția greșită. S-au bazat pe ei înșiși, încrezându-se pe nedrept în propria putere – care nu era nici pe aproape așa de mare cum și-o imaginau ei.

Erau în situația să treacă printr-o încercare care le va dovedi nereușita lor jalnică. Acest moment le va rămâne pentru totdeauna întipărit în amintirea lor, ca fiind episodul cel mai rușinos al vieții lor. El le va fi o lecție de smerenie, pe care niciunul din ei nu o va uita. Însă în această noapte, când s-au apropiat de grădina Ghetsimani – locul trădării și prinderii lui Isus – niciunul din ei nu a dovedit smerenie, luând seama la atenționarea plină de dragoste a lui Hristos. În loc de smerenie, au răspuns într-o manieră de îngâmfare, bătându-se cu pumnul în piept că sunt gata să sufere pentru Hristos.

În această relatare sunt două lecții mari pentru fiecare din noi: lipsa pe care o avem în ceea ce privește mijloacele proprii de ajutor, și plinătatea pe care o avem la Hristos.

Sărăcia ucenicilor

Dacă ucenicii ar fi ascultat simplu pe Hristos, ar fi devenit conștienți, că El le-a amintit de neputința lor de a ieși biruitori din această încercare. El nu a încercat să-i încurajeze în încrederea lor în ei înșiși. Dimpotrivă, le-a adus aminte de slăbiciunea lor și i-a solicitat să facă uz de puterea Sa. Din păcate nu au înțeles despre ce este vorba.

Mai aveau multe de învățat cum să ia crucea asupra lor și să-L urmeze. Ca să poată face aceasta trebuiau să-și recunoască sărăcia spirituală și să se sprijine pe El, izvorul puterii. Învățătura Lui a avut de la început astfel de lecții. De exemplu se spune în prima fericire (și în același timp fraza introductivă a predicii de pe munte): »Ferice de cei săraci în duh, căci a lor este Împărăția cerurilor« (Matei 5, 3). El a descris o sărăcie spirituală care era diametral opusă încrederii în sine. Mai târziu a luat un copilaș – abia trecut de vârsta de sugar – și a zis: »De aceea, oricine se va smeri ca acest copilaș, va fi cel mai mare în Împărăția cerurilor« (Matei 18, 4). Un astfel de copil reprezenta tabloul unui om care se baza cu toată încrederea pe ajutorul oferit de altcineva. Hristos a lăudat mereu smerenia și a condamnat mândria și lipsa de pretenții față de sine însuși a fariseilor. Învățătura lui pe această temă nu putea să fie mai clar prezentată.

Cu toate acestea, tuturor ucenicilor nu le-a trecut altceva prin minte în momentul celei mai mari încercări a lor, decât să se bazeze pe puterea proprie și pe lipsa de pretenții față de sine însuși. Aceasta a fost o greșeală fatală: »Cine crede că stă în picioare, să ia seama să nu cadă« (1 Corinteni 10, 12).

Ucenicii trebuiau să învețe lecția, să dea la moarte propriul eu (1 Corinteni 15, 31; 2 Corinteni 5, 15; Galateni 2, 20). Nu au recunoscut încă slăbiciunea proprie pentru misiunea la care i-a chemat Isus (compară cu 2 Corinteni 2, 16). În loc să se bazeze pe sine înșiși, trebuiau să ceară putere de la un izvor mai înalt (compară cu 2 Corinteni 1, 9; 12, 9-10). Scurt timp după aceea vor învăța o lecție pe care niciunul din ei nu o va uita.

În opoziție cu Iuda, toți ceilalți unsprezece ucenici nu erau conștienți că Îl vor trăda intenționat pe Hristos. Pe baza relatării din Evanghelia după Matei recunoaștem că ei erau îngroziți de gândul la o asemenea faptă lașă. După părerea lor, era cel mai mare păcat să se rușineze de Hristos. Hristos Însuși a zis: »Oricine se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în acest neam preacurvar și păcătos, se va rușina și Fiul Omului, când va veni în slava Tatălui Său împreună cu sfinții îngeri« (Marcu 8, 38). În afară de aceasta le-a spus: »De oricine se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, Mă voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri« (Matei 10, 33). Era inimaginabil pentru ei să facă așa ceva.

Ei trebuiau să învețe în curând, că credințioșia față de Hristos nu este posibilă fără o dependență totală de El. Cel mai curajos ucenic este total lipsit de putere, dacă se va baza pe puterea proprie, pe propriul curaj și pe propriile mijloace de ajutor ca să treacă prin încercare. »Căci noi n-avem de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânilor în tinericul acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești« (Efeseni 6, 12). Fără armura duhovnicească a Domnului ne vom expune celei mai mari și rușinoase înfrângeri.

Cu toate că Petru și ceilalți nu știau, o luptă invizibilă se dădea pentru sufletele lor. Atât Ioan cât și Luca relatează că Isus i-a atenționat în mod asemănător pe când erau în odaia de sus (Luca 22, 31-34; Ioan 13, 36-38). Atunci Domnul Isus a zis lui Petru: »Simone, Simone, Satana v-a cerut să vă ceară ca grâul« (Luca 22, 31). Și acolo Petru a replicat: »Doamne, cu Tine sunt gata să merg chiar și în temniță și la moarte« (versetul 33). Atunci Isus l-a atenționat mai dinainte: »Petre, îți spun că nu va cânta astăzi cocoșul, până te vei lepăda de trei ori că nu Mă cunoști« (versetul 34).

Petru a presupus în mod greșit, că conspirația conducătorilor pentru prinderea lui Isus era un conflict omenesc. El s-a bazat pe mijloace de ajutor firești, ca de exemplu pe curajul propriu, pe

constituția corporală și – așa cum vom vedea în curând – pe sabia lui (versetul 38). Dar astfel de lucruri sunt totdeauna arme insuficiente pentru o luptă spirituală. »Vai de cei ce se pogoară în Egipt după ajutor, se bizuie pe cai și se încred în mulțimea carelor și în puterea călăreților, dar nu privesc spre sfântul lui Israel, și nu caută pe Domnul!« (Isaia 31, 1).

Când au ajuns în grădina Ghetsimani, Isus a reluat atenționările Lui cu cuvinte mult mai clare. I-a zis încă o dată lui Petru: »Adevărat îți spun că tu, chiar în noaptea aceasta, înainte ca să cânte cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori« (Matei 26, 34). Însă Petru și ceilalți ucenici păreau că nu-și dau absolut deloc seama de gravitatea lucrurilor care se vor petrece în curând. Eul lor a fost grav rănit prin înștiințarea că vor părăsi pe Hristos în ceasul încercării. Nu au considerat să facă ceva mai bun, decât să se apere, pentru că Isus nu punea nici o bază pe încrederea lor de sine. Erau așa de preocupați să scoată în evidență încrederea lor de sine, că nu L-au ascultat cu atenție. Și de aceea nu au înțeles ce voia să le spună prin atenționarea făcută. Nu se puteau dezvinovăți, că au fost surprinși într-un moment neașteptat. În mod evident nu aveau nici o imaginație cât de mare era încercarea prin care vor trece în curând. Chiar și după ce Isus i-a atenționat de mai multe ori, ei s-au bazat tot mai mult pe ei înșiși. N-au luat în seamă atenționările pline de dragoste ale Domnului. Păcatul lor înrădăcinat în mândria lor și în lipsa de pretenții față de sine însuși s-a arătat prin aceea că ei conștient nu au vrut să vadă ce se va întâmpla. Vor face în curând în chip dureros cunoștință cu pericolele mândriei.

Plinătate la Hristos

Toți ucenicii L-au părăsit pe Isus atunci când a fost prins. Probabil că aceasta va ademeni pe unii să presupună că aceasta nu este o dovadă bună a calităților Lui de conducător. Probabil că acesta este motivul pentru care toți scriitorii Evangheliilor relatează prorocia lui Isus cu privire la lepădarea lor. Din nou găsim aici o dovadă că Isus era atotștiutor și avea suveran sub control evenimentele care aveau loc. Nu era de scuzat faptul că ucenicii într-un moment de neatenție au fost surprinși. Dar Isus știa exact ce va avea loc. Suveranitatea Sa iese mai mult în evidență prin slăbiciunea ucenicilor Săi. Credincioșia Lui apare în opoziție evidentă cu necredincioșia lor. Puterea Lui se arată desăvârșită în slăbiciunea lor.

Hristos a știut nu numai că ucenicii Lui Îl vor părăsi. El știa că mesajul Lui cu privire la ratarea lor se va lovi de urechi surde. El S-a rugat deja pentru ei, ca credința lor să nu se piardă (Luca 22, 32). Și această rugăciune – ca toate celelalte rugăciuni ale Lui – va fi ascultată la timpul și în planul desăvârșit al lui Dumnezeu. Niciunul din aceste evenimente nu a fost întâmplător. Totul s-a petrecut așa cum a spus mai dinainte Hristos.

Toate acestea subliniază suveranitatea Sa. Niciunul din evenimentele din această noapte nu L-au surprins. Ce au făcut ucenicii Lui, ce a întreprins Iuda și cum au procedat soldații care L-au prins – toate acestea Îi erau cunoscute, înainte ca să aibă loc.

Evanghelistul Matei, fiind martor ocular, a scris aceste evenimente. El a constatat că Isus a spus mai dinainte că fuga ucenicilor era împlinirea prorociei din Vechiul Testament. Când a vorbit mai dinainte despre eșuarea lor, El a citat locul din Zaharia 13, 7: »Lovește pe Păstor, și se vor risipi oile!« În privința aceasta era valabil ceea ce în multe detalii era în legătură cu suferințele lui Isus: »Toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se îplinească cele scrise prin proroci« (Matei 26, 56).

Într-un timp foarte scurt se va întâmpla tot ce a spus Isus mai dinainte. Și cu toate că ucenicii au început să simtă că deodată întreaga lume se destramă, Isus le-a amintit că totul se petrece potrivit planului lui Dumnezeu.

Profeția din cartea lui Zaharia este fascinantă, dacă o analizăm în context. Zaharia a prorocit despre un timp în care se va deschide un izvor pentru curățirea spirituală a lui Israel. După cuvintele lui Zaharia, în zilele acelea, prorocii mincinoși vor înceta să răspândească prorociile lor false (Zaharia 13, 2-6). O rămășiță din Israel va fi mântuită (versetele 8-9). Și în mijlocul acestei

profeții, el introduce în versetul 7 următoarele cuvinte: »Scoală-te, sabie, asupra păstorului Meu, și asupra omului care îmi este tovarăș! Zice Domnul oștirilor. Lovește pe păstor, și se vor risipi oile!« Expresia »Păstorul meu ... omul care îmi este tovarăș« se referă la Unsul Domnului, la Mesia. Cuvântul ebraic pentru »tovarășul meu« poate însemna și »cel ce este ca și mine«, ceea ce arată divinitatea lui Hristos. Dar ceea ce este remarcabil în prorocia lui Zaharia este faptul că Domnul Însuși cere ca Păstorul să fie lovit cu sabia.

De aceea prorocia lui Zaharia conține o altă dovadă a Vechiului Testament că crucificarea lui Hristos aparținea planului lui Dumnezeu. El are totdeauna totul sub control, chiar dacă din perspectiva omenească părea că Satana și puterile răului ar avea supremația.

Să observăm ce spune Isus în continuare ucenicilor. Imediat după ce a prezentat prorocia cu privire la împrăștierea oilor, El a adăugat: »Dar, după ce voi învia, voi merge înaintea voastră în Galileea« (Matei 26, 32). Cuvinte de mângâiere asemănătoare a dat și în odaia de sus, când a spus lui Petru, că Satana a cerut să îi cearnă, cum se cerne grâul: »Eu M-am rugat pentru tine, ca să nu se piardă credința ta; și după ce te vei întoarce la Dumnezeu, să întărești pe frații tăi« (Luca 22, 32). Prin aceasta i-a asigurat, că pentru ei toți va fi o lucrare viitoare, pentru care să se pregătească – chiar dacă în noaptea aceea se părea că pentru ei va pieri lumea. Hristos poseda puterea asupra morții – chiar și atunci când L-au omorât.

Desigur, cuvintele înviorătoare au trecut în acele momente pe lângă ucenici. Mai târziu ei își vor aminti ce le-a spus El, așa că credința lor se va întări. Ei au văzut mai înainte de mai multe ori cum El a înviat morții. Au fost de față la învierea lui Lazăr, la care Isus a spus mai dinainte Martei: »Eu sunt învierea și viața« (Ioan 11, 25). Cu toate că toate aceste lucruri în cele din urmă vor avea un sens în amintirea lor, în momentul acela erau foarte încurcați și neliniștiți, ca să poată înțelege ce voia El să le spună. Fără îndoială gândurile lor erau preocupate cu faptul că mândria lor a fost lezată, atunci când El le-a spus că ei Îl vor părăsi. Ei erau preocupați prea mult cu întărirea încrederii de sine, în loc să creadă ce le spunea El.

Dacă ar fi privit peste frica și derutarea lor, atunci ar fi devenit conștienți că Hristos era Același Domn suveran, pe care ei L-au cunoscut dintotdeauna. El avea și acum totul sub control, ca și atunci când a hrănit mulțimea de oameni, a vindecat pe bolnavi și a înviat morții. Ei trebuiau să-L vadă ca pe Acela care are de toate din belșug și care le va veni în ajutor în această încercare. Da, atotștiința lui Hristos ar fi trebuit să le fie în amintire și să le dovedească că El are în toate privințele totul deplin. Dar în loc de aceasta, într-o oarecare privință, ei L-au părăsit deja în inima lor, bazându-se mai mult pe aptitudinile lor ca ajutor în încercările care vor veni.

Făgăduințele pline de har, pe care Hristos li le-a făcut cu privire la lucrarea lor viitoare, fac să se recunoască dragostea și harul Său față de acești oameni, înainte ca ei să eșueze. Potrivit promisiunii Lui, El a mers realmente înaintea lor în Galileea. Această făgăduință le-a fost confirmată de înger imediat după învierea Lui, care a întâmpinat la mormântul gol pe Maria Magdalena și pe cealaltă Marie. Îngerul a zis femeilor: »duceți-vă repede de spuneți ucenicilor Lui că a înviat dintre cei morți. Iată că El merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea« (Matei 28, 7). Hristos Însuși S-a arătat puțin mai târziu celor două femei, reluând indicațiile: »Nu vă temeți; duceți-vă de spuneți fraților Mei să meargă în Galileea; acolo Mă vor vedea« (versetul 10).

Acolo, în Galileea, Isus S-a arătat lui Petru și i-a iertat necredințioșia. Petru plecase împreună cu Iacov, Ioan și mai mulți ucenici să prindă iarăși pește. Cu toate că au pescuit toată noaptea, nu au prins nimic. În zorii zilei au văzut un Om stând pe țârm, care le-a zis: »Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbiei, și veți găsi« (Ioan 21, 6). Au făcut, așa cum le-a spus, și au prins așa de mulți pești, că nu mai puteau să tragă plasa la mal. Tot așa a fost când Isus a întâlnit pe Petru, când l-a chemat să devină ucenic al Lui (Luca 5, 4-11). De aceea Petru a recunoscut imediat că era Domnul, Cel care sta pe mal. El a sărit din corabie și a înotat spre El. Isus a pregătit dejunul pentru ucenici, ca să le arate cât de mult îi iubea.

După micul dejun din dimineața aceea a întrebat pe Petru: »Simone, fiul lui Iona, Mă iubești tu mai mult decât aceștia?« Petru a răspuns: »Da, Doamne, știi că Te iubesc« (Ioan 21, 15).

Răspunsul suna timid, nesigur. Petru a folosit un alt cuvânt pentru »a iubi«, decât acela pe care l-a folosit Isus. Cuvântul folosit de Petru arată despre simpatiile frățești. Și pe lângă aceasta nu a răspuns la cea mai importantă parte a întrebării lui Isus: nu a zis nimic cu privire la dragostea lui, dacă este mai mare decât a celorlalți.

Dragostea lui Petru pentru Hristos cu siguranță nu a devenit mai mică. Dar acum se ferea să nu cadă pradă înclinațiilor lui general cunoscute, de a folosi cuvinte mari. În grădina Ghetsimani s-a lăudat că este gata să moară pentru Hristos, în timp ce scurt timp după aceea a eșuat. Acum dovedea precauție și grijă în afirmațiile sale. Deoarece de trei ori s-a lepădat de Hristos, Hristos i-a oferit trei ocazii să exprime dragostea lui. Evanghelistul Ioan relatează însă că »Petru s-a întristat că-i zisese a treia oară „Mă iubești?” Și I-a răspuns: „Doamne, Tu toate le știi; știi că Te iubesc”« (versetul 17).

Să observăm că Petru apelează la atotștiința lui Hristos. Suferind încă în urma eșuării lui, Petru era pe deplin conștient că Hristos a văzut mai dinainte. Isus a văzut în inima lui și a cunoscut-o mai bine decât Petru (compară cu Ieremia 17, 9). El a recunoscut acum că Hristos știa exact cât de mult se dăruise el Lui. De aceea nu avea nici un rost să se laude cât de mult Îl iubea. În afară de aceasta Petru era îngrozit de ratarea lui pricinuită de încrederea în sine. Probabil că se întreba singur dacă este în stare să aprecieze corect dragostea lui pentru Hristos. Și astfel a apelat la atotștiința lui Hristos, care s-a dovedit fără greșală pe tot parcursul evenimentelor care au avut loc.

Petru a învățat o lecție deosebită. A început să nu se mai încreadă în sine, ci să se bazeze pe deplin pe Hristos. În loc să gândească că știe totul, a privit la Hristos, atunci când a fost vorba de evaluarea inimii lui. După ce ratarea lui a dat o lovitură puternică mândriei lui, nu mai vedem nimic din lăudăroșenia încrederii de sine, de care a dat dovadă Petru pe drumul spre grădina Ghetsimani.

Mai târziu, nici măcar după patruzeci de zile, la Rusalii, Petru a stat neînfricat înaintea unei mari mulțimi de oameni, printre ei fiind mulți din cei care au răstignit pe Hristos. De data aceasta Petru a vestit Evanghelia cu un curaj nou. Nu mai era înflăcărata încredere de sine a omului vechi, ci era curajul sfânt, care corespundea faptului că era călăuzit de Duhul Sfânt.

Da, după Rusalii toți cei unsprezece ucenici au fost cu totul schimbați. Aceiași oameni, care au părăsit pe Domnul lor, deoarece au fost lași și fricoși, au devenit martorii Lui neînfricați. Curând au stat înaintea marelui preot (aceiași mare preot, de care s-au ascuns de frică în noaptea dinaintea răstignirii lui Isus). Când le-a poruncit să înceteze cu vestirea lor, reacția lor a fost, că au predicat și mai departe fără să se lase intimidăți: »Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni« (Faptele Apostolilor 5, 29). Cu toate că au fost bătuți, aruncați în temniță și amenințați cu moartea, au vestit fără teamă mai departe Evanghelia. Da, un înger i-a eliberat în chip supranatural din temniță. În loc să se ascundă, s-au reîntors la Templu și au început din nou să predice public – într-o câțiva înaintea ușii casei marelui preot (Faptele Apostolilor 5, 18-21). Erau aceștia aceiași bărbați, care au părăsit pe Isus în ceasul trădării Lui și au fugit?

Da, erau aceiași bărbați, dar acum erau plini de Duhul Sfânt. Ei se bazau pe o putere care nu venea din ei. Au renunțat la încrederea de sine și s-au bazat pe faptul că Domnul lor le-a dat totul din belșug. Aceasta este diferența mare în această lume. În mod clar, ei toți au învățat o lecție importantă din ratarea lor. Aceiași oameni, care fără nici o excepție au părăsit pe Hristos și în noaptea prinderii Lui au fugit, au petrecut restul vieții lor intervenind pentru El, cu toate amenințările și prigonirile de care au avut parte. Niciodată nu au mai părăsit pe Domnul lor.

Aici se găsește cea mai mare dovadă că la Isus există plinătate. Prin har a reabilitat pe acești bărbați și i-a împluternicit să-I slujească, cu toate că aveau în trecutul lor o rată spirituală fatală. Harul Său atotsuficient i-a salvat din înfrângerea lor cea mai grea. Hristos Însuși i-a adus înapoi, i-a iertat, i-a împluternicit pentru lucrare și i-a făcut apți să aibă autoritate, acolo unde ei au ratat.

Capitolul 4

Tatăl Meu, dacă nu se poate să se îndepărteze de Mine paharul acesta, fără să-l beau, facă-se voia Ta! Matei 26, 42

Lupta de moarte din grădina Ghetsimani

Când Isus a ajuns în grădina Ghetsimani, a știut că acolo va fi prins și că Îl vor duce la o succesiune de procese și că Îl vor umili, și în cele din urmă Îl vor răstigni fără milă. Da, când apostolul Ioan descrie sosirea soldaților însărcinați cu prinderea lui Isus, spune: »Isus, care știa tot ce avea să I se întâmple, a mers spre ei, și le-a zis: „Pe cine căutați?”« (Ioan 18, 4).

Vedem mereu că scriitorii Evangheliilor scot în evidență atotștiința lui Isus în toate relatările despre suferințele Lui. Ei se concentrează aproape exclusiv asupra faptului că El știa totul mai dinainte și avea în mâinile Lui toate lucrurile, care se petreceau în jurul Lui. Toți scriitorii Evangheliilor arată clar că Isus »știa tot ce avea să vină asupra Lui«. Nimic nu avea loc la întâmplare în noaptea aceasta. El știa foarte exact ce urma să aibă loc. Nimic nu era, care să nu fie în mâna Lui și în mâna Tatălui Lui.

Aceasta înseamnă că Isus știa în detaliu ce va aduce cu sine moartea Sa. A știut mai dinainte de toate durerile și chinurile, batjocurile și umilirile pe care va trebui să le îndure. Înainte să intre în grădina Ghetsimani a cunoscut adevărul îngrozitor cu privire la ce va trebui să îndure. Și cu toate acestea a fost gata să se plece pe deplin și fără nici o rezervă voii Tatălui, ca să înfăptuiască planul veșnic al răscumpărării.

În rugăciunea Lui din noaptea aceasta lupta cu această întrebare, așa de evident cum nu se poate mai clar. Este vorba de unul din locurile din Scriptură cele mai uimitoare și tainice. Descrie lupta Sa cu realitatea cea mai îngrozitoare prin care va trece foarte curând. Aici ni se oferă o privire uimitoare în inima Dumnezeuului devenit om.

Probabil că Isus cu ucenicii Lui au ajuns în grădina Ghetsimani în jurul miezului nopții. În acest timp târziu, toți dădeau semne de oboseală. O săptămână încordată era aproape pe sfârșite, o zi foarte încărcată se încheia. Dar chestiunea lui Hristos în grădina Ghetsimani era mult mai importantă decât somnul, și de aceea nimic nu-L va reține să meargă acolo să se roage.

Hristos a fost om adevărat în toate privințele. El era expus aceluiași îngrădiri corporale, ca toți oamenii. Și El a simțit oboseala (Ioan 4, 6; Marcu 4, 38). A știut ce înseamnă să fi înfometat (Matei 21, 18). Avea sete, ca orice om (Ioan 4, 7; 19, 28). El a trăit toate sentimentele omenești. Câteodată a fost văzut cum plânge și era întristat (Ioan 11, 35; Luca 19, 41). În unele împrejurări și-a descoperit mânia (Ioan 2, 15-17). Cu toate că Scriptura nu spune textual că El a râs, sau a zâmbit, s-ar trage o concluzie falsă dacă s-ar spune că El a mers prin viață cu fața întunecată. Știm că S-a bucurat, în mod deosebit când păcătoșii au venit la credință (Luca 15, 4-32). Renumele Lui printre farisei ne lasă să recunoaștem că El nu a fost un individualist morocănos, ci era Unul care răspândea bucurie, fiind deseori în societatea altora, »un prieten al vameșilor și al păcătoșilor« (Luca 7, 34).

În orice privință a fost om ca și noi – cu excepția însă a stării noastre de păcătoșenie. Dacă se pare că Scriptura scoate în evidență mai mult durerea și întristarea Sa, decât bucuria, atunci o face numai pentru că, știind că El a trăit adâncul suferinței umane într-o măsură nespus de mare, aceasta ne poate da o mare mângâiere în momentele noastre de necez. În timpul rugăciunii Lui din această noapte se pare că toată suferința pe care El a cunoscut-o vreodată s-a năpustit deodată asupra Lui. La aceasta s-a adăugat un sentiment de frică în fața încercării aspre de care va avea parte în ziua următoare. Toate acestea luate la un loc ne arată în mod deosebit pe »Omul Hristos Isus« și lucrarea Lui de mijlocire făcută pentru noi.

Ieremia a scris cartea Plângerile lui Ieremia ca un cântec de jale față de suferința prin care trecea Ierusalimul sub mâna Domnului, care-l încerca. Dar cu siguranță, în afară de aceasta, versetul 12 din capitolul 1 este descrierea suferințelor lui Hristos sub mâna lui Dumnezeu: »O!

voi, care treceți pe lângă Mine, priviți și vedeți, dacă este vreo durere ca durerea Mea, ca durerea cu care M-a lovit Domnul în ziua mâniei Lui aprinse!»

Niciodată nu a fost cuprins sufletul vreunui om de atâta suferință. Niciodată nu vom putea înțelege adâncimea chinurilor lui Hristos, pentru că – vorbind sincer – nu putem să pricepem grozăvia păcatului, așa cum a cunoscut-o El. Nici nu suntem în stare să cunoaștem groaza mâniei divine, așa cum a cunoscut-o El. De aceea nu înțelegem durerea exprimată în rugăciunea din grădina Ghetsimani. Să nu ne mirăm dacă nu înțelegem însemnătatea rugăciunii. Și cu toate acestea, în locul acesta este o bogăție de imagini, care deseori sunt trecute cu vederea.

Evangelistul Matei descrie în felul următor cele întâmplate:

»Atunci Isus a venit cu ei într-un loc îngrădit, numit Ghetsimani, și a zis ucenicilor: „Sedeți aici până Mă voi duce colo să Mă rog.” A luat cu El pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zebedei, și a început să Se întristeze și să Se mâhnească foarte tare. Isus le-a zis atunci: „Sufletul Meu este cuprins de o întristare de moarte; rămâneți aici, și vegheați împreună cu Mine.” Apoi a mers puțin mai înainte, a căzut cu fața la pământ, și S-a rugat, zicând: „Tatăl Meu, dacă este cu putință, depărtează de la Mine paharul acesta! Totuși nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu.” Apoi a venit la ucenici, i-a găsit dormind, și a zis lui Petru: „Ce, un ceas n-ai putut să vegheați împreună cu Mine! Vegheați și rugați-vă, ca să nu cădeți în ispită; duhul, într-adevăr, este plin de râvnă, dar carnea este neputincioasă.” S-a depărtat a doua oară, și S-a rugat zicând: „Tatăl Meu, dacă nu se poate să se îndepărteze de Mine paharul acesta, fără să-L beau, facă-se voia Ta!” S-a întors iarăși la ucenici, și i-a găsit dormind; pentru că li se îngreuiaseră ochii de somn. I-a lăsat din nou, S-a depărtat, și S-a rugat a treia oară, zicând aceleași cuvinte.» (Matei 26, 36-44)

În această luptă a lui Hristos sunt scoase în evidență trei aspecte: întristarea Sa, rugăciunea Sa fierbinte și supunerea Sa.

Întristarea Sa

Grădina Ghetsimani era un loc cunoscut pentru ucenici. Chiar și Iuda știa unde va fi Isus în noaptea aceasta, potrivit cu relatarea evangelistului Ioan, căci »Isus de multe ori Se adunase acolo cu ucenicii Lui« (Ioan 18, 2). Cu toată probabilitatea acest loc era o dumbravă cu măslini împrejmuțată cu un zid. Se pare că avea numai o intrare, unde Isus a lăsat pe cei mai mulți ucenici ai Săi, în timp ce a intrat cu Petru, Iacov și Ioan ca să se roage. Acești trei constituiau cercul cel mai intim al însoțitorilor Lui. Deseori Isus a permis acestor trei ucenici să fie împreună cu El la diferite ocazii, în timp ce celorlalți nu le-a permis să-L însoțească (compară cu Marcu 5, 37; Matei 17, 1).

De ce a luat El pe acești trei cu El? În primul rând din pricina lor. Ei au avut privilegiul să fie martorii luptei înverșunate a lui Hristos în orele cele mai întunecate ale încercării Lui. În baza exemplului Lui, ei vor învăța o lecție deosebită, cum pot să iese dintr-o situație grea. Și cu toate că mereu au adormit, au avut parte de multe, în timp ce Isus S-a rugat, ca să-și dea seama cât de mare a fost chinul pe care El l-a suferit.

Ucenicii care au fost lăsați la intrarea în grădină au supravegheat în mod obișnuit poarta, ca Domnul să nu fie deranjat în timp ce se ruga. În această noapte deosebită ar fi trebuit ca și ei să se dedice rugăciunii personale. Isus le spusese, că în curând vor trece printr-o încercare îngrozitoare. Ei puteau vedea, că El era îngrijorat. El a făcut tot ce a depins de El, ca să-i atenționeze de pericolul care va veni. Evangelistul Luca ne spune că Isus le-a zis: »Rugați-vă, ca să nu cădeți în ispită« (Luca 22, 40). Evangelistul Matei relatează că El a trezit pe Petru, Iacov și Ioan, după ce ei de două ori au adormit, și de fiecare dată i-a atenționat. Cu toate acestea nu avem nici un indiciu că vreunul din ucenici ar fi rostit o rugăciune scurtă. Aceasta arată cât de mulțumiți au fost cu ei înșiși în siguranța lor. Nu este nici un indiciu că au fost alături de Isus,

sau că L-au încurajat. Da, este o ironie mare în faptul că atotputernicul Fiul al lui Dumnezeu, Cel fără păcat, avea nevoie foarte mare de rugăciune în noaptea aceea, în timp ce ucenicii Lui slabi, ușor de atacat, nu aveau nici un simț pentru ceea ce era așa de necesar în ceasul acela. Erau surzi cu privire la ce le-a spus El.

Aceasta este tipic pentru inima păcătoasă. Deseori, în starea noastră firească și decăzută, nu suntem conștienți de sărăcia noastră spirituală. Însă Hristos în starea Sa lipsită de păcat a știut foarte bine de slăbiciunea firii omenești, și nu putea să doarmă, când convorbirea cu Dumnezeu era absolut necesară. Ucenicii au adormit cu toții, cu toate că trebuiau să rămână treji.

Cum au putut să adoarmă? Probabil că s-au simțit în siguranță într-un loc cunoscut. După toate probabilitățile nu venea nimeni noaptea în locul acela. Uitând că unul dintre ei era trădătorul, și-au închipuit că sunt în siguranță. Au fost doborâți de oboseala, pe care toți o simțeau. Evanghelistul Luca spune că ei au adormit și din cauză că erau cuprinși de întristare (Luca 22, 45). Când suntem zdrobiți de oboseală, dorim să dormim. Duhul lor îngrijorat a căutat o posibilitate de scăpare. Și astfel au adormit și au lăsat pe Isus să-Și ducă singur chinurile sufletului.

Isus nu a exagerat cu nimic, atunci când a spus ucenicilor Lui, că sufletul Lui este cuprins de o întristare ca de moarte. Chinurile, pe care le suferea în grădina Ghetsimani, erau în stare să-L ducă realmente în mormânt. Ar fi fost cu totul posibil, dacă Dumnezeu nu ar fi prevăzut pentru El o cu totul altfel de moarte. Evanghelistul Luca relatează că »sudoarea I se făcuse ca niște picături mari de sânge, care cădeau pe pământ« (Luca 22, 44). Aceasta descrie o boală rară, dar bine documentată, cunoscută sub numele de *haematidrosis* și care apare câteodată în stări de solicitare emoțională: când capilarele de sub piele se sparg din cauza încordării mari, apare la persoanele respective un amestec de sudoare cu sânge, care se scurge prin glandele sudoripare.

De ce a simțit El un astfel de chin? S-ar părea că se temea de durerile și chinurile trupești legate de crucificarea Lui, de care va avea parte pe drumul spre Golgota. Însă mulți au fost crucificați, fără ca gândul la crucificare să-i facă să transpire sânge și apă. Presupunerea că Fiul lui Dumnezeu a suferit un chin așa de mare din cauza fricii cu privire la ce I-ar putea face oamenii este de neimaginat. El Însuși a învățat: »Nu vă temeți de cei ceucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul« (Matei 10, 28).

Cu siguranță, nu era moartea ca atare care a încolțit așa de puternic sufletul Lui. El venise ca să meargă la moarte. Aceasta era ora pentru care venise. Este de neimaginat că în acest ceas târziu El a început să se îndoiască că trebuia să moară. În Ioan 12, 27 este notată o rugăciune a lui Isus, pe care El a rostit-o public mai înainte. El a zis: »Acum sufletul Meu este tulburat. Și ce voi zice? Tată, izbăvește-Mă din ceasul acesta? Dar tocmai pentru aceasta am venit până la ceasul acesta!«

Aici însă, în grădina Ghetsimani, El se roagă: »Tatăl Meu, dacă este cu puțință, depărtează de la Mine paharul acesta!« Avea El îndoială cu privire la faptul că va trebui să moară? Se roagă El să fie salvat de la cruce? Unii comentatori, care vor să ocolească aceste urmări, au propus ca »paharul« de care voia să fie salvat, conform rugăciunii Lui, să fie înțeles ca fiind moartea prematură care Îl amenința în grădina Ghetsimani. După părerea lor, El S-a rugat ca planul de mântuire să nu fie zădărnicit prin moartea Sa prematură, înainte de moartea pe Golgota.

Prin aceasta se trece cu vederea înțelesul biblic al »paharului«. Apostolul Ioan relatează cum Isus a fost prins scurt timp după aceea și cum Petru a încercat să se folosească de sabia lui, ca să împiedice prinderea. Apoi se spune: »Isus a zis lui Petru: „Bagă-ți sabia în teacă. Nu voi bea paharul, pe care Mi l-a dat Tatăl Meu să-l beau?“ (Ioan 18, 11). Prin aceasta devine clar că *la urma urmelor* Tatăl a fost Cel care I-a dat paharul să-l bea.

Ce se înțelege prin pahar? Nu este vorba numai de moarte. Nu sunt durerile trupului, pricinuite de crucificare. Nu era biciuirea sau umilirea. Nu era setea îngrozitoare, nu era chinul pricinuit de baterea cuiele în mâinile și picioarele Sale, sau rușinea de a fi scuipat, de a fi bătut. Nu erau nici măcar toate acestea la un loc. Toate aceste lucruri conțineau exact ce a spus Hristos că *nu trebuie*

să ne temem de ele. El a spus: »Vă spun vouă, prietenii Mei; să nu vă temeți de cei ceucid trupul, și după aceea nu mai pot face nimic« (Luca 12, 4).

»Am să vă arăt«, adaugă El, »de cine să vă temeți. Temeți-vă de Acela care, după ce a ucis, are putere să arunce în gheenă; da, vă spun, de El să vă temeți« (versetul 5). Prin aceasta este clar de ce Hristos se temea mai mult cu privire la cruce: paharul de care voia să fie salvat, dacă este posibil, cuprindea revărsarea mâniei divine, căreia El îi era expus din partea Tatălui Său sfânt.

Paharul era un cunoscut simbol vechi-testamental al mâniei divine față de păcat. În Isaia 51, 17 se spune: »Trezește-te, trezește-te! Scoală-te Ierusalime, care ai băut din mâna Domnului potirul mâniei Lui, care ai băut, ai sorbit până la fund potirul ameteții.« În Ieremia 25, 15-16, Domnul spune profetului: »Ia din mâna Mea acest potir plin cu vinul mâniei Mele, și dă-l să-l bea toate neamurile la care te voi trimite. Vor bea și se vor ameți și vor fi ca niște nebuni, la vederea sabiei, pe care o voi trimite în mijlocul lor.« El adaugă: »Să le spui: „Așa vorbește Domnul oștirilor, Dumnezeul lui Israel: >Beți, îmbătați-vă, și vărsați, și cădeți fără să vă mai ridicați, la vederea sabiei pe care o voi trimite în mijlocul vostru!<” Și dacă nu vor vrea să ia din mâna ta potirul ca să bea, spune-le: „Așa vorbește Domnul oștirilor: >Beți!<”« (versetele 27-28).

Paharul simbolizează aici judecata pe care o vor suferi cei necredincioși, potrivit cu voia lui Dumnezeu. Ei beau până se îmbată și li se face rău, așa că vomită. Este ca și cum Dumnezeu ar spune celui păcătos: „Iubești păcatul? Ei, bine. Atunci bea din paharul păcatului până se golește!” Și El îi lasă să guste consecințele propriilor păcate, așa că lucrul după care aleargă ajunge să le devină judecată, pe care El o lasă să vină asupra lor în toată asprimea ei. Lucrul pe care îl iubeau devine blestem, care îi îmbolnăvește și în cele din urmă mor. Asemenea vorbire simbolică, care prezintă paharul ca pe un simbol al judecării divine, se găsește în tot Vechiul Testament (compară Plângerile lui Ieremia 4, 21-22; Ezechiel 23, 31-34 și Habacuc 2, 16).

Dacă Hristos S-a rugat ca – dacă este posibil – paharul să fie luat de la El, atunci El a vorbit despre faptul că El a trebuit să bea paharul mâniei lui Dumnezeu. Niciodată să nu ne lăsăm induși în eroare că Hristos S-a temut de durerile trupesti pricinuite de răstignire! El n-a tremurat niciodată în așteptarea a ceea ce oamenii Îi vor face. În El nu era nici o urmă de teamă față de oameni. Dar în ziua următoare El »va purta păcatele multora« (Evrei 9, 28). Și din pricina aceasta plinătatea mâniei divine se va revărsa asupra Lui. Într-un fel cu totul tainic, pe care duhul nostru omenesc nu-l poate înțelege, Dumnezeu Își va întoarce fața de la Hristos, în timp ce Hristos era expus întregii puteri a mâniei divine împotriva păcatului.

Să ne amintim că în Isaia 53, 10 se spune: »Domnului I-a plăcut să-L zdrobească; L-a supus suferinței« (vezi versiunea GBV 2001). Când Hristos atârna pe cruce, era încărcat cu păcatele poporului Său, suferind pentru ei mânia lui Dumnezeu. În 2 Corinteni 5, 21 este explicat în mod asemănător ce s-a petrecut pe cruce: »Pe Cel ce n-a cunoscut niciun păcat, El L-a făcut păcat pentru noi.« Cu alte cuvinte: la cruce Dumnezeu a atribuit păcatele noastre lui Hristos și pedeapsa pentru păcat a exercitat-o asupra Lui (compară cu 1 Petru 2, 24).

Prețul păcatelor purtate de Hristos a fost văpaia mâniei divine. El l-a plătit pe deplin. Aceasta explică de ce în Matei 27, 46 a strigat cu toată durerea: »Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?« Acest strigăt venit de pe cruce reflectă cât de amar a fost paharul care I-a fost dat. Nu este de mirare că voia ca paharul să fie luat de la El.

Nu a recunoscut El, că nu exista nici o altă alternativă ca paharul să fie luat de la El? *Desigur că da.* Dar de ce rostește în grădina Ghetsimani o astfel de rugăciune? Deoarece prin aceasta a exprimat sincer frica pe care o simțea în momentul acela. El știa că nu putea să speră să fie scutit de misiunea pe care o avea de a fi Mielul jertfit pentru păcat. Și aceasta devine clar din restul cuvintelor rugăciunii Sale: »Totuși nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu« (Matei 26, 39). Să observăm că a doua oară S-a rugat în felul următor: »Tatăl Meu, dacă nu se poate să se îndepărteze de la Mine paharul acesta, fără să-l beau, facă-se voia Ta.« Când chinurile sufletului au crescut, hotărârea Sa de a face voia Tatălui Său a devenit mai mare.

Rugăciunea lui Hristos conține o mărturisire sinceră a simțămintelor omenești. Și în această rugăciune se descoperă predarea sistematică a acestor simțăminte omenești voinței divine.

Când Hristos a luat chip de om, toate slăbiciunile naturale ale omului au devenit parte componentă a existenței Sale pământești – cu excepția acelor slăbiciuni, care sunt păcătoase. În Evrei 4, 15 se spune: »Căci n-avem un Mare Preot, care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre; ci unul care în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat.« Așa cum am constatat la începutul acestui capitol, Hristos a cunoscut prin propria experiență, cu excepția păcatului, toate caracteristicile naturii umane muritoare. A obosit; a simțit foamea; a suferit dureri. Și aici în grădina Ghetsimani a suferit cele mai mari dureri, cea mai mare frică și strâmtorare a sufletului Său – chiar până la limita cu moartea. În această rugăciune El face cunoscut aceste sentimente. Ele arată existența umană a lui Hristos așa de clar, cum nici un alt loc din Scriptură o face.

Ceea ce Îl face pe Hristos aici să Se roage nu este slăbiciunea păcătoasă, ci este expresia slăbiciunii omenești normale, care nu se deosebește de foamea Sa, de setea Sa, sau de epuizarea Sa. Cu siguranță Hristos nu a iubit suferința în sensul masochist (unul care se chinuie singur). Ar fi fost străin de ființa Lui omenească, dacă nu ar fi privit crucea cu îngrijorare și teamă față de cele ce se vor întâmpla. Aceasta nu este lașitate și teamă. Este aceeași spaimă, care ne cuprinde pe noi toți, și aceeași presimțire, care ne cuprinde pe furiș, când știm că stăm înaintea unui eveniment deosebit de dureros. În cazul lui Isus, chinurile sufletești, pricinuite de ce urma să aibă loc, au ieșit foarte clar în evidență.

Scriptura nu ne spune în niciun loc, că dumnezeirea lui Isus L-ar fi făcut să *Se înalțe peste starea omului obișnuit* sau să-I fi *oferit trăsături supraomenești*. Potrivit Scripturii, natura divină a lui Hristos nu a lezat ființa Sa omenească și nici nu a împiedecat dezvoltarea ei. Dimpotrivă: tot ce spune Scriptura despre misiunea lui Hristos ca Mântuitor al nostru se bazează pe faptul că El a fost în totul Om. Evrei 2, 17 subliniază acest punct: »*A trebuie să se asemene fraților Săi în toate lucrurile*, ca să poată fi, în ce privește legăturile cu Dumnezeu, un mare preot milos și vrednic de încredere, ca să facă ispășire pentru păcatele norodului.«

Domnul nostru nu a simulat că este om. El a fost om în adevăratul sens al cuvântului. Cu excepția păcatelor noastre, pe El L-a caracterizat toată natura noastră de muritori. Și, în acest moment în grădina Ghetsimani s-a arătat caracterul Său omenesc, cum nu s-a arătat niciodată în viața Sa. Cu siguranță putem să înțelegem sentimentele Lui: groază, în așteptarea a ce cerea Dumnezeu de la El; consternare față de ceea ce însemna aceasta pentru El; și o dorință foarte mare să fie cruțat de mânia lui Dumnezeu, dacă cumva ar fi fost posibil. Toate acestea au condus la acea stare de întristare extrem de mare, pe care o simțea când privea crucea.

Pe scurt spus: Isus a fost foarte întristat, căci știa că toată vina păcatelor tuturor răscumpăraților din toate timpurile va fi atribuită Lui. El va fi expus, în locul altora, mâniei divine dezlănțuite cu toată puterea. Fiul sfânt al lui Dumnezeu, care niciodată nu a cunoscut nici cel mai mic păcat, *a fost făcut păcat*. Pe El Îl va lovi mânia divină (2 Corinteni 5, 21). Gândul la acest fapt L-a făcut să transpire sânge și apă în adevăratul sens al cuvântului.

Rugăciunea Sa fierbinte

Când din cauza aceasta Hristos a mers la cruce, sentimentele Lui de frică și presimțirile Lui sumbre conțin manifestarea emoțiilor omenești. Dorința Lui de a scăpa de mânia lui Dumnezeu cuprindea un sentiment omenesc normal și ușor de înțeles. Dar această dorință și toate emoțiile Lui omenești s-au subordonat conștient și intenționat voinței lui Dumnezeu. Simplul fapt că El a avut aceste sentimente, nu este niciun păcat. Păcatul constă în cedarea la sentimentele și preferințele omenești în defavoarea voinței lui Dumnezeu. Deoarece Isus știa aceasta, toată viața Lui a fost caracterizată de supunere conștientă și de bună voie față de voința Tatălui Său. El a spus: »Totdeauna fac ce-I este plăcut« (Ioan 8, 29). »Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis, și să împlinesc lucrarea Lui« (Ioan 4, 34). »Eu nu pot face nimic de la Mine Însumi; judec după cum aud; și judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut să fac voia Mea, ci voia Tatălui, care M-a trimis« (Ioan 5, 30). »Căci M-am pogorât din cer ca să fac nu voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis« (Ioan 6, 38).

Cuvintele rugăciunii Sale din grădina Ghetsimani reflectă cum a avut loc această supunere. Rugăciunea exprimă în modul cel mai cinstit sentimentele umane ale lui Hristos. În așteptarea mâniei divine S-a temut înlăuntrul Lui, iar după aceea a cerut ca, dacă este posibil, să nu aibă parte de ea.

Dar de ce a formulat El această rugăciune tocmai în această oră? Din veșnicie, înainte de toate timpurile, se înțelesese cu Dumnezeu ca El să moară ca jertfă de ispășire pentru păcate. El știa cu certitudine că paharul mâniei lui Dumnezeu constituia o parte inevitabilă a lucrării de ispășire.

Cu toate că toate acestea sunt adevărate, Hristos în existența Lui umană trebuia să simtă povara într-un fel în care El niciodată nu a simțit-o. Omul Hristos Isus se apropia de ultimele lui ore pe pământ. Toate aceste sentimente umane normale trebuiau în mod inevitabil să se accentueze, pe măsură ce se apropia ora. Toată povara suferinței și fricii îngreuna înlăuntrul Lui în momentul când era gata să-și ia crucea. Aceste sentimente sunt exprimate în rugăciune. Este dovada că în orice privință El a fost om cu adevărat.

Rugăciunea Sa din grădina Ghetsimani a slujit totodată unui alt scop stabilit de Dumnezeu. A fost un exemplu pentru Petru și ceilalți apostoli. Desigur, Isus știa că nu era posibil să se dea la o parte dinaintea exercitării judecății mâniei lui Dumnezeu. Cu siguranță, nu S-a întrebat în gândurile Lui dacă aceste lucruri s-ar fi putut evita. Și cu toate acestea, cu această ocazie S-a rugat intenționat cu voce tare.

Isus S-a rugat deseori cu voce tare, din cauza celor care Îl ascultau (compară cu Ioan 11, 42). Există toate motivele să presupunem că această rugăciune din grădina Ghetsimani a fost formulată cu voce tare, pentru ca apostolii aflați în apropiere să audă. După ce Isus a luat cu Sine pe Petru, Iacov și Ioan, când a intrat în grădină, i-a rugat să rămână în apropiere și să vegheze împreună cu El. Deoarece Isus știa că Satana voia să-i cearnă, cum se cerne grâul, rugăciunea Lui trebuia să fie un model pentru ei. Ei puteau să învețe o mulțime de lucruri, dacă ar fi fost ascultători atenți.

Probabil că din acest motiv în timpul rugăciunii Lui permanente adresate Tatălui se adresează ucenicilor Săi, îndemnându-i la veghere. Să observăm cuvintele Lui din evanghelia după Matei capitolul 26 versetul 41: »Vegheați și rugați-vă, ca să nu cădeți în ispită; duhul, în adevăr, este plin de râvnă, dar carnea este neputincioasă.« În aceste momente Isus lupta cu slăbiciunile propriei ființe umane. Încă o dată: acestea nu erau slăbiciuni păcătoase, și erau afecțiuni omenești normale, nevoi și sentimente care pot deveni păcate atunci când nu sunt supuse voinței lui Dumnezeu.

Petru a păcătuit, pentru că a dormit. Cu toate că în mod normal nu păcătuiești dacă dormi, Hristos i-a încredințat o misiune. El trebuia să rămână treaz alături de Hristos, să vegheze și să se roage. Oboseala lui Petru, unită cu tristețea mare din noaptea aceea, l-a făcut să-și caute refugiu în somn. Cu toate că oboseala și tristețea nu sunt păcate în ele înșile, împrejurările trebuie subordonate voinței lui Dumnezeu. Cu siguranță *duhul* lui Petru a fost plin de voință (versetul 33). Dar carnea lui a fost neputincioasă. El trebuia să se roage, așa cum a făcut Hristos – care în mod conștient și-a supus voința voinței Tatălui și a așteptat de la Dumnezeu puterea pentru a rezista.

Cuvintele rugăciunii lui Hristos lasă să se recunoască o mare intimitate între Tatăl și Fiul. Oricând Isus S-a rugat, Isus S-a adresat lui Dumnezeu cu »Tată« (numai o singură dată a fost altfel: când atârna pe cruce și simțea povara mâniei divine s-a rugat în aramaică cuvintele din Psalmul 22, 2 [»Eloi, Eloi, lama sabactani?«], care traduse înseamnă »Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?« - Marcu 15, 34). În ceea ce privește pe conducătorii iudei, era neobișnuit pentru ei să se adreseze lui Dumnezeu în rugăciune cu cuvântul »Tată«, căci după părerea lor aceasta arăta prea multă intimitate și familiaritate. Da, ei au încercat de mai multe ori să omoare pe Isus, deoarece El numea permanent pe Dumnezeu Tatăl Său – înțelegând din aceasta că El Își revendica dreptul de Fiul al lui Dumnezeu, și aceasta însemna o identitate absolută cu Tatăl (Ioan 5, 18; compară și cu Ioan 10, 30-33). Filiațiunea veșnică și unică în felul ei a lui Isus dovedește identitatea Sa veșnică cu Tatăl (Evrei 1, 4-8). El este Fiul născut al lui

Dumnezeu. Dar și tuturor credincioșilor le este acordată o poziție deosebită de filiațiune prin primirea lor de către Dumnezeu ca fii (Galateni 4, 4-5). Și de aceea Hristos a învățat pe ucenicii Lui să se adreseze în rugăciune lui Dumnezeu cu cuvântul »Tată«.

Aici în grădina Ghetsimani avem singurul loc din toată Scriptura unde Hristos în rugăciune se adresează lui Dumnezeu cu cuvintele »Tatăl Meu« (Matei 26, 39, 42 – vezi versiunea GBV 2001), unde intimitatea felului de exprimare este accentuată de pronumele »Meu«. Evanghelistul Marcu relatează că El S-a rugat astfel: »Ava, Tată, la Tine toate sunt posibile; depărtează paharul acesta de la Mine; dar nu ce vreau Eu, ci ceea ce vrei Tu fie« (Marcu 14, 36 – vezi GBV 2001). »Ava« înseamnă în limba aramaică »dragă Tată« sau »Tăticule« - o expresie mult mai intimă, da, copilărească, care vorbește de încredere și simpatie.

Rugăciunea lui Hristos a fost înainte de toate o rugăciune de supunere. Se recunoaște aceasta din ceea ce de fapt este vorba: rugăciunea, dominată de rugămintea fierbinte a lui Hristos, nu cuprinde dorința ca paharul să se îndepărteze de la El, ci redă un țel mai înalt, prezentat în dorința Sa repetată »... facă-se voia Ta!« (Matei 26, 42). De fiecare dată când a îngenunchiat să se roage, în centru a stat același lucru: »Tatăl Meu, dacă este cu putință, depărtează de la Mine paharul acesta! Totuși *nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu*« (versetul 39). »Tatăl Meu, dacă nu se poate să se îndepărteze de la Mine paharul acesta, fără să-l beau, *facă-se voia Ta!*« (versetul 42). »I-a lăsat din nou, S-a depărtat, și S-a rugat a treia oară, *zicând aceleași cuvinte*« (versetul 44).

Dorința Sa omenească normală a fost ca, dacă este posibil, să se depărteze judecata îngrozitoare care urma să aibă loc în curând. Dorința Lui de importanță capitală – încuviințarea finală a dorinței, de care este vorba în rugăciune – consta însă în aceea, ca să se facă voia lui Dumnezeu.

Supunerea Sa

Când Hristos se roagă: »Nu cum voiesc Eu, ci cum voiești Tu«, nu trebuie să ne gândim, că voia Tatălui ar fi alta decât voia Fiului. Ce recunoaștem noi aici este faptul că Fiul S-a supus conștient, intenționat și de bună voie cu toate sentimentele Lui umane voii desăvârșite a Tatălui. Rugăciunea prezintă exemplul de neegalat cum Hristos în natura Sa umană a supus *totdeauna*, în toate lucrurile, voința Sa voinței Tatălui – și totodată că nu există nici o contradicție între voința divină și sentimentele Lui umane.

Aici trebuie să învățăm o lecție foarte importantă. Să ne gândim că Isus nu a avut nici o dorință nestăpânită păcătoasă, nici o dorință alterată de păcat și nici o înclinație de a face răul. Și cu toate acestea a trebuit ca nevoile Lui și afecțiunile Lui să le supună voii lui Dumnezeu cu o așa conștiență și dăruire intenționată. Cu cât mai mult avem noi nevoie să predăm lui Dumnezeu inima noastră, sufletul nostru, mintea noastră și puterea noastră! Slăbiciunile noastre, dorințele noastre, plăcerile noastre – da, voința noastră – trebuie să le subordonăm conștient voii lui Dumnezeu, dacă dorim să fim în stare să ducem o viață spre onoarea lui Dumnezeu.

În rugăciunea lui Hristos nu este vorba ca paharul să se depărteze de la El *cu orice preț*. El S-a rugat ca paharul să se depărteze de la El numai atunci când există o altă posibilitate pentru împlinirea planului lui Dumnezeu. Răspunsul lui Dumnezeu la această rugăciune lasă să se recunoască clar, că nu există nici o altă alternativă la jertfa Fiului Său, prin care păcătoșii pot fi mântuiți. Dumnezeu nu a trimis pe Hristos ca El să moară în chip ușuratic. Dacă ar fi existat o altă cale, atunci ar fi ales-o pe aceasta. Dar pentru că nu exista o altă cale, paharul nu a fost luat de la Hristos.

Este clar, că Hristos a știut aceasta, atunci când S-a rugat. Desfășurarea acestor evenimente a fost stabilită în hotărârile veșnice ale lui Dumnezeu înainte de întemeierea lumii – cu mult timp înainte ca Hristos să vină pe pământ. El a știut că El va trebui să fie Mielul lui Dumnezeu, care

ridică păcatele lumii. De aceea aceasta înseamnă că El, în această calitate, trebuia să suporte mânia lui Dumnezeu.

Aceasta conduce la un alt motiv pentru care Hristos a formulat această rugăciune: în ea El a arătat nu numai cu adevărat afecțiunile Sale umane, făcând cunoscut frica Lui reală și groaza de care era cuprins, gândind ce va însemna crucea pentru El. El a fost nu numai un exemplu remarcabil pentru Petru și ceilalți ucenici (ca și pentru toți creștinii tuturor timpurilor). Mult mai mult, El a descoperit taina cu privire la ce a fost în veșnicii, înainte de toate timpurile, între persoanele Dumnezeirii: Dumnezeu, Tatăl, și Dumnezeu, Fiul, au hotărât împreună cu Duhul Sfânt să mântuiască pe cei aleși. S-a hotărât ca Hristos să devină om și să moară, ca să plătească prețul ispășirii.

Apostolul Pavel vorbește despre acest lucru în scrisoarea sa adresată lui Tit. El începe scrisoarea cu următoarele cuvinte: »Pavel, rob al lui Dumnezeu, și apostol al lui Isus Hristos, potrivit cu credința aleșilor lui Dumnezeu și cunoștința adevărului, care este potrivit cu evlavlia, în nădejdea vieții veșnice, *făgăduite mai înainte de veșnicii* de Dumnezeu, care nu poate să mintă ..« (Tit 1, 1-2). Dumnezeu a făgăduit viața veșnică mai înainte de veșnicii – înainte de a fi existat vre-o creatură, cărora să le fi dat făgăduința. De aceea se pune întrebarea: Cui a făgăduit-o? Este clar că aceasta descrie o înțelegere care a avut loc între Persoanele Dumnezeirii, care avea în vedere mântuirea celor aleși.

În 2 Timotei 1, 9 răsună adevărul din Tit 1, 2. Apostolul Pavel spune acolo, că Dumnezeu »ne-a mântuit și ne-a dat o chemare sfântă, nu pentru faptele noastre, ci după hotărârea Lui și după harul care *ne-a fost dat în Hristos Isus, înainte de veșnicii.*« Cu alte cuvinte: arvuna veșnică a mântuirii noastre include o făgăduință, pe care Tatăl a dat-o Fiului înainte de veșnicii. Toată nădejdea noastră cu privire la viața veșnică constă în acea făgăduință veșnică, care a fost dată lui Hristos.

În baza dragostei Lui veșnice față de Fiul Său, Dumnezeu, Tatăl, I-a făgăduit un popor de răscumpărați. De aceea Hristos vorbește deseori despre cei răscumpărați, ca despre aceia pe care Tatăl I i-a dat (Ioan 17, 9, 11; compară cu Ioan 6, 37-39).

Hristos la rândul Lui a făgăduit să moară pentru cei ce fac parte din acest popor, în timp ce animalele de jertfă nu puteau să facă nici o ispășire. Exista numai o posibilitate, prin care ei puteau fi mântuiți. Un locuitor uman – desăvârșit de drept, la care nu se putea găsi nici un fel de vină – va trebui să poarte pedeapsa pentru păcat în locul lor. Și numai Fiul lui Dumnezeu devenit om a îndeplinit această condiție. De aceea Hristos S-a declarat gata să vină pe pământ cu intenția clară de a muri ca jertfă pentru păcat. Aceasta va fi partea Lui în înțelegerea cu privire la mântuirea noastră. Din dragoste S-a supus voinței Tatălui, ca să dobândească mântuirea pentru poporul Său. Aceasta este afirmația de bază din Evrei 10, 4-9:

»Căci este cu neputință ca sângele taurilor și al țapilor să șteargă păcatele. De aceea, când intră în lume, El zice: „Tu n-ai voit nici jertfă, nici prinos; ci Mi-ai pregătit un trup; n-ai primit nici arderi de tot, nici jertfe pentru păcat. Atunci am zis: >Iată-Mă (în sulul cărții este scris despre Mine), vin să fac voia Ta, Dumnezeule!<” După ce a zis întâi: „Tu n-ai voit și n-ai primit nici jertfe, nici prinoase, nici arderi de tot, nici jertfe pentru păcat”, (lucruri aduse toate după Lege), apoi zice: „Iată-Mă, vin să fac voia Ta, Dumnezeule.”«

În supunerea lui Hristos față de voia Tatălui s-a exprimat dragostea Sa veșnică față de Tatăl. Intuiția normală este contrazisă și este misterios să gândești că Fiul a murit și că Tatăl Și-a revărsat mânia asupra Fiului. Însă în adâncimea intenției de mântuire s-a exprimat dragostea curată dintre Tatăl și Fiul. Și de aceea mai înainte de veșnicii Fiul S-a supus conștient și intenționat voii Tatălui, așa că drumul spre cruce era hotărât.

Aceasta include adevărul cel mai important care ni se descoperă în rugăciunea lui Isus din grădina Ghetsimani. Aici recunoaștem un instantaneu al celor întâmplare, pe care îl descrie Filipeni 2, 6-8. Acolo se spune despre Isus Hristos: »El ... n-a crezut ca un lucru de apucat să fie

deopotrivă cu Dumnezeu, ci S-a dezbrăcat pe Sine Însuși și a luat un chip de rob, făcându-se asemenea oamenilor. La înfățișare a fost găsit ca un om, S-a smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce.« Rugăciunea Sa din grădina Ghetsimani ne oferă o privire în sufletul Său și în inima Sa, atunci când a împlinit această trecere. Descopere cât de mare a fost jertfa pentru El, care a constat în a muri pentru noi.

Când Hristos a terminat rugăciunea, I S-a dat victoria cerută. Din chinurile sufletului Său a trecut în armonia desăvârșită a voinței Tatălui Său. A fost gata să meargă la cruce și să golească paharul amar al mâniei divine asupra păcatului.

Dușmanii Lui se apropiaseră deja. Liniștea cu care Hristos le-a ieșit în întâmpinare, și farmecul liniștit care-l reflecta pe tot drumul suferințelor Lui sunt o dovadă clară că Dumnezeu, Tatăl, a auzit strigătul inimii Fiului Său din grădina Ghetsimani și i-a răspuns.

Capitolul 5

»Iudo, cu o sărutare vinzi tu pe Fiul omului?« Luca 22, 48

Sărutul trădătorului

Privit din punctul de vedere al omului, restul evenimentelor din această noapte tragică vor aduce numai rușine și înfrângere pentru Fiul lui Dumnezeu. Un observator uman ar fi putut avea părerea că rugăciunea lui Isus din grădina Ghetsimani s-a lovit de urechile surde ale Tatălui Său și din acest moment pentru Isus toate lucrurile s-au dezmembrat. Fără îndoială gândurile ucenicilor s-au îndreptat în această direcție.

Niciodată mai înainte nu au fost într-o situație asemănătoare cu aceasta. Cu toate că Isus a fost dușmănit de mai multe ori de farisei și saducheii, totdeauna i-a făcut să se rușineze și să tacă. Dușmanii Lui au încercat de mai multe ori să-L prindă, sau L-au amenințat cu atacuri corporale. Dar totdeauna a scăpat de atacurile lor – câteodată prin întâmplări supranaturale. Ucenicii erau obișnuiți să-L vadă pe poziția biruitorului; niciodată nu L-au văzut în rolul unui învins.

Deodată totul a început să se deruleze pe dos – sau cel puțin așa se părea. O ceată înarmată a apărut la locul faptei, ca să-L prindă. Și cum nici nu s-au așteptat, Iuda L-a trădat în modul cel mai odios cu sărutarea unui fățarnic. Când Petru a încercat să intervină cu forța, Isus l-a reținut, muștrându-l aspru. În cele din urmă, de frică, ucenicii Lui L-au părăsit și au fugit. Orice întorsătură a evenimentelor părea să mărească rușinea lui Isus și să-L prezinte tot mai mult ca pe unul care pierde. Tuturor acelor care priveau evenimentele din această noapte trebuie să li se fi părut așa.

Și totuși, din toate relatările biblice cu privire la acest eveniment reiese o realitate deosebită – maiestatea calmă și liniștită a lui Hristos. Suveranitatea și liniștea Sa absolută precum și comportarea Sa triumfătoare nu au fost periclitată în timp ce mergea pe drumul suferințelor. Este o scenă remarcabilă, pe care evanghelistul Matei o descrie concret în felul următor:

»Apoi a venit la ucenici, și le-a zis: „Dormiți de acum și odihniți-vă! Iată că a venit ceasul ca Fiul Omului să fie dat în mâinile păcătoșilor. Sculați-vă, haidem să mergem; iată că se apropie vânzătorul.” Pe când vorbea El încă, iată că vine Iuda, unul din cei doisprezece, cu o gloată mare, cu săbii și cu ciomege, trimiși de preoții cei mai de seamă, și de bătrânii norodului. Vânzătorul le dăduse semnul acesta: „Pe care-L voi săruta eu, Acela este; să puneți mâna pe El!” Îndată, Iuda s-a apropiat de Isus, și I-a zis: „Plecăciune, Învățătorule!” Și L-a sărutat. Isus i-a zis: „Prietene, ce ai venit să faci, fă!” Atunci oamenii aceia s-au apropiat, au pus mâinile pe Isus, și

L-au prins. Și unul din cei ce erau cu Isus, a întins mâna, a scos sabia, a lovit pe robul marelui preot, și i-a tăiat urechea. Atunci Isus i-a zis: „Pune-ți sabia la locul ei; căci toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri. Crezi că n-aș putea să rog pe Tatăl Meu, care Mi-ar pune îndată la îndemână mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri? Dar cum se vor împlini Scripturile, care zic că așa trebuie să se întâmple?” În clipa aceea, Isus a zis gloatelor: „Ați ieșit ca după un tâlhar, cu săbii și cu ciomege, ca să Mă prindeți. În toate zilele ședeam în mijlocul vostru, și învățam norodul în Templu, și n-ați pus mâna pe Mine. Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat că să se îplinească cele scrise prin proroci.” Atunci toți ucenicii L-au părăsit și au fugit.« (Matei 26, 45-56)

Isus a spus mereu ucenicilor Săi să rămână trei împreună cu El și să se roage. El S-a rugat de trei ori, și după fiecare rugăciune i-a trezit și i-a îndemnat să se roage. Lupta lui Hristos în grădina Ghetsimani a fost o luptă spirituală intensivă cu puterile întunericului. El spusese deja ucenicilor în odaia de sus: »Nu voi mai vorbi mult cu voi; căci vine stăpânitorul lumii acesteia. El n-are nimic în Mine« (Ioan 14, 30). Satana a ispitit pe Isus când Și-a început lucrarea, dar nu i-a reușit nici una din ispitele lui, căci Hristos i S-a împotrivit (Matei 4, 1-11). După aceea, în tot timpul lucrării Lui publice, Satana nu a cedat. Chinurile sufletești din grădina Ghetsimani arată ultimele atacuri disperate ale celui rău – un atac din care Hristos a ieșit iarăși biruitor. În El nu era nimic de care Satana putea să profite.

Adunătura înaintează în atac

Dar Satana a înscenat un atac de altă natură. Iuda s-a apropiat cu o mulțime înarmată, trimisă de marii preoți și de bătrânii Templului.

Să observăm că evanghelistul Matei îl prezintă pe Iuda încă ca pe unul »din cei doisprezece« (Matei 26, 47). Trădătorul este deseori numit așa în Noul Testament. Da, toate cele patru evangheliile folosesc această expresie, ca să descrie pe Iuda (compară cu Marcu 14, 10, 43; Luca 22, 47; Ioan 6, 71), în timp ce numai unul din ceilalți ucenici (Toma) este denumit »unul din cei doisprezece« (Ioan 20, 24). Scriitorii evangheliilor au scos în mod conștient în evidență poziția lui Iuda, ca aparținând cercului celor doisprezece, ca să accentueze șocul și uluiala cu privire la trădare, care i-a cuprins pe ucenici când au aflat că el era un trădător.

În opoziție cu aceasta, relatările apocrife prezintă pe Iuda ca fiind de la început o unealtă evidentă a diavolului. Unii scriitori mai vechi au alcătuit istorisiri fanteziste despre Iuda, ca să-i ofere înfățișarea unui om care era cu totul stricat și era chipul răului întruchipat. Adevărul este însă că Iuda a dat impresia unui ucenic normal. Evident, el nu a oferit celorlalte ucenici niciodată ocazia ca ei să nu se încreadă în el. Aceasta se recunoaște prin faptul că ei toți au fost surprinși, atunci când el s-a apropiat cu mulțimea însărcinată cu prinderea lui Isus. Consternarea ucenicilor se arată prin cuvântul *iată*, folosit în evanghelia după Matei 26, 47 ca exclamație, ca să descrie apariția deodată a lui Iuda la locul faptei (»*iată* că vine *Iuda* ... cu o gloată mare, cu săbii și cu ciomege, trimiși de preoții cei mai de seamă și de bătrânii norodului«).

Prin faptul că Iuda a simulat așa de bine credințioșia lui față de Hristos, face ca trădarea lui să fie deosebit de josnică. Caracterul ascuns al acestui prieten apropiat, care a simulat dragoste și credințioșie față de Hristos, în timp ce L-a trădat, era mult mai rău decât dacă cineva L-ar fi trădat ca dușman declarat.

Fapta lui Iuda se dovedește a fi mult mai infamă prin faptul că el conducea o ceată mare înarmată cu săbii și cu ciomege. Ei erau pregătiți să facă uz de forță. Erau pregătiți, ca dacă era nevoie, să rănească pe Hristos și pe ucenicii Lui. Și aceasta nu era o bandă de oameni adunați în grabă, ci era o ceată aleasă, violentă, de a cărei constituire și misiune erau direct răspunzători marii preoți și bătrânii.

Evanghelistul Luca spune că din această ceată făceau parte și membrii gărzii Templului (»căpeteniile străjerilor Templului« - Luca 22, 52). Aceștia erau responsabili pentru siguranță,

care, ca polițiști, erau activi pe teritoriul Templului și care posedau autoritate limitată (atribuită lor chiar de Roma) de a prinde pe oamenii care încălcau legea iudaică (compară cu Ioan 7, 32). La cel puțin o singură ocazie anterioară, marii preoți au poruncit căpeteniilor Templului să prindă pe Isus. Dar când L-au auzit cum învăța, au fost așa de uimiți de felul în care învăța, că s-au întors muți și cu mâinile goale înapoi (Ioan 7, 45-46).

Evangelistul Ioan remarcă, că din această ceată făceau parte și soldați romani (Ioan 18, 3). Deoarece prinderea lui Isus a fost uneltită de marele sfat, el trebuie să fie și cel care a cerut punerea la dispoziție de soldați ca grupă de ajutor pentru prinderea lui Isus. Evident ei voiau să-L condamne la moarte. Și deoarece numai Roma avea împuternicirea să execute condamnarea la moarte, trebuia ca în timpul arestării să fie o trupă de soldați romani. O garnizoană de soldați romani era staționată permanent în cetatea Antonia, învecinată cu muntele pe care era așezat Templul. Fără îndoială că soldații trimiși au venit de acolo. Ca să primească sprijinul militar pentru prinderea lui Isus, probabil că mai marii preoți au spus reprezentanților autorităților romane că Isus este un răzvrătit antiroman.

Niciuna din evanghelii nu evaluează mărimea cetii. Evangheliștii Matei, Marcu și Luca spun, fără excepție, că era o ceată mare (compară cu Marcu 14, 43; Luca 22, 47). În funcție de mărimea compartimentelor militare (într-o cohortă romană normală erau șase sute de soldați), mulțimea soldaților putea fi de câteva sute de oameni. Faptul că marele preot a trimis o așa mare mulțime de soldați, ca să prindă pe Isus, lasă să se recunoască cât de mult se temeau ei de puterea lui Isus. De mai multe ori au încercat ei mai înainte să-L prindă sau să-L facă să tacă, dar de fiecare dată nu au reușit. Isus însuși i-a făcut atenți cu privire la tactica lor lașă și absurdă, de a trimite o mulțime înarmată ca să-L prindă noaptea. »Ați ieșit ca după un tâlhar, cu săbii și cu ciomege, ca să Mă prindeți. În toate zilele ședeam în mijlocul vostru, și învățam norodul în Templu, și n-ați pus mâna pe Mine« (Matei 26, 55). Era clar că nu era potrivit să trimită o mulțime așa de mare.

Nu era nici necesar. Copoii nu se vor lovi de nici o împotrivire din partea lui Isus. Dacă *nu* ar fi vrut să fie prins, atunci nicio putere de pe pământ – oricât ar fi fost ea de mare – nu ar fi fost de ajuns să-L prindă. Dacă în planul desăvârșit al lui Dumnezeu nu ar fi fost acum timpul Său, ar fi putut scăpa fără efort de această ceată mare – un lucru despre care El îi atrage atenția lui Petru (versetul 53).

Trădarea

Trecuseră numai câteva ore de când Iuda a părăsit odaia de sus. Când a plecat, afară se întunecase deja, și momentul când el a venit cu ceata bărbaților înarmați nu putea să fie mult mai târziu de miezul nopții. Evident, el a plecat din odaia de sus direct la marii preoți. Din momentul când ei i-au plătit prețul sângelui »a căutat un prilej nimerit să dea pe Isus în mâinile lor, fără știrea norodului« (Luca 22, 6).

Conspiratorii s-au hotărât să procedeze având o reușită sigură și să execute prinderea cu mulțimea organizată de ei. Cu siguranță ar fi durat un timp ca să strângă o asemenea mulțime, dacă ei nu s-ar fi pregătit mai dinainte. Faptul că ei au putut strânge așa de repede pe mulți supraveghetori ai Templului, pe soldații înarmați și pe ceilalți participanți, arată cât de hotărâți au fost ei. Cine știe ce au spus reprezentanților autorității romane, că le-a pus imediat la dispoziție o trupă așa de mare? Este evident că ei au prezentat pe Isus ca fiind unul care amenință interesele romane.

Iuda cunoștea foarte bine grădina Ghetsimani, deoarece a fost acolo în trecut cu Isus de mai multe ori (Ioan 18, 2). Probabil că ucenicii au vorbit mai înainte, ca în această noapte să meargă în grădina Ghetsimani. Sau devenise un obicei să se ducă acolo, așa că Iuda a știut unde se va duce Isus după cină. În orice caz Iuda trebuie să fi fost foarte sigur, că va întâlni pe Isus acolo,

căci altfel nu ar fi adus cu sine o mulțime așa de mare. În ceea ce privește pe conspiratori, locul acesta era ideal să prindă pe Isus, fără să atragă atenția poporului.

La ora aceea trebuie să fi fost foarte întuneric în grădina Ghetsimani. Deoarece Paștele era sărbătorit totdeauna la lună plină, noaptea aceea a fost mai luminoasă decât celelalte. Dar cu toate acestea lumina lunii ar fi insuficientă într-o dumbravă de măslini, ca în întuneric să dea naștere la umbre neclare. De aceea Iuda s-a înțeles cu cei care participau la complot, să le dea un semn prin care ei să poată recunoaște pe Isus.

Probabil că Iuda s-a temut ca nu cumva un ucenic să se predea autorităților în locul lui Isus, simulând că el este cel pe care îl căutau ei, ca să salveze astfel viața lui Isus. Cu câteva ore mai înainte toți spuseseră în odaia de sus că sunt gata să meargă în închisoare sau să moară pentru Hristos (compară cu Matei 26, 35). Ca să fie siguri, că vor recunoaște pe Isus, conspiratorii au stabilit un semn. Iuda le-a zis: »Pe care-l voi săruta, acela este; să puneți mâna pe El!« (Matei 26, 48). Sărutul era în cultura din timpul acela un semn al respectului și omagierii, precum și al simpatiei. Sclavii sărutau picioarele stăpânilor lor, ca semn al celui mai mare respect. Elevii anumiților rabini sărutau uneori poala hainei învățătorului lor, exprimând în felul acesta venerația și supunerea lor.

Se obișnuia să se sărute mâna, ca gest de omagiere și recunoștință. Dar un sărut pe obraz, în mod deosebit când persoana respectivă era și îmbrățișată, dovedea o prietenie și simpatie personală. Acest gest era rezervat celor mai intimi prieteni, așa că în mod normal un ucenic nu îmbrățișa și nu săruta pe învățătorul lui – numai dacă acesta l-a sărutat mai întâi.

Cuvântul folosit de evanghelistul Matei ca să descrie fapta lui Iuda este *kataphileo* (cu sensul „cu ardoare, respectiv, a săruta repetat”). Este același cuvânt folosit pentru femeia din casa fariseului, când ea a copleșit pe Isus cu semnul adorării ei, ștergându-I cu părul capului ei picioarele udate cu lacrimile ei, sărutându-le mult (*kataphileo*; compară cu Luca 7, 38) și ungându-le cu ulei mirositor. Ca și cum nu ar fi fost destul de rău, că Iuda a trădat pe Isus, a mai făcut și acest lucru, simulând cele mai intime sentimente, în felul acesta fapta lui a devenit mult mai groaznică. Stăpânit încă de Satana, era evident că Iuda nu cunoștea nici o rușine. Putea să aleagă un alt semn, prin care cei care participau la complot puteau să recunoască cine este Isus. A ales conștient un semn, care a făcut ca vina lui să devină și mai mare, fățarnicia cu gânduri ascunse adăugându-se la faptele lui. Când a sărutat pe Isus, se pare că și-a luat timp suficient s-o facă, ca să-L rețină cât se putea de mult. Prin aceasta voia să se asigure că soldații au avut timp suficient să prindă pe Isus.

În reacția lui Isus la manifestarea sentimentelor fățarnice ale lui Iuda vibrează o indignare tristă, dar nu însoțită de răutate sau de dușmănie: »Prietene, ce ai venit să faci!« (Matei 26, 50). În expresia *prietene* sună reținere și probabil distanțare. Hristos nu a folosit cuvântul normal pentru „prieten”. Aici nu stă *philos* – acel cuvânt pe care l-a folosit în odaia de sus, când a spus ucenicilor: »Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ce vă poruncesc Eu. Nu vă mai numesc robi, pentru că robul nu știe ce face stăpânul său; ci v-am numit prieteni« (Ioan 15, 14-15a). Când s-a adresat lui Iuda a folosit cuvântul *hetairos*, care înseamnă »camarad«, »tovarăși«. Cu toate acestea se întâlnește aici o ironie: Petru – un prieten adevărat – a încercat să împiedice pe Isus să meargă la cruce. Atunci Isus l-a caracterizat ca »Satana« (Matei 16, 22-23). Însă aici avem pe Iuda, o unealtă binevoitoare a lui Satana, luat în stăpânire de prințul întunericului și stăpânit de el. Când a dat pe Isus în mâna celor care voiau să-L răstignească, Isus i se adresează – în opoziție cu adresarea lui Petru – numai cu cuvântul »camarade«.

El îi pune întrebarea: »Pentru ce ai venit?« nu pentru că nu știa. Voia ca Iuda să vadă realitatea înaintea ochilor – și ceilalți ucenici au recunoscut -, ce faptă rea era trădarea. Evanghelistul Luca relatează că El a spus: »Iudo, cu o sărutare vinzi tu pe Fiul Omului?« (Luca 22, 48). Chiar și acest moment târziu, când inima lui Iuda era așa de mult împietrită față de Hristos, vorbește de felul cum Isus se comporta față de el, cu afecțiune plină de dragoste vădită. Nu a folosit niciun cuvânt de batjocură, nu i s-a adresat dur, și nici nu l-a ocărăț, cum ar fi fost potrivit în această situație (cu cuvinte de felul: *nemernicule, necredinciosule, trădătorule sau nebunule*). A folosit

expresia »camarade«, l-a numit pe nume, și din intenții de dragoste i-a pus întrebări, care ar fi răscolit conștiința oricui, care nu era împietrit. Ticăloșia lui Iuda apare cu atât mai rea, cu cât ea este pe fundalul afecțiunii pline de dragoste a lui Isus.

Dar Iuda nu s-a lăsat impresionat. Nu a încetat. Cu o necredincioșie de necrezut a trădat pe Isus călăilor Săi. În tot acest timp simula mereu simpatie cu toate că în inima lui ardea ura cea mai diabolică.

Mai târziu, Iuda se va căi adânc, cu privire la ce a făcut (Matei 27, 4-5). Dar și atunci, căinței lui îi va lipsi pocăința adevărată. După ce s-a vândut lui Satana pentru treizeci de arginți, pe baza faptei sale a fost deja pregătit să petreacă veșnicia fără Sfântul, pe care l-a trădat fiind lipsit de orice sentiment. Ar fi fost mai bine pentru el să nu se fi născut (Matei 26, 24).

O baie de sânge este împiedecată

Cel puțin doi dintre ucenici au fost înarmați. După ce au auzit cum Isus a vorbit despre trădarea Lui, având în amintirea lor toate profețiile cu privire la prinderea și răstignirea Lui, ucenicii nu s-au dus neînarmați în grădina Ghetsimani. Când în seara zilei aceia au fost în odaia de sus, Isus i-a informat că unul dintre ei îl va trăda. Discuția care a luat naștere cu această ocazie a fost notată de evanghelistul Luca:

»Apoi le-a mai zis: „Când v-am trimis fără pungă, fără traistă și fără încălțăminte, ați dus voi lipsă de ceva?” „De nimic”, i-au răspuns ei. Și El le-a zis: „Acum, dimpotrivă, cine are o pungă, s-o ia; cine are o traistă; de asemenea s-o ia; și cine n-are sabie, să-și vândă haina, și să-și cumpere o sabie. Căci vă spun că trebuie să se împlinească cu Mine aceste cuvinte scrise: 'El a fost pus în numărul celor fără de lege.' Și lucrurile privitoare la Mine, sunt gata să se împlinească.” „Doamne”, I-au zis ei, „iată aici două săbii.” Și El le-a zis: „Destul!”« (Luca 22, 35-38).

Hristos i-a atenționat aici de pericolul care le sta înaintea. Cu toate că Dumnezeu a purtat permanent de grijă, ca sub protecția Lui să fie în siguranță deplină, înaintea lor stătea un eveniment îngrozitor sub forma unui act de violență. Trebuiau să se pregătească în privința aceasta, pentru ca credința lor – atunci când va avea loc acest eveniment – să nu se clatine. Isus a vorbit desigur în sens spiritual, și nu în sensul corporal. El i-a atenționat cu privire la o luptă spirituală, în care vor sta în curând, și cu siguranță El nu le-a spus să se înarmeze cu armele firii (2 Corinteni 10, 4). Dar ucenicii au înțeles aceasta în chip firesc, că El le-ar fi spus în sensul adevărat al cuvântului să meargă și să cumpere arme. De aceea s-au uitat în jurul lor și au constatat că aveau deja două săbii. Răspunsul lui Isus: »Destul!« înseamnă probabil: „Am vorbit destul despre aceasta!” Probabil că ei au înțeles că cele două săbii sunt suficiente. În orice caz, remarca Lui și-a atins ținta, căci ei nu s-au mai gândit să se echipeze în continuare cu arme.

Nu era ceva neobișnuit ca pescarii galileeni să poarte săbii. Era vorba de cuțite lungi, cu două tăișuri, respectiv de pumnale, și nu de săbii lungi de luptă. Erau purtate într-o teacă de piele, legată la centură. Pe lângă lupta corp la corp cu dușmanul existau și numeroase alte întrebunțări practice.

Desigur, două astfel de arme erau practic fără folos în lupta cu ceata înarmată a atâtor soldați romani. Dar probabil că ucenicii s-au gândit că Isus ar putea folosi mijloace supranaturale ca să dea în această noapte acestei cete mici o victorie militară minunată.

Din așteptările lor mesianice făcea parte fără îndoială și speranța că Hristos se va ridica, va răsturna puterea de ocupație romană și Își va instaura scaunul de domnie în Ierusalim. Și când au recunoscut că în momentul următor Hristos este prins, au întrebat: »Doamne, să lovim cu sabia?« (Luca 22, 49).

Fără îndoială, au prins curaj în urma unui act pe care numai evanghelistul Ioan îl relatează. Copoii au spus că ei caută pe Isus, nazarineanul. Apoi Ioan scrie: »Isus le-a zis: „Eu sunt!” ... Când le-a zis Isus: „Eu sunt!”, ei s-au dat înapoi, și au căzut jos la pământ« (Ioan 18, 5-6). O asemenea arătare a puterii supranaturale trebuie să fi încurajat pe ucenici în presupunerea lor că Isus intenționează să distrugă pe copoii Lui în chip supranatural. De aceea L-au întrebat, dacă să se folosească de armele lor.

Petru s-a comportat altfel. El nu a văzut nici un sens să te mai gândești sau să vorbești despre o asemenea situație. Evanghelistul Ioan ne relatează: »Simon Petru, care avea o sabie, a scos-o, a lovit pe robul marelui preot, și i-a tăiat urechea dreaptă. Robul acela se numea Malhu« (Ioan 18, 10; numai Ioan identifică pe Petru ca luptător cu sabia. Probabil aceasta din cauză că celelalte evanghelii sinoptice au fost scrise mult mai devreme – și anume, înainte ca romanii să devasteze Ierusalimul și să distrugă Templul. Probabil că sinopticii de aceea nu au numit numele lui Petru, pentru că ar fi putut să aibă loc acțiuni de răzbunare din partea conducătorilor poporului iudeu.)

După toate probabilitățile, Malhu era un rob cu rang înalt al marelui preot, deoarece s-a așezat în rândurile din față ale cetei și de aceea a fost ușor ca Petru să-l lovească. Lovitura sabiei lui Petru a fost îndreptată fără îndoială spre spatele lui Malhu. Probabil a vrut chiar să-i despice realmente capul, dar cel atacat s-a dat la o parte, așa că sabia lui Petru a trecut pe lângă capul acestuia și i-a tăiat urechea.

Lucrării lui Hristos nu i-a fost niciodată de folos războiul în sensul pământesc, cu toate că mulți oameni călăuziți greșit au făcut astfel de încercări. Dacă au loc astfel de fapte, atunci inevitabil aduc pagubă mărturiei noastre creștine, în loc să o sprijinească. Împărăția lui Dumnezeu nu se poate mări cu ajutorul armelor pământești și a strategiilor lumești. Isus a spus în acest sens lui Pilat: »Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă ar fi Împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor; dar acum Împărăția Mea nu este de aici« (Ioan 18, 36).

Isus a muștră aspru pe Petru: »Bagă-ți sabia în teacă« (Ioan 18, 11). Evanghelistul Matei relatează ce a mai spus El: »Căci toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri« (Matei 26, 52). În aceste cuvinte este ecoul din Geneza 9, 6: »Dacă varsă cineva sângele omului, și sângele lui să fie vărsat de om.« Prin aceasta Isus a făcut să se recunoască că fapta lui Petru nu a fost un act legitim de autoapărare, ci mai degrabă o acțiune în afara legii, care merita pedeapsa cu moartea, ea având ca țintă răpunerea jertfei. Chiar dacă prinderea lui Isus a fost un act de lașitate, nedrept, ea a fost totuși rânduită de reprezentanții autorităților de drept de la Ierusalim. De aceea, cine li se opune, se comportă împotriva legii (compară cu Romani 13, 2). Faptele criminale și neascultarea civilă față de regimul numit de drept sunt totdeauna greșite – chiar și atunci când regimul este un regim care nu acționează corect. (Acesta este un punct care trebuie mereu accentuat – într-un timp în care cei mai mulți creștini sunt de părerea că încălcările lor de lege ca protest împotriva nedreptăților aprobate de stat ar fi îndreptățite.)

Domnul nostru nu a interzis apărarea legitimă sau apărarea membrilor de familie în cazul când un criminal îi atacă. El nu a aprobat niciun act al pacifismului radical. Dimpotrivă, El a prezentat importanța supunerii față de autoritățile puse de Dumnezeu – chiar și atunci când acestea practică nedreptatea sau fac abuz de putere. De a aceea a spus lui Petru, atenționându-l: »Lăsați-i! până aici!« (Luca 22, 51).

Hristos nu a fost dependent de puterea firii, ca să Se apere. Acest lucru l-a prezentat clar atunci când simplele lui cuvinte au fost de ajuns ca să facă pe copoii Săi să se clatine și să cadă la pământ. În admonestarea lui Petru, El continuă: »Crezi că n-aș putea să rog pe Tatăl Meu, care Mi-ar pune îndată la îndemână mai mult de douăsprezece legiuni de îngerii?« (Matei 26, 53). O legiune consta din 6.000 de soldați. Celor douăsprezece legiuni de îngerii ar aparține 72.000 de îngerii. Gândiți-vă că în Vechiul Testament un singur înger a omorât într-o noapte 185.000 de soldați asirieni, când armata lui Sanherib amenința Ierusalimul (2 Împărați 19, 35)! De aceea puterea militară a celor 72.000 de îngerii este colosal de impunătoare! Dacă Hristos ar fi

intenționat să se elibereze de această ceată înarmată, cu siguranță nu ar fi fost dependent de sabia lui Petru.

Dar El i-a amintit lui Petru, că El urmărea un țel mai înalt: »Dar cum se vor împlini Scripturile, care zic că așa trebuie să se întâmple?« (Matei 26, 54). Dacă îngerii L-ar fi salvat în acest moment, nu ar fi fost posibil să se facă lucrarea de ispășire. »Nu voi bea paharul, pe care Mi l-a dat Tatăl să-l beau?« (Ioan 18, 11).

Hristos le-a arătat deja că prin trădarea făcută de Iuda se vor împlini Scripturile (Psalmul 41, 10). Și prorocia, că păstorul va fi bătut și oile se vor împrăștia (Zaharia 13, 7), se va împlini. Erau numeroase alte locuri din Scriptură, care încă nu se împliniseră, și care vorbeau de suferințele lui Mesia pentru păcat. Hristos era hotărât să trăiască împlinirea tuturor acestor locuri din Scriptură. Încă o dată: intervenția lui Petru, de a lovi cu sabia, reprezenta un obstacol carnal pentru planul lui Dumnezeu. »Mânia omului nu lucrează neprihănirea lui Dumnezeu« (Iacov 1, 20). »Căci armele cu care ne luptăm noi, nu sunt supuse firii pământești« (2 Corinteni 10, 4).

Urechea lui Malhu era evident tăiată parțial și atârna de cap. Vedem apoi arătarea deosebită a puterii lui Isus: El »S-a atins de urechea omului aceluia, și l-a vindecat« (Luca 22, 51). Este singura întâmplare din Scriptură, când Hristos vindecă o rană făcută de curând. Este un fapt deosebit, ținând seama că Malhu era un necredincios și se purta cu dușmănie față de Hristos. Dar ce uimește cel mai mult este faptul că minunea este aproape ignorată de ceilalți membri ai cetei. Ei continuă cu fapta lor rea, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic deosebit (versetul 54). Faptul că Isus a vindecat urechea lui Malhu i-a impresionat tot așa de puțin, ca și puterea mare, care cu câteva clipe în urmă i-a aruncat la pământ. Se asemănau cu oamenii din Sodoma, care prin puterea lui Dumnezeu au fost loviți cu orbire și cu toate acestea ca împotrivitori în cutezanța lor rea nu s-au lăsat învățați (Geneza 19, 10-11). Nici măcar arătarea puterii lui Dumnezeu sub forma unei minuni, nu-i va abate de la țelul lor stricat, pe care și l-au propus în capul lor.

Ucenicii fug

În acest loc, Isus a zis gloatelor: »Ați ieșit ca după un tâlhar, cu săbii și cu ciomege, ca să Mă prindeți. În toate zilele ședeam în mijlocul vostru, și învățam norodul în Templu, și n-ați pus mâna pe Mine« (Matei 26, 55). Faptul că ei au venit noaptea să prindă pe Isus, într-un fel laș, dovedește că ei nu aveau un motiv justificat să-L prindă. El nu a participat la nici o răscoală pregătită în ascuns. Mai mult chiar – vizibil pentru oricine – El a învățat în mijlocul poporului și în public, aflându-Se în mod obișnuit pe terenul Templului. Dacă din punctul de vedere al legii ar fi fost justificat să-L prindă, puteau s-o facă în fiecare zi din această săptămână care se apropia de sfârșit. Marele sfat știa desigur, că o astfel de arestare ar fi agitat poporul. De aceea au conspirat ca să prindă în ascuns pe Isus. Spunând aceasta, Isus a demascat că ei duceau în eroare pe soldații romani, care probabil nu știau nimic despre adevăratele motive ale conducătorilor iudei.

El a adăugat: »Dar toate aceste lucruri s-au întâmplat ca să se îplinească cele scrise prin proroci« (versetul 56). Cuvintele lui Hristos includ o frază care se repetă mereu, care constituie tema unitară a relatărilor suferințelor Lui în toate cele patru Evanghelii: cu toată dușmănia lor față de Hristos, bărbații, care L-au prins, îplineau în chip desăvârșit hotărârile Lui desăvârșite. Încercările lor de a-L omorî au contribuit numai la împlinirea țelurilor Sale stabilite mai dinainte și îplineau un plan, stabilit din veșnicie. Cuvântul Său și voia Sa se vor împlini – în ciuda manifestărilor forțelor întunericului, care căutau să-L omoare.

Ucenicii au auzit de mai multe ori cum Isus a exprimat o încredere nelimitată față de planul suveran al lui Dumnezeu. Dar în aceste împrejurări și în aceste momente aceasta părea să-i mângâie puțin. Hristos a fost dat, prin trădare, în mâna dușmanilor Săi. Ei nu mai puteau face nimic să împiedice aceasta. Ei nu s-au aflat niciodată într-o situație care să le ofere o astfel de lipsă de speranță – cel puțin nu, de când erau împreună cu Isus. Acum, în aceste ore grele, lipsa

totală de speranță a pus stăpânire pe ei. Ochii lor erau fixați pe împrejurările de moment – și nu pe faptul că Dumnezeu este suveran. Din cauza aceasta nu s-au putut întări cu ajutorul cuvintelor de mângâiere ale lui Isus. Frica a pus tot mai mult stăpânire pe ei: »Atunci toți ucenicii L-au părăsit și au fugit« (versetul 56).

Să ne gândim că prin fuga lor s-a împlinit un cuvânt al Scripturii. Ei s-au comportat exact așa cum le-a prorocit Isus. Dacă s-ar fi gândit la aceste lucruri, atunci ar fi trebuit să recunoască, că ce a venit peste ei nu era o catastrofă, de care El nu i-ar fi avertizat mai dinainte.

În loc să fugă în grup, ucenicii s-au împrăștiat. Petru și Ioan au urmat gloata pe ascuns până în casa marelui preot (Ioan 18, 15). Cu toate că nu se spune nimic unde s-au dus ceilalți ucenici, putem presupune că s-au ascuns.

Pentru a le salva onoarea, să mai spunem următoarele: dacă ar fi rămas în Ghetsimani, ar fi avut parte fără îndoială de arestare sau de lucruri mai rele. Acest lucru rezultă din rugămintea lui Isus adresată supraveghetorilor Templului, care veniseră pentru a-L aresta, prezentată în relatarea evanghelistului Ioan: »Deci, dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă« (Ioan 18, 8). Potrivit evanghelistului Ioan, Isus a spus aceasta »ca să se îplinească vorba, pe care o spusese: „N-am pierdut pe niciunul din aceia, pe care Mi i-ai dat”« (versetul 9). Când au auzit pe Isus spunând aceste cuvinte, s-au folosit probabil de momentul favorabil și au fugit imediat.

Evanghelistul Marcu redă un episod, care nu este relatat de celelalte evanghelii: »Atunci toți ucenicii L-au părăsit și au fugit. După El mergea un tânăr, care n-avea pe trup decât o învelitoare de pânză de in. Au pus mâna pe el; dar el și-a lăsat învelitoarea, și a fugit în pielea goală« (Marcu 14, 50-52). Cu toate că niciunde nu se spune cine a fost acest »tânăr«, este foarte probabil că a fost Marcu însuși. Fără îndoială aici este vorba de soldații romani, care au pus mâna pe el. Oricine ar fi fost acest tânăr, al cărui nume nu este dat, se pare că acesta se așezase să se odihnească, sau cel puțin se pregătise pentru a se odihni, când gălăgia gloatei l-a speriat. Deoarece nu a avut timp să se îmbrace, și-a aruncat pe umeri o învelitoare de in – probabil un cearceaf – și a însoțit ceata gălăgioasă, ca să vadă ce se va întâmpla. Presupunând că ar fi un ucenic al lui Hristos, soldații au încercat să-l prindă. El a fugit, dar a trebuit să lase în urma lui învelitoarea, și a fugit gol în întunericul nopții. Acest detaliu lasă să se recunoască că și ucenicii au fost în pericol în acea noapte.

Și prin aceasta au părăsit cu toții pe Domnul lor. Dar El nu a fost singur. Isus spusese deja ucenicilor: »Iată că vine ceasul, și a și venit, când veți fi risipiți fiecare la ale lui; și pe Mine Mă veți lăsa singur; dar nu sunt singur, căci Tatăl este cu Mine« (Ioan 18, 32).

Lucrarea divină de mântuire se desfășura conform planului stabilit. Planul suveran al lui Hristos s-a împlinit în fiecare detaliu – cu toată împotrivirea dușmanului, da, cu toate că prietenii Lui L-au părăsit.

Capitolul 6

*»Toată ziua îmi sucesc cuvintele, toate gândurile lor sunt împotriva Mea spre rău!«
(GBV 2001) Psalmul 56, 5*

O farsă: procesul din casa marelui preot

Hristos a fost dus din grădina Ghetsimani direct la Ana – marele preot de odinioară, care mai exercita o putere apreciabilă în funcția de preot (Ioan 18, 3). Ana a dispus să-L lege și să-L ducă în casa lui Caiafa, ginerele lui, care în timpul acela era marele preot oficial (versetul 24). Caiafa a convocat în grabă marele sfat, și Hristos a fost pus sub acuzare chiar în noaptea aceea. Acuzațiile care I se aduceau au fost inventate, au mituit martori, care s-au ridicat împotriva Lui. Tot procesul era o batjocură a dreptății. Evaluat după etaloanele biblice, care ar fi trebuit să fie decisive în pronunțarea sentinței în Israel, procesul a fost ilegal și sentința dată a fost nedreaptă.

Normele de drept de bază în Israel au fost stabilite prin Legea divină, dată lui Moise. Sistemul juridic, introdus de Dumnezeu în Israel, avea ca țel să ofere cea mai mare dreptate posibilă și să sprijine îndurarea. Da, etaloanele legii mozaice au constituit, prin introducerea lor, un progres imens în dreptul civil și dreptul penal. Ordinea mozaică era superioară tuturor normelor de drept canaanitice. Ea prezenta o îmbunătățire în comparație cu sistemul juridic egiptean și era mai aproape de dreptate decât acesta. Da, normele introduse prin legea mozaică constituie întreaga bază a noțiunilor de drept moderne.

Deuteronom 16, 18-20 stabilea principiile pronunțării sentinței în Israel:

»Să pui judecători și dregători în toate cetățile pe care ți le dă Domnul, Dumnezeul tău, după semințiile tale; și ei să judece poporul cu dreptate. Să n-atingi niciun drept, să nu cauți la fața oamenilor, și să nu iei daruri, căci darurile orbesc ochii înțelepților și sucesc cuvintele celor drepți. Să urmezi cu scumpătate dreptatea, ca să trăiești și să stăpânești țara pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău.«

În timpul Vechiului Testament, tribunalele erau subordonate autorităților locale. Problemele juridice erau rezolvate repede și conform dreptului, deoarece pronunțarea sentinței se făcea pe teritoriul localității respective, atât de către cei ce erau responsabili pentru aceasta cât și de către cetățenii localității respective. Israel era o teocrație, în care Dumnezeu ca Împărat Își exercita domnia pe baza descoperirii Cuvântului Său. În cadrul acestei forme de autoritate teocratică, dreptul civil și dreptul religios erau legate de nedespărțit unul de altul, așa că aceia care cunoșteau cel mai bine Scriptura erau considerați experți în drept. Dacă în Noul Testament se folosește expresia »învățătorii Legii«, atunci este vorba de bărbații care învățau pe alții Vechiul Testament și care cunoșteau foarte bine legea mozaică. De aceea, în primul rând principiile biblice erau decisive pentru sistemul juridic civil.

Cândva, după captivitatea babiloniană – probabil în perioada de trecere de la Vechiul Testament la Noul Testament, cunoscută sub denumirea de perioada Macabeilor – a fost instaurat în Ierusalim marele sinedriu ca tribunal suprem. (Existau »sinedrii« mai mici, care aveau rolul de tribunale în localități, dar marele sinedriu din Ierusalim constituia curtea supremă în Israel). Marele sinedriu a fost alcătuit după modelul marelui sfat, care a fost convocat de Moise în Numeri 11, 16: »Domnul a zis lui Moise: „Adună la Mine șaptezeci de bărbați, dintre bătrânii lui Israel, din cei pe care-i cunoști ca bătrâni ai poporului și cu putere asupra lor; adu-i la cortul întâlnirii, și să se înfățișeze acolo împreună cu tine.« Acești șaptezeci de bărbați împreună cu Moise au constituit un sfat de 71 de bătrâni, a căror misiune era să ocupe funcții de conducere între israeliții din pustie.

Deoarece sfatul bătrânilor după rânduiala mozaică a slujit de model pentru sinedriu, respectiv pentru marele sfat, acel sfat avea 71 de membri. Sfaturile se compuneau din 24 de preoți

principali (căpeteniile celor 24 de cete de preoți; compară cu 1 Cronici 24, 4; Apocalipsa 4, 4) și din 46 de bătrâni, aleși din rândul cărturarilor, fariseilor și saducheilor. Marele preot era atât președintele sfatului cât și membru cu drept de vot al marelui sfat (70 de membri și el). (Numărul impar ajuta în cazul deciziilor cu hotărâri majoritare).

Marele sfat era în timpul lui Isus un gremiu corupt și care urmărea interese politice. Numirea în sfat se putea face pe baza unor facilități politice și câteodată se putea cumpăra chiar cu bani. Favoritismul și nepotismul erau foarte răspândite, la care deseori oportunismul politic decidea cine ajungea la putere în interiorul sfatului, sau cine pierde puterea. Controlul asupra funcției marelui preot îl avea puterea ocupantă romană, deoarece ea numea sau destitua pe marele preot. Atât marele preot cât și preoții conducători de la Templu erau numai din rândul saducheilor, care negau public elementele supranaturale din Vechiul Testament. Tensiuni politice permanente clocoteau între diversele grupe de interese ale marelui sfat, ale poporului Israel, ale romanilor și ale lui Irod. De aceea marele sfat lua decizii care erau condiționate politic. Da, în afară de dușmănia lor evidentă, motivată religios, împotriva învățaturii lui Hristos, era pragmatismul politic pur care i-a făcut să se unească cu alții, ca să prindă pe Isus și să-L răstignească (vezi Ioan, 47-53).

Cu toată corupția din interiorul marelui sfat, sistemul juridic se baza încă pe reguli de strângere a probelor și pe principiul imparțialității, introdus de Moise. Ca și mai înainte, erau necesari doi martori, ca să se dovedească vina. Cel acuzat avea dreptul la un proces public. Cel învinovățit avea dreptul la apărare. Aceasta însemna că avea dreptul să-și pună martori și să se apere singur.

Pentru intimidarea celui care în anumite împrejurări ar fi depus mărturie falsă, legea mozaică a prevăzut următorul principiu:

»Când un martor mincinos se va ridica împotriva cuiva ca să-l învinuiască de vreo nelegiuire, cei doi oameni cu pricina să se înfățișeze înaintea Domnului, înaintea preoților și judecătorilor care vor fi atunci în slujbă. Judecătorii să facă cercetări amănunțite. Dacă se va afla că martorul acela este un martor mincinos, și că a făcut o mărturisire mincinoasă împotriva fratelui său, atunci să-i faceți cum avea el de gând să-i facă fratelui său. Să scoți astfel răul din mijlocul tău.« (Deuteronom 19, 16-19).

Deci, când cineva depunea mărturie falsă față de semenul lui, care a fost acuzat de infracțiune de moarte, martorul fals putea fi condamnat la moarte.

Tradiția rabinică a adăugat o îngrădire la procesele care se încheiau cu pedeapsa cu moartea: pentru membrii sfatului era prevăzută o zi întreagă între rostirea sentinței și executarea criminalului, și în această zi ei trebuiau să postească. (Aceasta împiedeca nu numai procesele și execuțiile desfășurate în grabă, ci prin aceasta se avea grijă ca judecătorii să nu se preocupe în zilele de sărbătoare cu crime care atrag pedeapsa capitală.) După ziua obligatorie de post, membrii sfatului erau întrebați din nou, ca să se constate dacă și-au schimbat părerea. Dacă sentința de culpabilitate putea prin aceasta să fie anulată, anularea sentinței de nevinovăție nu era însă posibilă.

Toate aceste principii au fost stabilite, ca să se asigure, că în timpul proceselor se vor respecta principiile dreptății și îndurării. Juriștii, care au studiat sistemul juridic al marelui sfat, citează și alte principii, care erau decisive în cazul proceselor în legătură cu pedeapsa capitală. Pentru ca să se procedeze corect, sfatul nu putea să dezbată cazuri în care acuzarea era ridicată de o parte care nu era direct implicată. Dacă acuzarea vinovatului se făcea de membrii sfatului, atunci întreg sfatul era exclus de la prelucrarea cazului. Mărturiile martorilor trebuiau să fie exacte, în ceea ce privește ziua, ora și locul unde s-a petrecut evenimentul. Femeile, copiii, sclavi și handicapații mintali nu erau admiși ca martori. Persoanele al căror caracter era dubios erau de asemenea excluse de la dreptul de a fi martori. Acuzatul era considerat nevinovat până în momentul când se rostea oficial sentința de culpabilitate. Acțiunile penale nu aveau voie să aibă loc noaptea.

Dacă un proces era deja în derulare și venea noaptea, judecătoria trebuia să-l întrerupă și să continue a doua zi.

Aproape toate aceste principii au fost nesocotite în procesul împotriva lui Hristos. Evaluat la principiul de drept, practic cunoscut de toți din timpul acela, a fost un proces nedrept și ilegal. Caiafa și ceilalți membrii ai sfatului au transformat sfatul lor într-o judecată coruptă, fiind stabilit mai dinainte să omoare pe Isus. Procesul impus Lui a fost pur și simplu un act cu caracter inuman, cea mai mare încălcare a dreptului în istoria lumii.

Un proces nocturn și laș

Evangelistul Matei scrie: »Cei ce au prins pe Isus, L-au dus la marele preot Caiafa, unde erau adunați cărturarii și bătrânii. Petru L-a urmat de departe, până la curtea marelui preot« (Matei 26, 57-58). Relatarea apostolului Ioan oferă și alte detalii. Și Ioan a urmat pe Isus în curtea marelui preot (Ioan 18, 15). De la Ioan aflăm că înainte de interogatoriul de la Caiafa, ei »L-au dus întâi la Ana; căci el era socrul lui Caiafa, care era mare preot în anul acela« (versetul 13).

Ana era unul din oamenii cei mai puternici din Ierusalim. El a fost mai înainte douăzeci de ani în funcția de mare preot (din anul 7 înainte de Hristos și până în anul 14 după Hristos), și de atunci a exercitat practic control permanent asupra funcției de mare preot. Cinci din fiii lui i-au urmat în funcția de preot, iar acum ginerele lui ocupa funcția lui Caiafa. Prin aceasta, lui Ana i-a reușit prin fiii săi și prin ginerele lui să aibă sub control funcția de mare preot până la sfârșitul vieții lui. Ca acela care avea realmente puterea, și-a păstrat și titlul. De aceea el este numit de mai multe ori în Noul Testament ca mare preot (compară cu Luca 3, 2).

Ana și adepții lui au reușit să transforme funcția de mare preot într-o afacere deosebit de rentabilă. Prin aceasta și-au strâns bogății foarte multe. Aceasta le-a reușit în primul rând, pentru că încasau taxe de aprobare și provizion de la negustorii care schimbau bani și vindeau animale de jertfă pe teritoriul Templului. Toată afacerea era coruptă. Atât schimbătorii de bani cât și negustorii de animale erau cunoscuți pentru necinstea și pentru lăcomia lor. Deoarece Ana avea monopolul peste toată întreprinderea, negustorii care lucrau pentru el puteau stabili taxe mai mari decât se cuvenea – în mod deosebit în timpul sărbătorilor, când cetatea era plină de pelerini. Desigur, Ana lua pentru sine o parte importantă a câștigului. În felul acesta Ana și fiii lui s-au îmbogățit pe seama oamenilor care veneau să se închine lui Dumnezeu. Aceasta explică mânia lui Isus asupra acestor afaceri. L-a făcut să curețe Templul, alungând în două ocazii pe schimbătorii de bani și pe vânzătorii de animale (Matei 21, 11-13; Marcu 11, 15-17; Ioan 2, 14-16).

De ce erau, de fapt, schimbători de bani în Templu? Deoarece pe monezile romane, care se foloseau în cele mai multe afaceri, era chipul cezarului – un fapt considerat ca fiind slujire la idoli (compară cu Matei 22, 20-21). De aceea monezile romane nu aveau voie să fie folosite ca ofrande destinate comorii Templului. Participanții la serviciile divine, care veneau la Templu, trebuiau să folosească monezi iudaice pentru zeciuală, pentru milostenii și pentru taxele pentru Templu. Se pare că din motive practice, schimbătorii de bani, care posedau concesiile din partea marilor preoți, puteau să-și facă afacerile direct pe teritoriul Templului, schimbând banii străini cu monezi iudaice. Cursul de schimb oferit de ei era în dezavantajul participanților la serviciile divine. Pe scurt: marele preot permitea o formă de hoție organizată.

Asemănător se petrecea și cu negoțul de vite pe locul Templului și pretutindeni în Ierusalim. În timp ce participanții la serviciile divine trebuiau să aducă un animal fără cusur, preoții confirmau dacă animalul respectiv era potrivit pentru jertfă. Toate animalele negustorilor din Templu au fost declarate în prealabil ca fiind potrivite pentru jertfă. De aceea pentru participanții la serviciile divine veniți din afară era deseori mult mai simplu să cumpere un animal în Templu, sau în apropierea Templului, decât să aducă cu sine de departe animalul lui, și care putea să nu fie potrivit pentru jertfă, dacă preotul găsea un cusur la el. Ana, ca mare preot, poseda licența

pentru animalele verificate mai dinainte. El și negustorii care lucrau pentru el s-au folosit pe deplin de această situație și fără rușine au fixat prețuri mari pentru animalele verificate în prealabil, atât pe muntele Templului, cât și în tot orașul Ierusalim.

Ana poseda această poziție de putere prin fiii săi, care încasau regulat partea de profit a marelui preot, rezultată din această afacere dubioasă. Ana deținea în multe privințe funcția, asemenea unui boss al criminalității moderne organizate. Nu este de mirare, că Hristos a curățit de două ori Templul. Ana l-a transformat – în adevăratul sens al cuvântului – într-o casă de comerț și o peșteră de tâlhari (Ioan 2, 16; Marcu 11, 17).

Și tot așa nu este de mirare că Ana era așa de hotărât să elimine pe Hristos. Isus a periclitat deseori interesele de afaceri ale lui Ana. În afară de aceasta, Hristos îndeplinea toate criteriile unui adevărat mare preot – sfânt, evlavios, integru, cinstit și virtuos. Oamenii corupți, care exercită puterea ca Ana, nu pot să prezinte adevărata dreptate. Ana se simțea permanent muștrată prin prezența lui Isus. Din cauza tuturor acestor motive, Ana căuta să-L înlăture.

Faptul că Isus a fost dus de copoi prima dată la Ana, dovedește că Ana era cel care trăgea sforile înapoia complotului împotriva lui Isus. El era cel care avea puterea să aprobe fapta, și fără acordul lui conspirația perfidă nu ar fi putut niciodată să fie transpusă în fapte. Faptul că conspiratorii L-au dus la Ana, înainte de a merge la Caiafa, lasă să se recunoască cum funcționa de fapt marea preoție a lui Caiafa: el era practic o marionetă în mâna socrului său.

Judecarea în casa lui Ana a fost evident organizată cu un anumit scop: se căuta o acuzare specială împotriva lui Isus. Ana intenționa să ofere posibilitatea lui Isus să prezinte verbal învățătura Lui. După aceea va decide ce fel de acuzare să I se aducă. Îi stăteau mai multe opțiuni la dispoziție. Putea să-L acuze de blasfemie – o infracțiune care în cadrul legii iudaice se pedepsea cu moartea. Deoarece în timpul lucrării Sale publice Isus a spus multe lucruri, considerate de conducătorii iudei ca blasfemie, această acuzare era pe prim plan.

Dar romanii, care aprobau și făceau toate execuțiile, aprobau rareori pedeapsa cu moartea din cauza blasfemiei. Din acest motiv Ana ar fi putut să caute și o altă posibilitate să acuze pe Isus, instigare în popor sau incitație. În mod ușor de înțeles, Roma nu era dispusă să ofere milă celor ce se răsculau împotriva imperiului roman.

În timp ce Isus a fost dus la Ana, Caiafa a avut timp suficient să cheme în casa sa marele sfat și să organizeze judecarea (Matei 26, 57). Faptul că a putut să facă așa de repede acest lucru, dovedește cât de mult era pornit tot sfatul ca să omoare pe Isus.

Ioan relatează că Ana »a întrebat pe Isus despre ucenicii Lui și despre învățătura Lui« (Ioan 18, 19). În fond Isus era învinovățit (trebuind să răspundă în instanță la acușări), cu toate că nu era încă acuzat (și formal nu a fost învinovățit de nicio infracțiune specială). Aceasta nu avea absolut nimic a face cu ordinea de drept și contrazicea orice normă a dreptului nepărtinitor. În afară de aceasta, Ana a încercat să constrângă pe Isus să se acuze pe Sine Însuși – o cutezanță care era de asemenea împotriva principiilor dreptului, pe care ar fi trebuit să le stabilească marele sfat.

Replika lui Isus a demască pătunzător metoda de interogare nedreaptă a lui Ana: »Eu am vorbit lumii pe față; totdeauna am învățat pe norod în sinagogă și în Templu, unde se adună toți iudeii, și n-am spus nimic în ascuns. Pentru ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce M-au auzit despre ce le-am vorbit; iată, aceia știu ce le-am spus« (Ioan 18, 20-21). Din cuvintele acestea nu reiese nicio obrăznicie. Din punctul de vedere al legii, nu era obligat să se pronunțe împotriva Lui Însuși – și în mod deosebit de aceea nu, pentru că nu era încă nicio acuzare împotriva Lui. Ana trebuia să prezinte acușările aduse lui Isus, înainte ca să-L supună unui astfel de interogatoriu. Deoarece nu erau aduse acușări concrete împotriva Lui, Isus nu a fost obligat să ofere informații lui Ana, care mai târziu puteau fi folosite de acesta, pentru a-L acuza. Ana știa desigur lucrul acesta.

Și cu toate acestea se spune după aceea: »La auzul acestor cuvinte, unul din apozii, care stăteau acolo, a dat o palmă lui Isus, și a zis: „Așa răspunzi marelui preot?”« (versetul 22). Prin această faptă probabil că slujitorul a vrut să ascundă derutarea marelui preot. Ea poate fi și o

încercare conștientă de provocare a lui Isus. Dacă El ar fi replicat mânios, ar fi fost posibil să folosească aceasta împotriva Lui.

Dar Isus Și-a păstrat cumpătul. El i-a răspuns »Dacă am vorbit rău, arată ce am spus rău; dar dacă am vorbit bine, de ce Mă bați?« (versetul 23). Dacă Isus ar fi vorbit de rău sau ar fi încercat să ațâțe prin activități de doctrină revoluționară, atunci acuzatorii Lui erau obligați să facă un raport detaliat despre infracțiunea Lui și să aducă dovezi. Dar dacă ei nu cunoșteau nicio infracțiune de care putea fi învinovățit, atunci ei nu erau îndreptățiți să-L țină prins, cu atât mai puțin să-L bată.

Evident Ana a fost derutat de răspunsul lui Isus. Hristos a dat pe față șiretlicul marelui preot, fără să-i dea informații, care l-ar fi ajutat să inventeze acuzații. Supărat și fără să aibă ceva cu care să acuze pe Isus, Ana a dispus în cele din urmă să-L lege și să-L trimită în casa lui Caiafa, unde membrii marelui sfat erau deja adunați pentru a începe judecarea.

Casele lui Ana și Caiafa aveau evident o curte comună. În cultura din timpul acela se obișnuia ca fiii și ginerii să construiască case învecinate cu casa părintească, sau chiar lipite de ea. Între case se afla în mod obișnuit o curte, și după câte se pare era de așa natură, că Petru și Ioan au intrat acolo, și și-au încălzit mâinile la focul de cărbuni, așteptând rezultatele judecății (Ioan 18, 15-18). Ioan »era cunoscut marelui preot« (versetul 16), ceea ce arată probabil poziția socială a lui. Prin aceasta Ioan creează posibilitatea, ca Petru să fie lăsat în curte. Evanghelistul Matei relatează că Petru era în curtea lui *Caiafa* împreună cu slujitorii și aștepta rezultatele judecății (Matei 26, 58). Acesta este probabil același loc la care se referă și Ioan: se afla lângă casa lui Ana – acolo unde slujitorii au aprins un foc de cărbuni. Aceasta înseamnă că a mers foarte repede, când Ana a legat pe Isus și L-a trimis la Caiafa – probabil că drumul trecea prin aceeași curte, în care Petru și Ioan aștepta.

Faptul că acuzarea formală împotriva lui Isus nu a fost încă făcută, a pus probabil în derută pe membrii sfatului și cu siguranță au fost frustrați, dar nu constituia niciun obstacol pentru planurile lor. Ei aveau deja un număr de martori dubioși, care erau gata să depună mărturie falsă împotriva lui Isus.

Chemarea martorilor mincinoși

Evanghelistul Matei scrie: »Preoții cei mai de seamă, bătrânii și tot soborul căutau vre-o mărturie mincinoasă împotriva lui Isus, ca să-L poată omorî. Dar n-au găsit niciuna, măcar că s-au înfățișat mulți martori mincinoși« (Matei 26, 59-60).

Misiunea membrilor sfatului nu era să caute martori. Ei trebuiau să acționeze conform cu statutul lor de judecători nepărtinitori, și nu ca reprezentanți ai acuzării. Prin faptul că au căutat martori, care să mărturisească în dezavantajul lui Isus, au pierdut orice calitate de imparțialitate. Probabil însă că ei au crezut în acel „acum sau niciodată”, ca să conducă la succes conspirația lor împotriva lui Isus. De aceea erau hotărâți să facă imposibilul. Voiau cu orice chip să reușească în chestiunea îndreptată împotriva lui Isus, voiau să găsească o acuzare care să fie cât de cât demnă de crezut – chiar dacă aceasta ar fi însemnat ca ei să ștergă orice urmă de legitimitate care le-ar fi putut sta în cale, în interogarea nelegitimă a lor.

Formularea »n-au găsit niciuna, măcar că s-au înfățișat mulți martori mincinoși« înseamnă că au venit mulți, care erau gata să depună mărturie mincinoasă împotriva lui Isus. Dar nu au găsit pe niciunul, a cărui mărturie să fie suficient de demnă de crezut, ca acuzarea împotriva Lui să aibă valabilitate. Evanghelistul Marcu spune că martorii mincinoși se contraziceau între ei: »mărturisirile lor nu se potriveau« (Marcu 14, 56). N-au putut nici măcar să găsească mincinoși, care să fie suficient de isteți, să inventeze o istorisire, care să fie în concordanță cu minciunile celorlalți.

În cele din urmă au venit doi martori, care au zis: »Acesta a zis: „Eu pot să stric Templul lui Dumnezeu și să-l zidesc iarăși în trei zile”« (Matei 26, 60-61). Relatarea evanghelistului Marcu

descrie mai detaliat ce au afirmat martorii mincinoși: »Noi L-am auzit zicând: „Eu voi strica Templul acesta, făcut de mâini omenești, și în trei zile voi ridica un altul, care nu va fi făcut de mâini omenești”« (Marcu 14, 58). Marcu adaugă: »Nici chiar în privința aceasta nu se potrivea mărturisirea lor« (versetul 59). Detaliile mărturiei lor nu sunt în concordanță – dar erau multe asemănări în cuvintele lor, ca să ofere mărturiilor lor aparența de verosimilitate. Un martor spune că a auzit pe Hristos zicând, că El poate să rezidească Templul în trei zile, dacă ar fi dărâmat (Matei 26, 61). Celălalt a afirmat, că El a spus realmente, că El va distruge Templul și va zidi unul nou, nu făcut cu mâinile (Marcu 14, 58).

Amândoi se refereau la o afirmație, pe care Isus a făcut-o la începutul lucrării Sale, după ce a curățit pentru prima dată Templul. Redăm relatarea evanghelistului Ioan, cum de fapt s-au derulat lucrurile:

»Iudeii au luat cuvântul și I-au zis: „Prin ce semn ne arăți că ai putere să faci astfel de lucruri?” Drept răspuns Isus le-a zis: „Stricați Templul acesta, și în trei zile Îl voi ridica.” Iudeii au zis: „Au trebuit patruzeci și șase de ani, ca să se zidească Templul acesta, și Tu îl vei ridica în trei zile?” Dar El le vorbea despre Templul trupului Său.« (Ioan 2, 18-21)

Acest eveniment a avut loc în timpul de Paște, în primul an al lucrării publice a lui Isus – aproape exact cu trei ani în urma acestei judecăți din casa lui Caiafa. Cei mai mulți din ascultătorii lui Isus din timpul acela au presupus greșit, că El vorbea despre nimicirea Templului vizibil. Ce a spus El era cu două înțeleșuri, ucenicii au înțeles abia după înviere, că El S-a referit la Templul trupului Său (versetul 21). Dar cei mai mulți ascultători din popor au presupus că El vorbea despre Templul din Ierusalim (versetul 20). Cei doi martori din casa lui Caiafa au fost evident în ziua aceia, cu trei ani în urmă. Nu au uitat această întâmplare, chiar dacă niciunul din ei nu a fost în stare să redea exact ce a zis Isus. Contradicțiile din mărturia lor lasă să se recunoască cât de greșit au fost înțelese cuvintele lui Isus de către oamenii care L-au ascultat la început.

Și cu toate acestea, afirmațiile celor doi martori au slujit în atingerea scopului lui Caiafa. Puteau fi așa de răstălmăcite, că se putea deduce din ele, că Isus a venit să distrugă întreg sistemul religios iudaic (înlocuind Templul actual cu altul). În afară de aceasta, marele sfat putea să-L acuze de blasfemie, referindu-se la afirmația Lui, că El va reconstrui Templul cu mijloace supranaturale (»nu cu mâinile«; compară cu Marcu 14, 58). Se lucraseră patruzeci și șase de ani la Templul irodian (Ioan 2, 20), și cu toate că nu era complet construit, reprezenta una din construcțiile cele mai impunătoare ale timpului acela. În felul acesta afirmația lui Isus părea probabil deosebit de arogantă, vorbind de distrugerea și reconstrucția Templului irodian. De aceea Caiafa s-a concentrat asupra acestei afirmații. El a întrebat pe Isus: »Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva Ta?» (Matei 26, 62)

O încercare desperată de a constrânge pe Isus să Se acuze singur

Deoarece în mărturia martorilor erau absurdități evidente, trebuia ca acestea să fie respinse automat și judecarea lui Isus să fie întreruptă. Dar membrii marelui sfat aveau evident cu totul alte interese. Ei hotărâseră deja pe ascuns să înlăture amenințarea pe care o prezenta Isus pentru puterea lor, așa gândeau ei. Ca să poată face aceasta, aveau nevoie de dovezi veridice împotriva Lui. Ei credeau că acum le au – cel puțin puteau să răstălmăcească afirmațiile acestor martori ca să dea impresia unei dovezi care să-L dovedească de blasfemie. De aceea »marele preot s-a sculat în picioare, și I-a zis: „Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva Ta?”« (Matei 26, 62).

Isus a reacționat cu tăcere. Ne putem ușor imagina cum El cu o liniște netulburată a privit pe Caiafa în ochi. El nu a fost obligat să mărturisească împotriva Lui Însuși. Și așa cum a făcut mai

înainte la Ana, a făcut și acum la Caiafa mult mai drastic – simplu, prin aceea că a refuzat să mărturisească împotriva Sa. Cu sute de ani mai înainte această tăcere a fost profețită: »Când a fost chinuit și asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie, și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura« (Isaia 53, 7).

În cele din urmă, plin de mânie, Caiafa L-a pus sub jurământ: »Te jur, pe Dumnezeu cel viu, să ne spui dacă ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu« (Matei 26, 63). Evident Caiafa cunoștea afirmațiile lui Isus. El știa că Isus zicea în public, că »Dumnezeu este Tatăl Său, și Se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu« (Ioan 5, 18). Înainte de acest interogatoriu, Isus S-a exprimat de mai multe ori că El este Mesia (Hristosul) și Fiul lui Dumnezeu (Ioan 4, 25-26; 9, 35-37; Matei 16, 20). Cine, ca om obișnuit, afirma că este Dumnezeu, acela oferea suficiente motive pentru a fi acuzat de blasfemie, care, după legea mozaică, era o infracțiune care se pedepsea cu moartea (»Cel care hulește Numele Domnului să fie omorât« Levitic 24, 16).

Dar Caiafa avea nevoie de mărturisiri veridice, ca să dovedească că Isus a afirmat așa ceva. Tot ce avea până acum era din auzite. Și în mărturia celor doi martori erau greșeli. Ar fi fost de ajuns, dacă nu ar fi găsit alte dovezi mai bune. Înainte să continue, a pus pe Isus sub jurământ și l-a cerut să spună dacă El este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

Răspunsul lui Isus a conținut exact ce aștepta el. El a replicat: »Da, sunt! Ba mai mult, vă spun că de acum încolo veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta puterii lui Dumnezeu, și venind pe norii cerului.« (Matei 26, 64). Evanghelistul Marcu relatează că Isus a adăugat acestei mărturii »Eu sunt« - acesta era Numele prin care Dumnezeu S-a descoperit lui Moise (Exodul 3, 13-14). Isus a mărturisit, și prin aceasta a confirmat, ca acuzat, despre Sine, ceea ce Îl acuza marele sfat: El afirma că este Dumnezeu. Făgăduința, după care El va veni pe norii cerului, era o altă declarație clară a mesianității Sale, o referire clară la prorocia mesianică general cunoscută din Daniel 7, 13-14:

»M-am uitat în timpul vedeniilor mele de noapte, și iată că pe norii cerului a venit unul ca un fiu al omului; a înaintat spre Cel îmbătrânit de zile și a fost adus înaintea Lui. I S-a dat stăpânire, slavă și putere împărătească, pentru ca să-I slujească toate popoarele, neamurile, și oamenii de toate limbile. Stăpânirea Lui este o stăpânire veșnică, și nu va trece nicidecum, și împărăția Lui nu va fi nimicită niciodată.«

Aceasta era tot ce voia Caiafa să audă.

O sentință stabilită mai dinainte

În evanghelia după Matei 26, 65-66 se spune: »Atunci marele preot și-a rupt hainele și a zis: „A hulit! Ce nevoie mai avem de martori? Iată că acum ați auzit hula Lui. Ce credeți?”« Prin faptul că și-a rupt hainele, Caiafa voia să facă cunoscut toată indignarea și mânia sa asupra unui pretins act evident de blasfemie. Cine își rupea hainele exprima, din timpurile biblice cele mai vechi, tristețea și consternarea sa mare (compară cu Geneza 37, 34; Numeri 14, 6; 2 Samuel 1, 11). Dar marelui preot îi era interzis să-și rupă hainele (Levitic 21, 10). Aici este o ironie: în timp ce Caiafa, cu gesturi teatrale, simula consternare cu privire la presupusa blasfemie din partea lui Isus, el însuși a înfăptuit o blasfemie, profanând funcția de mare preot într-un mod interzis categoric în Biblie.

Consternarea teatrală a lui Caiafa nu lăsa să se recunoască nicio grijă adevărată cu privire la sfințenia Numelui lui Dumnezeu. Dimpotrivă, în taină trebuie să fi tresăltat de bucurie, când a auzit cum Isus a spus, după părerea lui, ceva demn de condamnat. Când și-a rupt hainele cu acest gest exagerat, abia că putea să-și ascundă bucuria perfidă de pe fața lui. S-a bucurat că a reușit să-L facă pe Isus să facă o afirmație, care avea aparența unei blasfemii – sau ar fi avut, dacă Isus ar fi fost un om simplu.

Dar Isus nu era un om obișnuit, și revendicările Lui nu erau blasfemie. Membrii marelui sfat au făcut o greșeală mare, ignorând mulțimea minunilor făcute de Isus, multe din ele având loc public în Ierusalim – ca să zicem așa, înaintea casei lor. Da, cu ani în urmă, la începutul lucrării Sale, a avut loc o întâmplare în Galileea. Atunci, unele căpetenii religioase ale iudaismului au căutat să omoare pe Isus, deoarece El a afirmat că Dumnezeu este Tatăl Său. În privința aceasta El S-a apărat cu cuvintele:

»Dacă Eu mărturisesc despre Mine Însuși, mărturia Mea nu este adevărată. Este un Altul, care mărturisește despre Mine; și știu că mărturisirea, pe care o face El despre Mine, este adevărată. Voi ați trimis la Ioan, și el a mărturisit pentru adevăr. Nu că mărturia, pe care o primesc Eu, vine de la un om; dar spun lucrurile acestea pentru ca să fiți mântuiți. Ioan era lumina, care este aprinsă și luminează, și voi ați vrut să vă veseliți câțeva vreme la lumina lui. Dar Eu am o mărturie mai mare decât a lui Ioan; căci lucrările, pe care Mi le-a dat Tatăl să le săvârșesc, tocmai lucrările acestea, pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis. Și Tatăl, care M-a trimis, a mărturisit El Însuși despre Mine.« (Ioan 5, 31-37)

Nu numai Ioan Botezătorul a mărturisit că Isus este Mesia, ci Dumnezeu, Tatăl, a confirmat aceasta prin numeroase minuni. Membrii marelui sfat cunoșteau aceste lucruri și ei înșiși au trăit unele din aceste minuni. (Cert este, că învierea lui Lazăr era evenimentul care a pricinuit această ultimă lovitură de moarte a lui Isus, pentru care se hotărâseră ferm conspiratorii – Ioan 11, 46-53). Dar în râvna lor fanatică, de a înlătura pe Hristos, n-au ținut seama de niciuna din dovezile care îndreptăteau revendicările Lui.

Când marele preot și-a rupt hainele, a zis: »Ce nevoie mai avem de martori? Iată că acum ați auzit hula Lui« (Matei 26, 65). Avea acum „dovada”, de care avea nevoie, prin care, spre bucuria lui nemărginită, nu mai avea nevoie de alte mărturii. Din punctul lui de vedere, Hristos a hulit înaintea întregului sfat. Toți membri sfatului puteau să-L acuze de hula. Condamnarea Lui era acum un lucru hotărât. Marele preot a solicitat imediat în privința aceasta sentința sfatului: »Ce credeți?«

Fiind obligați să dea un răspuns, au zis: »Este vinovat să fie pedepsit cu moartea« (versetul 66). Sfatul a rostit sentința în procedură de urgență: »Toți L-au osândit să fie pedepsit cu moartea« (Marcu 14, 64). Era sentința, la care ei se învoiseră, cu mult timp înainte de a fi cercetat cazul.

Nimeni nu avea voie să vorbească pentru apărarea Lui. În tot timpul procesului nu s-a ridicat nicio voce, care să-i someze să fie precauți. Nici-o cerere de grațiere n-a fost luată în seamă. Nu s-a ținut seama de niciuna din dovezile care sprijineau revendicările Lui. Isus a fost constrâns de judecata coruptă a marelui preot să primească sentința de vinovat, care a fost pusă la cale, și la care s-au înțeles, cu mult timp înainte ca El să ajungă în sala de judecată.

Cruzimea brutală

După ce membrii marelui sfat au atins ținta de mult propusă, au început să dea la iveală ura lor satanică față de Isus: »Atunci L-au scuipat în față, L-au bătut cu pumnii, și L-au palmuit, zicând: „Hristoase, procește-ne – cine Te-a lovit?”« (Matei 26, 67-68). Evanghelistul Luca ne spune că L-au legat la ochi, înainte ca să-L bată, și I-au cerut să procească, cine tocmai Îl lovea. Luca adaugă: »Și rosteau împotriva Lui multe alte batjocuri« (Luca 22, 65). Culmea ironiei, toate acestea erau blasfemia, de care ei Îl acuzau, dar ei au fost cei care au luat vina asupra lor.

Hristos a purtat toate maltrătarile în liniște și cu eleganță maestetică, care este deosebit de remarcabilă. Pentru El era permanent valabil: »Când era batjocorit, nu răspundea cu batjocuri; și, când era chinuit, nu amenința, ci Se supunea dreptului judecător« (1 Petru 2, 23). În curând va purta păcatele altora și de aceea a purtat cu răbdare maltrătarile lor atroce, oferite mai înainte.

Prorocia lui Isaia, scrisă cu cel puțin șapte sute de ani mai înainte, a descris în chip desăvârșit acest moment: »Disprețuit și părăsit de oameni, om al durerii și obișnuit cu suferința, era așa de disprețuit că îți întorceai fața de la El, și noi nu L-am băgat în seamă.« (Isaia 53, 3). Isaia a prorocit lipsa de compasiune a întregii lumi față de Isus Hristos. Nimeni nu L-a apărat. Nimeni nu a vorbit în favoarea Lui. L-au lăsat singur în necazul Lui.

Și astfel Hristos a fost condamnat la moarte pe nedrept. Procesul înaintea marelui sfat s-a desfășurat exact după planul sinistru al lui Caiafa. În același timp însă s-a realizat planul lui Dumnezeu, exact așa cum a fost prevăzut.

Capitolul 7

»Simon Petru stătea acolo, și se încălzea. Ei i-au zis: „Nu cumva ești și tu unul din ucenicii Lui?” El s-a lepădat, și a zis: „Nu sunt.”« Ioan 18, 25

Lepădarea lui Petru

În timp ce înlăuntrul casei marelui preot era vorba de viața și moartea lui Isus, Petru se afla în imediata apropiere a casei, în curte. Și el stătea într-o luptă pe viață și pe moarte, dar în alt sens. Satana îl cernea, așa cum se cerne grâul (Luca 22, 31). Sensul simbolic al acestei expresii se referă la scuturarea puternică, așa cum are loc într-o vânturătoare, în care pleava este aruncată în aer și suflată de vânt, așa că rămân numai grăunțele.

Dumnezeu permite ca noi să fim puși la probă prin diverse încercări. Procesul de curățire, care rezultă din această probă, are importanță deosebită – pentru credincioșii adevărați este totdeauna de folos (Iacov 1, 2-4). Dar la scuturarea puternică, necesară în procesul de separare, ești aruncat înapoi și încolo, și deseori este foarte dureros. Da, în ceea ce privește pe Petru, durerile care însoțeau procesul de curățire se aseamănă mai mult cu incandescența creuzetului, decât cu scuturarea într-o vânturătoare. Mulți ani după aceea, Petru va îmbărbăta pe alți credincioși aflați în mijlocul focului de curățire: »În ea voi vă bucurați mult, măcar că acum, dacă trebuie, sunteți întristați pentru puțină vreme, prin felurite încercări, pentru ca încercarea credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care pierе și care este totuși cercat prin foc, să aibă ca urmare lauda, slava și cinstea, la arătarea lui Isus Hristos.« (1 Petru 1, 6-7).

Încercarea lui Petru a curățit, cu siguranță, credința lui – dacă ne gândim numai la eșecul lui îngrozitor. În anii care vor urma după aceea, amintirea de noaptea aceea îngrozitoare (și de reabilitarea lui de către Domnul iertător), îl va încuraja, fără îndoială, să se expună altor încercări mai mari, fără să se mai lepede din nou de Hristos. Da, Petru își va da viața în cele din urmă pentru Hristos (Ioan 21, 18-19).

Dar în acea ultimă noapte memorabilă din lucrarea pământească a lui Isus, Petru a trăit o ratare totală, atunci când a fost pus la probă. Imediat după prăbușirea lui spirituală trebuie să i se fi părut lui Petru că absolut nimic bun nu putea rezulta din această rușine și înfrângere. Probabil a presupus că lucrarea lui pentru Hristos s-a terminat pentru totdeauna. Dar Hristos nu ajunsese cu Petru la țintă.

Istoria eșecului lui Petru conține de aceea o lecție care ne oferă siguranța mântuirii din partea harului salvator al lui Dumnezeu. Da, ceea ce este scos în evidență în continuare în Scriptură pe parcursul acestei relatări nu este eșecul lui Petru, ci iertarea oferită de Domnul. Dacă această întâmplare ne este prezentată așa de detaliat în Scriptură, atunci este nu numai pentru a ne arăta slăbiciunea noastră omenească. Dimpotrivă, vrea să ne dea într-o măsură mult mai mare garantarea minunatei siguranțe a mântuirii, pe care o avem în Hristos.

Hristos a spus mai dinainte lui Petru și celorlalți ucenici, că satana dorește să îi cearnă, așa cum se cerne grâul. Totodată El le-a dat încă de la început, aproape neobservat, asigurarea că victoria va fi de partea lor, și vor avea parte timp îndelungat de ea. El a zis lui Petru: »Dar Eu M-am rugat pentru tine, ca să nu se piardă credința ta; și după ce te vei întoarce la Dumnezeu, să întărești pe frații tăi« (Luca 22, 32). Eșecul temporar al ucenicilor constituie un alt element în planul desăvârșit al lui Isus, așa că în cele din urmă el va sluji spre bine.

Deoarece lor le-a fost oferit har în eșecul lor, ucenicii au posedat o pregătire deosebită ca să întărească pe frații lor, pe care îi amenința probabil un eșec asemănător. Când mai târziu valurile prigoanei din partea statului roman vor lovi în Biserica de curând înființată, mulți credincioși vor fi fost crunt ispitiți să nege pe Hristos și să se lepede de El, ca să-și salveze viața. Așa au făcut atunci ucenicii. Toți ucenicii au băut complet paharul amărăciunii și întristări care rezultă dintr-o astfel de renegare. Ei au știut mai bine decât alții cum să încurajeze pe credincioșii slabi și fricoși, ca să rămână credincioși. Petru însuși s-a lăsat în mod deosebit folosit de Duhul Sfânt pentru acest scop (1 Petru 3, 14-17).

În afară de aceasta, este adevărat că Petru a pierdut temporar în acea noapte întunecată, în care a fost încercat, în ceasul punerii lui la probă, curajul și dăruirea, dar *nu* a pierdut credința în Hristos. În privința aceasta lipsa temporară de credincioșie a lui Petru, și renegarea din partea celorlalți ucenici, se deosebește de trădarea lui Iuda. Când Iuda a informat suita cu privire la Hristos, aceasta era o lepădare conștientă, premeditată, detaliată și definitivă a lui Hristos – un act de totală necredință al unui om împietrit. Lepădarea lui Petru a fost însă comportarea unui laș fricos, cauzată de împrejurări. Credința lui Petru în Hristos a rămas intactă în tot timpul încercării, și după aceea. Ce a făcut, era cu siguranță păcat, dar el nu stătea pe aceeași treaptă cu Iuda.

Desigur, Isus a știut că lepădarea lui Petru nu venea dintr-o inimă împietrită, care-L repudia, așa cum a fost trădarea din partea lui Iuda. De aceea Isus l-a întâmpinat pe Petru cu dragoste, imediat după învierea Sa, și l-a iertat în fața celorlalți ucenici. El l-a împuternicit din nou pentru lucrare (Ioan 21, 15-17). De aceea la sfârșitul acestei istorii stă pentru Petru o victorie măreață, și nu o înfrângere.

Așa cum se vede, această istorie a început în acea noapte fatală cu o înfrângere pe toată linia.

Factori premergători eșecului

Cum s-a ajuns la decăderea lui Petru? Este important să vedem că eșecul lui nu a intervenit spontan. Petru însuși a făcut pași greșiți, care l-au dus la eșec. Pentru a putea cerceta sistematic acești pași, trebuie să privim puțin în urmă în evanghelia după Matei și să examinăm un teren deja cunoscut.

El s-a lăudat pre tare

Prima greșală a lui Petru a fost că el s-a lăudat cu încrederea de sine. Aceasta s-a văzut la el, atunci când Isus a atenționat pentru prima dată pe ucenici, că stau la marginea prăpastiei unui eșec mare. Isus le spusese deja: »În noaptea aceasta, toți veți găsi în Mine o pricină de poticnire, căci este scris: „Voi bate Păstorul, și oile turmei vor fi risipite.”« (Matei 26, 31) Cuvintele lui Hristos ar fi trebuit să-l facă pe Petru prudent, și tot așa și pe ceilalți ucenici. Un om înțelept s-ar fi smerit, și ar fi rugat pe Domnul să-i dea putere să se împotrivescă unei astfel de ispite, care se apropia.

Dar Petru nu a făcut așa. El s-a lăudat: »Chiar dacă toți ar găsi în tine o pricină de poticnire, eu niciodată nu voi găsi în Tine o pricină de poticnire« (versetul 33).

Petru, care deseori pășea ca purtător de cuvânt al celorlalți ucenici, părea să fie deosebit de înclinat să acționeze cu înflăcărare, fără să gândească prea mult. Deseori a acționat înainte de a

gândi. În unele împrejurări a fost așa de obraznic, că a contrazis pe Isus – ca de exemplu în Marcu 8, 32. Petru a luat acolo pe Isus de o parte și L-a *muștrat*, pentru că a zis, că El va fi lepădat de conducătorii poporului iudeu și va fi omorât. Cu toate că fără îndoială Petru voia binele, Isus i-a arătat imediat că o astfel de muștrare nu era la locul potrivit. A făcut aceasta, adresându-Se lui Petru cu »satana« (deoarece înapoia cuvintelor lui Petru se ascundea satana). În afară de aceasta El l-a muștrat, pentru că el era prea îngrijorat de lucrurile pământești și nu se preocupa suficient cu lucrurile referitoare la Împărăția lui Dumnezeu (versetul 33).

Petru ar fi trebuit să asculte atent. Dacă s-ar fi gândit atent la mărimea și poziția lui Isus, ar fi înțeles că era o nebunie să-L „corectezi” în vreo oarecare privință. Da, nu se potrivea nicidecum să recunoști pe Isus ca fiind Hristosul, Fiul Dumnezeului cel viu, așa cum a făcut Petru, (Matei 16, 16) și scurt timp după aceea să te întorci și să-L muștri pentru învățătura Lui (versetul 22). Din păcate Petru nu a simțit totdeauna când este mai bine să asculte, decât să vorbească.

La aceasta se adaugă, că Petru (ca și noi toți) nu a învățat întotdeauna din greșelile proprii. Chiar și atunci când Isus l-a corectat, a rămas unul care a fost încet la ascultare și repede la vorbire. Se poate gândi, că pe baza experiențelor lui amare ar fi trebuit între timp să știe că niciodată nu trebuie să contrazici pe Hristos. Isus nu S-a înșelat în nicio privință. Acum însă venise noaptea trădării lui Isus – ultima noapte a lucrării Domnului nostru pe pământ și ultima oră a lui Petru din cei trei ani de însoțire a Lui. Până în acest moment, Isus a încercat mereu să atenționeze mai dinainte pe Petru și pe ceilalți ucenici că erau în pericol să se poticnească. Petru nu numai că a contrazis pe Isus, ci a insistat chiar și după ce Isus l-a corectat. »„Adevărat îți spun”, i-a zis Isus, „că tu chiar în noaptea aceasta, înainte ca să cânte cocoșul, te vei lepăda de Mine de trei ori.” Petru i-a răspuns: „Chiar dacă ar trebui să mor cu Tine, tot *nu mă voi lepăda* de Tine”« (Matei 26, 34-35).

Pur și simplu în privința aceasta nu era posibilă o discuție cu Petru. În felul lui înfocat de a fi, presupunea că își cunoaște inima mai bine decât i-o cunoaște Isus. El *insista* mereu, că nu-L va părăsi, chiar dacă ar fi ultimul om de pe pământ care va garanta pentru Hristos.

Dar tuturor intențiilor bune din lume le lipsește puterea pentru transpunerea în viață. Lauda nu este etalonul adevărat al cutezanței. Lăudăroșia lui Petru scotea în evidență nebunia lui, dar nu dovedea credințioșia lui. Adevărata credințioșie față de Hristos se arată în aceea că rămâi credincios atunci când ești atacat de dușmanii evangheliei, și nu prin cuvinte arogante, de lăudăroșenie față de frații și surorile de credință.

Petru nu avea nici cea mai mică părere despre greutatea încercării prin care va trece în curând. Din acest motiv lauda sa, cu o așa de mare siguranță de sine, este deosebit de nepotrivită. Da, lăudându-se în felul acesta, Petru a reacționat în felul cel mai rău posibil, după ce Domnul l-a atenționat cu toată dragostea, că în curând el va suferi un eșec. Ar fi fost mai bine ca Petru să asculte, în loc să vorbească. Ar fi trebuit mai bine să ceară ajutorul Domnului, decât să se bazeze pe lipsa de pretenții față de sine însuși. Prin faptul că s-a lăudat, a hrănit mândria lui carnală. Mândria era la baza problemei sale. Prin faptul că se simțea de neînvincis, și prin aceasta a ajuns să se laude, s-a arătat păcatul lui în forma de mândrie.

În afară de aceasta, prin auto-înșelare Petru a ajuns să fie răpus. Dăruirea față de Hristos, cu care se lăuda, nu a fost mai mult decât o simplă emoție – nimic mai mult decât un *sentiment* de dragoste și credințioșie față de Hristos. În privința aceasta a uitat să calculeze prețul. Evident Petru s-a gândit că a atins un nivel de maturitate spirituală pe care prioritățile sale erau bine consolidate și poziția sa de purtător de cuvânt al cercului de ucenici era general recunoscută, așa că el nu-și punea problema unui eșec. El vorbea, ca și cum ar fi fost invulnerabil la atacurile satanei. Nu-și putea imagina nicio stare care ar fi putut să-l pună în pericol spiritual. În felul acesta avea convingerea proastă că Isus S-a înșelat cu privire la el. Aceasta corespunde întocmai acelei mândrii din Proverbe 16, 18: »Mândria merge înaintea pieirii, și trufia merge înaintea căderii« (compară cu 1 Corinteni 10, 12). »Nu te îngâmfa dar, ci teme-te« (Romani 11, 20).

El s-a rugat prea puțin

Petru a greșit atunci când a neglijat rugăciunea. Când Hristos a venit în grădina Ghetsimani în noaptea aceea, a luat cu Sine pe Petru, Iacov și Ioan și a zis: »Rămâneți aici și vegheați împreună cu Mine« (Matei 26, 38). El voia ca ei să se roage împreună cu El. El i-a trezit de mai multe ori și le-a cerut să se roage împreună cu El. A făcut aceasta din pricina lor. Ei aveau nevoie de întărirea credinței și înnoirea puterii mai mult decât avea El nevoie. Dar ei nu simțeau propria nevoie.

Rugăciunea era mijlocul prin care Petru se putea întări, ca să reziste ispitei, de care Domnul îl atenționase. Dar deoarece Petru a desconsiderat atenționarea din partea lui Isus scurt înainte de a suferi eșecul, nu a simțit cât de necesar era să ceară putere de la Dumnezeu prin rugăciune.

Sunt convins că cele mai multe probleme și greșeli, cărora le sunt expuși creștinii, sunt în legătură cu lipsa de rugăciune. »Nu aveți, pentru că nu cereți« (Iacov 4, 2). Probabil că eșecul lui Petru putea fi evitat, dacă ar fi fost ascultător de Domnul și în acest timp s-ar fi rugat în grădină, ca Domnul să-i dea har și putere să reziste.

Însă Petru și ceilalți ucenici au fost așa de epuizați în urma unei zile lungi și problematice, că probabil nici nu au recunoscut cât de epuizați au fost în ce privește puterile lor spirituale. Cu siguranță au simțit că au nevoie de odihna trupului, dar nu au văzut necesitatea înviorării spirituale. În loc să-și înviorizeze duhul prin rugăciune – așa cum au fost mereu îndemnați de Isus – voiau prin odihnă și somn să adune puteri noi pentru trup.

El a dormit prea mult

Aceasta a fost un al doilea factor cu privire la căderea lui Petru. Dormea adânc când s-au apropiat soldații, ca să prindă pe Isus. Probabil că Petru scutura toropeala, atunci când deodată a scos sabia și a lovit pe Malhu, robul marelui preot. Nimeni nu se comportă în felul acesta, dacă este treaz și deplin conștient de ce se întâmplă. Da, din momentul când ucenicii au fost treziți, și până în momentul când au luat hotărârea fatală să părăsească pe Isus și să fugă, probabil că nu au trecut nici zece minute. Nu au avut timp suficient să devină pe deplin treji. Este uimitor, că, cu toate atenționările clare din partea lui Isus, au fost total surprinși în momentul când a sosit ora adevărului.

Aici în grădina Ghetsimani este un contrast remarcabil între Isus și ucenicii Lui, care erau cu El. El era într-o stare sufletească grea, purta dureri grele și se lupta în rugăciune – transpirând sânge în adevăratul sens al cuvântului. Ei, dimpotrivă, dormeau adânc, neobservând nimic din tot ce trăia Isus. Nu au observat nimic din tot ce urma să I se întâmple în curând, conform cuvintelor Lui, nimic din mulțimea care se apropia. Dormeau adânc, așa cum face omul firesc.

Chiar și atunci când Hristos Însuși i-a trezit și le-a cerut să se roage, dorința lor carnală de a dormi era așa de mare, că nu puteau să lupte împotriva ei. Să ne amintim: erau așa de slabi, că nu aveau putere să rămână treji și să se roage împreună cu Hristos, când El se afla într-o strâmtorare așa de evidentă. Ce i-a făcut, atunci, să gândească, că posedă capacitatea trupească să reziste împreună cu El, când propria lor viață era în pericol?

Chinul sufletesc al lui Hristos era mai puternic decât tot ce au trăit ei mai înainte. Faptul că L-au văzut transpirând sânge, ar fi trebuit cu siguranță să fie suficient să-i zguduie ca să se trezească și să-i facă să se roage împreună cu El. Dar, simțind numai propria epuizare trupească, au ignorat nevoia lor spirituală urgentă. De aceea au neglijat rugăciunea într-un moment când nu trebuia neglijată.

»Este ceasul să vă treziți în sfârșit din somn« (Romani 13, 11). Deoarece mulți sfinți au neglijat rugăciunea și, privit din punct de vedere spiritual, au dormit prea mult, au ajuns să cadă. Acest factor a avut un rol important și în eșecul lui Petru.

A acționat prea repede

Când Petru s-a lăudat, a ațâțat sentimentul propriu de mândrie și de lipsă de pretenții față de sine însuși. De aceea nu este de mirare că a încercat să ia situația în propriile mâini și să se bazeze pe puterea trupului, atunci când în cele din urmă a fost pus la probă. Când slujitorii Templului au încercat să prindă pe Isus, »(Petru) a întins mâna, a scos sabia, a lovit pe robul marelui preot, și i-a tăiat urechea« (Matei 26, 51).

A fost spontan și necugetat, ce a făcut. Dacă în fiecare moment al acelei seri Petru ar fi urmat călăuzirea lui Isus, ar fi putut rămâne cruțat de multe neazuri. Dacă ar fi ascultat, când Isus a vrut să-l atenționeze, sau dacă s-ar fi rugat, atunci când Isus i-a cerut, cu siguranță ar fi fost pregătit pentru acest moment. Chiar și în acest moment ucenicii, pe baza unei minți omenești sănătoase și printr-o judecată simplă, ar fi trebuit să înțeleagă, că cel mai bine ar fi fost să asculte de călăuzirea lui Isus. Se vedeau în fața unei mulțimi de oameni înarmați, care amenința să prindă pe Isus. Dacă Isus ar fi vrut să li se împotrivescă, sau să împiedice arestarea, atunci cu siguranță putea s-o facă (versetul 53). Mai înainte a scăpat de mai multe ori de arestare, fără să folosească forța (Luca 4, 30; Ioan 8, 59).

Se pare că Petru gândea totdeauna, că știe mai bine, chiar și atunci când acționa despotice și ajungea în greutăți tot mai mari.

Hristos a vorbit de mai multe ori despre prinderea și despre moartea Lui. Da, cea mai aspră muștrare, pe care Petru a primit-o vreodată de la Domnul său, a fost când El la numit „satana” – și anume, din cauză că Petru a insistat ca Isus să nu vorbească despre moartea Sa. Cu această ocazie Hristos l-a muștrat pe Petru, deoarece el era prea îngrijorat de lucrurile pământești. Din aceasta rezultă clar că moartea lui Isus era o chestiune legată de interesele cerului. Petru nu putea înțelege deplina însemnătate a celor ce Isus voia să spună în momentul acela. Dacă s-ar fi gândit atent la cuvintele lui Hristos nu s-ar fi grăbit să scoată sabia în acel moment.

Atunci când Petru a fost muștrat de Domnul, după ce El a vindecat urechea lui Malhu, mândria acestuia a fost fără îndoială lezată. Petru a simțit o durere mare - mai mult decât Malhu, pe care l-a rănit cu sabia. Și deoarece curajul și încrederea în sine a lui Petru era pe deplin înrădăcinată în mândria lui firească, nu a mai posedat nicio rezervă, din care să-și scoată puteri noi, căci mândria lui a fost nimicită. De aceea a fugit cuprins de frică împreună cu ceilalți ucenici.

A urmat de la distanță prea mare

Ultimul pas al lui Petru în direcția eșecului a fost hotărârea de a-L urma pe Hristos de la distanță, după ce mai înainte a fugit din prezența Lui. A căutat să păstreze o anumită distanță, ca nimeni să nu poată bănuși că este un ucenic al lui Isus. Voia însă să rămână cât se poate de aproape, ca să vadă ce se petrecea înaintea lui. Urmărind această tactică, a ajuns la locul unde a fost cel mai tare încercat – în curtea marelui preot -, și tocmai în momentul când a fost cel mai puțin pregătit să se împotrivescă acestei ispite.

Comportarea lui Petru se aseamănă cu comportarea multor credincioși cărora le este frică să mărturisească public pe Hristos. Deoarece vor să evite să fie recunoscuți public că sunt creștini, doresc mai bine să se comporte ca cei ce *nu sunt* creștini. Toate ispitele, pe care ei le văd în fața lor și cărora trebuie să li se împotrivescă, se înmulțesc și cresc în intensitate deosebit de mult. Probabil că pentru un credincios nu există nicio situație mai periculoasă din punct de vedere spiritual ca succesiunea de împrejurări care rezultă din faptul că încerci să-ți ascunzi relația ta cu Hristos. Petru a învățat aceasta în modul cel mai dureros.

Și cu toate acestea aici este ceva foarte remarcabil. Este faptul că Petru nu l-a părăsit definitiv pe Hristos, ci a rămas așa de aproape de El, încât a putut să-L urmărească pe tot drumul suferințelor din noaptea aceea. Credința lui Petru a fost slabă, dar exista. Dragostea lui față de

Hristos nu i-a permis să-L părăsească definitiv. A fost mânat de această dragoste, să urmeze pe Domnul său și să vadă dezbaterile din proces. Atât Ioan, cât și Petru urmează pe soldații care au prins pe Hristos până în curtea marelui preot, unde Ioan era cunoscut slugilor, așa că el și Petru au fost lăsați să intre în curte (Ioan 18, 16). Petru era acolo suficient de aproape de locul evenimentelor, ca să poată auzi ce se spunea înlăuntru.

Nu se spune nimic mai mult despre Ioan, după ce el a creat posibilitatea lui Petru să intre în curte. Se pare că Ioan nu a rămas mult timp acolo. Deoarece el era binecunoscut personalului de serviciu al marelui preot, probabil că s-a gândit că riscul de a fi recunoscut era prea mare. Probabil că a auzit întrebarea care au fost pusă lui Petru, dacă nu cumva este un ucenic al lui Isus. Dacă era așa, probabil că Ioan s-a gândit că nu are nici-o șansă în acea grupă, ca să nu fie recunoscut. De aceea s-a retras în liniște. Scriptura nu spune nimic cu privire la locul unde s-a dus. Dar pe baza faptului că nu se relatează nimic despre comportarea lui, se poate presupune cu mare probabilitate, că el nu a rămas mult timp în curtea marelui preot după ce a creat lui Petru posibilitatea de acces.

Înfrângerea spirituală

Petru a fost lăsat să intre în curte la începutul procesului – în timpul când Isus era încă în casa lui Ana. La scurt timp după ce a intrat în curte s-a lepădat de Hristos pentru prima dată. Evanghelistul Ioan scrie: »Atunci slujnica, portărița, a zis lui Petru: „Nu cumva și tu ești unul din ucenicii omului acestuia?” „Nu sunt”, a răspuns el.« (Ioan 18, 17) Matei și Marcu relatează același lucru, că această discuție a avut loc în timp ce Petru se afla în curte (Matei 26, 69; Marcu 14, 66). El s-a așezat (potrivit relatării lui Luca) în apropierea focului (Luca 22, 56). Evident slujnica, care slujea ca portăriță la curtea marelui preot, a observat pe Petru când a intrat în curte. Deoarece identitatea lui i s-a părut a fi lipsită de încredere, sau poate era curioasă, s-a dus la foc, ca să-l privească mai îndeaproape. I-a studiat fața, până s-a convins că era Petru.

Compararea relatărilor evangheliștilor lasă să se recunoască că acest dialog era mai mult decât o singură frază cu o întrebare provocatoare și o respingere categorică. S-a ajuns la o discuție îndelungată, deoarece slujnica *insista*, că Petru era unul din ucenici și el nega categoric aceasta. Ioan relatează că slujnica a întrebat »Nu cumva și tu ești unul din ucenicii omului acestuia?«, la care Petru a răspuns: »Nu sunt« (Ioan 18, 17). Evanghelistul Matei oferă și alte detalii: »Petru însă ședea afară în curte. O slujnică a venit la el, și i-a zis: „Și tu erai cu Isus galileeanul!” Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, și a zis: „Nu știu ce vrei să zici.”« (Matei 26, 69-70). Lepădarea lui Petru »înaintea tuturor« arată că cuvintele lui au fost rostite tare și puteau fi auzite de cei din jur. Să observăm că slujnica, potrivit relatării evanghelistului Luca, nu a pus numai pe Petru în încurcătură, ci a încercat să-l demasce înaintea grupei adunate în jurul focului: »Și omul acesta era cu El!« (Luca 22, 56). Petru a replicat cu o simplă negare, spunând că el nu-L cunoaște: »Femeie, nu-L cunosc!« (versetul 57).

Evanghelistul Marcu ne relatează că după această discuție cu slujnica, Petru a părăsit locul de lângă foc, ca să se ducă într-un loc mai sigur, ca să se îndepărteze de slujnica care l-a recunoscut. »Apoi a ieșit în pridvor. Și a cântat cocoșul.« (Marcu 14, 68).

Probabil că pe Petru a început să-l mustre conștiința, cântatul cocoșului (dacă presupunem că l-a auzit) i-a adus aminte de atenționarea de odinioară din partea Domnului. Totul se desfășura exact așa cum spusese mai dinainte Isus, și Petru căuta disperat o ieșire. »Pridvorul« era un pasaj acoperit, o mică curte din față, care ducea din curtea interioară spre stradă. Fără îndoială Petru se simțea în nesiguranță, după ce a fost recunoscut. Probabil a încercat să fie cât mai aproape de poartă, ca să poată fugi, dacă era necesar. Evident a căutat un loc, unde putea să fie singur – probabil un loc unde se putea ascunde în întuneric și unde raza de lumină a focului nu ajungea. Prin aceasta încerca să evite să fie demascat de cineva care l-ar fi putut recunoaște.

Dar lucrurile se vor derula altfel. »Când a ieșit în pridvor, l-a văzut o altă slujnică, și a zis celor de acolo: „Și acesta era cu Isus din Nazaret.” El s-a lepădat iarăși, cu un jurământ, și a zis: „Nu cunosc pe Omul acesta!”« (Matei 26, 71-72).

Dacă comparăm relatările evangheliilor, constatăm că în acest moment erau mai mulți care l-au demascat pe Petru ca fiind un ucenic al lui Isus. Marcu scrie: »Când l-a văzut slujnica, a început iarăși să spună celor ce stăteau acolo: „Acesta este unul dintre oamenii aceia.”« (Marcu 14, 69). Aceasta lasă să se recunoască că era aceeași slujnică, portărița, care-l întrebase pe Petru. De data aceasta nu a cedat, până când și alții dintre cei ce stăteau acolo l-au constrâns pe Petru cu întrebări. Evanghelistul Ioan constată că mai multe persoane l-au convins pe Petru în acel moment: »Ei i-au zis: „Nu cumva ești și tu unul din ucenicii Lui?”« (Ioan 18, 25). Evanghelistul Luca spune: »Peste puțin, l-a văzut un altul și a zis: „Și tu ești unul din oamenii aceia.” Iar Petru a zis: „Omule, nu sunt dintre ei!”« (Luca 22, 58).

De aceea se pare că Petru are acum deodată a face cu un cerc mic de persoane aflate în curte care procedează ca și prima slujnică. De aceea replicile lui la acușările care i se aduceau constituie a doua lepădare a lui. Din nou contestă cu hotărâre și vehemență, contrazicând pe cei care îi puneau întrebări. Cu privire la comportarea lui față de prima slujnică se spune: »El s-a lepădat din nou.« (Marcu 14, 70). Omului care l-a recunoscut ca ucenic al lui Hristos, îi zice: »Omule, nu sunt dintre ei!« (Luca 22, 58). Cu privire la grupa care îl constrângea să recunoască apartenența lui la cercul celor doisprezece, se spune: »El s-a lepădat și a zis: „Nu sunt.”« (Ioan 18, 25). Și cu privire la comportarea lui față de a doua slujnică, femeia amintită de evanghelistul Matei, se spune: »El s-a lepădat iarăși, cu un jurământ, și a zis: „Nu cunosc pe Omul acesta!”« (Matei 26, 72). Și în felul acesta s-a lepădat a doua oară, de când a intrat în curte, spunând că nici nu cunoaște pe Isus.

Este o ironie în faptul că mai multe slujnice și o grupă mică de slujitori de la curtea marelui preot au putut să-l momească pe Petru să se lepede așa de energic. Să ne gândim că cu numai câteva ore mai înainte a afirmat energic că *niciodată* nu se va lepăda de Hristos, chiar dacă aceasta îl va costa viața. În grădina Ghetsimani a fost gata să folosească sabia înaintea unei grupe mari de bărbați înarmați. De data aceasta dă înapoi fricos, deoarece câteva slujnice l-au identificat a fi urmaș al lui Isus.

Nimic nu lasă să se recunoască că slujnicele, sau unul din ceilalți care erau în curte, ar fi făcut pe Petru să sufere, dacă el ar fi recunoscut apartenența lui la cercul ucenicilor lui Hristos. Dacă aceasta ar fi fost intenția lor, ar fi putut să strige imediat pe slujitorii curții, la simpla bănuială că Petru era un ucenic al lui Isus. Se pare mai mult, că ei au batjocorit pe Petru. Și Petru – care cu puțin timp înainte a zis cu toată energia că este gata să nu se lase prin nimic dus în rătăcire față de credințioșia lui față de Hristos – a fost surprins de această încercare mică. Se aștepta evident la un atac frontal, la care se simțea în pericol. Aceasta explică reacția lui rapidă cu câteva ore mai înainte din grădina Ghetsimani, când a apărut ceata de călăi înarmați – ca și cum ar fi fost gata să lupte singur cu o armată întreagă. Dar incapacitatea lui, în fața întrebărilor insistente ale unor slujnice și ale slujitorilor de a recunoaște că aparține lui Hristos, arată cu toată tristețea cât de nepregătit a fost Petru. Satana a demascat vulnerabilitatea sa, așa că nu era necesară nici o amenințare sau un atac direct la persoana sa, ca să-l facă să se lepede de Domnul lui.

Cea de-a doua lepădare a lui Petru, cu jurământ, a fost o greșală mult mai mare decât prima lepădare. La o lepădare cu jurământ iei realmente pe Dumnezeu ca martor, că afirmațiile tale sunt adevărate. Un jurământ în societate este văzut ca o obligație incontestabilă față de adevăr. Cine jură fals pentru a acoperi o minciună necinstește Numele Domnului în cel mai hulitor chip. În fond el încerca să facă pe Dumnezeu martor la o minciună. În privința aceasta Petru a păcătuit conștient și cu voia. Dar el era deja într-o plasă intransparentă, țesută de el însuși, din care acum nu mai era nicio scăpare.

Jurământul lui Petru a făcut să înceteze reproșurile care i se aduceau. Evanghelistul Luca spune că a trecut aproximativ o oră până la ultima lepădare a lui Petru. Se pare că Petru s-a așezat într-un loc în interiorul curții, de unde putea să privească în casă și să observe ce se petrecea cu Isus.

La un anumit moment din acest ceas i-a reușit lui Caiafa să obțină de la Isus mărturia care pentru marele sfat părea să fie o blasfemie. Evanghelistul Marcu încadrează momentul când Isus, cu ochii legați, a fost bătut și scuipat, înainte de lepădarea lui Petru (Marcu 14, 65-66). De aceea Petru a trăit probabil momentul maltratării lui Isus.

Probabil că între timp cei care erau adunați în curte au discutat despre Petru și relația sa cu Isus. S-au hotărât să-i aducă dovezi din care să-l *convingă* de apartenența lui la ucenicii lui Isus: »Peste puțin, cei ce stăteau acolo, s-au apropiat, și au zis lui Petru: „Nu mai încape îndoială că și tu ești unul din oamenii aceia, căci și vorba te dă de gol.”« (Matei 26, 71). Din relatarea evanghelistului Luca reiese că cel ce a pus întrebarea a zis: »Nu mai încape îndoială că și omul acesta era cu El, căci este Galilean.« (Luca 22, 59).

De data aceasta cei care-l interogau aveau și un martor: »Unul din robii marelui preot, rudă cu acela căruia îi tăiasse Petru urechea, a zis: „Nu te-am văzut eu cu El în grădină?!« (Ioan 18, 26).

Faptul că o rudă a lui Malhu a recunoscut pe Petru și a putut să-l identifice ca fiind unul care a fost în grădină atunci când Isus a fost prins, pare să-l fi pus pe Petru în mare încercătură. De data aceasta »a început să se blesteme și să se jure, zicând: „Nu cunosc pe Omul acesta!”« (Matei 26, 74). Când s-a blestemat și a jurat nu a folosit expresii ordinare și indecente, ca acelea pe care noi le punem de obicei în legătură blestemul și jurământul. Înseamnă mai degrabă, că Petru a rostit un blestem asupra lui însuși. Conținutul lor era, ca el să moară pedepsit de mâna lui Dumnezeu, dacă cuvintele lui nu sunt adevărate. În afară de aceasta, a făcut un jurământ, luând pe Dumnezeu ca martor: prin aceasta a confirmat că nu cunoaște pe Isus. A fost cel mai puternic jurământ, care se putea face. Când un om face un astfel de jurământ și îl folosește pentru a ascunde o minciună, aceasta este cea mai condamnată formă de minciună – întărești o minciună clară printr-o blasfemie pe față: faci să se recunoască că Dumnezeu este martorul unei minciuni și chemi judecata lui Dumnezeu să vină asupra capului tău. Se pare că în acest moment Petru a pierdut orice simțământ cu privire la prezența reală a Domnului. Era așa de hotărât să întărească minciuna lui, că a refuzat orice rețineră.

»Chiar în clipa aceea, pe când vorbea el încă, a cântat cocoșul« (Luca 22, 60). Evanghelistul Marcu spune că acesta a fost al doilea cântat al cocoșului. El este singurul evanghelist care spune că Isus a zis: »Înainte ca să cânte cocoșul de două ori, te vei lepăda de Mine de trei ori« (Marcu 14, 72, compară cu versetul 30). Ceilalți evangheliști amintesc numai că a cântat cocoșul. Numai Marcu consideră că este potrivit să redea exact de câte ori a cântat cocoșul. El a reținut acest detaliu ca să sublinieze cât de exact a vorbit mai dinainte Isus despre lepădarea lui Petru. Fără îndoială Marcu a aflat despre acest detaliu de la Petru. (Evanghelia după Marcu a fost numită în Biserica de la început „Amintirile lui Petru”, deoarece, văzut omenește, Petru a fost sursa cea mai importantă pentru detaliile deosebite prezentate de Marcu.) Probabil că Petru însuși a vrut să scoată în evidență că cocoșul a cântat de două ori. Se recunoaște cât de răbdător a fost Domnul cu el, dându-i așa de multe semnale de atenționare și semne ale harului Său – chiar și atunci când Petru a rămas pe drumul păcătos al lepădării.

Exact în momentul acesta, când cocoșul a cântat a doua oară, s-au petrecut următoarele: »Domnul S-a întors, și S-a uitat țintă la Petru. Și Petru și-a adus aminte de vorba pe care i-o spusese Domnul: „Înainte ca să cânte cocoșul te vei lepăda de Mine de trei ori.”« (Luca 22, 61). Domnul trebuie să fi stat în așa fel, că întorcându-Se a putut să privească printr-o fereastră deschisă direct în ochii lui Petru. Fața Lui, tocmai lovită și scuipată de oameni răi, S-a îndreptat în acest moment spre Petru. Ochii plini de iubire ai Domnului său atotștiutor au întâlnit ochii săi și au privit în adâncul sufletului lui. Verbul folosit de Luca este *emblemō*. El descrie o privire țintă, aproape fixă. Nu era o privire acuzatoare, ci una plină de dragoste, insistentă, care a frânt inima lui Petru.

Căința

Când Isus a întâlnit privirea lui Petru, acesta »și-a adus aminte de vorba, pe care i-o spusese Isus. ... Și a ieșit afară și a plâns cu amar« (Matei 26, 75). Adevăratul caracter al lui Petru nu se arată în faptul că s-a lepădat de Hristos, ci în faptul că s-a căit. Să observăm în primul rând cât de repede s-a căit. Imediat după ce a cântat cocoșul și Hristos a privit la Petru a început să-l mustre conștiința. A părăsit terenul marelui preot și s-a dus într-un loc, singur, și a plâns cu amar.

Nu se spune unde s-a dus. Probabil că a fost în imediata apropiere a curții, în partea exterioară a ei, pe una din străzile învecinate. S-ar putea să se fi întors înapoi în grădina Ghetsimani – în locul unde se retrăgea în mod obișnuit Isus, seara, împreună cu ucenicii Lui; la locul unde cu câteva ore mai înainte ar fi trebuit să se roage și să plângă. În orice caz Petru nu a amânat căința pentru o zi (aparent) mai favorabilă. S-a gândit imediat la cuvintele lui Isus și la atenționarea plină de dragoste, pe care în împietrirea lui cu câteva ore mai înainte nu a băgat-o în seamă. A mărturisit înlăuntrul lui comportarea lui greșită din cauza căreia a fost foarte întristat.

Lacrimile pocăinței nu pot aduce iertarea păcatelor. (Numai moartea lui Isus poate face aceasta). Dar o întristare sinceră este totuși un semn important al unei pocăințe adevărate. »Când întristarea este după voia lui Dumnezeu, aduce o pocăință care duce la mântuire, și de care cineva nu se căiește niciodată; pe când întristarea lumii aduce moartea« (2 Corinteni 7, 10). Așa cum vom vedea în curând, și Iuda s-a căit. Potrivit cu relatarea evanghelistului Matei, lui Iuda i-a părut rău de ce a făcut și a încercat să dea banii de sânge înapoi preoților celor mai de seamă. Simțămintele de vină cu privire la ce a făcut l-au determinat chiar să se ducă și să se spânzure. O astfel de întristare este întristarea lumii acesteia, care duce numai la moarte. Ea poate avea o căință sinceră asupra urmărilor păcatului înfăptuit, părăndu-i rău de distrugerea prestigiului, de pierderea prietenilor sau pierderea influenței. Dar ea nu reflectă o schimbare adevărată a inimii, și prin aceasta o adevărată căință cu privire la păcat.

Întristarea lui Petru a fost de altă natură. »A plâns cu amar« (Matei 26, 75). Era cea mai mare întristare posibilă a inimii – unită cu rușinea față de comportarea păcătoasă, ură asupra păcatului și o dorință aprinsă pentru refacerea adevăratelor relații cu Hristos.

Probabil că Petru s-a gândit că dispăruse orice speranță de împăcare cu Hristos. El auzise învățătura lui Isus, că de oricine se va lepăda de El înaintea oamenilor, se va lepăda și El înaintea Tatălui Său (Matei 10, 33). Este probabil că s-a temut că și-a pierdut pentru totdeauna relația lui cu Hristos. Deoarece era total sub influența întristării mari cu privire la propriul păcat, se pare că nu și-a recăștigat deplina încredere atunci când a venit vestea învierii lui Hristos dintre cei morți. Din punctul de vedere al lui Petru, lumina victoriei învierii părea să fie tulburată de amintirea amară a propriului eșec.

Da, scurt timp de la înviere, Petru s-a decis să se reîntoarcă la profesia lui de odinioară de pescar. Când a plecat, l-au însoțit și alți ucenici (compară cu Ioan 21, 3). Cu această ocazie li S-a arătat Hristos în mod deosebit. În cele din urmă El a întrebat pe Petru cum stă cu dragostea lui pentru El. Petru s-a lepădat de trei ori de Hristos. Hristos l-a întrebat de trei ori de dragostea sa. Și de trei ori a confirmat Petru că încă Îl mai iubește (Ioan 21, 15-17). După aceea Hristos l-a împuternicit pentru lucrare. Prin aceasta El a arătat, că se poate ierta chiar și un păcat așa de mare, dacă păcătosul se pocăiește sincer.

Pocăința lui Petru a fost cu adevărat sinceră. El nu s-a mai lepădat de Hristos. Fapt este că tot restul vieții sale, Petru s-a caracterizat ca vestitor curajos al lui Hristos – chiar și în situații când viața îi era amenințată. La numai cincizeci de zile de la acea noapte îngrozitoare a lepădării sale, Petru va sta în Ierusalim în ziua de Rusalii înaintea a mii de oameni. Cu această ocazie a rostit cea mai puternică și insistentă predică din toată istoria Bisericii. Începând cu acest mare triumf din ziua de Rusalii, Petru s-a lăsat folosit de Domnul, ca să conducă mii și mii de oameni la Hristos (vezi Faptele Apostolilor capitoul 2-12).

Faptul că Petru a primit de la Hristos în chip așa de minunat darul iertării și reabilitării, dovedește cât de sinceră a fost căința lui. El nu a uitat niciodată amărăciunea lepădării lui și de

aceea nu a mai căzut niciodată în acest păcat. După o legendă, răspândită în timpul de la începutul creștinismului, Petru ar fi plâns de fiecare dată când auzea cocoșul cântând.

Cel mai remarcabil în toată această întâmplare este mărimea harului și minunea iertării care poate să reazeze pe un sfânt căzut într-o astfel de poziție, ca lucrarea lui să fie deosebit de folositoare. Din nou ni se atrage atenția că nu ocara și indecența păcatului lui Petru sunt tema pe care Scriptura o accentuează. Această întâmplare este relatată de toate cele patru evangheliile în mod deosebit pentru a scoate în evidență harul de care a avut parte Petru. Ea include una din cele mai concrete dovezi ale minunatei, inatacabile siguranță a mântuirii, în care toți cei care aparțin lui Hristos, vor fi păstrați de El (compară cu Ioan 6, 37-40).

Câteva ore înainte de lepădarea lui Petru, Hristos S-a rugat: »Eu am păzit pe aceia, pe care Mi i-ai dat; și niciunul din ei n-a pierit, afară de fiul pierzării, ca să se împlinescă Scriptura« (Ioan 17, 12). Isus a știut că Petru va păcătuia. El a știut de asemenea că Petru se va căi și că va fi reabilitat după eșecul lui. Tot așa a știut că trădarea lui Iuda rezulta din respingerea definitivă și irevocabilă a adevărului. Atât lepădarea lui Petru cât și căderea lui Iuda erau în deplină concordanță cu planul și scopurile lui Dumnezeu.

Deoarece Petru aparținea cu adevărat lui Hristos, Hristos la păzit să nu cadă așa de rău, ca să fie nimic. Mai târziu Petru a vorbit despre puterea lui Dumnezeu care ne păzește, ca îmbărbătare pentru alți creștini, amenințați cu prigoana. El a scris:

»Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, care, după îndurarea Sa cea mare, ne-a născut din nou prin învierea lui Isus Hristos din morți, la o nădejde vie, și la o moștenire nestrăicătoare, și neîntinată, și care nu se poate vesteji, păstrată în ceruri pentru voi. Voi sunteți *păziți de puterea lui Dumnezeu*, prin credință, pentru mântuirea gata să fie descoperită în vremurile de apoi! În ea voi vă bucurați mult, măcar că acum, dacă trebuie, sunteți întristați pentru puțină vreme, prin felurite încercări, pentru ca încercarea credinței voastre, cu mult mai scumpă decât aurul care piere și care este totuși cercat prin foc, să aibă ca urmare lauda, slava și cinstea, la arătarea lui Isus Hristos.« (1 Petru 1, 3-7).

Fără îndoială Petru s-a gândit la experiențele proprii, atunci când a scris această scrisoare. El a știut mai bine decât oricine, cât de minunat este să fi păzit de Dumnezeu. A știut foarte bine, că siguranța mântuirii lui nu era rodul credințioșiei lui. Mai degrabă el a fost păzit de puterea lui Dumnezeu, prin credință, chiar dacă firea lui l-a călăuzit să devină necredincios și să părăsească pe Hristos. Era Dumnezeu, care în harul Lui l-a luat înapoi – Dumnezeu, care i-a păstrat credința în mijlocul încercărilor ca să nu eșueze. Petru nu putea să prezinte merite proprii, ca să rămână păzit de eșecul definitiv.

Să observăm că Petru nu spune credincioșilor că ei trebuie să se străduiască în vreun fel pentru siguranța lor în Hristos. Nu a zis niciodată, că siguranța mântuirii lor este dependentă întru câtva de credințioșia lor. Nu le-a adresat nici un cuvânt de îmbărbătare și nu i-a îndemnat să se bazeze pe curajul propriu. El își amintea prea bine, ce nebunie a fost să te bazezi pe lipsa de pretenții față de sine însuși și pe încrederea în sine însuși.

În loc de aceasta a arătat spre Acela, care este cu adevărat în stare să-i păzească de cădere și să-i prezinte fără vină înaintea tronului Său (compară cu Iuda 24-25). Era Domnul, Cel care l-a păzit pe Petru – Același Domn care garantează siguranța mântuirii oricărui credincios. Puterile active ale cărnii noastre ne pot umple cu îndoială, frică și nesiguranță – ceea ce este fără îndoială așa. Dar dacă avem nevoie de putere și de îmbărbătare, atunci să ne îndreptăm spre credințioșia Lui, căci »dacă suntem necredincioși, totuși El rămâne credincios, căci nu se poate tăgădui singur« (2 Timotei 2, 13).

Capitolul 8

»Când s-a făcut ziuă, toți preoții cei mai de seamă și bătrânii norodului au ținut sfat împotriva lui Isus, ca să-L omoare.« Matei 27, 1

Dimineața din ziua răstignirii

Când Petru s-a lepădat ultima dată de Hristos și cocoșul a cântat a doua oară, era deja dimineața devreme. Putem presupune că aceasta a avut loc cu o oră, sau două ore înainte să apară la orizont crepusculul. Când a părăsit Petru locul întâmplărilor, probabil că judecarea în casa lui Caiafa era în faza decisivă. Noaptea era pe sfârșite. Membrii marelui sfat se înțeleșeră deja să-L considere vinovat, și rostiseră sentința de condamnare la moarte. Problematic era pentru ei, cum să legitimizeze judecarea și cum puteau să execute mai bine pedeapsa.

Strategia marelui sfat este stabilită

Marele sfat avea nevoie în procedura împotriva lui Isus de o strategie bine gândită. Cu câțiva ani mai înainte, Roma a interzis căpeteniilor iudaice să execute pedeapsa cu moartea în responsabilitate proprie (compară cu Ioan 18, 31). Toate pedepsele cu moartea trebuiau aprobate și executate de reprezentanți ai autorităților romane. Exista o excepție, când un ne-iudeu profana Templul, prin depășirea zonei de delimitare din curtea din față destinată păgânilor. Atunci el putea fi omorât imediat cu pietre. Câteodată iudeii peste măsură de zeloși voiau să omoare cu pietre pe oamenii care săvârșiseră fapte vrednice de pedeapsa cu moartea. (De exemplu, oamenii din evanghelia după Ioan 8, 3-11 voiau să omoare cu pietre pe femeia care fusese prinsă în preacurvie.) Istoria acestui timp lasă să se recunoască că din când în când Roma, din motive politice, trecea cu vederea astfel de omoruri cu pietre – în mod deosebit atunci când erau făcute de oameni care aveau în spatele lor o mulțime mare din popor (compară cu Faptele Apostolilor 7, 54-60). Când era însă vorba de sentințe oficiale ale marelui sfat, Roma nu era așa de tolerantă. Deoarece acest sfat era singurul tribunal iudaic recunoscut și autorizat de Roma, se aștepta din partea membrilor lui loialitate față de politica romană, care îi limita puterile.

În afară de aceasta, împuternicirea marelui sfat se limita la probleme religioase. De aceea erau puține cazurile judecate de el, care se încheiau cu pedeapsa cu moartea. În cazurile extreme membrii sfatului reușeau să obțină aprobarea romană pentru executarea pedepsei capitale, dată unui instigator la blasfemie. Deoarece romanii aveau versiunea lor mitologică referitoare la politeism, nu voiau să incite zelul iudaic de a ucide pe cei ce se abat de la credință.

Membrii marelui sfat intenționau desigur să obțină aprobarea de la Roma pentru executarea pedepsei cu moartea dată lui Isus. În acest caz trebuiau să prezinte argumente convingătoare împotriva lui Isus. Din cauză că procesul a avut loc așa de repede și pe timpul nopții, credibilitatea procedurii lor împotriva lui Isus era periclitată. Probabil că acesta a fost motivul pentru care sfatul s-a hotărât în orele dimineții (probabil ora 3 sau 4 dimineața) să se reîntrunească mai târziu. Fără îndoială toți au fost bucuroși să facă o pauză. Întreruperea ședinței oferea membrilor sfatului posibilitatea să doarmă câteva ore. Puteau să reia oficial procesul de îndată ce s-a făcut ziuă. Atunci vor rosti o sentință formală, și anume în concordanță cu procedurile prevăzute pentru astfel de cazuri. Dacă cineva ar fi contestat legalitatea felului în care a procedat marele sfat față de Hristos, ei puteau atunci să afirme că sentința a fost rostită în plină zi.

Nu au pierdut deloc timpul. Evanghelistul Luca relatează că membrii conducători ai marelui sfat au convocat din nou adunarea și au adus pe Isus să-L judece »când s-a făcut ziuă« (Luca 22, 66). Evanghelistul Matei descrie aceiași adunare în felul următor: »Când s-a făcut ziuă, toți

preoții cei mai de seamă și bătrânii norodului au ținut sfat împotriva lui Isus, ca să-L omoare» (Matei 27, 1).

Hristos a fost păzit toată noaptea, probabil într-o temniță subterană a casei lui Caiafa. În acel loc din Ierusalim, unde a avut loc predarea în casa lui Caiafa, există o temniță mică din piatră a cărei intrare este atât de mare, cât poate să intre numai un singur om, fiind loc numai pentru o persoană. După ce judecarea Sa s-a încheiat, probabil că Hristos a fost ținut la arest pentru restul din noapte într-o astfel de temniță. Este posibil să fi fost ținut într-o încăpere din casa lui Caiafa, fiind păzit de oameni înarmați. Oricum ar fi fost, când a venit dimineața a fost legat din nou (așa cum se legau criminalii de obște, cu mâinile la spate) și a fost readus înaintea marelui sfat. Membrii sfatului trebuiau să rostească oficial sentința și să decidă cum să se execute pedeapsa cu moartea, care i-a fost dată.

Sfatul a aplicat aceleași metode de interogare, pe care le-a aplicat Caiafa în timpul interogatoriului nocturn cu puțin timp mai înainte. Evanghelistul Luca descrie judecarea în felul următor:

»Când s-a făcut ziuă, bătrânii norodului, preoții cei mai de seamă și cărturarii s-au adunat împreună, și au adus pe Isus în Soborul lor. Ei I-au zis: „Dacă ești Tu Hristosul, spune-ne!” Isus le-a răspuns: „Dacă vă voi spune, nu veți crede; și dacă vă voi întreba, nu-Mi veți răspunde, nici nu-Mi veți da drumul. De acum încolo, Fiul Omului va ședea la dreapta puterii lui Dumnezeu.” Toți au zis: „Ești Tu dar Fiul lui Dumnezeu?” Și El le-a răspuns: „Așa cum o spuneți: da, sunt.” Atunci ei au zis: „Ce nevoie mai avem de mărturie? Noi înșine am auzit-o din gura Lui.”« (Luca 22, 66 – 71).

Ei voiau să scoată de la Isus afirmația, că El este Mesia. Cu toate că s-au oferit mulți martori împotriva Lui, ei nu au putut dovedi că El ar fi zis vreodată în public, că El este Hristosul (cu toate că a zis de multe ori). Da, El era Hristosul, dar această afirmație cu privire la Persoana Sa nu a făcut-o în public. De aceea, mărturisirii lui Petru (»Tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu«) i-a replicat Isus cu: »Ferice de tine, Simone, Fiul lui Iona; fiindcă nu carnea și sângele ți-a descoperit lucrul acesta, ci Tatăl Meu care este în ceruri« (Matei 16, 16-17). Apoi a poruncit ucenicilor să nu spună nimănui, că El este Mesia (versetul 20).

Oamenii, care au auzit învățătura lui Isus, aveau diferite păreri cu privire la identitatea Sa. El a întrebat pe ucenici: »Ce zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?« În răspunsul ucenicilor se vede cât de diferite erau părerile cu privire la identitatea Lui. »Unii zic că ești Ioan Botezătorul; alții, Ilie; alții, Ieremia, sau unul din proroci« (versetele 13-14).

Faptul că părerile cu privire la identitatea Sa erau așa de opuse una de alta era din cauză că El nu a învățat niciodată clar în public, că El este Mesia. El a făcut aluzie, că El a împlinit prorocia cu privire la Mesia (Luca 4, 18-21). În discuții particulare a spus anumitor oameni, că El este Mesia (Ioan 4, 25-26). El a spus că Scripturile Vechiului Testament s-au referit la El (Ioan 5, 39). Era general cunoscut că cei mai apropiați urmași ai Lui credeau că El era Mesia. Intrarea Lui triumfală în Ierusalim cu mai puțin de o săptămână înainte de prinderea Lui arată cât de răspândită era această credință. Dar după voința marelui sfat, Isus Însuși trebuia neapărat să treacă în procesul-verbal că are pretenția de a fi Mesia.

Răspunsul lui Isus a dat la iveală părerea preconceptută a membrilor sfatului: dacă El ar fi revendicat dreptul de a fi Mesia, ei nu vor crede. Ei nici nu vor verifica cu toată seriozitatea nici măcar una din dovezile pe care El le-ar putea aduce. Ei au văzut deja o mulțime de dovezi ale puterii Lui divine, respectiv, au auzit de ele. Da, una din cele mai mari minuni ale Sale – învierea lui Lazăr – a constituit motivul care i-a făcut să se decidă să-L omoare (Ioan 11, 53).

În afară de aceasta, El le-a atras atenția, că El i-a întrebat deja cu privire la legitimitatea Lui mesianică, și ei au refuzat să dea răspuns (compară cu Luca 20, 3-7, 41-44). Dacă ei nu puteau să explice dovezile din care reieșea că El este Mesia, atunci să-I dea drumul. Era însă evident că ei

nu intenționau să facă nici pe una, nici pe cealaltă. Isus a devenit jertfa unui scandal juridic – acesta nu a fost un proces legitim.

Chiar dacă ei nu au crezut că El este Mesia, El le-a oferit asigurarea solemnă, că va veni timpul, când Fiul Omului va sta la dreapta puterii lui Dumnezeu. Prin aceasta a lăsat să se recunoască, că odată se va întoarce foaia și El va fi judecătorul lor.

Deoarece răspunsul Lui nu i-a mulțumit pe deplin, L-au constrâns cu o altă întrebare: »Ești Tu dar Fiul lui Dumnezeu?« De data aceasta El a răspuns simplu: »Așa cum o spuneți; da, sunt« (Luca 22, 70).

Tocmai aceasta așteptau ei. Acum au auzit la lumina zilei, pretenția Lui oficială, de a fi Fiul lui Dumnezeu. El le spusese deja că pentru ei era absolut lipsit de importanță, dacă această pretenție era adevărată sau nu. Cu toate că în timpul lucrării Lui au fost o mulțime de dovezi care consolidau dreptul Său – și unii din acești oameni au văzut cu ochii lor astfel de dovezi -, nu au fost nicidecum interesați să dovedească sau să contrazică temeinicia acestora. Pe ei îi interesa cum puteau să-L ducă cât mai repede la cruce. Aceasta însemna în cele din urmă, că ei Îl omorau ca pe Unul care a spus adevărul.

Abia spusese Isus că El este Fiul lui Dumnezeu, că ei au și terminat procesul. »Ce nevoie mai avem de mărturie?« (versetul 71). Și acum, ca și în orele de noapte, nu I S-a oferit ocazia să cheme martori în apărarea Lui. Nu a fost admisă niciuna din dovezile care confirmau că dreptul pe care și-L revendica era adevărat. Dovezile erau insignifiante, în ceea ce privește pe acești oameni. Ei rostiseră deja mai înainte sentința de vină. Ce spunea Isus oferea procedurii lor aparența necesară de legitimitate. În ceea ce-i privea, oricare alte mărturii erau de prisos și fără sens. Acum îi interesa să execute cât mai repede posibil sentința.

Imediat după aceea au hotărât să prezinte pe Isus înaintea lui Pilat din Pont, ca să ia permisiunea romană de executare a pedepsei cu moartea – de preferat să fie făcută de călăii romani. »... L-au dus și L-au dat în mâna dregătorului Pilat din Pont« (Matei 27, 2).

Sinuciderea lui Iuda

Matei întrerupe în acest loc în evanghelia sa relatarea despre judecarea lui Isus, ca să descrie sfârșitul pământesc al lui Iuda. Este posibil ca această parte din istoria patimilor să aparțină cronologic în acest loc. Probabil că Matei a încadrat-o aici pentru a arăta contrastul bățător la ochi între crima oribilă a lui Iuda, pe de o parte, și curăția desăvârșită, întruchipată în Isus. Oricum ar fi, faptul că relatarea a atins acest punct, dovedește cât de nedreaptă a fost în orice privință moartea lui Isus. Aceasta se recunoaște din aceea, că acela, care L-a trădat, a fost așa de aspru muștrat de conștiință, că nu a putut trăi mai departe.

Evanghelistul Matei scrie:

»Atunci Iuda, vânzătorul, când a văzut că Isus a fost osândit la moarte, s-a căit, a dus înapoi cei treizeci de arginți, i-a dat preoților celor mai de seamă și bătrânilor, și a zis: „Am păcătuțit, căci am vândut sânge nevinovat.” „Ce ne pasă nouă?” iau răspuns ei. „Treaba ta.” Iuda a aruncat arginții în Templu, și s-a dus de s-a spânzurat« (Matei 27, 3-5).

Pe baza formulării din evanghelia după Matei se poate presupune că acest eveniment a fost relatat aici, deoarece aparține aici din punct de vedere cronologic: »Atunci Iuda ... când a văzut că Isus a fost osândit la moarte« (versetul 3). Nu ni se spune unde se afla Iuda, pe când Isus era la judecată. Este greu de presupus că a participat activ la judecarea lui Isus. În acest caz ar fi fost un martor cu antecedente, ale cărui afirmații ar fi fost probabil inacceptabile, deoarece el era un rebel și un trădător. Așa cum se poate deduce clar din evenimentele care au avut loc după aceea, nici măcar aceia, care au fost complicitii lui la trădare, nu au mai avut a face cu el, după ce el a

făcut trădarea. Prin aceasta Iuda a devenit în toate privințele un exilat – era un trădător de ambele părți.

Cu toate acestea Iuda avea interese față de rezultatele procesului. Ca și Petru, se pare că a urmărit de la distanță cele ce au avut loc. Cel puțin se pare că a fost de față la ultimul interogatoriu de dimineață al marelui sfat, căci, așa cum spune evanghelistul Matei, el *a văzut* că Hristos a fost condamnat. Probabil că Iuda a văzut cum Isus a fost legat și dus la Pilat. Este posibil ca să fi înțeles grozăvia păcatului lui. Când Iuda a văzut urmările trădării lui și cum a fost maltratată Isus, deja totul era prea mult pentru el. Probabil că în acest moment Iuda a înțeles pentru prima dată cât de mult a păcătuit și cât de nebun a fost. A trădat pe Fiul lui Dumnezeu pentru un pumn de bani. Ca unul din cei doisprezece ai cercului intim al ucenicilor a avut ocazia deosebit de mare să trăiască în părtășie intimă cu Dumnezeu devenit om și să fie ucenicul Lui, dar a irosit această ocazie. În afară de el au fost numai unsprezece oameni în istorie care au savurat o relație așa de personală cu Fiul lui Dumnezeu în imediata Lui apropiere. Niciun alt om nu a auzit așa de multe adevăruri din gura Domnului și pe care le-a respins în totalitate. Niciunul din aceia care au respins pe Domnul nu a avut privilegiul să trăiască așa de aproape și de mult cu El.

Istoria cunoaște o mulțime de criminali, care aparent au fost și sunt mai demn de disprețuit decât Iuda Iscarioteanul. Dacă comparăm pe Iuda cu unul care a ordonat un genocid, a dus o viață dezordonată, sau a făcut fapte grozav de rele, atunci Iuda nu ar apărea așa de rău. În realitate nu a fost și nu este niciun om care a fost sau este așa de rău ca el. Niciunul nu a păcătuit așa de rău ca El - cu toate că a fost așa de luminat și avea privilegiile deosebite. Nimeni nu a trădat vreodată ca el pe cineva, care era nevinovăția în persoană. Nimeni n-a rămas vreodată așa ca el de împietrit în inimă, cu toate că el a simțit mult timp bunătatea plină de înțelegere. Să ne gândim că Iuda, ca și ceilalți ucenici, au trăit toate semnele harului divin al lui Hristos, atunci când trei ani L-a urmat pe Domnul.

Dar toate aceste privilegii nu au avut nici cea mai mică influență asupra inimii lui Iuda. Timp de trei ani s-a împotrivit tuturor adevărilor, pe care le-a auzit de la Isus, și le-a respins. Și-a împietrit inima față de ele și în taină s-a format ca omul care a disprețuit pe Fiul lui Dumnezeu nevinovat. Și totuși în toți acești trei ani a fost un maestru al prefăcătoriei, reușindu-i să-și ascundă adevăratul lui caracter față de toți, în afară de Isus. În cele din urmă s-a lăsat înșelat de persoana care a oferit mai mult, vânzându-și bucuros toate privilegiile lui spirituale și a trădat pe Hristos însuși. Nu ne putem imagina cât de rea a fost inima lui.

Nu este de mirare că Isus îl numește »drac« (Ioan 6, 70). Tot așa de puțin este de mirare, că satana a avut acces în inima lui Iuda (Ioan 13, 27; Luca 22, 3). Niciodată nu a fost vreun om pe pământ, care să fi fost așa de căzut ca el.

Însă nici măcar Iuda nu a putut să fugă dinaintea consecințelor îngrozitoare și dureroase ale propriei vine. În cele din urmă va veni momentul când sufletul lui – cu toate că era așa de nesimțitor în inimă și conștiință – se va confrunta cu sentimentul vinovăției, care îl va împovăra toată veșnicia.

Doar ce văzuse cum Isus a fost legat și dus, că l-a și cuprins căința pe Iuda. În reacția lui nu se recunoaște pocăința adevărată, ci numai remușcarea. (Cu toate că în unele versiuni ale Bibliei se spune că Iuda s-a căit, în greacă nu se folosește cuvântul întrebuintat pentru pocăință – *metanoēō* – ci o altă expresie – *metamelomai* – care înseamnă regret profund.) Lui Iuda i-au devenit clar consecințele amare ale păcatului – urmări pe care el le ura. El nu a ajuns însă să urască păcatul.

De ce Iuda a fost cuprins deodată de regret, atunci când a văzut că Isus a fost condamnat? Probabil că, atunci când L-a trădat, s-a gândit că Isus va scăpa, așa cum a făcut-o de mai multe ori mai înainte. Sau probabil că Iuda a presupus, că Isus va fi în stare să aducă argumente care să-L dovedească nevinovat față de acușările care I se aduceau. În fond nu I se putea dovedi nicio fărădelege. Și niciodată Iuda nu L-a văzut pe Isus că ar fi *eșuat* în vreo situație. Probabil că Iuda a sperat cu adevărat ca Isus să scape, sau să poată să-și dovedească nevinovăția. Atunci, după părerea lui, totul ar fi fost în cea mai bună ordine: Iuda și-ar fi păstrat cei treizeci de arginți. Și

nici Isus nu ar fi trecut, prin ce a trecut. Iar preoții ipocriți ar fi rămas fără cei treizeci de arginți. Argumentând în felul acesta, probabil că Iuda a fost convins că trădarea lui Isus făcută de el nu va fi așa de gravă și nu va avea consecințe serioase de durată – în mod deosebit nu, dacă Isus era adevăratul Mesia.

Dar acum, când a văzut pe Hristos condamnat, a recunoscut pentru prima dată dimensiunea imensă a vinei sale. Și ea era mult mai mult decât putea el să suporte.

Iuda a vrut să scape neapărat de consecințele faptelor lui. Să observăm ce face, atunci când a încercat să scape de vina lui. După etaloanele omenești, aceasta putea trezi impresia unei dovezi impresionante că el s-a căit cu adevărat. *În primul rând a vrut să dea banii înapoi.* El a adus cei treizeci de arginți înapoi la marele sfat și a rugat zadarnic pe membrii acestuia să ia banii înapoi. Probabil că a făcut aceasta pe când ei erau la sfârșitul judecării lui Isus, când Hristos a fost dus înaintea lui Pilat. Mai înainte, pe Iuda îl interesa numai acești bani. Acum voia cu orice chip să scape de ei, deoarece ei îi aminteau de vina lui, care îl făcea să-l doară foarte rău. Prin nebagare de seamă au devenit un cărbune aprins în mâinile sale. *În al doilea rând a vrut să facă o mărturisire.* Iuda a mărturisit verbal vina lui. A recunoscut că a păcătuit, și totodată a afirmat cu tărie că Isus este nevinovat.

Prin faptul că face aceasta, la prima vedere dă impresia că se află la începutul unui drum lung al pocăinței. Aceasta nu era însă adevărata pocăință. Cu toate că este adevărat, că și-a recunoscut păcatul, nu s-a întors spre Dumnezeu, ca să-I ceară iertare. Nu a venit ca fiul pierdut la acela împotriva căruia a păcătuit. Evident, iubea pe Hristos, atunci când a dus banii înapoi la marele sfat, tot așa de puțin, ca și atunci când membrii acestuia i-au dat banii. Singurul lucru care s-a schimbat a fost, că acum simțea permanent urmările păcatului său, consecințele păcatului său îl apăsau greu. Așa cum mulți în zilele noastre mărturisesc că s-au pocăit, Iuda voia și el în primul rând să scape de povara vinei lui, care îl chinuia. Deoarece muștrările de conștiință îl apăsau permanent, nu a mai putut suferi și voia să se elibereze de ele.

Păcatul nu aduce niciodată adevărata împlinire. Cu toate că păcatul oferă plăceri temporale (compară cu Evrei 11, 25), la urmă vine întristarea, supărarea și durerea. Deoarece Iuda – mânat de dragostea pentru bani – a căutat pentru o clipă savurarea lucrurilor pământești, a pierdut orice posibilitate a unei bucurii reale, sau de împlinire. Apostolul Pavel a scris: »Iubirea de bani este rădăcina tuturor relelor; și unii, care au umblat după ea, au rătăcit de la credință, și s-au străpuns singuri cu o mulțime de chinuri« (1 Timotei 6, 10). Iuda este modelul acelora despre care scrie Pavel. Niciodată nu s-a străpuns cineva cu dureri mai mari decât Iuda – și aceasta din cauza iubirii de bani bune.

Iuda nu a găsit nici un fel de înțelegere și de sprijin la complicitățile trădării pe care a făcut-o. Reacția lor la mărturisirea lui nu conține în fond decât batjocură: »„Ce ne pasă nou?“, i-au răspuns ei. „Treaba ta.“« (Matei 27, 4). În acel moment erau foarte preocupați cu alte lucruri, ca să se poată ocupa cu Iuda. Ei voiau neapărat să ducă pe Isus la cruce. Răceala răspunsului lor este uimitoare. Iuda le-a mărturisit deschis că el a vândut sânge nevinovat. Faptul că această mărturisire nu însemna nimic pentru ei, lasă să se recunoască că intențiile lor au fost de la început în totul rele. Ei voiau neapărat să crucifice pe Isus, cu toate că știau foarte bine că este nevinovat.

Deoarece Iuda nu a putut să-i determine să primească banii înapoi, i-a aruncat în Templu și a plecat. Se poate înțelege că el a aruncat banii în locul sfânt, unde intrau preoții, în felul acesta i-a *constrâns* să-și primească banii. Iuda a vrut cu această faptă să le spună: ei să-și primească banii de argint, care mărturiseau despre vina lui.

În Deuteronom 27, 25 se spune: »Blestemat să fie cel ce va primi un dar ca să verse sângele celui nevinovat!« Iuda trebuie să fi văzut banii în chip superstițios, ca aducători de blestem. Probabil că a sperat, ca prin aruncarea banilor să poată scăpa de blestem. Cel puțin voia să aducă același blestem peste complicitățile trădării lui. Aceasta explică comportarea lui din această scenă, ca și cum banii ar fi devenit un fier roșu pentru el. Prin faptul că a aruncat banii și a plecat imediat, nu le-a oferit altă posibilitate, decât ca ei să ia banii înapoi.

Acesta a fost Iuda – fără prieteni, fără speranță și prăbușit sub povara propriei vine. Luându-și viața, s-a legat pentru totdeauna de vina proprie. Dacă era cineva care să știe aceasta, atunci acela era Iuda: el a auzit mereu ce spunea Isus despre iad – că el este un loc de chinuri veșnice și unde focul nu se stinge, unde nu va înceta plânsul și scrâșnirea dinților (Matei 8, 12; 13, 42,50; 22, 13; 24, 51; 25, 30; Luca 13, 28; Marcu 9, 43-48). Chinul vinovăției și muștrările de conștiință se vor amplifica în iad – rozând ca un vierme care nu se satură și care nu moare.

Dacă se dorește să se cunoască mai mult împrejurările cu privire la sinuciderea lui Iuda, atunci să se citească relatarea lui Luca din Faptele Apostolilor capitolul 1. Luca redă acolo, ce spune Petru despre Iuda, iar apoi face următoarea remarcă: »Omul acesta a dobândit un ogor cu plata nelegiurii lui, a căzut cu capul în jos, a plesnit în două prin mijloc, și i s-au vărsat măruntaiele. Lucrul acesta a ajuns așa de cunoscut de toți locuitorii din Ierusalim, încât ogorul acela a fost numit în limba lor: „Acheldama”, adică: „Ogorul sângelui.”« (Faptele Apostolilor 1, 18-19).

Dacă unim relatarea lui Luca cu cea a lui Matei, putem să reconstruim cele întâmplate. Iuda s-a spânzurat de o creangă putredă a unui copac. Probabil că aceasta se întindea peste un colț de stâncă, sau peste o stâncă cu crăpături la marginea ogorului olarului. Când s-a spânzurat, creanga s-a rupt, așa că Iuda a căzut cu capul în jos – așa cum relatează Luca în Faptele Apostolilor – și corpul lui s-a mutilat îngrozitor.

Ipocrizia responsabililor de la Templu

Marii preoți par să împărtășească comportarea superstițioasă a lui Iuda față de banii de sânge. Cu toate că lui Iuda i-a reușit să-i lase să poarte ultima răspundere, ei nu au vrut să păstreze acești bani. Nici nu au vrut să-i pună în visteria Templului. Evanghelistul Matei scrie:

»Preoții cei mai de seamă au strâns arginții, și au zis: „Nu este îngăduit să-i punem în visteria Templului, fiindcă sunt preț de sânge.” Și după ce s-au sfătuit, au cumpărat cu banii aceia „Țarina olarului”, ca loc pentru îngroparea străinilor. Iată de ce țarina aceea a fost numită până în ziua de azi „Țarina sângelui”. Atunci s-a împlinit ce fusese vestit prin prorocul Ieremia, care zice: „Au luat cei treizeci de arginți, prețul celui prețuit, pe care l-au prețuit unii din fiii lui Israel; și i-au dat pe Țarina olarului, după cum îmi poruncise Domnul.”« (Matei 27, 6-10).

Cu toate că evanghelistul Matei se referă la Ieremia, el face aluzie la Zaharia 11, 12-13: »Și Mi-au cântărit, ca plată, trei zeci de arginți. Dar Domnul Mi-a zis: „Aruncă olarului prețul acesta scump, cu care M-au prețuit!” Și am luat cei trei zeci de arginți, și i-am aruncat în casa Domnului, pentru olar.”« Zaharia a schițat comportarea lui Iuda cu foarte mare exactitate. (Faptul că evanghelistul Matei se referă la »Ieremia«, lasă să se recunoască împărțirea general obișnuită a canonului ebraic. El consta din trei părți: Legea, scrierile poetice și profeții. Așa de exemplu, scrierile poetice erau denumite cu titlul generic »Psalmi«, deoarece aceștia constituie prima carte din această parte a canonului (compară cu Luca 24, 44). Tot așa, scrierile profetice au fost câteodată rezumate în denumirea »Ieremia«, deoarece cartea cu același nume stătea la începutul părții profetice a canonului ebraic.)

Atât evanghelistul Matei, cât și Luca, amintesc că ogorul era cunoscut în general sub numele de „ogorul sângelui». În timpul când au fost scrise evangheliile (la aproximativ trei zeci de ani de la crucificare), locul era cunoscut de cei mai mulți.

În ziua când a murit Iuda, era încă cunoscut sub denumirea de »Țarina olarului«. Este vorba probabil de un loc neutilizat, plasat la marginea unei olării. Probabil că era un loc unde cândva a fost găsit mult lut pentru făcut oale, iar după ce rezervele s-au terminat și-a pierdut orice utilizare de către olari. Deoarece reducerea rezervelor de lut a schimbat mult valoarea inițială a terenului, cei trei zeci de arginți au fost suficienți ca să poată fi cumpărat.

Cu toate că evanghelistul Luca dă impresia că Iuda însuși a cumpărat țarina, vrea fără îndoială să spună că s-a cumpărat cu banii lui Iuda. Din relatarea evanghelistului Matei rezultă clar că responsabilii de la Templu au fost cei care au cumpărat țarina, probabil după ce Iuda a murit în acea țarină. Ei au transformat țarina într-un loc de înmormântare al „străinilor” – cu toată probabilitatea păgâni sau exilați.

Această țarină părea să fie un fel de act de îndurare, dar în realitate s-a dovedit a fi o prefăcătorie monstruoasă. Membrii marelui sfat, în atitudinea lor față de Isus, nu s-au preocupat până în acel moment cu corectitudinea juridică. Ei au lezat practic orice drept juridic, ca să ajungă la rostirea sentinței de vinovăție a lui Isus. Au luat bani din visteria Templului, ca să plătească pe Iuda pentru trădarea Domnului lui. Când însă s-a pus problema ca acești bani de sânge să fie returnați în visteria Templului, se pare că au fost cuprinși de remușcări. (Probabil că la baza acestui fapt stătea superstiția care îl călăuzise și pe Iuda. În consecință au pus blestemul din Deuteronom 27, 25 cu privire la arginți în legătură cu presupusul obiect de blestem, fără să înțeleagă că era trădarea însăși care a cauzat blestemul.)

Preoții și-au rostit singuri sentința, când au recunoscut că arginții erau „bani de sânge”. În fond, prin aceasta au recunoscut că banii (potrivit cu textul din Deuteronom 27, 25) au fost »un dar ca să verse sângele celui nevinovat«. În crasă opoziție cu Iuda, fapta pe care s-au gândit s-o facă acești oameni pare că nu a dat naștere la muștrări de conștiință. »Ce ne pasă nouă!«, a fost replica lor batjocoritoare la cuvintele lui Iuda.

Pe ei îi interesa aspectul exterior. În aceasta consta greșeala permanentă a unei mari părți a cărturarilor, fariseilor, saducheilor și a celorlalți conducători religioși ai poporului iudeu din timpul lui Isus. Ei au finisat respectarea exterioară a Legii. Au știut s-o prezinte cu măiestrie înaintea ochilor altora ca fiind sfântă. Îmbrăcămintea lor, comportarea lor și ceremoniile lor religioase au avut ca țintă, fără nici o excepție, să trezească *aparența* unei stări de sfințenie. Dar au neglijat lucruri mai importante – în mod deosebit adevărata neprihănire lăuntrică. Erau ipocriți. Isus i-a muștrat, căci ei curățau marginea exterioară a paharului, dar înlăuntru lui era plin de stricăciune. El îi compara cu mormintele văruiate, care în afară erau albe și curate, dar înlăuntru erau pline de moarte și necurăție:

»Vai de voi, cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi curățiți partea de afară a paharului și a blidului, dar înlăuntru sunt pline de răpire și de necumpătate. Fariseu orb! Curăță întâi partea dinlăuntru a paharului și a blidului, pentru ca și partea de afară să fie curată. Vai de voi cărturari și farisei fățarnici! Pentru că voi sunteți ca mormintele văruiate, care, pe dinafară se arată frumoase, iar pe dinlăuntru sunt pline de oasele morților și de orice fel de necurăție. Tot așa și voi, pe dinafară vă arătați neprihăniți oamenilor, dar pe dinlăuntru sunteți plini de fățarnicie și de fărădelege.« (Matei 23, 25-28).

Isus a învățat mereu această temă chiar de la începutul activității Lui publice. Aceasta a fost, de exemplu, mesajul central al predicii Lui de pe Munte, în care a învățat că în legea morală divină este vorba în realitate de inimă și nu de lucrurile exterioare, cum ar fi îmbrăcămintea sau ritualurile, respectiv comportarea în public (Matei 6).

Membrii marelui sfat, care au condamnat pe Hristos, personifică prefăcătoria monstruoasă, căreia El I s-a împotrivit permanent. În fățarnicia lor au refuzat înaintea ochilor publicului să pună banii de sânge în visteria Templului. Nu îi apăsa însă nici un sentiment de vină, atunci când Iuda a aruncat *pe ascuns* banii în visteria Templului. Pe ei nu-i interesa propria vină îngrozitoare, ci numai efectul pe care ea îl avea asupra altora. Nu aveau timp să gândească despre nevinovăția lui Isus. (»Ce ne pasă nouă?«) Pe ei îi interesa mai mult să trezească impresia că El era vinovat de moarte. Atâta timp cât au putut să acopere complotul lor sinistru cu mantaua aparentei legitimități, au fost totdeauna gata să îndeplinească planul lor păcătos. Vor face tot ce le stă în putință, ca să dea impresia că Isus este vinovat, în timp ce ei erau nevinovați. Desigur ei știau foarte bine că în realitate era exact contrariul.

Acum încercau să implice și pe romani în complotul de ucidere al lui Isus.

Capitolul 9

»Dregătorul a luat cuvântul, și le-a zis: „Pe care din amândoi voiți să vi-l slobozesc?” „Pe Baraba”, au răspuns ei. Pilat le-a zis: „Dar ce să fac cu Isus, care se numește Hristos?” „Să fie răstignit!”, i-au răspuns cu toții.« Matei 27, 21-22

Ce să fac cu Isus?

Imediat după interogarea dis-de-dimineată, în care membrii marelui sfat au confirmat sentința de moarte împotriva lui Isus, L-au legat și L-au dus la dregătorul roman din Iudeea, Pilat din Pont (Matei 27, 2).

În toate cazurile de drept penal din Iudeea, lui Pilat îi era rezervată decizia finală pentru aprobarea sau dezaprobarea pedepsei (fie direct de către el, sau de tribunalele subordonate lui). Marele sfat era un tribunal religios, și nu unul civil. El pronunța sentința la problemele legate direct de religia iudaică. Membrii sfatului nu erau autorizați să omoare pe cineva fără aprobarea prealabilă din partea romanilor (Ioan 18, 31) – nici măcar atunci când Legea Vechiului Testament prevedea pedeapsa cu moartea. Aceasta însemna că multe norme morale și religioase din Vechiul Testament nu puteau fi respectate aplicând măsurile de pedeapsă biblice corespunzătoare. Romanii aprobau rareori pedeapsa cu moartea, atunci când era vorba de curvie, homosexualitate, blasfemie, profeție falsă, și alte greșeli morale, respectiv religioase.

Exista o mare rezervă față de această politică de amestec din partea romanilor în religia iudaică – și un afront față de Legea lui Dumnezeu. Mereu aveau loc tensiuni, cu privire la aceste puncte, între marele sfat și autoritatea romană. Cu toate acestea, membrii marelui sfat au avut în vedere să ia aprobarea din partea romanilor, ca să ucidă pe Isus, căci aceasta ar fi contribuit la legitimarea faptelor lor. Probabil că s-au gândit, că vor putea cu șiretlic să facă pe autoritatea romană ca să omoare pe Isus, așa că sângele Lui nu s-ar fi lipit de mâinile lor.

Cu toate că la început Pilat nu le-a dat aprobarea pentru pedeapsa capitală, în cele din urmă a hotărât că ar fi avantajos pentru el, din punct de vedere politic, ca să omoare pe Isus. Ambițiile politice ale lui Pilat au avut prioritate față de convingerile lui morale, oricum ar fi fost ele motivate. De aceea în cele din urmă a semnat porunca de crucificare a lui Isus.

În timp de optsprezece ore de la prinderea Lui, Isus a fost expus la două procese, fiecare cu trei interogatorii. În procesul făcut de marele sfat au avut loc trei interogări – una făcută de Ana, una în timpul nopții, făcută de marele sfat sub conducerea lui Caiafa, și una dis-de-dimineată, în care a fost rostită sentința formală definitivă. Și înaintea autorității civile au fost trei interogări: mai întâi Hristos a fost adus înaintea lui Pilat, apoi a fost trimis la Irod și în cele din urmă a fost adus din nou la Pilat.

Rezidența lui Pilat din Ierusalim a fost cunoscută sub numele de pretoriu. Ea cuprindea nu numai sediul lui oficial, ca autoritate, ci și sala de judecată, unde rostea sentința în toate cazurile de judecare aduse înaintea lui. Este discutabil locul unde se afla ea. Ea era fie lângă palatul lui Irod, sau – ceea ce este cel mai probabil – în imediata apropiere a Templului, în partea de nord, lângă cetatea Antonia, unde se afla puterea militară romană din Ierusalim. Rezidența permanentă a lui Pilat era în Cezarea, un oraș situat în partea de nord-vest a Ierusalimului, așezat pe țărmul israelian al Mării Mediterane. Deoarece în timpul sărbătorilor iudaice venea la Ierusalim, pe timpul sărbătorilor de Paște găzduia în capitală.

Acuzarea din partea mulțimii

Era încă dimineața devreme în vinerea aceea – probabil ora 5 – când membrii marelui sfat au venit în pretoriu, ca să aducă pe Isus legat. Deoarece Pilat nu a știut nimic mai dinainte de venirea lor, a trebuit probabil să fie trezit, ca să audieze la o oră nepotrivită acest caz.

Evangelistul Ioan descrie cele întâmplate în felul următor: »Au adus pe Isus de la Caiafa în sala de judecată: era dimineața. Ei n-au intrat în odaia de judecată, ca să nu se spurce și să poată mânca Paștele. Pilat a ieșit deci afară la ei.« (Ioan 18, 28-29). Probabil că le-a vorbit din sala coloanelor sau din balconul rezidenței.

Deoarece în vremea aceea erau două metode diferite de împărțire a zilei – așa cum am văzut în capitoul 2 -, Paștele se putea sărbătorii pe parcursul a două zile. Iudeii din Galileea socoteau ziua de la răsăritul soarelui și până la răsăritul soarelui, așa că Paștele (ziua a 14-a, din luna Nisan) cădea pentru ei în ziua de joi. De aceea Isus și ucenicii au luat masa de Paște cu o seară înainte. În Iudeea însă, unde ziua se socotea după obiceiul saducheilor – de la apusul soarelui și până la apusul soarelui -, 14 Nisan era în ziua de vineri. De aceea cei mai mulți iudei iudaici au serbat Paștele în această zi de vineri. Membrii marelui sfat nu vor intra în reședința lui Pilat, căci după tradiția rabinică (și nu după învățătura biblică) se întinau ceremonial și nu puteau să serbeze Paștele, dacă ar fi intrat în casa unui păgân. De aceea au insistat ca Pilat să vină la ei afară.

Faptul că în aparenta lor sfințenie nu au intrat în Pretoriu, aparținea de fapt intențiilor marelui sfat. Voiau să fie în avantaj față de Pilat, privit din punct de vedere politic. Au venit intenționat în număr mare (Luca 23, 1) și la o oră așa de devreme, ca să scoată în evidență urgența deosebit de mare a cazului lor. Aveau un caz, care nu admitea nici o amânare. Pilat a recunoscut că era o situație deosebit de brizantă și periculoasă: în primul rând, pentru că era dimineața devreme. În al doilea rând, membri sfatului solicitau insistent ca acest caz să fie rezolvat înainte de a începe sărbătoarea lor. Și în al treilea rând, trucul era, să aștepte afară ca să-L facă pe Pilat să vină la ei afară. Membrii sfatului au sperat fără îndoială, că Pilat se va orienta după sfatul lor, căci era evident în avantajul lui să mențină pe marii preoți în bună dispoziție în timpul zilelor de sărbătoare, și din cauza multor pelerini iudei veniți în oraș.

Dar Pilat nu a fost gata să se lase așa ușor să devină o marionetă a lor. Nu a vrut să accepte sentința dată de ei cu privire la Isus, fără ca să audă mai întâi acuzarea care I se aducea. De aceea i-a întrebat: »Ce pâră aduceți împotriva Omului acestuia?« (Ioan 18, 29).

În răspunsul lor au evitat intenționat să prezinte acuzarea clar. Cu toate că ei au condamnat de fapt pe Isus pentru blasfemie, au știut că o astfel de acuzare nu este suficientă ca să obțină aprobarea lui Pilat pentru crucificare. De aceea se spune: »Drept răspuns, ei i-au zis: „Dacă n-ar fi fost un făcător de rele, nu L-am fi dat noi în mâinile tale« (versetul 30).

Aroganța acestui răspuns este uimitoare. Membrii sfatului cereau de fapt lui Pilat, să ia pe Isus și să-L răstignească, fără să pună vreo întrebare referitoare la acuzarea Lui, sau de ce a fost acuzat. S-au comportat, ca și cum Pilat s-ar fi îndoit de sinceritatea lor, încercând să verifice acuzarea care se aducea lui Isus. În realitate, întrebarea lui Pilat aparținea puținelor metode, justificate din punct de vedere juridic, folosite în toate dezbaterile judiciare împotriva lui Isus. Pilat a refuzat să judece pe Isus, înainte de a auzi acuzarea.

Răspunsul impertinent al membrilor sfatului a avut efectul dorit asupra lui Pilat, căci se spune: »Luați-L voi, și judecați-L după legea voastră« (versetul 31). Prin aceasta le dădea de fapt aprobarea să facă cu Isus tot ce s-au gândit ei să-I facă, potrivit legii lor. După toate probabilitățile, Pilat a presupus că ei vor accepta aprobarea lui și vor lua imediat pe Isus de o parte, ca să-L ucidă cu pietre. În fond el a dat de înțeles membrilor sfatului, că Roma va închide un ochi, dacă ei voiau în această situație să omoare pe Isus din cauza presupuselor Lui fapte împotriva credinței iudaice. Pilat nu era deloc interesat să supere pe membrii sfatului în acest caz.

Dar marele sfat nu a fost mulțumit cu acordul tacit al lui Pilat de a omorî cu pietre pe Isus, conform obiceiului iudaic. Ei doreau mai degrabă crucificarea Lui de către romani. Din mai multe motive au planificat aceasta. Ca și Pilat, le-a fost teamă de părerea poporului (Matei 26, 5). Membrii sfatului au fost tot timpul preocupați să nu aibă responsabilitatea pentru faptele lor. Dacă ei înșiși Îl vor omorî cu pietre, această strategie ar fi definitiv eșuată. Punându-L pe Isus înaintea romanilor, complotul lor era asigurat și din această parte. În afară de aceasta, conform tradiției, ei s-ar fi întinat, dacă ar fi omorât cu pietre pe Isus înainte de a mânca Paștele – ca și acea tradiție, care le interzicea să ia parte la sărbătoare, după ce au intrat în casa unui păgân. Acum, după ce realizarea complotului împotriva Lui progresa așa de repede, s-au hotărât să nu amâne crucificarea până după Paște (compară cu Matei 26, 5). De aceea s-au decis să-l facă pe Pilat executorul planului lor de omorâre a lui Isus. După ce au văzut că Pilat a trecut repede în apărare, hotărârea lor a devenit și mai mare.

De aceea au zis lui Pilat: »Nouă nu ne este îngăduit de lege să omorâm pe nimeni« (Ioan 18, 31). Ei au amintit lui Pilat de acea îngrădire, care nu le plăcea deloc. În acest caz s-au hotărât s-o folosească în favoarea lor, obligând pe Pilat să treacă mai mult în apărare, până când a fost de acord să omoare pe Isus printr-un detașament roman.

Cu toate acestea, planul lui Dumnezeu s-a împlinit din nou în chip desăvârșit. În timp ce insistau ca crucificarea să fie făcută de romani, membrii sfatului au ajuns să fie, fără să-și dea seama, ajutoare la împlinirea celor scrise în versetul 32: »... ca să se împlinească vorba, prin care arătase Isus cu ce moarte avea să moară.« Isus a spus cândva ucenicilor Lui: »Iată că ne suim la Ierusalim, și Fiul Omului va fi dat în mâinile preoților celor mai de seamă și cărturarilor. Ei Îl vor osândi la moarte, și-L vor da în mâinile neamurilor, ca să-L batjocorească, să-L bată și să-L răstignească« (Matei 20, 18-19). El a vorbit de multe ori despre moartea Lui pe cruce – o unealtă romană de execuție capitală. Prin faptul că au predat pe Isus romanilor ca să-L crucifice, membrii sfatului au făcut să se împlinească cuvintele lui Isus.

Dar Pilat a insistat să afle mai întâi acuzarea adusă lui Isus. Dacă membrii marelui sfat doreau să obțină ca execuția capitală a lui Isus să fie făcută de Pilat, trebuiau să aducă acuzați convingătoare. Ar trebui să-L acuze de o astfel de crimă, care va face mai degrabă ca justiția romană să intervină, ceva mai mult decât acuzarea de blasfemie. De aceea au inventat rapid acuzații noi, învinuindu-L de agitație în popor. Evanghelistul Luca scrie: »Și au început să-L pârască, și să zică: „Pe omul acesta L-am găsit ațâțând neamul nostru la răscoală, oprind a plăti bir cezarului, și zicând că El este Hristosul, Împăratul”« (Luca 23, 2). Cu alte cuvinte: L-au prezentat lui Pilat ca fiind instigator, care conștient întărâta poporul să nu plătească impozit romanilor și care se da pe Sine ca fiind Mesia.

Dar niciuna din aceste învinuiri de instigare nu erau adevărate – ceea ce Pilat știa foarte bine (compară cu Matei 27, 18). Dacă ar fi fost un motiv cât de mic pentru astfel de acuzați, Pilat ar fi fost fără îndoială atent în privința aceasta. În afară de aceasta, Pilat știa că marele sfat nu ar fi venit la el pentru astfel de crime. Era general recunoscut și foarte răspândit, că printre conducătorii iudei era împotriva față de impozitul dat romanilor. Ei au încercat să prindă cu vorba pe Isus, întrebându-L dacă se cuvine să se plătească bir Cezarului. Atunci El le-a răspuns în așa fel că ei erau uimiți de înțelepciunea Lui: »Dați dar Cezarului ce este al Cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu« (Marcu 12, 17). De aceea acuzațiile care I se aduceau erau minciuni. Isus nu a încercat niciodată să instaureze o împărăție politică, dușmană romanilor. El a făcut exact contrariul (compară cu Ioan 6, 15).

Sentiința lui Pilat

În acest moment Pilat s-a decis să ia pe Isus în Pretoriu și să-L interogheze. Evangheliștii Matei, Marcu și Luca relatează foarte pe scurt despre această interogare: »Isus S-a înfățișat înaintea dregătorului. Dregătorul L-a întrebat: „Ești Tu Împăratul iudeilor?” „Da”, i-a răspuns Isus, „sunt” (Matei 27, 11).

Evanghelistul Ioan relatează detaliat discuția care a avut loc:

»Pilat a intrat iarăși în odaia de judecată, a chemat pe Isus și I-a zis: „Ești Tu Împăratul iudeilor?” Isus i-a răspuns: „De la tine însuși zici lucrul acesta, sau ți l-au spus alții despre Mine!” Pilat a răspuns: „Eu sunt iudeu? Neamul Tău și preoții cei mai de seamă Te-au dat în mâna mea: ce ai făcut?” „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta”, a răspuns Isus. „Dacă ar fi împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor; dar acum, împărăția Mea nu este de aici.” „Atunci un Împărat tot ești!” I-a zis Pilat. „Da”, a răspuns Isus. „Eu sunt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.”« (Ioan 18, 33-37).

Pilat a știut foarte bine, că acuzarea adusă din partea marelui sfat împotriva lui Isus nu era întemeiată. Dar el se afla într-o încurcătură. Pe de o parte nu putea să-și permită să supere marele sfat. Pe de altă parte nu voia să se lase marionetă a lor. Prin faptul că a luat pe Isus înlăuntru și L-a interogat direct a sperat probabil să poată aprecia mai bine situația. În felul acesta ar fi putut să afle de ce Isus, după părerea marelui sfat, era un pericol acut. Răspunsurile lui Isus au convins probabil pe Pilat că toată situația era o controversă religioasă iudaică internă. Era clar că Isus revendica dreptul de a fi Împărat. Dar tot așa de clar era și faptul că »împărăția« Sa nu prezenta o amenințare politică directă asupra Romei.

Toată discuția pare să fi arătat mai clar deznădejdea lui Pilat. El era evident surprins și nedumerit atunci când Isus a răspuns cu o întrebare la prima lui întrebare. Pilat a contrat cu o altă întrebare și a cerut lui Isus să-i explice ce a făcut, că marele sfat era așa de dușmănos față de El. La aceasta Isus a reacționat răspunzând la prima întrebare a lui Pilat într-un mod prin care l-a pus pe Pilat la mare încurcătură. El nu putea să înțeleagă ce vrea să zică Isus printr-o împărăție care »nu este din lumea aceasta«. Mult mai puțin a înțeles ce voia Isus să spună prin »adevăr«.

»Pilat I-a zis: „Ce este adevărul?”« (Ioan 18, 38). Aceasta a fost o întrebare retorică, care exprima marea supărare a lui Pilat. Prin ea se recunoaște pragmatismul cinic al lui Pilat cu privire la problema adevărului. »Adevărul« era definit pentru Pilat după principiul utilității. El era gata să recunoască ca „adevăr” tot ce sprijinea scopurile lui politice. Față de un altfel de adevăr nu avea niciun interes – în mod deosebit nu față de adevărul *spiritual*. El nu a pus întrebarea, pentru că voia un răspuns. Oricum, înaintea lui stătea Acela care este Adevărul în persoană. Dacă Pilat ar fi fost unul care căuta cu tot dinadinsul să afle ce este adevărul, trebuia numai să bată la ușă și ușa i s-ar fi deschis (compară cu Matei 7, 7-8). Pe Pilat îl interesa numai să găsească o cale de ieșire din dilema politică, în care l-a adus marele sfat.

Adevărata atitudine a lui Pilat față de »Adevăr« devine clară din faptul că el nici măcar nu așteaptă să primească răspuns la întrebarea lui. Mulți cetățeni ai Ierusalimului au văzut cum Isus, legat, a fost dus pe străzile orașului de către toți membrii marelui sfat și apoi au stat înaintea reședinței lui Pilat, în timp ce Isus era interogat înlăuntru de el. Curând s-au împrăștiat zvonuri în tot orașul, așa că mulți au venit să vadă despre ce este vorba în zgomotul din dimineața aceea. Membrii sfatului au fost foarte bine pregătiți să otrăvească fântâna și să ațâțe mulțimea împotriva lui Isus, răspândind tot felul de zvonuri și învinuiri, în timp ce se adunau tot mai mulți oameni. Pe baza neîncrederii poporului față de autoritatea romană și aversiunii lui Pilat în împlinirea dorinței marelui sfat se pare că împotrivirea față de Isus a crescut și mai mult. În afară de aceasta, evanghelistul Luca relatează că membrii marelui sfat »au stăruit și mai mult« în acuzarea adusă lui Isus (Luca 23, 5).

Tăcerea lui Isus

În acest moment Isus era probabil păzit de soldații romani pe balconul Pretoriului – în imediata apropiere a lui Pilat. Evanghelistul Matei scrie: »Dar n-a răspuns nimic la învinuirile preoților celor mai de seamă și bătrânilor. Atunci Pilat I-a zis: „N-auzi de câte lucruri Te învinuiesc ei?” Isus nu i-a răspuns la nici un cuvânt, așa că se mira foarte mult dregătorul« (Matei 27, 12-14).

Pilat a știut foarte bine că Isus nu se făcea vinovat de niciuna din acușările care I se aduceau. El a putut să recunoască că membrii sfatului L-au dat din invidie în mâinile Lui (versetul 18). El a interogat pe Isus și nu a găsit nici o vină la El. El a făcut cunoscut public nevinovăția lui Isus. Cazul putea fi considerat încheiat. Pilat trebuia să elibereze pe Isus și mulțimea adunată trebuia să se împrăștie. Dar el se temea încă de urmările politice pe care le-ar fi adus cu sine supărarea marelui sfat.

Pilat a fost judecătorul a nenumărate procese. El a văzut sute – probabil mii - de criminali acușati. Aceștia *toți* – vinovați și nevinovați, în aceeași măsură – au susținut nevinovăția lor. Niciodată mai înainte Pilat nu a întâlnit pe cineva care să fie desăvârșit de »nevinovat« și care totuși a renunțat să se apere. Pilat a fost uimit de liniștea și de tăcerea maiestetică a lui Isus. În fond își dorea ca Isus să răspundă verbal acuzatorilor Lui. Dar Isus a tăcut.

Ce mai era de spus? Cine mai trebuia să fie convins? La care din acușările aduse se merita să se dea un răspuns? Pilat L-a declarat ca neavând nici o vină. Chiar și membrii marelui sfat știau că nu are nici o vină – chiar dacă erau hotărâți să-L omoare. Deoarece nu ar fi fost de nici un folos în acel moment, dacă Isus s-ar fi apărat, El a tăcut.

Din nou toate acestea au dus la împlinirea planului divin. Cu sute de ani mai înainte, Isaia a scris, că Hristos Se va aduce pe Sine Însuși ca jertfă: »Când a fost chinuit și asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura« (Isaia 53, 7).

Dilema lui Pilat

De ce Pilat nu a întrerupt judecarea, trimitând acasă pe toți cei prezenți? Deoarece membrii sfatului l-au adus într-o mare dilemă. Nu putea să-și permită să-i supere. Atât decizia lui cât și aptitudinea lui de guvernator în Iudeea erau discutabile la mai marii lui din Roma. Era general cunoscut că zelul religios și politic al iudeilor din Iudeea făcea ca Iudeea să fie provincia cea mai grea de guvernat din tot imperiul roman. Această funcție necesita un om de stat cu foarte mare experiență, simț al acțiunii, capacitate de decizie și o voință de fier. După ce Pilat a stăpânit patru ani în Iudeea, mulți membrii ai senatului roman nu erau siguri dacă el era cu adevărat potrivit să fie guvernatorul acelei provincii.

Istoricul Josephus relatează că Pilat s-a comportat greșit chiar de la preluarea funcției, când s-a hotărât să renunțe la politica romană verificată timp îndelungat și să lase trupele sale cu fanioanele lor – care purtau chipul cezarului lor - să defileze prin orașul Ierusalim. Guvernatorii dinaintea lui au evitat să aducă în oraș stindarde sau blazoane cu chipul cezarului. Ei au ținut seama de marea convingere a iudeilor, că astfel de tablouri erau expresia închinării la idoli și se loveau direct de porunca a doua. Pilat însă a preluat funcția cu convingerea că sosise timpul când în Ierusalim să se practice politica dusă în tot imperiul roman. La scurt timp de la preluarea funcției, la porunca lui, sub protecția întunericului nopții, soldații au adus fanioanele lor în oraș. Când locuitorii Ierusalimului s-au trezit în dimineața următoare, li s-a oferit un tablou scandalos: au văzut soldați romani care purtau chipul cezarului.

Oamenii din Ierusalim au fost mânioși. O mare mulțime de demonstrații s-au dus la Cezareea (unde era reședința lui Pilat), ca să facă cunoscut împotrivirea lor față de această comportare a sa. L-au implorat să scoată tablourile din oraș. Pilat, un om care se mânia foarte repede și foarte agresiv, nu a avut niciun fel de înțelegere față de concepția religioasă a iudeilor. Printr-un sol le-

a făcut cunoscut intenția lui de a menține tablourile. Timp de cinci zile nici nu a vrut să primească pe demonstranți. La insistența mulțimii, Pilat, foarte mânios, a fost de acord să aibă o întâlnire cu reprezentanții lor în amfiteatrul orașului. Aceasta era însă numai un truc, ca să prindă pe demonstranți într-un loc închis. După ce aceștia s-au adunat acolo, Pilat a poruncit soldaților lui să înconjoare mulțimea. Apoi i-a amenințat cu decapitarea, dacă nu vor înceta și nu vor renunța la pretențiile lor. Aceasta a fost o amenințare negândită și nebună. În niciun caz Pilat nu putea să facă un astfel de masacru. Dar în ceea ce privește pe reprezentanții poporului Israel, aceștia erau gata să moară, decât să permită întinarea orașului lor sfânt cu tablourile romane, chiar dacă Pilat va duce la îndeplinire amenințările lui. Mulți dintre ei și-au dezvelit gâtul și au căzut înaintea săbiilor soldaților înarmați.

Pilat a fost constrâns să-și revizuiască hotărârea și a scos din Ierusalim stindardele cu chipul cezarului. Însă nici senatul roman și nici subalternii lui nu au fost de acord cu comportarea lui. Cu toate că el a fost trimis de la Roma la Ierusalim, ca să mențină pacea, în prima sa acțiune în funcția primită aproape că ar fi provocat o răscoală. În afară de aceasta, din cauza temperamentului său înfierbântat și a lipsei simțului de tact în situația creată se putea ajunge la un masacru. Subalternii lui Pilat au fost nemulțumiți. Situația însă pare să fi mărit ura lui Pilat față de religia iudaică, și în timpul stăpânirii lui s-a comportat deseori așa fel că conducătorii religioși ai iudeilor au fost provocați.

Cu o altă ocazie, de exemplu, a folosit bani din visteria Templului ca să construiască un apeduct la Ierusalim. Unii credeau că intenția lui era să aprovizioneze cu apă o armată care urma să asedieze orașul. Tot Ierusalimul s-a răsculat din nou și împotrivirea față de el a crescut. Când după aceea Pilat a vizitat orașul, s-a adunat o mulțime mare de demonstranți. De data aceasta Pilat nu a fost așa de nebun ca ultima dată, ca să amenințe cu lucruri pe care nu le putea face. Dimpotrivă, a înnăbușit protestul trimițând în mulțime soldați îmbrăcați în haine civile. La semnul lui Pilat aceștia au scos măciucile și săbiile ascunse sub haine și au împrăștiat cu forța mulțimea, omorând mulți oameni.

Philo – un filozof greco-iudeu, contemporan cu Isus – relatează despre un caz când Pilat a lăsat să se confecționeze câteva scuturi din aur și le-a dedicat lui Tiberius – cezarul din vremea aceea. A lăsat să fie atârinate în palatul lui Irod din Ierusalim. (Palatul avea probabil un zid, care era prevăzut pentru astfel de scuturi ca obiecte de cinste. În felul acesta erau onorate anumite personalități din vremea aceea.) Potrivit lui Philo, pe scuturi era o inscripție cu numele celui care a donat scutul și cu numele persoanei onorate. Pilat a folosit însă o inscripție care se referea la cezar cu toate titlurile lui tradiționale – căroră le aparținea și titlul „Cel divin”. Expunerea scuturilor a dat naștere la o mare nemulțumire în rândul poporului iudeu. De data aceasta conducătorii iudei au amenințat să meargă direct la cezarul Tiberiu. Potrivit lui Philo, ei au formulat amenințarea lor cu mult tact de vorbire și foarte pătrunzător:

Nu căutați pricină de răscoală. Nu faceți război împotriva noastră, nu distrugeți pacea existentă. Cine onorează pe cezar nu dezonoarează în același timp legile vechi. Aceasta să nu fie pentru voi un pretext pentru batjocorirea națiunii noastre. Tiberius nu dorește să fie nimicite vreuna din legile noastre sau vreunul din obiceiurile noastre. Și dacă voi contestați aceasta, dați-ne atunci dovezi – fie o poruncă din partea voastră, o scrisoare sau ceva asemănător. Atunci noi, cei care am fost trimiși la voi ca mesageri, vom înceta să vă mai necăjim și să vă aducem rugămintele noastre de implorare. (Philo, *Legatio ad Gaium*, pagina 301)

Pilat s-a speriat și s-a mâniat din cauza amenințărilor conducătorilor iudei prin cererea adresată lui Tiberiu. De aceea el însuși a scris cezarului, făcând un raport al celor întâmplate, încercând evident să se așeze pe sine într-o poziție bună. Dar răspunsul lui Tiberiu conținea tocmai ce se temea Pilat mai mult: era mânios pe Pilat din cauza celor întâmplate. Philo scrie:

El (Tiberius) a scris – fără să mai aștepte până a doua zi – o scrisoare, făcând reproșuri (lui Pilat) și acușări, deoarece a acționat cu multă răutate și impertinență. I-a poruncit să dea jos imediat scuturile și să le ducă din capitala Iudeii la Cezareea. (Philo, *Legatio ad Gaium*, pagina 305)

Prezentând această întâmplare, Philo descrie caracterul lui Pilat – o descriere care cuprinde obiectiv reputația pe care Pilat o avea între iudei:

(Pilat) s-a temut că (conducătorii iudei) se vor duce la cezar și îl vor acuza de alte detalii ale funcției lui – corupție, nerușinarea provocatoare, actele lui de tâlhărie, obiceiurile lui de a înjosi pe oameni, cruzimea lui precum și execuțiile fără ca în prealabil să aibă loc judecarea și condamnarea, precum și permanenta sa comportare inumană și după bunul lui plac. (Philo, *Legatio ad Gaium*, pagina 302)

Pilat era evident un guvernator aspru și fără scrupule. Evanghelistul Luca amintește un incident al »unor galileeni, al căror sânge îl amestecase Pilat cu jertfele lor« (capitolul 13 versetul 1). Prin aceasta vrea să se spună probabil că el a ordonat să fie uciși în curtea din față a Templului pe când erau în Ierusalim la sărbătoare. Au fost probabil răzvrătiți foarte cunoscuți sau au participat probabil la un fel de răscoală. Oricum ar fi fost, aceasta arată încă o dată de ce Pilat a fost urât de supușii lui.

Este însă de presupus că Pilat trebuie să fi fost între timp foarte îngrijorat că Tiberius va întreprinde și alte măsuri, dacă comportarea lui va provoca din nou poporul Israel. Un incident asemănător ar putea duce la suspendarea lui Pilat din funcție. Realmente în cele din urmă a avut loc acest scenariu: numai la puțini ani după aceea, un proroc fals a convins prin șiretlicurile lui o sectă religioasă a samaritenilor să creadă că Moise a ascuns pe muntele Garizim vasele sfinte din cortul întâlnirii. Secta a început să se adune într-un sat din apropierea acestui munte și a sperat să vadă vasele. Când Pilat a auzit despre această întrunire, a presupus că vor avea loc cele mai rele lucruri și a poruncit trupelor romane să facă cercetări. El a considerat sectanții că fac parte din adepții unei mișcări revoluționare. S-a ajuns la un masacru în care au murit sute de oameni, care de fapt nu prezentau nici o amenințare pentru Roma. Samaritenii au apelat la legatul roman din Siria (superiorul direct al lui Pilat). Drept urmare Pilat a fost chemat la Roma unde a trebuit să dea socoteală de acușările care i se aduceau. Înainte ca să aibă loc prima interogare a murit Tiberius. Din punct de vedere istoric nu se știe nimic despre viața lui Pilat după acest eveniment. Potrivit legendei, el s-ar fi sinucis.

Irod este la mutare

Era evident că Pilat se afla în fața unei dileme politice grele, atunci când Hristos a fost dus înaintea lui. Nu avea niciun motiv de execuție a lui Isus și nu-și putea permite să supere pe conducătorii iudei într-o situație pe care ei o considerau stringentă. Membrii sfatului, la rândul lor, erau hotărâți să forțeze acușarea pe care o aduceau lui Isus și știau ce mijloace de constrângere a lui Pilat să folosească: acesta nu-și permitea să ajungă la Roma alte informații negative cu privire la persoana lui.

Deodată i-a venit lui Pilat ideea care ar fi putut să-l ajute să se elibereze din această încurcătură. Și-a adus aminte că în timpul multelor acușări aduse lui Isus unul a zis că El: »întărâtă norodul, și învață pe oameni prin toată Iudeea, din Galilea, unde a început, până aici« (Luca 23, 5). Galilea era în afara domeniului de administrare a lui Pilat. Ea aparținea acelei regiuni aflate sub domnia lui Irod Antipa. Pilat și-a dat seama că toată problema o poate transmite lui Irod, deoarece Isus era un galileean. Irod se afla și el în oraș, din cauza sărbătorii de Paște. Evanghelistul Luca scrie:

»Când a auzit Pilat de Galileea, a întrebat dacă Omul acesta este galileean. Și când a aflat că este de sub stăpânirea lui Irod, L-a trimis la Irod, care se afla și el în Ierusalim în zilele acelea. Irod, când a văzut pe Isus, s-a bucurat foarte mult; căci de mult dorea să-L vadă, din pricina celor auzite despre El; și nădăjduia să-L vadă făcând vreo minune« (versetele 6-8).

Singurul interes al lui Irod pentru Isus era simpla curiozitate. El a auzit despre multele minuni, pe care Isus le-a făcut în Galileea. De mult a sperat să-L poată vedea pe Isus făcând minuni. Isus era pentru Irod un Om care putea să ofere amuzament. Cu toate acestea era interesat să-L vadă.

De aceea Pilat L-a dus pe Isus în palatul lui Irod. Era un drum scurt prin străzile înguste ale orașului. Între timp aproape tot orașul era treaz. Convoiu însoțit de soldați, prezența marelui sfat și mulțimea tot mai mare de popor a făcut să se adune tot mai mulți oameni, ca să vadă ce se petrecea. Zvonurile s-au răspândit în tot Ierusalimul. Isus stătea la judecată. Mulțime de curioși venea să vadă ce se petrecea.

Niciunul nu a fost mai curios sau mai interesat să vadă pe Isus decât Irod. Irod Antipa era aceeași persoană a dinastiei irodiane, care cu câțiva ani în urmă a omorât pe Ioan Botezătorul (Matei 14, 1-12). Palatul lui principal era în cetatea Tiberia, o cetate nouă, impunătoare așezată pe malul de vest al lacului Ghenezaret. Era situată la numai 16 km depărtare de Capernaum – locul unde locuia Petru și unde S-a aflat cel mai des Isus în timpul lucrării Lui publice. Cu mai puțin de zece ani în urmă Irod însuși a dat ordin să se construiască Tiberia. El a numit cetatea spre onoarea cezarului. Istoricul Josephus relatează că atunci când a fost pusă temelia cetății a fost descoperit un cimitir antic. De aceea cetatea a fost considerată pe timpul lui Isus ca fiind necurată, așa că niciun iudeu credincios Legii nu a intrat în ea. Cetatea a fost locuită preponderent de romani și de străini.

Cu toate că lucrarea lui Isus s-a desfășurat pe tot teritoriul Galileii, în Scriptură nu se amintește că El ar fi vizitat vreodată Tiberia. Probabil că Isus a păstrat intenționat distanță față de Irod. Palatul lui Irod din Tiberia a fost probabil locul unde a fost decapitat Ioan Botezătorul. Au existat zvonuri, că Irod ar fi încercat să omoare pe Isus. Și cu toate că este adevărat că Isus nu S-a lăsat intimidat de Irod, El a știut că va trebui să moară în Ierusalim, pentru ca să se împlinescă Scripturile (Luca 13, 31-33). Cu toate că Irod și Isus au trăit mai mulți ani unul lângă altul și Irod știa că Isus era bine-văzut de popor, lui Irod i s-a oferit acum ocazia să-L vadă pe Isus.

Cât de dezamăgitoare pentru Irod trebuie să fi fost înfățișarea lui Isus, care se aștepta să vadă pe un făcător de minuni profetic, convingător! Fața lui Hristos era foarte mutilată și umflată din cauza maltratărilor care I s-au adus. Scuiat și sânge era lipit de părul Lui răvășit. Epuizat după o noapte nedormită și cu trupul slăbit stătea legat ca un criminal obișnuit și păzit înaintea lui Irod.

Cel mai mult l-a dezamăgit pe Irod faptul că Isus a refuzat să facă vreo minune înaintea lui. Irod »I-a pus multe întrebări; dar Isus nu i-a răspuns« (Luca 23, 9). Membrii sfatului erau mereu împotriva lui Isus, fiind alături, acuzându-L și învinovățindu-L (versetul 10). Dar Isus nu a spus aici nici un singur cuvânt. În toate interogările și cercetările a spus foarte puține cuvinte (compară cu Matei 27, 14). Pe lângă aceasta a refuzat permanent să insulte pe acuzatorii Lui sau să Se apere (1 Petru 2, 23). Dar înaintea lui Irod a stat liniștit, nu a spus niciun cuvânt. De ce? În primul rând Irod nu era îndreptățit să judece în Ierusalim. Dacă Irod avea de rost o sentință în acest proces, era necesar în primul rând să ducă pe Isus în Galileea și acolo să-L judece. De aceea, din punctul de vedere al Legii Isus nu era obligat să-i răspundă. Dar ar mai putea fi un alt motiv pentru care Isus a tăcut. După felul în care Irod a tratat pe Ioan Botezătorul, antemergătorul lui Isus, a devenit clar unde stătea el în ceea ce privește adevărul cu privire la Hristos. Dacă Isus i-ar fi răspuns, era ca și cum lucrurile sfinte ar fi fost date câinilor, sau perlele ar fi fost aruncate înaintea porcilor. Irod era gata să se întoarcă și să batjocorească pe Hristos în modul cel mai oribil (compară cu Matei 7, 6). Într-o astfel de situație, cea mai potrivită reacție era tăcerea.

După scurt timp Irod a încetat să mai interogheze pe Isus și s-a hotărât să-L batjocorească. »Irod, cu ostașii lui de pază, se purtau cu El cu dispreț; și după ce și-a bătut joc de El, și L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare, L-a trimis înapoi la Pilat« (Luca 23, 11). Luca mai adaugă o remarcă la situația de atunci: »În ziua aceea, Irod și Pilat s-au împrietenit unul cu altul, căci erau învrăjbiți între ei mai înainte« (versetul 12). Era o alianță nelegiuită – o prietenie care avea la bază felul în care cei doi tratau pe Hristos: într-un mod laș și disprețuitor.

Atât Irod, cât și Pilat au știut că Isus nu prezenta nici un pericol pentru interesele lor politice. Felul Lui de comportare dovedea aceasta. Cum putea un astfel de Om răbdător, liniștit și suferind – care era cunoscut ca învățător al poporului și vindecător de boli – să prezinte un pericol politic pentru cineva? Tot așa ca și lui Pilat, lui Irod i-a fost clar că acușările marelui sfat au fost inventate și șubrede. Dar Irod a făcut jocul de bună voie. El a pus să îmbrace pe Isus cu o manta strălucitoare (probabil o haină sau un cadou al lui, pe care mult timp nu l-a băgat în seamă). După aceea Irod și membrii gărzii lui personale au batjocorit și disprețuit pe Hristos, în timp ce tot mai mulți curioși veneau să vadă ce se petrecea.

După ce s-a amuzat suficient pe seama lui Isus, Irod L-a trimis înapoi la Pilat.

Dușmănia mulțimii

Prin faptul că Isus a refuzat să vorbească cu Irod, printre altele, s-a ajuns ca procesul să fie continuat la Pilat. Acesta a fost surprins și frustat că membrii sfatului s-au întors înapoi cu Isus, însoțiți de o mare mulțime de curioși. Deoarece lucrurile au scăpat de sub control, pentru Pilat a fost mult mai greu să încheie cazul fără să dea naștere la un scandal, care să aibă repercursiuni până la Roma. Mai rău chiar: se putea ajunge la o răscoală. Oricum ar fi fost, cariera lui Pilat putea să fie periclitată.

De aceea Pilat a hotărât să acționeze ca om de stat și să încheie cazul făcând tot felul de compromise. Evanghelistul Luca scrie:

»Pilat a strâns pe preoții cei mai de seamă, pe fruntași și pe norod, și le-a zis: „Mi-ați adus înainte pe omul acesta ca pe unul care ațâță norodul la răscoală. Și iată că, după ce L-am cercetat cu deamărunț, înaintea voastră, nu L-am găsit vinovat de niciunul din lucrurile de care-l pârați. Nici Irod nu l-a găsit nici o vină, căci ni l-a trimis înapoi; și iată că Omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte. Eu deci, după ce voi pune să-L bată, Îi voi da drumul.« (Luca 23, 13-16)

Cu alte cuvinte: la propunerea lui Pilat, Isus trebuia biciuit după obiceiul romanilor – cu toate că guvernatorul nu a găsit nici o vină la El. În felul acesta voia să fie conciliant față de iudei. După aceea spera să poată lăsa liber pe Isus.

În fond Pilat voia să elibereze pe Isus conform unui obicei din timpul acela: la fiecare sărbătoare de Paște guvernatorul roman punea în libertate pe un întemnițat iudeu aflat în închisorile romane. Acesta era un gest de bună voie față de iudei și avea ca urmare, că pe timpul sărbătorii, ei rămâneau loiali. Aceasta era foarte probabil o tradiție îndelungată, care exista înainte ca Pilat să ocupe funcția. Evanghelistul Matei scrie: »La fiecare praznic al Paștelor, dregătorul avea obicei să sloboadă norodului un întemnițat, pe care-l voiau ei« (Matei 27, 15). Evanghelistul Matei nu spune că guvernatorul roman va elibera pe fiecare întemnițat, pe care îl voia poporul, lăsându-i pe iudei să-și aleagă pe cine voiau din cei întemnițați. El vrea să spună, că unii, puțini la număr, dintre delicvenți erau aleși de autoritățile romane și erau propuși cu nume poporului. Roma va grația automat pe acel întemnițat, pe care poporul l-a ales dintre cei propuși.

Pilat pare să se fi hotărât ca acest obicei să-l folosească în favoarea lui, încercând pentru ultima dată să iasă din încurcătura în care l-a adus marele sfat. Era un conflict între conștiință și carieră, între alternativele de a satisface pe iudeii odioși, sau pe cezarul, de care se temea. El a oferit poporului posibilitatea de a alege din *doi* întemnițați. Unul era Isus, a cărui simpatie în rândul poporului obișnuit era cunoscută. Oricum, nu trecuse nici măcar o săptămână de când (după cât

se pare) toți locuitorii Ierusalimului I-au ieșit în întâmpinare, ca să-L omagieze și să-I aducă osanale, pregătindu-I o intrare triumfală în Ierusalim. Simpatia de care se bucura Isus nu putea să rămână ascunsă lui Pilat.

Celălalt candidat, pe care Pilat l-a oferit pentru eliberare, a fost Baraba – un criminal, ticălos și renumit, de care Pilat a fost convins, după cât se pare, că nu va fi ales. În relatarea evanghelistului Matei se spune în continuare: »Pe atunci aveau un întemnițat vestit, numit Baraba. Când erau adunați la un loc, Pilat le-a zis: „Pe care voiți să vi-l slobozesc? Pe Baraba sau pe Isus, care se numește Hristos?» (Matei 27, 16-17).

Baraba era învinuit de crimă, de răscoală și jaf (Luca 23, 25; Ioan 18, 40). El a ajuns renumit prin crimele pe care le-a făcut, fiind probabil urât de popor și de care totodată poporul se temea. În felul acesta Pilat dădea impresia că participa la complotul marelui sfat împotriva lui Isus. (»Căci știa că din pizmă dăduseră pe Isus în mâinile lui« Matei 27, 18). De data aceasta Pilat putea să elibereze pe Isus – și anume, nu ca acela care contracara împlinirea vooii marelui sfat, ci ca acela care făcea voia poporului. Aceasta era o mutare diplomatică briliantă.

Dar ea nu a putut fi aplicată. De ce nu? În primul rând cele ce se petreceau au fost întrerupte în mod neobișnuit, pe când Pilat se pregătea să rostească sentința finală. »Pe când sta Pilat pe scaun la judecată, nevastă-sa a trimis să-i spună: „Să n-ai nimic a face cu neprihănitul acesta; căci azi am suferit mult în vis din pricina Lui.”« (Matei 27, 19) Era clar că mesajul a fost făcut cunoscut public, așa că toți cei prezenți au putut să-l audă. El era o atenționare nu numai pentru Pilat, ci și pentru membrii sfatului și pentru popor. Dumnezeu în previziunea Lui a făcut ca soția lui Pilat să aibă acest vis și exact în momentul acesta a atenționat, așa că pentru toți cei implicați a fost un ultim semnal de alarmă plin de har, înainte ca ei să treacă la fapte și să ducă la îndeplinire planul lor oribil.

În ceea ce îl privește pe Pilat, atenționarea din partea soției i-a mărit și mai mult dilema. Presiunea exercitată asupra lui din ambele părți a crescut, el fiind hotărât mai mult ca oricând să termine cu această problemă.

Însă momentul când judecata a fost întreruptă, din cauză că soția lui Pilat i-a transmis mesajul ei, a fost folosit de membrii sfatului ca să mobilizeze poporul pentru alegerea lor. Au început să convingă mulțimea să aleagă pe Baraba. »Preoții cei mai de seamă și bătrânii au înduplecat noroadele să ceară pe Baraba, iar pe Isus să-L omoare« (Matei 27, 20). Marele sfat era constituit din conducătorii religioși ai țării. Dacă ei au manipulat poporul în cazul de față, aceasta era un abuz al autorității date lor de Dumnezeu. Ei au găsit candidați în rândul mulțimii.

Pilat a mai formulat încă o dată întrebarea: »Dregătorul a luat cuvântul, și le-a zis: „Pe care din amândoi voiți să vi-l slobozesc?” „Pe Baraba”, au răspuns ei« (versetul 21). Răspunsul a fost imediat împotriva lui – clar și în unanimitate.

Pilat nu a știut ce să mai facă. El i-a întrebat: »„Dar ce să fac cu Isus, care se numește Hristos?” „Să fie răstignit”, i-au răspuns cu toții« (versetul 22).

Lui Pilat nu-i venea să creadă, că toată mulțimea se purta cu dușmănie față de Acela care cu puțin timp în urmă a fost așa de simpatizat. El a întrebat: »„Dar ce rău a făcut?” Ei au început să strige și mai tare: „Să fie răstignit!”« (versetul 23).

Răzgândirea dregătorului

Era evident că setea de sânge a mulțimii putea fi potolită numai dacă Isus va fi omorât. Pe oameni nu-i interesa că din punctul de vedere al Legii nu putea să I se aducă nici-o acuzare. Nu se sinchiseau de adevăr sau de dreptate. Ei doreau crucificarea. Cu toate că mulți din popor urmau orbește pe membrii sfatului, erau fără îndoială alții care urau pe Isus din aceleași motive pe care le au și astăzi oamenii: învățătura Lui îi confrunta cu stilul lor de viață păcătos. Cerințele Lui erau prea aspre pentru ei. Adevărul pe care îl vestește El era prea strâmt pentru gustul lor. În

realitate era vorba despre ceea ce Ioan exprimă în felul următor: »Oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele« (Ioan 3, 19).

Pilat nu mai avea nici o posibilitate. El nu a vrut să participe la complotul împotriva lui Isus, dar conducătorii iudei nu i-au lăsat nici o altă posibilitate. Mulțimea era la limita tumultului. Nu mai exista nici o posibilitate pentru el. Evanghelistul Matei scrie: »Când a văzut Pilat că nu ajunge la nimic, ci că se face mai multă zarvă, a luat apă, și-a spălat mâinile înaintea norodului, și a zis: „Eu sunt nevinovat de sângele neprihănitului Acestuia. Treaba voastră!”« (Matei 27, 24).

Spălarea mâinilor ca ceremonie era un obicei iudaic, al cărui sens a devenit imediat clar poporului: prin aceasta Pilat a exprimat disprețul său față de faptul că ei l-au constrâns să ia parte la complotul lor împotriva lui Isus. Cu toate că le-a dat ce doreau, el a vrut să arate clar că nu a făcut-o de bună voie.

Desigur, ritualul spălării mâinilor nu putea să-l facă nevinovat pe Pilat de participarea lui la răstignire. El posedea puterea și responsabilitatea să o împiedice, dar nu a făcut-o. El a fost tot așa de vinovat, ca și ceilalți, și cu toate că el a fost complice pe motive politice și nu ca urmare a urii lui față de Isus, nu anulează și nu micșorează cu nimic vina lui.

Mulțimea poporului a fost gata să acorde lui Pilat iertarea păcatelor lui: »Și tot norodul a răspuns: „Sângele Lui să fie asupra noastră și asupra copiilor noștri» (versetul 25). Într-un mod uimitor al condamnării proprii au spus că toată vina o vor lua asupra lor și asupra urmașilor lor, dacă acesta este prețul pentru ca Pilat să dea pe Isus în mâinile lor.

Desigur Pilat nu a fost dezlegat de vina lui, chiar dacă ei au afirmat aceasta. Scriptura arată clar că Pilat, Irod, locuitorii Ierusalimului și toți păgânii care au luat parte la crucificare au fost în aceeași măsură vinovați (Faptele Apostolilor 4, 27). Este un fapt istoric interesant, că numai la câteva luni după aceea, aceiași conducători iudei, care au dat răspuns poporului (»Sângele Lui să fie asupra noastră și asupra copiilor noștri«) le-a displăcut vestirea Evangheliei de către ucenici, spunând: »Ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și căutați să aruncați asupra noastră sângele aceluia Om« (Faptele Apostolilor 5, 28).

Pilat a sperat să biciuiască pe Isus și apoi să-I dea drumul. Potrivit relatării evanghelistului Ioan, Pilat mai căuta încă o posibilitate să-I dea drumul. Probabil că de aceea a lăsat în acest moment ca Isus să fie biciuit public. Probabil s-a gândit că scena biciuirii Lui de către soldații romani va potoli setea de sânge a mulțimii.

Chiar și biciuirea se încheia uneori cu moartea. Un bici roman era o cravașă scurtă din lemn de care erau legate mai multe curele din piele. La capătul acestor curele erau legate bucăți ascuțite de sticlă, metal, oase sau alte materiale tari. Jertfa era dezbrăcată complet și legată de un stâlp, și anume în așa fel că brațele erau prinse deasupra capului, și corpul nu mai avea contact cu podeaua. Picioarele atârnavă, în timp ce pielea pe spate și coapse era întinsă la maxim. Unul sau doi biciuitori (lictori) dădeau loviturile. Acestea se aplicau diagonal și loveau cu toată puterea spatele și coapsele în același timp. Pielea era realmente sfărtecată, iar mușchii deseori se rupeau. Deseori se întâmpla ca rănilor provocate prin biciuire să ajungă până la rinichi, sau să rupă arterele. Deseori rănilor provocate în felul acesta au dus la moartea celui biciuit. Unele victime nu au supraviețuit șocul provocat prin biciuire.

Evanghelistul Ioan relatează cum Pilat a încercat din nou zadarnic să dea drumul lui Isus după ce l-au biciuit și batjocorit. Pilat a așezat din nou pe Isus înaintea mulțimii. Isus era acoperit cu o haină confecționată dintr-o manta a unui soldat, și purta o cunună de spini. Arătând triumfător spre Isus, Pilat a sperat probabil că mulțimea s-a convins că Isus a suferit destul: »„Iată Omul!”», le-a zis Pilat« (Ioan 19, 5).

Dar pentru ei nu era de ajuns. »Când l-au zărit preoții cei mai de seamă și aprozii, au început să strige: „Răstignește-L, răstignește-L!”« (versetul 6).

Pilat – uimit de dorința nestăvilită a mulțimii, de a omorî pe Isus – le-a zis: »Luați-L voi și răstigniți-L, căci eu nu găsesc nicio vină în El« (versetul 6). Încercând zadarnic să se distanțeze de această problemă a repetat sentința lui de odinioară, scoțând din nou în evidență nevinovăția lui Isus.

Dar mulțimea nu voia să știe nimic de aceasta. »Iudeii i-au răspuns: „Noi avem o Lege, și după Legea aceasta, El trebuie să moară, pentru că S-a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu.” Când a auzit Pilat aceste cuvinte, i-a fost și mai mare frică. A intrat iarăși în odaia de judecată, și a zis lui Isus: „De unde ești Tu?”« (Ioan 19, 7-9). Ei cereau lui Pilat ca răstignirea să fie făcută cu ajutorul unui comando de execuție roman. Când ei au făcut cunoscut revendicarea dreptului Lui de Fiul al lui Dumnezeu, se pare că Pilat a ajuns într-o încurcătură totală. În întrebarea adresată lui Isus («De unde ești Tu?»») se recunoaște atât uimirea, cât și derutarea și spaima.

»Dar Isus nu i-a dat niciun răspuns« (versetul 9).

»Pilat I-a zis: „Mie nu-mi vorbești? Nu ști că am putere să te răstignesc, și am putere să-Ți dau drumul!” „N-ai avea nicio putere asupra Mea”, i-a răspuns Isus, „dacă nu ți-ar fi fost dată de sus. De aceea, cine Mă dă în mâinile tale, are un mai mare păcat”« (versetele 10-11).

Între timp Pilat a început să-și dea seama cât de mare era greșeala lui, văzută din punctul de vedere al lui Isus. Cu toate că Pilat era cuprins probabil numai de o teamă ocultă, revendicarea lui Isus, că El este Dumnezeu, l-a lovit profund (căci Pilat știa ce înseamnă expresia »Fiul lui Dumnezeu«). Pe lângă aceasta nu voia să se facă vinovat, căci numai prin faptul că pe nedrept a pus să biciuiască pe Isus, constituia un act foarte grav, dacă revendicarea Lui era adevărată. Și chiar dacă Pilat nu credea în Dumnezeul iudeilor, exista în concepția lumii politeiste romane o mulțime de concepții superstițioase cu privire la insulta adusă zeilor și la prețul mare care putea fi plătit pentru o astfel de jignire.

În afară de aceasta Pilat trebuie să fi tresărit atunci când Isus i-a răspuns. Foarte lucid, El i-a zis cu cuvinte liniștite și puternice: »N-ai avea nicio putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dată de sus.« De aceea se spune după aceea: »De atunci Pilat căuta să-I dea drumul« (versetul 12).

»Dar iudeii strigau: „Dacă dai drumul Omului acestuia, nu ești prieten cu cezarul. Oricine se face pe sine împărat, este împotriva cezarului”« (versetul 12). Acum ei joacă cartea lor de atu împotriva lui Pilat. În aceste cuvinte se întâlnește argumentarea lor permanentă, cu care ei îl amenințau de la început. De aceea aveau un mijloc de constrângere mare împotriva lui: ei știau că pe el îl interesa prețuirea cezarului, el temându-se totodată de ce va însemna aceasta pentru cariera lui. În amenințarea lui Pilat, adusă din partea mulțimii, era multă ironie, căci *niciunul din ei* nu voia să fie „prieten al cezarului”. Dar aceste cuvinte cuprindeau o amenințare eficace, dacă nu chiar pe față.

»Când a auzit Pilat aceste vorbe, a scos pe Isus afară; și a șezut pe scaunul de judecător, în locul numit „pardosit cu pietre”, iar evreiește: „Gabata”« (Ioan 19, 13). Locul pardosit cu pietre era o suprafață limitrofă cetății Antonia. Acolo aveau loc uneori procese militare și deținuții erau păziți. Locul pardosit cu pietre s-a păstrat până astăzi, unele dintre ele mai au inscripții – moșteniri ale soldaților romani, care se dedicau jocurilor strategice în timp ce păzeau pe deținuți pe parcursul procesului. Deoarece conducătorii iudei nu intrau în sala de judecată a lui Pilat în Pretoriu, acesta a dus pe Isus afară, pe locul pardosit cu pietre, unde a rostit sentința finală. Acolo era un scaun de judecată, de unde Pilat putea să dea ultimele lui indicații oficiale.

Evangelistul Ioan scrie:

»Era ziua Pregătirii Paștelor, cam pe la ceasul al șaselea. Pilat a zis Iudeilor: „Iată Împăratul vostru!” Dar ei au strigat: „Ia-L, ia-L, răstignește-L!” „Să răstignesc pe Împăratul vostru?”, le-a zis Pilat. Preoții cei mai de seamă au răspuns: „Noi n-avem alt împărat decât pe Cezarul!” Atunci L-a dat în mâinile lor, ca să fie răstignit. Au luat deci pe Isus, și L-au dus să-L răstignească« (Ioan 19, 14-16).

Deoarece după socoteala romană ceasul al șaselea era ora șase dimineța, trebuie să fi fost foarte devreme. Strigătul neîntrerupt al mulțimii a biruit: Isus va fi crucificat. Pilat s-a văzut constrâns să facă tocmai ceea ce voia să evite. Deoarece era de părere că nu mai putea alege altceva, a dat porunca să răstignească pe Isus. El a vândut cu multă tocmeală mântuirea veșnică a sufletului său pentru asigurarea temporală a carierei sale.

Roma a participat în aceeași măsură la planul de ucidere, ca și marele sfat. Pilat, ca cel mai puternic guvernator al întregii regiuni, s-a dovedit inapt pentru a împiedeca răstignirea. Nu mai exista posibilitatea de întoarcere înapoi.

Capitolul 10

»Isus, ducându-și crucea, a ajuns la locul, zis al „Căpățânii“, care în evreiește se cheamă „Golgota“. Acolo a fost răstignit; și împreună cu El au fost răstigniți alți doi, unul deoparte și altul de alta, iar Isus la mijloc.« Ioan 19, 17-18

Crima de pe Golgota

Când Pilat a dat pe Isus să-L biciuiască, era numai începutul unui șir de chinuri corporale și sufletești, care își vor avea punctul culminant în moartea lui Isus. Biciuirea a fost însoțită de batjocură îngrozitoare. Evident, numai pentru că voiau să se distreze, acești soldați romani păgâni batjocureau pe Isus. Evanghelistul Matei descrie cele întâmplate în felul următor:

»Atunci Pilat le-a slobozit pe Baraba; iar pe Isus, după ce a pus să-L bată cu nuiele, L-a dat în mâinile lor, ca să fie răstignit. Ostașii dregătorului au dus pe Isus în pretoriu, și au adunat în jurul Lui toată ceata ostașilor. L-au dezbrăcat de hainele Lui, și L-au îmbrăcat cu o haină stacojie. Au împletit o cunună de spini, pe care I-au pus-o pe cap, și I-au pus o trestie în mâna dreaptă. Apoi îngenuncheau înaintea Lui, își băteau joc de El, și ziceau: „Plecăciune, Împăratul iudeilor!“ Și scuipau asupra Lui, și luau trestia și-L băteau în cap.« (Matei 27, 26-30).

Cu toate că soldații nu aveau niciun motiv să batjocorească pe Isus în felul acesta, în mod evident aveau o mare plăcere s-o facă. Erau oameni aspri, din cauza pedepselor cu moartea la care participaseră. De aceea erau total indiferenți față durerile de care avea parte cel chinuit. În ceea ce îi privea pe ei, Isus era un oarecare fanatic religios, unul din cei mulți, pe seama cărui se puteau distra – așa de crud, cum voiau.

Se părea că întreaga lume complota împotriva Lui. Iudei și păgâni erau în aceeași măsură conștient activi la moartea Sa – da, cu o bucurie răutăcioasă. Pe ei îi interesa să-L vadă murind în cele mai mari chinuri posibile. Cu toate că descrierea chinurilor legate de crucificare ar putea să umple o carte, Scriptura accentuează anumite aspecte ale chinului suferit de Hristos.

Batjocura

Soldații romani nu știau pe cine chinuiau. În ceea ce-i privește, ei chinuiau pe un făcător de rele, unul din cei mulți, deoarece Pilat, conducătorul lor, le-a poruncit s-o facă.

Cu toate că Pilat a dat ordin să biciuiască și să crucifice pe Isus, batjocura îngrozitoare adusă lui Isus lasă să se recunoască răutatea soldaților. Când ei au dus pe Isus înapoi în Pretoriu, conștient au făcut ca batjocura adusă Lui să devină un spectacol la care se putea distra mulțimea batjocoritoare. Acțiunile gălăgioase au atras pe toți soldații din garnizoană, deveniți curioși.

O cohortă romană era constituită din șase sute de soldați. Acești soldați erau staționați în cetatea Antonia (de unde puteau să supravegheze muntele Templului dinspre partea de nord). Era

vorba de o unitate de elită sub comanda vornicului, care trebuia să mențină pacea, care era așa de instabilă în această zonă periculoasă a imperiului roman. Cu toate că romanii au recrutat soldați din toate regiunile cucerite, iudeii au fost scutiți de serviciul militar, așa că membrii acestei armate erau exclusiv păgâni. Este vorba probabil de membri ai trupelor siriene, deoarece sirienii vorbeau limba aramaică – un lucru foarte important pentru Ierusalim. Unii dintre acești soldați au aparținut fără îndoială acelei grupe care a prins pe Isus în noaptea trecută în grădina Ghetsimani. Cu toate acestea, cunoștințele lor cu privire la persoana Lui au fost foarte limitate. În ceea ce îi privea, El era unul din mulții fanatici religioși care tulburau pacea și creau probleme trupelor de ordine romane. Fără îndoială soldații au presupus că le era permis să-L batjocorească și să-L chinuiască cum vor ei. Întemnițații romani condamnați erau în privința aceasta priviți ca animalele sălbatice libere, atâta timp cât nu erau omorâți, înainte ca să fie executată sentința propriu-zisă – răstignirea. Cu toate că maltratarea din partea soldaților nu era probabil motivată de ura personală față de Isus, totuși faptele lor s-au dovedit foarte rele. Soldații știau ce să facă cu ocazia acestor batjocuri, căci participaseră la multe execuții. Rareori era însă prezentă o mulțime care se desfăta la cele ce aveau loc. Ei se hotărâseră să se folosească pe deplin de această ocazie.

Înainte ca Isus să fie dus înaintea lui Pilat, L-au bătut de mai multe ori și L-au lovit pe obraz. Din cauza aceasta fața Lui a fost fără îndoială umflată și sângerândă. După ce L-au biciuit, spatele Lui a fost tot numai răni sângerânde, iar mușchi nu-și mai împlineau funcțiunile. Când L-au dezbrăcat de hainele Lui, ca să-L îmbrace cu haina confecționată pentru El, aceste răni au durut și mai mult. Că L-au dezbrăcat, înseamnă că a fost complet gol, având numai haina de batjocură pe care I-o făcuseră. Aceasta era probabil confecționată dintr-o manta veche a unui soldat – probabil o parte din uniforma unui soldat lăsat la vatră. (În limba greacă se folosește aici cuvântul *chlamus*, și înseamnă o manta a unui soldat, în timp ce în Luca 23, 11 »haina strălucitoare« folosită de Irod este redată prin cuvântul *esthes*.) Cu toate că evanghelistul Matei spune că haina era stacojie, evanghelistul Marcu și Ioan o descriu ca fiind de purpură (Marcu 15, 17; Ioan 19, 2). Aceasta arată că este vorba de o manta militară decolorată. Probabil că soldații nu au putut găsi altceva care să amintească de purpură (un indiciu la demnitatea regală).

Scopul lor era să batjocorească pe deplin dreptul Lui de Împărat. În acest scop au împletit o cunună de spini. În timp ce cezarul purta o cunună de lauri, spinii reprezentau o parodie cumplită a acestui obicei. Este vorba de spinii cei mai lungi și ascuțiți care se găseau în acele ținuturi. În Ierusalim cresc multe feluri de măcănișuri, unele din ele au spini de până la 5 centimetri lungime în formă de cârlig. Aceștia au pătruns adânc în pielea capului, atunci când I-au apăsat cununa de spini pe cap.

Trestia în mână a fost o altă încercare de a batjocori dreptul Său de Împărat. Trestia reprezenta sceptrul, era însă numai o imitație sărăcăcioasă și deplorabilă a toiagului de domnitor, pe care îl purta cezarul în timpul ceremoniilor statale.

Tăcerea lui Isus i-a întărit probabil în părerea lor, că El era numai un excentric. Ei și-au exprimat disprețul profund față de El, prin aceea că au simulat că Îi aduc onoarea care se cuvine unui împărat. Cu toate că au îngenunchiat înaintea Lui au zis plini de batjocură: »Plecăciune, Împăratul iudeilor!« După aceea L-au scuipat – așa cum au făcut mai înainte preoții iudei -, unul din soldați I-a luat trestia din mână și L-a bătut cu ea pe cap. Cu toate că trestia nu se aseamăna nici pe departe cu un sceptru, era așa de tare, că durerile pricinuite de lovirea capului deja rănit erau mari. Evanghelistul Ioan relatează că ei L-au lovit și cu mâinile (Ioan 19, 3). Prin aceasta se înțelege că ei L-au lovit cu palmele, batjocorindu-L din nou.

Pe ei îi interesa aclamarea din partea mulțimii curioase. Și probabil că mulțimea la rândul ei voia ca faptele îngrozitoare să continue. Soldații nu aveau nici măcar cea mai mică idee, cine era cel ce stătea înaintea lor. Da, El este Împăratul împăraților și va domni în curând peste lume. Dar adevăratul lui sceptru nu este o trestie, ci un toiag de fier (Psalmul 2, 9; Apocalipsa 19, 15). Va veni ziua când, așa cum zice Scriptura, El va fi Dumnezeu, care Își va bate joc de atei:

»Cel ce șade în ceruri râde, Domnul Își bate joc de ei. Apoi, în mânia Lui, le vorbește, și-i îngrozește cu urgia Sa, zicând: „Totuși, Eu am uns pe Împăratul Meu pe Sion, muntele Meu cel sfânt.“« (Psalmul 2, 4-6).

Dacă I-ar fi cunoscut identitatea, nu ar fi ajuns niciodată la gândul, să-L trateze ca în cazul mai dinainte.

Dar Isus tăcea. Despre El se spune: »Când era batjocorit, nu răspundea cu batjocuri; și, când era chinuit, nu amenința, ci Se supunea dreptului Judecător« (1 Petru 2, 23). Deoarece Isus știa că toate acestea erau cuprinse în planul lui Dumnezeu cu privire la El, le-a suportat de bună voie, cu răbdare și calm.

Rușinea

»După ce și-au bătut joc astfel de El, L-au dezbrăcat de haina stacojie, L-au îmbrăcat cu hainele Lui, și L-au dus să-L răstignească.« (Matei 27, 31). Cel ce era condamnat la moarte pe cruce era în mod obișnuit constrâns să poarte o tăbliță legată de gât, pe care era scrisă vina, din cauza căreia era condamnat. Aceasta aparținea umilirii îngrozitoare, care se aducea conștient celor care urmau să fie crucificați (compară cu Evrei 12, 2; 13, 13). Erau plimbați pe străzi și constrânși să meargă într-un convoi public, ca astfel umilirea pricinuită de acest spectacol să ajungă la culme.

La aceasta se adăuga, că ei trebuiau să-și ducă singuri crucea, până la locul execuției. La această practică S-a referit Isus într-una din lucrările Lui de la început, când a zis ucenicilor Săi: »Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine însuși, să-și ia crucea, și să Mă urmeze.« (Marcu 8, 34) Unii au spus că victimele romane au fost constrânse să poarte numai bara transversală (cunoscută sub numele de *patibulum*), care mai târziu era prinsă de stâlpul fixat deja în pământ. Din Scriptură se deduce că Hristos a dus crucea întregă. O cruce romană, pe care se răstigneau un om matur, cântărea în jur de 100 kg – ceea ce în condiții normale era o greutate deosebit de mare pentru un om. Dacă persoana respectivă era slăbită, așa cum a fost Isus, era imposibil ca o astfel de povară să fie dusă din Pretoriu până la locul răstignirii, în afara zidurilor Ierusalimului.

Da, evanghelistul Matei relatează că Isus a avut nevoie de ajutor, când Și-a dus crucea: »Pe când ieșeau afară din cetate, au întâlnit pe un om din Cirene, numit Simon, și l-au silit să ducă crucea lui Isus« (Matei 27, 32). Cel puțin patru soldați – așa-numitul „centurion“ – însoțeau victima până la locul sacrificiului. Din cauza pașilor tot mai înceți ai lui Isus, se pare că soldații au devenit nerăbdători și au silit pe Simon să ducă crucea lui Isus.

Deoarece Isus era așa de epuizat, este de înțeles. Să ne gândim că ziua anterioară a fost foarte grea pentru El. Da, ucenicii Lui nu au fost nici măcar în stare să rămână treji, când Isus se ruga în grădină. Însă acesta a fost *începutul* chinurilor nemăsurabile ale lui Isus. În timp ce se ruga, în înfrustrarea și necazul Lui a transpirat realmente sânge. Apoi a fost prins și mereu lovit, fără ca să poată dormi câtuși de puțin în noaptea aceea. După aceea a fost din nou lovit și biciuit în stilul romanilor. Au urmat alte lovituri și batjocuri. După ce ore în șir a fost chinuit în modul cel mai oribil și a pierdut mult sânge și a suferit un șoc, nu este de mirare că a fost prea slab, ca să ducă o cruce de ca. 100 kg până pe Golgota.

Chiar și după ce Simon l-a dus crucea, Isus a fost evident prea slab, ca să poată merge fără ajutor. În evanghelia după Marcu 15, 22 (»Și au dus pe Isus la locul numit Golgota«), pentru »au dus« se folosește în limba greacă o expresie care arată că El a putut să parcurgă drumul numai sprijinindu-Se pe alții. Probabil că mersul l-a creat probleme deosebite, așa că pe tot drumul a avut nevoie de ajutorul soldaților.

Simon din Cirene nu era unul care nu avea ce să facă și care privea curios în jur, așa cum făcea restul mulțimii care batjocorea pe Isus. În evanghelia după Marcu se spune: »un trecător, care se

întorcea de la câmp» (capitolul 15, versetul 21). Când Isus a ieșit din cetate, Simon se întorcea tocmai de la câmp. Sub călăuzire divină el s-a găsit la timpul potrivit, la locul potrivit, ca să poată ajuta lui Isus.

Cirene era o cetate africană situată pe țărmul Mării Mediteraneene – în Libia de astăzi. Acolo exista o comunitate iudaică mare, Simon fiind probabil un pelerin iudeu, care a făcut călătoria lungă de la Cirene la Ierusalim, ca să vină la sărbătoarea de Paște. Marcu îl identifică ca fiind tatăl lui »Alexandru și al lui Ruf« (versetul 21). Deoarece Marcu a scris probabil din Roma în jurul anului 50 după Hristos, Alexandru și Ruf erau probabil credincioși, cunoscuți în Adunarea de acolo. (Apostolul Pavel a transmis salutări lui »Ruf, cel ales în Domnul, și mamei lui ...« - Romani 16, 13. Dacă acesta este același Ruf ca cel din evanghelia după Marcu, atunci mama lui era soția lui Simon.) Faptul că Simon este amintit în toate cele trei evanghelii sinoptice arată că viața lui de mai târziu era cunoscută scriitorilor evangheliilor. Aceasta dovedește fără îndoială că el a crezut mai târziu în Hristos. Cu toate că cu siguranță nu i-a plăcut să ducă crucea unui criminal condamnat, această ocazie i-a netezit drumul spre viața veșnică.

Când Hristos se afla pe drumul spre Golgota, El a dat ultimul Său mesaj. Evanghelistul Luca scrie în felul următor despre aceasta:

»În urma lui Isus mergea o mare mulțime de norod și femei, care se boceau, își băteau pieptul, și se tânguiau după El. Isus S-a întors spre ele, și a zis: „Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeți pe Mine; ci plângeți-vă pe voi înșivă și pe copiii voștri. Căci iată vor veni zile, când se va zice: „Ferice de cele sterpe, ferice de pântecele care n-au născut, și de țâțele care n-au alăptat!“ Atunci vor începe să zică munților: „Cădeți peste noi!“ Și dealurilor: „Acoperiți-ne!“ Căci dacă se fac aceste lucruri copacului verde, ce se va face celui uscat?“« (Luca 23, 27-31).

În acest mesaj este o referire la cartea prorocului Osea 10, 8 (»Și vor zice munților: „Acoperiți-ne!“ Și dealurilor: „Cădeți peste noi!“«). Ele conțin o atenționare serioasă cu privire la o catastrofă care va veni. Deoarece în timpul acela nașterea copiilor era considerată cea mai mare binecuvântare divină pentru o femeie, afirmația »Ferice de cele sterpe, ferice de pântecele care n-au născut, și de țâțele care n-au alăptat!« a fost făcută numai pe baza catastrofelor sau a nenorocirilor mari, care urmau să vină.

Copacul verde reprezenta un timp de belșug și de binecuvântare, în timp ce copacul uscat era simbolul timpurilor de necaz. Mesajul lui Isus era clar: ce va veni peste popor în timpurile rele, dacă în timpurile de binecuvântare avea loc o astfel de tragedie? Ce vor face romanii celor ce se vor răscula din poporul iudeu, dacă ei crucifică un Om, care după mărturia lor proprie nu a făcut nimic rău? Hristos S-a referit la evenimentele care vor avea loc, la mai puțin de trecerea unei generații de oameni - în anul 70 după Hristos, când armata romană a asediat Ierusalimul, a distrus complet Templul, nimicind mii de cetățeni iudei și crucificând pe mulți dintre ei. Hristos a vorbit mai dinainte despre nimicirea în masă (compară cu Luca 19, 41-44). Deoarece El știa că se apropia această catastrofă și că unii din oamenii care Îl însoțeau și copii lor vor suferi din cauza aceasta, sufletul Lui a fost deosebit de împovărat pe drumul spre cruce.

Blestemul

Crucificarea era din punctul de vedere al unui iudeu o formă de execuție foarte oribilă. Era același lucru, cu atârnarea pe lemn a unui condamnat așa cum este descrisă în Deuteronom 21, 22-23: »Dacă se va omorî un om care a săvârșit o nelegiuire vrednică de pedeapsa cu moartea, și l-ai spânzurat de un lemn, trupul lui să nu stea noaptea pe lemn; ci să-l îngropi în aceiași zi, căci cel spânzurat este blestemat înaintea lui Dumnezeu, și să nu spurci țara pe care ți-o dă de moștenire Domnul, Dumnezeul tău.« După legea mozaică, toate execuțiile trebuiau să aibă loc în afara zidurilor cetății (Numeri 15, 35; compară cu Evrei 13, 12).

Practica romanilor în această privință era însoțită de alte gânduri. Ei urmăreau ca toate crucificările să aibă loc în apropierea drumurilor mari, ca să fie siguri, că moartea celui condamnat va deveni o scenă publică pentru cât mai mulți trecători. De aceea Isus a fost crucificat în afara cetății, dar într-un loc bine ales. L-au ales cu multă atenție, pentru ca execuția să devină un spectacol public.

Locul unde a fost crucificat Isus se numește Golgota. *Calvaria* era forma latină a expresiei greacă întâlnite în textul biblic: *kranion*, »căpățână« (compară cu Luca 23, 33). Denumirea corespunzătoare în limba arameică este Golgota, care de asemenea înseamnă »căpățână«. Niciunde în Scriptură acest loc nu este denumit deal. Dimpotrivă, în general se presupune că este vorba de o stâncă ieșită în relief, de o ridicătură, respectiv de o cupă, care la exterior se aseamăna cu o căpățână. Există un astfel de loc în imediata apropiere a porții de nord din zidurile Ierusalimului, cunoscută sub denumirea „muntele calvarului lui Gordon“ (după Charles Gordon, un general englez – 1833-1885 -, și la aceasta se referă tradiția; remarca traducătorului). Se poate vizita și astăzi și se poate constata că se aseamănă foarte mult cu un cap de om.

Evangelistul Matei scrie: »Când au ajuns la un loc numit Golgota, care înseamnă „Locul căpățânii“, I-au dat să bea vin amestecat cu fiere; dar când l-a gustat, n-a vrut să bea« (Matei 27, 33-34). Înainte ca soldații să-L bată în cuie pe cruce, i-au oferit această băutură amară. Prin »vin« se înțelege »oțet«. »Fierea« arată că era o băutură amară. În evanghelia după Marcu 15, 23 se spune că este vorba de smirnă, folosită ca anestezic. Probabil că soldații i-au oferit-o, din cauza efectului anestezic, înainte ca să-I bată cuiele în carne. Când Isus a gustat și a constatat despre ce este vorba, a scuipat-o afară. El nu a vrut să anestezieze simțurile Lui. El a venit la cruce, ca Acela care a purtat păcatele. De aceea a vrut să simtă tot efectul păcatului luat asupra Lui și să suporte toate chinurile pricinuite de el. Potrivit voii Tatălui, trebuia să bea un pahar mult mai amar decât fierea conținută în smirnă. Acest pahar voia El să-l bea complet, fără să fie sub influența narcoticelor. Inima Lui a fost, ca și mai înainte, pe deplin hotărâtă să facă voia Tatălui. Nu a voit să anestezieze simțurile Lui, ci conștient să înfăptuiască toată lucrarea.

Când I s-a dat oțet amestecat cu fiere, s-a împlinit o profeție mesianică cuprinsă în Psalmul 69, 19-21:

Tu știi ce ocară, ce rușine și batjocură Mi se face; toți protivnicii Mei sunt înaintea Ta. Ocară îmi rupe inima, și sunt bolnav; aștept să-i fie cuiva milă de Mine, dar degeaba; aștept mângâietori, și nu găsesc niciunul. Ei Îmi pun fiere în mâncare, și, când Mi-e sete, Îmi dau să beau oțet.

Durerea

Textul biblic continuă cu cuvintele: »După ce L-au răstignit ...« (Matei 27, 35). Răstignirea era un fel de execuție, pe care romanii au învățat-o de la perși. Ea a fost practică înaintea de perioada romanilor în Fenicia, Cartagina și în Egipt. Originea ei pare să fie însă în Persia. Perșii credeau că pământul, focul și apa sunt elemente sfinte și toate metodele de execuție tradiționale ar profana elementele sfinte. De aceea au inventat o metodă de crucificare a victimelor, prinzându-le de un stâlp. Prin aceasta victimele erau ridicate de pe pământ și rămâneau atârdate până mureau. Civilizațiile de mai târziu au inventat metode noi de crucificare, Roma aplica mai multe metode. Pe timpul lui Hristos crucificarea s-a impus ca fiind cea mai mult practică metodă de execuție în tot imperiul roman. Ea era folosită frecvent în Iudeea, ca să dea un exemplu public celor răzvrățiți și răsculați. Potrivit istoricului Joseph, guvernatorul roman din Siria, Quinctilius Varus, a dispus după moartea lui Irod cel mare crucificarea a două mii de bărbați, pentru ca să înăbușe o răscoală. Joseph relatează că Titus, la asedierea Ierusalimului în anul 70 după Hristos, a omorât așa de mulți oameni, că nu mai era lemn pentru a face cruci și nu se știa unde să-i mai pună. Până în timpul lui Isus, Roma a dispus crucificarea a peste treizeci de

mii de victime din Ierusalim și din jurul Ierusalimului. De aceea priveliștea oferită de crucile pe care atârnavu morți în Ierusalim și în jurul Ierusalimului era ceva de toate zilele – un fapt care amintea de brutalitatea romană.

S-au făcut unele presupuneri cu privire la crucificarea lui Isus. Niciuna din relatările evangheliilor nu dă detalii cu privire la metoda folosită în cazul Lui. Putem însă deduce unele informații din detaliile amintite în trecut. Să considerăm afirmația lui Toma, făcută după Paște înaintea ucenicilor («Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor, și dacă nu voi pune degetul în semnul cuielor ... nu voi crede» - Ioan 20, 25). Din aceasta rezultă că Hristos a fost prins în cuie pe cruce, și nu a fost numai legat cu curele, așa cum se practica uneori. În Evanghelia după Matei 27, 37 se spune, că vina Lui a fost scrisă »deasupra capului«. Din aceasta deducem că forma crucii, pe care El a fost pironit, era cunoscuta *crux imissa*, la care vârful stâlpului vertical trecea peste *patibulum*. Deci nu este vorba de crucea lui Anton, deseori folosită, un stâlp în formă de T.

Din relatările seculare despre crucificare din timpul lui Isus putem deduce unele detalii cu privire la felul în care mureau victimele. Prin urmare Hristos a fost prins în cuie pe cruce, pe când crucea era întinsă pe teren. Cuiile de fier folosite erau lungi și ascuțite – asemenea cuielor folosite astăzi la traversele de cale ferată, însă mult mai ascuțite. Cuiile trebuiau bătute prin articulația mâinii (și nu în palme), deoarece nici tendoanele și nici structura oaselor nu putea să preia greutatea corpului. Dacă cuiile s-ar fi bătut prin palme, ele ar fi sfărtecat carnea dintre oase. Cuiile care erau bătute în articulația mâinii sfărâmau osul carpian și rupeau tendoanele carpiene. Prin construcția lor însă, încheieturile mâinilor puteau să preia greutatea corpului. Când cuiul pătrundea în încheietura mâinii, rănea nervul senzomotor al brațului intermediar și dădea naștere la dureri mari în ambele brațe. În cele din urmă a fost bătut un cui prin ambele picioare – câteodată chiar și prin tendonul lui Ahile. Cu toate că niciuna din rănilor cuielor ca atare nu au pricinuit moartea, ele pricinuiau dureri care deveneau tot mai mari, cu cât victima atârna mai mult pe cruce.

După ce victima a fost prinsă în cuie, mai mulți soldați ridicau încet crucea. Vârful de jos al stâlpului crucii îl lăsa să aluneca în groapa adâncă prevăzută pentru aceasta. După ce crucea cădea cu o lovitură înfundată în această groapă, victima simțea imediat toată greutatea corpului ei, care era ținută numai de cuiile din încheietura mâinilor și din picioare. Aceasta dădea naștere la dureri mari în tot corpul, chiar până în măduva oaselor, căci încheieturile cele mai importante se rupeau deodată din poziția lor naturală. Probabil că Hristos S-a referit profetic la Psalmul 22 – un Psalm care descrie suferințele de pe cruce: »Am ajuns ca apa, care se scurge, și toate oasele Mi se despart« (versetul 14).

Romanii au desăvârșit tehnica crucificării, ca să mărească la extrem chinurile. Ei au știut cum puteau să prelungească starea îngrozitoare, fără ca victima să cadă în nesimțire, ceea ce ar fi putut duce la alinarea durerilor. Victima crucificată era cuprinsă permanent de amețală, febră, sete mare, convulsii și de dureri permanente ca lovituri de ciocan în tot corpul. Lipsa de somn, foamea, uscarea țesuturilor și progresarea infecției rănilor aveau efecte grave asupra corpului și duhului victimei, în timpul cât se prelungea crucificarea – în mod obișnuit până la trei zile. Sentimentul deznădejzii totale, rușinea de a fi pus în public și starea de înrăutățire permanentă a corpului traumatizat făceau chinurile insuportabile. Un autor a scris:

„Ținuta nenaturală făcea ca fiecare mișcare să devină un chin; arterele rupte și tendoanele sfărtecate pulsau cu dureri permanente; rănilor, infectate de starea descoperită, deveneau arzătoare; arterele – în mod deosebit la cap și la stomac – se umflau sub presiunea sângelui stăvilit; și în timp ce fiecare chin în parte creștea, se adăuga chinul pricinuit de setea arzătoare; toate aceste complicații fizice dădeau naștere la o excitație lăuntrică și de frică, care făceau ca moartea – acest dușman necunoscut, de a cărui apropiere oamenii tremură cel mai mult – să apară ca o eliberare scumpă și de dorit.” (Frederick Farrar, *The Life of Christ* – Dutton, Dovar: Cassell & Co., 1897, pagina 440).

Cezarul Tiberius a preferat crucificarea ca metodă de pedeapsă, deoarece ea prelungea chinul victimei, fără ca ea să aibă perspectiva morții rapide. Deoarece moartea era un blestem, după părerea lui, orice execuție care nu producea multe chinuri victimei, *înainte* de a muri, nu era nicio pedeapsă.

Moartea celui crucificat avea loc în mod normal prin sufocare treptată. Corpul victimei era într-o stare de atârnamare, așa că diafragma se încorda foarte tare. Pentru a putea respira, victima trebuia să se înalțe cu ajutorul picioarelor, în felul acesta diafragma se elibera puțin. Ca urmare a epuizării, a durerilor mari, respectiv a lipsei puterii mușchiulare, în cele din urmă victima nu mai putea face nimic, și murea din cauza lipsei de oxigen. Truman Davis, un medic, care a studiat urmările corporale ale crucificării, descrie cum acestea ar fi putut arăta în cazul lui Isus:

„Brațele obolesc, valuri mari de convulsii străbat musculatura, care se transformă în dureri groaznice, nemiloase. Aceste convulsii fac ca Isus să nu se mai poată ridica. Atârnamd în brațe, musculatura pieptului se întărește și musculatura organelor interne își pierde funcțiunile. Aerul poate fi inspirat, dar nu mai poate fi expirat. Isus se forțează să se ridice, ca să poată inspira cel puțin încă o dată. În cele din urmă bioxidul de carbon stagnează în plămâni și în artere. Convulsiile cedează, așa că se poate puțin ridica, ca să expire și să inspire puțin aer ...

Urmează ore de dureri cumplite, cicluri de zvârcolire, convulsii care rup mădulele, accese de sufocare, dureri arzătoare, când se desprind țesuturile de pe spatele lui rănit, în timp ce se mișca pe stâlpul aspru al crucii. Apoi începe a doua luptă de moarte – o durere înțepătoare, adâncă în piept, când pericardul se umple încet cu ser și începe să apese pe inimă.

Aproape a trecut totul. Pierderea lichidului țesuturilor a atins punctul critic. Inima comprimată luptă să pompeze în țesuturi sângele greu, vâcos. Plămânii chinuți fac o încercare deznădăjduită, gâfâind să primească puțin aer. Țesutul uscat trimite un flux de excitație spre creier.” (»The Crucifixion of Jesus: The Passion of Christ from a Medical Point of View«, Arizona Medicine, Vol. 22, Nr. 3, Martie 1965, pagina 183-187)

După ce picioarele deveneau complet fără putere și fără simțire, victima nu se mai putea ridica, ca să respire. De aceea moartea venea imediat. De aceea romanii foloseau câteodată *crucifracture*: ei zdrobeau picioarele sub genunchi, dacă voiau să grăbească moartea (compară cu Ioan 19, 31).

Câteodată uscarea țesuturilor, provocată de pierderea de sânge și insuficiența cardiacă congestivă duceau la moartea timpurie. În cazul lui Isus se poate presupune că și epuizarea mare a fost o altă cauză importantă a morții.

Umilirea

Alături de durerile corporale legate de crucificare, caracteristica cea mai ciudată a acestui fel de execuție consta în aceea că cel crucificat purta semnul celui surghiunit. Victimele erau batjocorite fără milă. De obicei atârnam dezbrăcate. Intenționat erau expuse batjocurii și rușinii. Evrei 12, 2 se referă la aceasta, când spune că Hristos »a suferit crucea, a disprețuit rușinea.«

Scriptura arată că lui Hristos I s-au luat intenționat toate hainele și toată demnitatea. Da, soldații, care Îl păzeau, au tras la sorți pentru hainele Lui, care-I mai rămăseseră. Evanghelistul Matei scrie: »După ce L-au răstignit, I-au împărțit hainele între ei, trăgând la sorți, pentru ca să se împlinescă ce fusese vestit prin prorocul, care zice: „Și-au împărțit hainele Mele între ei, și pentru cămașa Mea au tras la sorți.” Apoi au șezut jos să-L păzească.« (Matei 27, 35-36) Profetia amintită aici se găsește în Psalmul 22, 19. Acolo se procește că se va trage la sorț pentru hainele lui Isus. Și aceasta a aparținut de la început planului suveran al lui Dumnezeu.

Probabil că au existat în total cinci haine, pe care soldații voiau să le împartă între ei: sandalele, o haină asemănătoare unei manta, o acoperitoare a capului, un brâu și o haină de dedesubt. Așa se îmbrăca tradițional un bărbat iudeu pe timpul lui Isus. Cei patru membrii ai grupului de pază a victimei erau îndreptățiți prin prescripțiile de procedură să împartă în mod egal între ei hainele victimei. Dacă fiecare primea o haină, cea de-a cincea rămânea în plus. De aceea evanghelistul

Ioan scrie: »Ostașii, după ce au răstignit pe Isus, I-au luat hainele, și le-au făcut patru părți, câte o parte pentru fiecare ostaș. I-au luat și cămașa, care n-avea nici o cusătură, ci era dintr-o singură țesătură de sus până jos. Și au zis între ei: „Să n-o sfâșiem, ci să tragem la sorți a cui să fie.”« (Ioan 19, 23-24) Deoarece cămașa – o îmbrăcăminte cu o țesătură deosebită – era fără îndoială cea mai bună parte de îmbrăcăminte dintre toate celelalte, au decis să tragă la sorți a cui să fie. După ce I-au împărțit hainele s-au așezat să-L păzească.

Lui Pilat nu i-a ajuns batjocorirea adusă lui Isus până în acel moment: el a dispus să se așeze deasupra capului Lui o placă mare pe care să se scrie singura acuzare care I se aducea: »Și I-au scris deasupra capului vina: „ACESTA ESTE ISUS, ÎMPĂRATUL IUDEILOR.”« (Matei 27, 37).

Cu toate că toți evangheliștii amintesc placa, fiecare redă conținutul inscripției puțin diferit unul de altul. Atât în evanghelia după Luca 23, 38 cât și în evanghelia după Ioan 19, 20 se spune că inscripția era scrisă în greacă, latină și ebraică. De aceea se pot explica ușor diversele variante. Ori au redat inscripția cu mici diferențieri, ori variantele erau o redare incompletă a afirmației de bază, acest din urmă caz fiind cel mai probabil. Toți evangheliștii sunt unanimi, spunând că inscripția conținea afirmația ÎMPĂRATUL IUDEILOR (Matei 27, 37; Marcu 15, 26; Luca 23, 38; Ioan 19, 19). Evanghelistul Luca adaugă la început »ACESTA ESTE«, în timp ce evanghelistul Matei începe cu »ACESTA ESTE ISUS«. Versiunea evanghelistului Ioan începe cu »ISUS DIN NAZARET«. Dacă se sintetizează toate variantele, se ajunge în fond la următorul text: »ACESTA ESTE ISUS, NAZARINEANUL, ÎMPĂRATUL IUDEILOR.«

Deoarece membrii sfatului nu erau mulțumiți cu formularea, așa cum spune evanghelistul Ioan, au vrut să impună formularea inscripției în felul următor: »... El a zis: „Eu sunt Împăratul iudeilor”« (Ioan 19, 21). Dar deoarece între timp lui Pilat i-a părut rău că a devenit ajutorul lor în împlinirea planurilor lor, le-a zis: »Ce am scris, am scris« (versetul 22).

Hristos a fost răstignit între doi tâlhari, care au participat și ei la batjocorirea adusă lui Isus. Evanghelistul Matei scrie:

»Împreună cu El au fost răstigniți doi tâlhari: unul la dreapta și celălalt la stânga Lui. Trecătorii își băteau joc de El, dădeau din cap, și ziceau: „Tu, care strici Templul, și-l zidești la loc în trei zile, mântuiește-Te pe Tine Însuși! Dacă ești Tu Fiul lui Dumnezeu, pogoară-Te de pe cruce!” Preoții cei mai de seamă, împreună cu cărturarii și bătrânii, își băteau și ei joc de El, și ziceau: „Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu se poate mântui! Dacă este El Împăratul lui Israel, să se pogoare acum de pe cruce, și vom crede în El! S-a încrezut în Dumnezeu; să-L scape acum Dumnezeu, dacă-L iubește. Căci a zis: „Eu sunt Fiul lui Dumnezeu!”” Tâlharii care erau răstigniți împreună cu El, Îi aruncau aceleași cuvinte de batjocură.» (Matei 27, 38-44).

Cuvântul grecesc pentru »tâlhari« arată că ei nu erau criminali mici, ci erau făcători de rele, care trăiau ca bandiți și proscriși. În afară de aceasta au făcut omoruri și au produs suferințe oamenilor. Deoarece este posibil să fi fost complici ai lui Baraba, este posibil ca crucea, pe care atârna Hristos, să fi fost prevăzută inițial pentru căpetenia lor (ceea ce ar însemna că ei erau vinovați de crimă și de tâlhărie).

Oricum ar fi: este clar că ei erau escroci de cea mai mare brutalitate. Când atârnavă pe cruce și amândoi erau deja în luptă cu moartea, s-au folosit de ultima fărâmbă de putere, care le mai rămăsese, ca să batjocorească pe Hristos, care niciodată nu le-a făcut ceva rău. Se desfătau batjocorindu-L – o faptă care vorbește despre adevăratul lor caracter.

Între timp Mântuitorul a fost batjocorit și de alții, care treceau pe lângă cruce și dădeau din cap (versetele 30-40). Prin aceasta s-a împlinit o altă prorocie din seria prorociilor referitoare la răstignire, cuprinsă în Psalmul 22. David descrie acolo profetic crucea, din perspectiva lui Mesia:

»Dar Eu sunt vierme, nu om, am ajuns de ocară oamenilor și disprețuit de popor. Toți cei ce Mă văd își bat joc de Mine, își deschid gura, dau din cap și zic: „S-a încrezut în Domnul! Să-L mântuiască Domnul, să-L izbăvească, fiindcă-L iubește!”« (versetele 6 – 8).

Batjocoritorii strânși în jurul crucii au înțeles cuvintele lui Isus din Evanghelia după Ioan 2, 19 tot așa de greșit ca și martorii mincinoși, care au apărut în procesul ținut de Caiafa. Cu toate că Isus a zis: »Stricați Templul acesta, și în trei zile îl voi ridica«, Ioan a adăugat o frază: »Dar El le vorbea despre Templul trupului Său« (versetul 21). Dușmanii lui Hristos nu știau că profeția urma să se împlinească în curând, ci au interpretat greșit mai departe cuvintele Lui – și asupra acestora și-au concentrat ei batjocura.

O mare parte a batjocurii a venit fără îndoială din partea membrilor sfatului. Ei au venit la locul de execuție ca să trăiască punctul culminant al complotului lor sinistru și să se bucure perfid, înainte ca să se ducă acasă în ipocrizia lor, ca să mănânce mielul de Paște.

Prin batjocura lor au încercat disperăți să se autosugestioneze și să convingă pe ceilalți martori oculari că Isus nu este Mesia lui Israel. După părerea lor, Mesia nu putea fi constrâns. Faptul că Isus atârna pe cruce muribund și lipsit de putere era dovada – așa considerau ei – că pretențiile Lui nu erau justificate. De aceea savurau pe deplin triumful lor, plimbându-se mândri printre curioșii veniți acolo. Observațiile lor batjocoritoare trebuiau auzite de toți și ele erau aruncate în mijlocul mulțimii: »Pe alții i-a mântuit, iar pe Sine nu se poate mântui! Dacă este El Împăratul lui Israel, să se pogoare acum de pe cruce, și vom crede în El! S-a încrezut în Dumnezeu; să-L scape acum Dumnezeu, dacă-L iubește« (Matei 27, 42-43). Dacă ei ar fi fost conducători spirituali, așa cum ar fi trebuit să fie, ar fi trebuit să-și dea seama, că ei prin cuvintele lor redau aproape textual profeția din Psalmul 22, 8.

Ei stăteau în fruntea preoției din Israel. Cu toate că ei erau cei mai bine informați cu privire la problemele religioase, nu cunoșteau absolut deloc pe Dumnezeu. De aceea ei aveau cea mai mare vină dintre toți cei care au contribuit la înjosirea lui Hristos. Cu toate că susțineau că ei stau pe scaunul lui Moise (Matei 23, 2), nu credeau pe Moise (Ioan 5, 46). Cu toate că susțineau că ei sunt purtătorii de cuvânt ai lui Dumnezeu, erau în realitate copiii diavolului (Ioan 8, 44).

Ca și în toate celelalte cazuri, Isus a trecut cu vederea batjocurile celor care Îl batjocureau. Reacția Lui față de cei care Îl chinuiau arăta cu totul altfel: când atârna pe cruce, a rugat pe Dumnezeu, printr-o rugăciune care merge la inimă, ca să-i ierte (Luca 23, 34). El a mers la cruce conștient, de bună voie și în ascultare deplină față de Dumnezeu, ca să moară pentru păcatele altora. Maltratarea și bătaia din partea *oamenilor* includ chinuri care trec peste capacitatea noastră de înțelegere. Și cu toate acestea, ele nu erau nimic în comparație cu mânia lui Dumnezeu asupra păcatului, pe care a purtat-o Isus.

Capitolul 11

»Tatăl Mă iubește, pentru că Îmi dau viața, ca iarăși s-o iau. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau, și am putere s-o iau iarăși; aceasta este porunca, pe care am primit-o de la Tatăl Meu.« Ioan 10, 17-18

Ultimele șapte cuvinte ale lui Hristos

Ca urmare a chinurilor trupești legate de crucificare, lui Hristos I-a venit probabil foarte greu să vorbească în ultimele Lui ore de pe cruce. Scriptura redă numai șapte cuvinte scurte ale Mântuitorului, pe care El le-a rostit fiind pe cruce. Fiecare din acestea lasă să se recunoască că Hristos a fost suveran în ceea ce făcea – chiar și în moartea Sa. Și fiecare din cuvintele Sale conține o bogăție de înțelesuri.

O rugămintă pentru iertare

În primul rând s-a rugat pentru iertarea celor care Îl chinuiau. Evanghelistul Luca relatează că aceste cuvinte au fost rostite la scurt timp după ce a fost atârnat pe crucea de pe Golgota și în timp ce soldați trăgeau la sorți pentru hainele Lui. El a rugat pe Dumnezeu pentru iertarea lor, folosind următoarele cuvinte: »Când au ajuns la locul, numit „Căpățâna”, L-au răstignit acolo, pe El și pe făcătorii de rele: unul la dreapta și altul la stânga. Isus zicea: „Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac!”« (Luca 23, 33-34).

J. C. Ryle scrie: »Domnul nostru a rostit probabil aceste cuvinte în momentul când I se băteau cuiele, respectiv când crucea a fost ridicată. Vrem să atragem atenția, că lucrarea de mijlocire a Marelui Mare Preot a început în momentul când sângele jertfei a început să curgă.« În timp ce alții Îl batjocureau – da, când râsetele de batjocură și de dispreț au atins punctul culminant -, Hristos a reacționat cu totul altfel, decât ar fi făcut-o cei mai mulți oameni. În loc să amenințe pe dușmanii Lui, să se răzbune sau să-i blastăme, El S-a rugat lui Dumnezeu pentru ei.

Așa cum am văzut în multe detalii legate de moartea lui Isus, prin această intervenție de preot pentru ucigașii Lui s-a împlinit o profeție din Vechiul Testament: » ... S-a dat pe Sine Însuși la moarte și a fost pus în numărul celor fără de lege ... a purtat păcatele multora și S-a rugat pentru cei vinovați« (Isaia 53, 12). Toată însemnătatea morții de pe cruce se poate sintetiza în acest act al rugăciunii de mijlocire: »Dumnezeu, într-adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El« (Ioan 3, 17). Desigur, fiecare muritor ar fi avut în aceste momente dorința să blastăme și să insulte pe ucigașii lui. S-ar putea naște gândul, că Dumnezeu devenit om ar fi putut să exercite deodată sub o formă oarecare judecata divină împotriva acestor oameni răi. Dar Hristos venise să facă o lucrare de har. El a murit, ca să plătească iertarea păcatelor. Chiar și în punctul culminant al luptei Sale cu moartea, îndurarea Îi umplea inima.

Expresia »căci nu știu ce fac« nu arată nicidecum că ei nu erau conștienți de comportarea lor păcătoasă. Neștiința nu scuză niciodată păcatul. Acestor oameni le era cunoscut faptul că ei se comportau în chip păcătos. Cei mai mulți au fost pe deplin conștienți de faptul că făceau fapte rele. Pilat însuși a declarat pe Isus ca fiind nevinovat. Membrii sfatului au știut foarte bine că nu puteau să aducă o acuzare îndreptățită împotriva Lui. Cu toate că soldații și mulțimea poporului puteau să recunoască ușor că se făcea o mare nedreptate, luau parte cu bucurie sarcastică la cele ce aveau loc. Mulți dintre batjocoritorii curioși de la Golgota au trăit momentele când Isus învăța și făcea minuni. Probabil că în inimile lor nu credeau că El merită să moară în felul acesta. Ignoranța lor nu era de scuzat și nu îi declara nevinovați pentru comportarea lor.

Ei nu au înțeles însă dimensiunea uriașă a crimei lor. Erau orbi față de realitatea, că ei crucificau pe Fiul lui Dumnezeu. Erau insensibili din punct de vedere spiritual, deoarece au iubit mai mult întunericul decât lumina. De aceea nu au recunoscut, că Acela, pe care ei Îl omorau, era Lumina lumii. »Căci dacă ar fi cunoscut-o (adică, înțelepciunea lui Dumnezeu), n-ar fi răstignit pe Domnul slavei« (1 Corinteni 2, 8).

Unde se găsește împlinirea rugăciunii lui Isus? În numeroase ocazii. Prima împlinire a avut loc la pocăința criminalului care atârna pe cruce alături de Isus (Luca 23, 40-43). O alta a avut loc imediat după aceea, când un sutaș s-a convertit – unul din militarii care au crucificat pe Isus (versetul 47). Alte împliniri au avut loc în săptămânile și lunile care au urmat - în mod deosebit la Rusalii -, când o mulțime mare de oameni din Ierusalim au crezut în Hristos. Fără îndoială mulți dintre ei au fost printre aceia care cereau cu voce tare moartea lui Isus și Îl batjocureau, când stăteau în jurul crucii. Ni se spune, de exemplu în Faptele Apostolilor 6,7, că un număr mare de preoți de la Templu au declarat mai târziu pe Isus ca Domn al lor.

Este important să se înțeleagă că rugămintea lui Isus pentru iertarea ucigașilor Lui nu era legată de iertarea imediată și necondiționată a tuturor celor care au contribuit la crucificarea Lui. El a mijlocit mai degrabă pentru aceia care se vor căi și se vor îndrepta spre El, ca Domn și Mântuitor. El S-a rugat, ca Dumnezeu să nu le pună la socoteală moartea Fiului Său Preaiubit, dacă în cele din urmă vor recunoaște dimensiunea uriașă a faptelor lor și vor implora pe Tatăl ceresc pentru iertarea păcatelor lor. Iertarea divină nu va fi niciodată acordată oamenilor care stăruie în necredință și păcat. Acelora care au persistat în ura lor față de Isus, prin rugăciunea lui Isus nu le-a fost dată nicidecum iertarea automată a crimei lor. Dar aceia care s-au pocăit și au căutat iertarea, așa cum a fost sutașul, tâlharul de pe cruce, precum mai târziu preoții și unii din popor, vor avea parte de harul nespus de mare, deoarece Hristos S-a rugat pentru ei. Aceasta era valabil pentru toți cei care Îl vor primi.

Rugăciunea a fost un semn al harului oferit tuturor celor implicați. El S-a rugat cu voce tare pentru ei (compară cu Ioan 11, 42). Păcatul lor era așa de groaznic, că cei mai mulți ar fi fost de părere că au înfăptuit un păcat care nu se poate ierta, dacă nu ar fi fost martori care au auzit efectiv cum El S-a rugat pentru ucigașii Lui.

Iertarea, pentru care S-a rugat Hristos, este oferită tuturor gratis (Apocalipsa 22, 17). Da, Dumnezeu *dorește* să poată ierta pe păcătoșii care se pocăiesc. (Tatăl fiului risipitor întruchipează dorința lui Dumnezeu de a ierta pe oameni.) El roagă fierbinte pe fiecare păcătos să se împace cu El (2 Corinteni 5, 20; Ezechiel 18, 3-32; Faptele Apostolilor 17, 30). Aceia care acceptă această rugămintă, au parte de iertarea deosebit de mare făgăduită de El, fără contraserviciu din partea lor. Și această ofertă este valabilă și pentru aceia care au participat direct la omorârea lui Isus.

O făgăduință de mântuire

Prin cuvintele rostite de Hristos a doua oară pe cruce se împlinesc pentru prima dată în chip minunat rugăciunea Sa pentru iertarea ucigașilor Lui. Ele arată ce dărnicie stă la baza acestei oferte, chiar și atunci când este făcută unuia, de la care nu te aștepti la ceva.

Pe când lupta de moarte pe cruce se prelungea, unul din cei doi criminali, care mai înainte a batjocorit pe Hristos, a avut parte de schimbarea inimii. Nu ni se relatează care a fost impulsul care a dus la această schimbare. Probabil criminalul a auzit rugăciunea lui Isus pentru iertare și a fost mișcat de aceasta, recunoscând că ea este valabilă și pentru el. Oricare ar fi fost cauza care a dus la această schimbare, ea prezintă o minune măreață.

Fără îndoială omul a fost una dintre ființele cele mai stricate de pe scena evenimentelor. El și complicii lui au fost criminali de profesie – bărbați, care aveau ca program al vieții lor, ca în postura de hoți și criminali să producă haos. Faptul că cei doi erau răi în totul și aveau un caracter complet stricat se recunoaște din faptul că ei, deși erau condamnați la moarte, au folosit

ultimele lor puteri ca să batjocorească pe Hristos, așa cum făceau ceilalți oameni. Este evident că știau, că El este nevinovat, căci tâlharul care s-a căit l-a corectat pe complicele lui, zicându-i: »... Omul acesta n-a făcut nici un rău« (Luca 23, 41). Înainte însă ca acest tâlhar să se căiască, batjocura și disprețul, pe care le aducea lui Isus, nu cunoșteau limite.

Va veni însă momentul când batjocura tâlharului va fi adusă la tăcere și din tăcere va lua naștere o atitudine de pocăință, așa că inima lui se va schimba cu totul. El a privit cu atenție la Isus – la Acela care a purtat cu multă răbdare toate acele maltratări, fără să insulte sau să defăimeze vreodată pe cei care Îl chinuiau. În acest timp tâlharul a recunoscut treptat că Omul de pe crucea din mijloc era cu adevărat ceea ce zicea că este. Din schimbarea imediată a atitudinii lui se recunoaște că el s-a pocăit cu adevărat, căci cuvintele lui de batjocură sau schimbat în cuvinte de recunoaștere a lui Hristos.

Mai întâi a înfruntat pe complicele lui: »Nu te temi tu de Dumnezeu, tu, care ești sub aceeași osândă? Pentru noi este drept, căci primim răsplata cuvenită pentru fărădelegile noastre: dar Omul acesta n-a făcut niciun rău« (versetele 40-41). Prin aceste cuvinte cu judecată a făcut cunoscut propria vină și a recunoscut că a fost pedepsit pe drept. În afară de aceasta a confirmat nevinovăția lui Hristos.

După aceea s-a îndreptat spre Isus și L-a recunoscut ca Domn: »Doamne, adu-Ți aminte de mine, când vei veni în Împărăția Ta!« (versetul 42).

După ce a recunoscut că Isus este Domn și Împărat, a urmat imediat răspunsul lui Isus – al doilea din ultimele lui șapte cuvinte: »Isus a răspuns: „Adevărat îți spun, că astăzi vei fi cu Mine în rai”« (versetul 43).

Niciunui păcătos nu i-a fost dată vreodată o asigurare mai clară a mântuirii. Aici a fost luat cineva, direct și necondiționat, ca sfânt în Împărăția Mântuitorului, la care te așteptai cel mai puțin. Acest exemplu cuprinde una din cele mai mari ilustrări biblice ale adevărului cu privire la îndreptățirea prin credință. Acest om nu a făcut nimic, prin care putea să-și câștige mântuirea. Da, nu a fost absolut deloc în stare să facă ceva merituos. Ca unul aflat în lupta morții și care se zbătea să primească aer, nu avea nici o speranță să poată *dovedi* ceva lui Hristos. Dar prin faptul că a recunoscut că era într-o situație lipsită de orice speranță, tâlharul a vrut să aibă din partea lui Hristos un semn modest al milei: »Adu-Ți aminte de mine!«

Tâlharul, ajuns la capătul puterilor, a avut o ultimă rugămintă. El implora o dovadă modestă de bunăvoință, pe care nu o merita – așa cum își dădea seama. În aceasta răsună strigătul de jale al vameșului. Acesta »nu îndrăznește nici ochii să și-i ridice spre cer; ci se bătea în piept și zicea: „Dumnezeule, ai milă de mine, păcătosul!”« (Luca 18, 13). Dacă voia, ca și tâlharul, să primească viața veșnică și să fie primit în Împărăție, el era dependent de meritele altuia. Și totuși, Isus a oferit în ambele cazuri asigurarea imediată și completă a iertării depline și a vieții veșnice. Acestea sunt exemple clasice, care arată că îndreptățirea se obține numai pe baza credinței.

Când Isus a răspuns tâlharului muribund, i-a dat făgăduința neîngrădită a iertării depline, care acoperea orice faptă rea a vieții lui. El nu trebuia să facă nici o ispășire pentru păcatele lui, nici un fel de mătănie, nici un fel de ritualuri. Nu era destinat nici purgatorului. Dacă ar exista un astfel de loc și dacă învățătura despre purgatoriu, care se răspândește împreună cu credința într-un astfel de loc, ar fi adevărată, atunci acest om ar fi trebuit să petreacă un timp îndelungat acolo. Dar în loc de aceasta, el a obținut imediat iertarea deplină și fără plată: »Astăzi vei fi cu Mine în Paradis.«

Hristos nu i-a spus mai mult. Dar aceasta era tot ce era necesar să audă tâlharul. Cu toate că el mai suferea încă dureri corporale de nedescris, starea plină de nevoi a sufletului său a fost înlăturată. Pentru prima dată în viața lui a fost eliberat de povara păcatelor sale. Salvatorul de lângă el a purtat în locul lui aceste păcate. Și tâlharul purta acum haina deplinei îndreptățiri a lui Hristos. În curând vor fi împreună în Paradis. Tâlharul se putea baza pe cuvintele lui Hristos.

O măsură de îngrijire a mamei Sale

Sub crucea lui Hristos stăteau nu numai dușmanii Lui. Când în acea dimineață s-a răspândit în Ierusalim știrea că Hristos a fost prins și a fost condamnat la moarte de către marele sfat, au venit unii din aceia care Îl iubeau mult, ca să fie aproape de El. Evanghelistul Ioan descrie cele întâmplate în felul următor (capitolul 19 versetul 25): »Lângă crucea lui Isus stătea mama Lui și sora mamei Lui, Maria, nevasta lui Clopa, și Maria Magdalena.« Unii comentatori sunt de părere că Ioan amintește numai trei femei și că »sora mamei Lui« este identică cu »Maria, nevasta lui Clopa«. Aceasta ar însemna însă că cele două surori ar avea ambele numele Maria – o situație care este foarte puțin probabilă. Se pare că evanghelistul Ioan vrea să spună, că acolo erau trei femei cu numele Maria (mama lui Isus, soția lui Clopa și Maria Magdalena), precum și o a patra femeie (sora Mariei). Cu toate că numele ei nu este redat, s-ar putea să fi fost Salome, mama lui Iacov și a lui Ioan. Ioan lasă să se recunoască în versetul 26, că și el era de față, folosindu-se de denumirea, pe care o întâlnim în evanghelia sa - »ucenicul, pe care-l iubea Isus« (compară cu Ioan 21, 20-24).

Faptul că ei trebuiau să vadă moartea lui Isus, a fost desigur un chin mare pentru cei apropiați ai Lui. Dar pentru nimeni durerea nu a fost mai mare decât pentru Maria, mama Lui după trup. Cu mulți ani înainte, bătrânul preot Simeon i-a zis după nașterea Lui: »Iată, Copilul acesta este rânduit spre prăbușirea și ridicarea multora în Israel, și să fie un semn, care va stârni împotrivire. *Chiar sufletul tău va fi străpuns de o sabie*, ca să se descopere gândurile multor inimi« (Luca 2, 34-35). Sabia despre care a vorbit Simeon străpungea acum inima ei, când vedea cum Întâiul ei născut murea.

Ea L-a crescut de mic. Ea știa mai bine decât toți ceilalți, că El a fost desăvârșit în toate privințele. Și cu toate acestea trebuia să vadă cum o mulțime de oameni aduceau mari batjocuri Fiului ei, tratându-L cu barbarie și batjocorindu-L. Ea nu putea face nimic în timp ce El atârna pe cruce lipsit de orice ajutor, sângerând și epuizat, decât numai să fie martora chinurilor Lui de moarte. Întristarea și durerea care o oferea această priveliște mamei Sale era deosebit de mare. Și totuși: în loc să țipe și să cadă în isterie, să se întoarcă și să fugă cuprinsă de frică, sau să leșine privind această scenă îngrozitoare, ea a rămas acolo. Prin aceasta ea este pur și simplu modelul statorniciei.

Isus a văzut cum stătea ea acolo îndurerată. Al treilea cuvânt al Său de pe cruce redă dragostea intimă a Fiului față de mama Sa. »Când a văzut Isus pe mama Sa, și lângă ea pe ucenicul, pe care-l iubea Isus, a zis mamei Sale: „Femeie, iată fiul tău!” Apoi, a zis ucenicului: „Iată mama ta!” Și, din ceasul acela ucenicul a luat-o la el acasă« (Ioan 19, 26-27). Când Isus a zis »Iată, fiul tău!«, nu S-a referit la Sine Însuși. Probabil că a arătat cu privirea spre Ioan. Prin aceasta, într-un fel plin de îndurare a purtat de grijă de restul anilor de viață ai Mariei: i-a încredințat lui Ioan responsabilitatea să aibă grijă de Maria, la bătrânețea ei.

A fost un gest minunat – o comportare care spune mult despre faptul că dragostea lui Isus a fost totdeauna de natură personală. Cu toate că El a murit în chinuri îngrozitoare, Isus, ca Împărat al dragostei, s-a îndreptat altruist spre alții, spre oamenii adunați în jurul crucii Lui, ca să îngrijească de nevoile lor pământești. Cu toate că El era preocupat cu cea mai însemnată problemă din istoria mântuirii, S-a gândit să aibă grijă de nevoile unei femei, și anume mama Sa.

El i se adresează cu cuvântul »femeie«. Niciunde în evangheliile nu citim despre adresarea cu cuvântul »mamă«, ci numai »femeie«. Această exprimare nu arată lipsa de cinstire. Ea scoate mai degrabă în evidență faptul că Hristos era pentru ea mult mai mult decât Fiul ei. El era *Mântuitorul* ei (compară cu Luca 1, 47). Maria nu era o salvatoare fără păcat. Ea era dependentă de harul divin, ca oricare cel mai neînsemnat păcătos. După ce Hristos a ajuns la vârsta de bărbat matur, relația ei cu El era ca și relația pe care o au toți credincioșii ascultători față de Domnul lor. Ea era o ucenică, El era Domnul.

Hristos Însuși a înfruntat pe aceia care voiau să onoreze pe Maria cu o poziție deosebită: »Pe când spunea Isus aceste vorbe, o femeie din norod și-a ridicat glasul și a zis: „Ferice de pântecul

care Te-a purtat, și de țâțele pe care le-ai supt!” Și El a răspuns: „Ferice mai degrabă de cei ce ascultă Cuvântul lui Dumnezeu, și-L păzesc!” (Luca 11, 27-28). Maria era fericită, pentru că ea a ascultat de Cuvântul lui Dumnezeu – așa cum face oricare alt credincios. Poziția ei de mamă a lui Hristos, după trup, nu-i oferea nicio poziție privilegiată ca „mijlocitoare” sau „împărăteasă a cerului”. În privința aceasta ea nu a fost în niciun fel divinizată, așa cum au făcut superstiția Evului Mediu în legătură cu răspânditul chip al Mariei.

Vrem să scoatem foarte clar în evidență: oricine acordă Mariei o poziție de onoare, un titlu sau îi atribuie însușiri care în lucrarea de mântuire o așează pe aceeași treaptă cu Fiul ei, sau o înalță pe treapta unei venerări deosebite, acela practică o formă de idolatrie.

Și cu toate acestea Hristos a cinstit pe Maria *ca mamă*. El a împlinit porunca a cincea în chip așa de desăvârșit, cum a împlinit și celelalte porunci. Și în obligația de a cinsti părinții se include și datoria de a avea grijă ca la bătrânețe să fie îngrijiți. Hristos nu S-a sustras de la această datorie.

Probabil este importantă observația, că Isus nu a încredințat pe Maria fraților Lui vitregi. În momentul acela Maria era văduvă. Despre Iosif nu se spune nimic după relatările despre nașterea și copilăria lui Isus. Se pare că el murise deja în momentul când Isus Și-a început lucrarea publică. Scriptura lasă să se recunoască că după nașterea lui Isus Maria și Iosif au avut o căsnicie împreună, care a fost normală în toate privințele (Matei 1, 25). Cu toate afirmațiile bisericii romano-catolice, pe baza relatărilor Scripturii nu avem niciun motiv să presupunem că Maria a rămas pentru totdeauna fecioară. Dimpotrivă: evangheliile arată foarte clar, că Isus a avut frați (Marcu 3, 31-35; Ioan 2, 12; Luca 8, 19-21). Evanghelistul Matei numește chiar numele lor: »Iacov, Iosif, Simon și Iuda« (Matei 13, 55). De fapt ar trebui numiți frați vitregi, deoarece ei erau urmașii după trup din Maria și Iosif.

De ce Isus nu a hotărât ca Maria să fie îngrijită de unul din frații vitregi? Deoarece în momentul acela era încă valabil ce spune evanghelistul Ioan: »Căci nici frații Lui nu credeau în El?« (Ioan 7, 5). După ce Isus a înviat dintre cei morți, ei au venit la credință. De aceea se relatează în Faptele Apostolilor 1, 14, că ei aparțineau aceluia care s-au strâns în odaia de sus, ca să se roage – acolo unde la Rusalii au trăit revărsarea Duhului Sfânt: »Toți aceștia stăruiau cu un cuget în rugăciune și în cereri, împreună cu femeile, și cu Maria, mama lui Isus, și frații Lui«. Dar în momentul când Isus a murit, se pare că ei nu erau credincioși. De aceea, când a murit pe cruce, a încredințat în momentul acela pe mama Sa ucenicului preaiubit, ca s-o îngrijească.

O rugămintă adresată Tatălui

Al patrulea cuvânt al lui Isus pe cruce este acela care ascunde în sine cea mai mare taină și are cea mai mare diversitate de semnificații. Evanghelistul Matei scrie: »De la ceasul al șaselea până la ceasul al nouălea s-a făcut întuneric peste toată țara. Și pe la ceasul al nouălea, Isus a strigat cu glas tare: „Eli, Eli, Lama Sabactani?” adică: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?”« (Matei 27, 45-46).

La prima vedere aceasta dă impresia că Hristos ar rosti cuvintele din Psalmul 22 (»Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit? Pentru ce Te depărtezi fără să-Mi ajuți și fără să ascuți plângerile Mele?«) Dar având în vedere faptul că Psalmul 22 conține o profeție detaliată cu privire la răstignire, probabil că este mai bine să privim psalmul ca o anticipație profetică a strigătului inimii lui Isus în momentul când purta păcatele lumii pe cruce. Aceasta era mult mai mult decât o simplă rostire a cuvintelor acestui psalm.

Unii comentatori au încercat în tot felul să explice de ce Isus a spus așa ceva. Pentru ei este de neimaginat, că Isus S-a simțit părăsit pe cruce. Mult mai de neimaginat li se pare gândul că Dumnezeu a părăsit în vreo oarecare privință pe Fiul Lui preaiubit. Și de aceea ei afirmă categoric, că Isus a rostit numai un text biblic, în loc să exprime ce a fost realmente în inima Lui.

Dar această atitudine lasă să se recunoască neînțelegerea pe care aceștia o au cu privire la cele ce s-au petrecut pe cruce. Când Hristos atârna acolo, El purta păcatele lumii. El a murit ca Locțiitor pentru alții. Vina păcatelor lor a fost socotită Lui. El îi avea pe ei în vedere, atunci când a luat asupra Lui pedeapsa pentru păcatele lor. Și esențialul acestei pedepse consta în aceea, că Dumnezeu Și-a revărsat mânia asupra păcătoșilor. Într-un mod tainic, Dumnezeu a revărsat toată mânia Sa, în acele ore îngrozitoare de pe cruce, față de păcat, cel lovit de această mânie fiind Fiul preaiubit al lui Dumnezeu!

Acesta este înțelesul adevărat al crucii. Aceia care încearcă să răstălmăcească câtuși de puțin lucrarea de ispășire făcută de Hristos, în cele din urmă sfârșesc la cutezanța de a nega total adevărul cu privire la ispășirea înfăptuită de Hristos. Hristos nu ne-a dat numai un exemplu demn de urmat. El nu a fost numai un martir, care a fost crucificat din cauza păcatelor oamenilor care L-au crucificat. El nu a prezentat numai public oamenilor, cât de îngrozitor este păcatul. El nu a dat lui satana așa-numitul „preț de răscumpărare”. Nici celelalte explicații date de adepții teologiei liberale, adepții sectelor și părinții falși ai bisericii pe parcursul anilor nu sunt adevărate.

Înțelesul celor întâmplate pe cruce este următorul: Dumnezeu a pedepsit pe Fiul Său, ca și cum El ar fi făcut toate relele care se găsesc în viața fiecărui păcătos care a venit cândva la credință. Și Dumnezeu a făcut aceasta în așa fel, că El putea să ierte pe cei mântuiți și să-i privească în așa fel, ca și cum ei ar fi avut o viață desăvârșită, ca și Hristos.

Scriptura învață aceasta foarte clar: »Pe Cel ce n-a cunoscut niciun păcat, El L-a făcut păcat pentru noi, ca noi să fim neprihănirea lui Dumnezeu în El« (2 Corinteni 5, 21). »Totuși, El suferințele noastre le-a purtat, și durerile noastre le-a luat asupra Lui, și noi am crezut că este pedepsit, lovit de Dumnezeu, și smerit. Dar El era străpuns pentru păcatele noastre, zdrobit pentru fărădelegile noastre. Pedeapsa, care ne dă pacea, a căzut peste El, și prin rănilor Lui suntem tămăduiți« (Isaia 53, 4-5). »... măcar că nu săvârșise nicio nelegiuire și nu se găsisse niciun vicleșug în gura Lui. Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferință. Dar după ce Își va da viața ca jertfă pentru păcat, va vedea o sămânță de urmași« (versetele 9b-10). »... Unsul va fi stârpit, și nu va avea nimic« (Daniel 9, 26). »Căci - lucru cu neputință Legii, întrucât firea pământească o făcea fără putere – Dumnezeu a osândit păcatul în firea pământească, trimițând, din pricina păcatului, pe Însuși Fiul Său într-o fire asemănătoare cu a păcatului« (Romani 8, 3). »Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi, fiindcă este scris: „Blestemat e oricine este atârnat pe lemn”« (Galateni 3, 13). »Hristos a suferit odată pentru păcate, El, Cel neprihănit, pentru cei nelegiuți, ca să ne aducă la Dumnezeu. El a fost omorât în trup ...« (1 Petru 3, 18). »El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre« (1 Ioan 2, 2).

Cuvintele *jertfă de ispășire* arată despre o jertfă care a fost adusă ca să satisfacă pe Dumnezeu. Prin jertfa lui Hristos s-au împlinit cerințele lui Dumnezeu cu privire la aceia pe care El i-a răscumpărat. »Domnul a găsit cu cale (sau: *I-a plăcut*) să-L zdrobească prin suferință« (Isaia 53, 10). După ce Dumnezeu, Tatăl, a văzut munca sufletului Fiului Său, s-au împlinit cerințele Sale (versetul 11). Hristos a făcut ispășire prin vărsarea sângelui Său (Romani 3, 25; Evrei 2, 17).

Când Hristos a murit pe cruce, El a liniștit mânia lui Dumnezeu față de păcat. Cerințele legitime ale lui Dumnezeu și simțul dreptății au fost împlinite pe deplin. Când Hristos Și-a vărsat sângele, a adus lui Dumnezeu o jertfă pentru păcat. Moartea Sa nu a satisfăcut *numai* dreptatea generală. Ea nu a fost nici prețul de răscumpărare, care a fost plătit satanei. Nici satana, și nimeni altcineva nu avea dreptul să ceară de la Dumnezeu un preț de răscumpărare pentru păcătoși. Când Hristos a plătit prețul de răscumpărare din păcat a celor aleși (1 Timotei 2, 6), prețul răscumpărării a fost plătit lui Dumnezeu. Hristos a murit în locul nostru și pentru noi, peste El vărsându-se aceeași mânie divină în toată sfințenia ei, pe care am meritat-o *noi*, din cauza păcatelor noastre. A fost o pedeapsă așa de grea, că dacă un muritor ar fi petrecut toată veșnicia în chinurile iadului, nu ar fi simțit nici măcar parțial mânia divină care a fost revărsată asupra lui Hristos pe cruce.

În aceasta a constat adevărata mărime a suferințelor lui Hristos la cruce. Chinurile trupești cauzate de răstignire – oricât de îngrozitoare au fost ele – nu se pot compara nici măcar parțial cu mânia lui Dumnezeu. Deoarece El a văzut-o venind asupra Lui, în grădina Ghetsimani a transpirat sânge. Acesta a fost motivul pentru care El a privit crucea cu groază mare. Noi nu putem nici măcar parțial să ne dăm seama ce a însemnat să plătească prețul pentru păcatele noastre. Pentru înțelegerea celor petrecute este suficient să recunoaștem că El a trăit în locul nostru frica noastră cea mai mare față de grozăvia iadului – și mult mai mult chiar -, atunci când a primit pedeapsa cuvenită pentru fărâdelegile altora.

Și s-ar părea că Tatăl L-a părăsit în acele ore sfinte, îngrozitoare. Cu toate că dragostea Tatălui pentru El, *ca Fiu*, nu a încetat niciodată, Dumnezeu a trebuit să se întoarcă de la El și să-L părăsească, deoarece El a fost *Locuitorul nostru*.

Vedem aici pe Hristos care suferă epuizat, pierzând sânge, cu insuficiență respiratorie și cu toate chinurile corporale ale crucii. Și cu toate acestea El a strigat »cu voce tare«. Aceasta dovedește că El nu a rostit numai cuvintele Psalmului 22. Aceasta era mai degrabă strigătul sufletului Lui – exact tema pe care o prorocise psalmul. Vom vedea în capitolul următor că întreaga creație consimțea cu suspine.

O rugămintă pentru alinare

»După aceea, Isus, care știa că acum totul s-a sfârșit, ca să împlinească Scriptura, a zis: „Mi-e sete!”« (Ioan 19, 28). Această propoziție constituie al cincilea cuvânt al lui Hristos pe cruce. Când s-a apropiat sfârșitul, Hristos a rostit o ultimă rugămintă pentru înviorarea corporală. Mai înainte a refuzat oțetul care i-a fost oferit (compară cu Matei 27, 34), amestecat cu un calmant. Acum, când s-a rugat pentru înviorare, deoarece suferea o sete îngrozitoare și țesăturile I se uscau, I s-a oferit numai un burete îmbibat cu oțet. Evanghelistul Ioan scrie: »Acolo era un vas plin cu oțet. Ostașii au pus într-o ramură de isop un burete plin cu oțet, și I l-au dus la gură« (versetul 29).

În setea Lui vedem natura lui Hristos ca Om adevărat. Cu toate că era Dumnezeu devenit Om, în trupul Său pământesc a simțit toate nevoile umane normale, cărora le este supus un om în corpul său. Și în privința aceasta nu era un exemplu mai elocvent decât setea chinuitoare, de care suferea El în aceste momente, după ce a atârnat multe ore pe cruce. Suferințele Lui corporale au depășit pe cele suferite vreodată de un om. Din nou s-a împlinit un cuvânt al Scripturii: Lui I s-a oferit oțet, ca să poată să-Și stâmpere setea chinuitoare. »Ei Îmi pun fiere în mâncare, și, când Mi-e sete, Îmi dau să beau oțet« (Psalmul 69, 21).

O proclamație a victoriei

Evanghelistul Ioan relatează în continuare despre crucificare: »Când a luat Isus oțetul, a zis: „S-a isprăvit!”« (Ioan 19, 30). În textul grecesc se folosește pentru acest al șaselea cuvânt al lui Isus pe cruce o singură expresie: *Tetelestai!* Evanghelistul Luca arată că acest strigăt a fost rostit »cu glas tare« (Luca 23, 46).

Acesta a fost un strigăt de triumf, care include multe înțelesuri. Prin aceasta nu se înțelege numai că s-a terminat cu viața Lui pământească. El a vrut mai mult să spună că s-a încheiat lucrarea pe care Tatăl I-a dat-o s-o facă. Cu toate că El – în timp ce atârna acolo – arăta în toate privințele ca o victimă demnă de compătimit, epuizată, El a obținut cel mai mare triumf din istoria universului. Deoarece lucrarea de ispășire împlinită de Hristos s-a încheiat și mântuirea păcătoșilor era împlinită, victoria Lui era definitivă.

Hristos a împlinit pentru păcătoși tot ce cerea Legea lui Dumnezeu. Ispășirea deplină a fost împlinită. A fost împlinit tot ce legea ceremonială prezenta ca o umbră. Dreptatea lui Dumnezeu

a fost satisfăcută. Prețul de răscumpărare al păcătoșilor a fost plătit în totalitate. Plata păcatului a fost plătită pentru veșnicie. Acum urma numai ca Hristos să moară, ca să poată să învieze.

Din acest motiv nu se mai poate adăuga nimic lucrării de mântuire înfăptuite de Hristos. Nu se mai poate adăuga nicio ceremonie religioasă – nici botez, nici mătănie, și nici vreo altă lucrare omenească - , ca să facă eficientă lucrarea Sa. Nicio lucrare omenească suplimentară nu a putut să desăvârșească sau să întregească vreodată ispășirea înfăptuită de Hristos pe cruce. Păcătosul nu mai trebuie să facă nimic, dacă vrea să aibă iertarea sau să ocupe o poziție dreaptă înaintea lui Dumnezeu. Tot ce a făcut Hristos este suficient pentru mântuirea noastră. *Tetelestai!* Lucrarea de ispășire făcută de El s-a încheiat, și anume pe deplin. »Căci prin har ați fost mântuiți, prin credință. Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu. Nu prin fapte, ca să nu se laude nimeni« (Efeseni 2, 8-9).

O rugăciune de încheiere

Imediat după strigătul »S-a isprăvit!« a urmat ultimul cuvânt al lui Hristos pe cruce. Acesta a fost o rugăciune care exprimă atitudinea inimii Lui, pe care a avut-o de la început, de supunere nelimitată. Evanghelistul Luca redă acele ultime cuvinte în felul următor: »Isus a strigat cu glas tare: „Tată, în mâinile Tale Îmi încredințez duhul!” Și când a zis aceste vorbe, Și-a dat duhul« (Luca 23, 46).

Hristos nu a murit așa cum mor oamenii. Un aspect al morții Sale constă în aceea, că El a fost omorât prin mâna celor fără de lege (Faptele Apostolilor 2, 23). Un alt aspect constă în aceea, că Dumnezeu L-a lăsat să meargă la cruce și acolo L-a lovit. Dumnezeu L-a lăsat să sufere, plângându-I să facă aceasta (Isaia 53, 10). Dar cu toate acestea mai există un alt aspect: nimeni nu a luat viața lui Hristos. Dimpotrivă, El a dat-o de bună voie pentru aceia pe care îi iubea (Ioan 10, 17-18).

Când la urmă Și-a dat duhul, nu a făcut-o în lupta îngrozitoare a morții în fața ucigașilor Lui. El nu a luptat deznădăjduit cu moartea. Când în cele din urmă a murit, aceasta a fost un act al voinței Lui suverane, ca toate celelalte momente din evenimentul dramatic al răstignirii. Prin aceasta s-a dovedit, că până în ultimele clipe El a avut suveran sub control tot ce s-a petrecut. Evanghelistul Ioan scrie: »Apoi Și-a plecat capul, și Și-a dat duhul« (Ioan 19, 30). Liniștit, în supunere deplină, Și-a dat viața în chip natural.

Totul s-a petrecut, așa cum a spus El mai dinainte. Nu numai Isus, ci și ucigașii Lui și mulțimea batjocoritoare – da, chiar și Pilat, Irod și membrii sfatului – au contribuit la aceasta. Prin aceasta s-a împlinit în chip desăvârșit hotărârea lui Dumnezeu, cunoștința Lui mai dinainte s-a arătat până în cel mai mic detaliu.

În felul acesta Hristos a lăsat până la sfârșit să se recunoască cu toată liniștea și maiestatea suveranitatea Sa deplină. Moartea Lui părea pentru cei care Îl iubeau – și chiar pentru mulți, care nu simțeau aproape nimic pentru El – să fie un fel de tragedie. Dar ea era momentul cel mai mare al victoriei din istoria mântuirii. Această realitate a dovedit-o Hristos în chipul cel mai minunat, când la numai câteva zile după aceea a ieșit victorios din mormânt.

Capitolul 12

»Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu« Matei 27, 54

Toată creația suspină

Scriptura relatează despre o serie de evenimente care au avut loc în timpul când Isus atârna pe cruce. Aceste evenimente erau expresia vorbirii supranaturale a lui Dumnezeu – expresia a ceea ce a zis El cu privire la răstignire. Ele sunt o dovadă suplimentară a importanței deosebite a ceea ce a avut loc în acea zi direct înaintea porților Ierusalimului.

Pe străzile din oraș se înghesuiau în ziua aceea pelerinii, căci voiau să pregătească sărbătoarea de paște. Puțini au fost aceia – dacă într-adevăr au existat – care au recunoscut adevărul important, că adevăratul Miel de Paște al lui Dumnezeu a murit în ziua aceea, ca să creeze posibilitatea iertării păcatelor tuturor sfinților din toate timpurile. Cu toate că acesta era punctul de cotitură în toată istoria mântuirii, au fost puțini aceia care au acordat atenție celor ce se petreceau în Ierusalim. Și numai puțini din cei care au fost martori oculari la moartea lui Isus au înțeles ce s-a petrecut cu adevărat acolo.

Dar se pare că natura s-a oprit deodată ca să devină martor a celor ce se petreceau.

Soarele se întunecă

Prima minune care se petrece odată cu moartea lui Isus este aceea, că cerul se întunecă. Evanghelistul Matei scrie: »De la ceasul al șaselea până la ceasul al nouălea s-a făcut întuneric peste toată țara« (Matei 27, 45). Deoarece evanghelistul Matei număra orele după împărțirea iudaică a timpului, ceasul al șaselea corespundea orei prânzului. În momentul când soarele trebuia să strălucească cel mai puternic pe cer, s-a răspândit un întuneric peste toată țara, timp de trei ore.

Prin aceasta nu era vorba probabil de un întuneric total, ci mai mult de faptul că intensitatea normală de iluminare a soarelui s-a diminuat foarte mult. »Peste toată țara« este o formulare care s-ar putea referi numai la țara Israel, dar și la întreg pământul. Eu cred că soarele și-a pierdut strălucirea, așa că a luat naștere un întuneric mondial, care nu s-a limitat la o zonă în jurul Ierusalimului.

Nu putea să fie o eclipsă de soare, căci Paștele era sărbătorit totdeauna la lună plină – deci într-un moment când acest eveniment nu poate avea loc. Desigur, Dumnezeu poate să întunece lumina soarelui. În timpul lui Moise a venit întuneric peste țara Egiptului, deoarece invazia lăcustelor din timpul acela a fost așa de mare, că a dus la reducerea masivă a luminii soarelui (Exodul 10, 14-15). Pe timpul lui Iosua s-a petrecut ceva contrar: soarele a strălucit peste Israel aproape 24 de ore, oprindu-se din mers (Iosua 10, 12-14). Pe timpul lui Ezechia umbra de pe ceasul solar s-a dat cu zece trepte înapoi, părănd că pământul s-a rotit timp de aproape 40 de minute înapoi (2 Împărați 20, 9-11). Întunecarea soarelui este amintită deseori în Scriptură ca semn apocaliptic (Isaia 50, 3; Ioel 3, 15; Apocalipsa 9, 2). Amos a scris despre ultimele zile ale pământului: »În ziua aceea, zice Domnul Dumnezeu, voi face să asfințească soarele la amiază, și voi întuneca pământul ziua în amiaza mare« (Amos 8, 9).

După părerea unor părinți ai Bisericii, întunericul supranatural care a însoțit răstignirea a fost perceput în timpul acela în toată lumea. Tertulian amintește acest eveniment în cartea sa *Apologeticum* – o lucrare pentru scepticii păgâni, ea apără credința creștină: »În momentul când a murit Isus, lumina soarelui a dispărut și țara s-a întunecat la amiază. Această minune se găsește în scrierile voastre istorice și este păstrată în tradiția voastră până în ziua de astăzi.«

În toată Scriptura, întunericul este prezentat în legătură cu judecata, însă un întuneric supranatural ca acesta arată spre o judecată cu totul deosebită (compară Isaia 5, 3; Ioel 2, 2; Amos 5, 20; Țefania 1, 14-15). Există diverse interpretări ale diverșilor comentatori pe tema aceasta. Unii au argumentat că Dumnezeu a trimis întunericul ca un voal, ca să acopere suferințele și goliciunea Fiului Său. Era un act de îndurare față de Hristos. Alții consideră întunericul ca fiind o aluzie la nemulțumirea divină față de aceia care au omorât pe Hristos. Scriptura nu spune *de ce* a venit întunericul, ci relatează despre el numai ca despre un fapt. Așadar întunericul pare să arate spre judecata divină. El a venit în momentul când suferințele lui Hristos au fost cele mai mari – în cele trei ore, înainte ca să se audă strigătul Lui: »Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?« (Matei 27, 46). Poate să arate și judecata lui Dumnezeu venită asupra lui Hristos, atunci când purta vina noastră în trupul Său.

Oricum ar fi: întunericul arată cu certitudine că crucea a fost un loc al judecății. În acele ore îngrozitoare de întuneric Hristos ocupa locul nostru, când mânia lui Dumnezeu se revărsa asupra Lui din cauza fărâdelegilor noastre. Și acesta poate să fie motivul pentru care relatarea biblică unește punctul culminant al întunericului cu strigătul lui Hristos adresat lui Dumnezeu: »Și pe la ceasul al nouălea, Isus a strigat cu glas tare: „Eli, Eli, Lama Sabactani?“, adică: „Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?“ Unii din cei ce stăteau acolo, când au auzit aceste vorbe, au zis: „Strigă pe Ilie!“« (Matei 27, 46-47).

Eli, în ebraică înseamnă Dumnezeu. (Evanghelistul Marcu folosește cuvântul aramaic înrudit *Eloi*.) *Lama sabactani* este în limba aramaică și înseamnă »Pentru ce M-ai părăsit?« Deoarece limba aramaică era limbajul uzual din regiunea aceea, este greu de presupus că tuturor celor care stăteau în jurul crucii le-a scăpat înțelesul adevărat al cuvintelor Lui. Remarca lor (»Strigă pe Ilie!«) era o răstălmăcire conștientă a cuvintelor Lui. Aceasta arăta din nou cât de obraznici și de sadici au fost batjocoritorii lui Hristos față de El.

Comportarea lor arată că ei voiau să-L batjocorească: »Și îndată, unul din ei a alergat de a luat un burete, l-a umplut cu oțet, l-a pus într-o trestie, și l-a dat să bea. Dar ceilalți ziceau: „Lasă, să vedem dacă va veni Ilie să-L mântuiască.“« (Matei 27, 48-49). Acela care a alergat și a luat oțet a făcut-o cu o înfățișare de sfințenie prefăcută. Cu toate că în realitate el batjocorea pe Isus, a simulat că este îndurător și atent față de El. În felul acesta au mai adăugat o batjocură la celelalte acțiuni de batjocură ale lor. Oțetul nu putea nicidecum să învieze pe acela care suferea într-o măsură așa de mare cu țesăturile uscate, cu toate că băutura putea să fie folositoare în condiții normale.

Da, scurt după aceea Hristos a rostit rugămintea pe care am studiat-o: »Mi-e sete« (Ioan 19, 28). Oțetul a fost singura băătură care I s-a oferit. De data aceasta oțetul era la îndemână (versetul 29), căci unul din cei prezenți și-a exprimat mai înainte, în chip diabolic, batjocura lui față de Isus. Însă la strigătul de părăsire al lui Isus, ceilalți care stăteau acolo nu au permis celui ce cu aparența de sfințenie voia să ajute aparent pe Isus, și au zis: »Lasă, să vedem dacă va veni Ilie să-L mântuiască.« Cu tot întunericul funest, ei se desfătau la suferințele lui Hristos. Nu au permis nimănui să ofere o învioreare lui Hristos – chiar dacă aceasta nu ajuta cu nimic celui crucificat, ci Îl batjocureau și mai mult.

Evanghelistul Matei arată că batjocura a durat până în ultimele momente. În acest timp, când batjocoritorii încă nu amuțiseră, trebuie Hristos să fi spus: »Mi-e sete.« I s-a oferit un burete plin cu oțet. Evanghelistul Matei relatează apoi: »Isus a strigat iarăși cu glas tare.« Strigând »Tetelestai!«, S-a predat cu voce tare în mâinile lui Dumnezeu: și »Și-a dat duhul« (Matei 27, 50).

Perdeaua Templului se rupe

În momentul morții lui Hristos au urmat o serie de minuni. Evanghelistul Matei scrie: »Și îndată perdeaua dinlăuntrul Templului s-a rupt în două, de sus până jos« (Matei 27, 51).

Perdeaua dinlăuntrul Templului era o perdea groasă care închidea intrarea în Sfânta Sfințelor în Templul din Ierusalim. Acesta era locul unde era păstrat Chivotul, ca simbol a prezenței sfinte a lui Dumnezeu. Istoricul Iosephus descrie perdeaua ca o țesătură ornamentată artistic, confecționată din purpură albastră.

Există un singur om, care intra în spatele perdelei – marele preot. El intra numai odată pe an, și anume în ziua ispășirii, cu această ocazie ducea sângele jertfei înlăuntru. Perdeaua avea o importanță simbolică deosebită. Aceasta arăta că »drumul în Locul prea sfânt nu era încă deschis« (Evrei 9, 8). Cu alte cuvinte: ea amintea permanent că, din cauza păcatelor, oamenii nu puteau veni înaintea lui Dumnezeu. Faptul că jertfa pentru păcat se aducea în fiecare an – și multe alte jertfe se aduceau zilnic – arată că jertfirea animalelor nu putea să facă ispășire permanentă pentru păcat și nici nu putea să înlăture păcatul. »Căci este cu neputință ca sângele taurilor și al țapilor să șteargă păcatele« (Evrei 10, 4).

»Dar Hristos a venit ca Mare Preot al bunurilor viitoare, a trecut prin cortul acela mai mare și mai desăvârșit, care nu este făcut de mâini, adică nu este din zidirea aceasta; și a intrat, odată pentru totdeauna, în Locul prea sfânt, nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu însuși sângele Său, după ce a căpătat o răscumpărare veșnică« (Evrei 9, 11-12). Prin faptul că perdeaua s-a rupt în momentul când Isus a murit, într-un mod dramatic s-a arătat că jertfa Sa a făcut o ispășire veșnică a păcatelor și drumul în Locul prea sfânt a devenit liber. De fapt în momentul morții Lui a fost desființată toată ordinea levitică cu ceremoniile ei și jertfele de animale – da, chiar și cu preoții ei. Cei mântuiți au acum intrare liberă directă la Tronul harului și nu mai au nevoie de preoți și de ritualuri (compară cu Evrei 4, 16).

Prin faptul că perdeaua s-a rupt de sus în jos, a devenit clar că Dumnezeu Însuși a fost cel care a înlăturat această perdea de despărțire. El a spus de fapt: »Fiul Meu a înlăturat această perdea. Ea nu mai există, deoarece Isus a adus odată pentru totdeauna o singură jertfă desăvârșită, care curăță pentru totdeauna de păcatele lor pe cei mântuiți. Drumul în prezența Mea sfântă este deschis pentru toți credincioșii. Toți se pot apropia liberi și nestingheriți.«

În momentul când perdeaua s-a rupt, Templul era plin de vizitatori, veniți să sacrifice mielul lor de paște. Potrivit gândurilor lui Dumnezeu, momentul când mii de miei erau sacrificați corespundea exact orei în care adevăratul Miel de Paște a murit. El era adevăratul Miel, pe care toți ceilalți miei de paște îl simbolizau. Da, în El s-a împlinit pe deplin *toată* simbolistica slujirii la Templu. Începând din ziua aceea toate ceremoniile de la Templu și-au pierdut însemnătatea, deoarece tot ceea ce ele simbolizau venise deja. La patruzeci de ani după aceea Titus va distruge Ierusalimul. Atunci și Templul va fi complet distrus. Dar adevăratul sfârșit al rânduiei jertfelor vechi-testamentale nu a avut loc în anul 70 după Hristos, când a fost distrus Templul. Ele au încetat în acest moment, în care Isus a murit, când Dumnezeu în suveranitatea Lui a declarat pentru veșnicie moartea lui Hristos ca fiind o jertfă suficientă pentru păcate, rupând perdeaua Templului în chip supranatural de sus până jos și făcând liber drumul care duce în prezența Sa.

Pământul se cutremură

Exact în momentul când Hristos a murit a avut loc o altă minune. »Pământul s-a cutremurat, stâncile s-au despiciat« (Matei 27, 31). Un cutremur la care stâncile s-au despiciat era un eveniment natural deosebit. (Mulțimea adunată în Templu a considerat probabil că perdeaua Templului s-a rupt din cauza cutremurului). Un cutremur cu o așa intensitate trebuie să fi provocat groază tuturor locuitorilor țării iudeilor. Cu toate că cutremurele erau fenomene relativ

frecvente, un cutremur ca acesta, la care stâncile s-au despicat, trebuie să fi copleșit pentru câteva minute tot orașul Ierusalim.

Cutremurele – ca și întunericul – sunt folosite deseori în Scriptură pentru a prezenta judecata divină. Ele atrăgeau atenția în mod deosebit asupra mâniei lui Dumnezeu. Când Moise a întâmpinat pe Dumnezeu pe Sinai, ca să primească tablele Legii, se spune în Exodul 19, 18: » ... tot muntele se cutremura cu putere«. David scrie: »Atunci s-a zguduit pământul și s-a cutremurat, temeliile munților s-au mișcat, și s-au clătinat, pentru că El se mâniase« (Psalmul 18, 7). »S-a cutremurat pământul, s-au topit cerurile, dinaintea lui Dumnezeu, s-a zguduit Sinai dinaintea lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel« (Psalmul 68, 8). Prorocul Naum scrie:

»Domnul este îndelung răbdător, dar de o mare tărie; și nu lasă nepedepsit pe cel rău. Domnul umblă în furtună și în vârtej, și norii sunt praful picioarelor Lui.

El mustră marea și o usucă, face să sece toate râurile; Basanul și Carmelul tânjesc, și floarea Libanului se vestejește.

Se clatină munții înaintea Lui, și dealurile se topesc; se cutremură pământul înaintea Lui, lumea și toți locuitorii ei.« (Naum 1, 3-5)

Cartea Apocalipsei arată că ultima judecată asupra pământului va începe cu un cutremur mondial, care va fi mai puternic decât toate cutremurele care au avut loc până atunci (vezi Evrei 12, 26-27; Apocalipsa 6, 14-15).

Aceasta arată că un cutremur provocat de Dumnezeu, ca în cazul de față, prezintă mânia lui Dumnezeu. La cruce, din cauza păcatului, a fost revărsată mânia lui Dumnezeu asupra Fiului lui Dumnezeu. Dumnezeu a dat un semn, care nu putea fi trecut cu vederea, atunci când cutremurul a avut loc chiar în momentul când lucrarea de ispășire înfăptuită de Hristos a atins punctul culminant. Probabil că a arătat spre mânia Lui, din cauză că păcatul L-a costat așa de mult pe Fiul Său.

Morții înviază

Exact în momentul când Hristos a murit, a avut loc o altă minune: »Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților care muriseră, au înviat. Ei au ieșit din morminte, după învierea Lui, au intrat în sfânta cetate, și s-au arătat multora« (Matei 27, 52-53).

Multe morminte din Ierusalim și din jurul Ierusalimului sunt până în zilele de astăzi cavități săpate în stâncă și așezate la parter, respectiv, numai puțin deasupra pământului. Cutremurul a fost destul de puternic, ca să poată sfărâma astfel de morminte. Dar nu în aceasta consta minunea – aceasta putea să aibă loc la fiecare cutremur. Marea minune consta în aceea că din mormintele sfărâmate au ieșit morții înviați.

Dintre toții scriitorii evangheliilor, numai evanghelistul Matei amintește acest eveniment. Unii au considerat aceasta un motiv pentru a putea pune la îndoială credibilitatea evanghelistului Matei. Ei au zis că un eveniment de așa proporții ar fi trebuit să atragă atenția întregului Ierusalim, dacă într-adevăr a avut loc. Dar nu este nici un motiv pentru a considera că această minune trebuia neapărat să atragă atenția poporului. Pare mai degrabă să fi fost o minune care s-a desfășurat în liniște, cu toate că era așa de spectaculară.

Cu toate că »multe trupuri ale sfinților care muriseră au înviat«, nu toți sfinții morți au înviat. Cei înviați erau mai degrabă reprezentații aleși ai unei cete mari de sfinți, care erau îngropați în Ierusalim și în împrejurimile acestuia. Cu toate că nu se spune numărul celor care au înviat, noțiunea »multe trupuri« s-ar putea referi la câteva zeci de trupuri sau chiar mai puțin. (Aceștia sunt însă mulți, dacă ținem seama că evanghelistul Matei scrie despre oameni care au fost eliberați din temnițe de piatră și aduși la viață!) Și totuși minunea pare să nu fi fost observată, cu toate că era senzațională.

Să observăm însă că cei care au înviat au apărut în Ierusalim abia după învierea lui Isus. Nu ni se relatează unde au fost în perioada dintre ieșirea lor din morminte și până la înfățișarea lor în Ierusalim. Faptul că apariția lor are loc după învierea lui Isus ne amintește că El este Cel dintâi care a înviat dintre cei morți (1 Corinteni 15, 20).

Acești sfinți înviați au ieșit probabil dintre cei morți cu trupuri glorioase. Trupul lor a fost făcut apt pentru cer (spre deosebire de trupul neglorificat, ca de exemplu al lui Lazăr după învierea sa). Ei »s-au arătat multora« (Matei 27, 53). Cu toate că nu se dau detalii, *cât de mulți* au fost aceia care i-au văzut, au fost totuși câțiva care, ca martori oculari, puteau să depună mărturie despre minune. Când a scris Matei evanghelia sa, cu siguranță unii dintre acești martori oculari erau în viață. Chiar dacă nici evanghelistul Matei nu ne spune ce s-a întâmplat cu acești sfinți care au înviat, putem totuși fi siguri că la scurt timp după învierea lui Isus au fost luați în slavă.

Apariția lor a dovedit că Hristos a biruit moartea – nu numai moartea proprie, ci și pe cea a tuturor sfinților. Cândva va fi așa, că »*toți* cei din morminte vor auzi glasul Lui, și vor ieși afară din ele« (Ioan 5, 28-29). Această minune arunca o rază de lumină asupra ultimei mari învieri.

Sutașul devine mântuit

Însă cea mai însemnată minune care a avut loc în clipa morții lui Isus a fost probabil mântuirea sutașului, care era responsabil cu supravegherea răstignirii. Când lucrarea de ispășire făcută de Hristos a fost încheiată, puterea ei nemaipomenită de mântuire a lucrat deja în viața acelor care erau în imediata apropiere a Lui. În evanghelia după Matei se spune: »Sutașul, și cei ce păzeau împreună cu el, când au văzut cutremurul de pământ și cele întâmplate, s-au înfricoșat foarte tare, și au zis: „Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!”« (Matei 27, 54).

Un sutaș (centurion) roman comanda o unitate de o sută de oameni (sau o „centurie”), cea mai mică unitate a unei legiuni romane. Armata romană avea în tot imperiul mai mult de 25 de legiuni. Fiecare legiune avea șase mii de oameni și era împărțită în zece cohorte de câte șase sute de oameni. Fiecare cohortă avea trei manipuli, acestea la rândul lor erau împărțite în două centurioane. Fiecare centurion era comandat de un sutaș. Oamenii de bază erau de obicei ofițeri de profesie și erau considerați oameni de război căliți.

Deoarece ofițerul acesta se găsea printre cei ce supravegheau pe Isus, se pare că el era cel care a fost însărcinat cu supravegherea și execuția răstignirii lui Hristos – și probabil și a celorlalți doi tâlhari. El și oamenii lui au fost martorii oculari a celor întâmplate, din momentul când Isus a fost adus în Pretoriu. Din clipa aceea ei L-au supravegheat. (Este chiar probabil ca sutașul și unii din oamenii unității lui să fi fost aceia care cu o noapte mai înainte au prins pe Isus. Dacă aceasta este adevărat, atunci ei sunt martori oculari chiar de la începutul drumului suferințelor.) Ei au văzut cum Isus a tăcut, atunci când I se aduceau învinovățiri de către dușmanii Lui. Aceiași soldați L-au legat de un stâlp, pentru a-L biciui, și au privit cum El a suportat cu farmec și cu maestrate liniștită acele torturi îngrozitoare. Ei înșiși L-au batjocorit fără milă, îmbrăcându-L cu o manta de soldat decolorată, simulând că este îmbrăcăminte regală. L-au lovit cu trestia în cap, pe care, în chip batjocoritor, I-au pus-o în mână ca sceptru. Tot acești soldați au împletit o cunună de spini, care au pătruns fără milă în pielea capului Lui, atunci când I-au pus-o pe cap. L-au scuipat, L-au batjocorit și L-au maltratat în tot felul posibil. În toate acestea au văzut cum El a suportat chinurile, fără să blesteme sau să amenințe pe vreunul din aceia care Îl chinuiau.

După toate probabilitățile, soldații au auzit că Pilat a declarat de mai multe ori pe Isus nevinovat. Ei au știut foarte bine, că Isus nu era vinovat de niciuna din acușările care I se aduceau, pe baza cărora ar fi putut fi amenințate interesele romane. Trebuie să fi fost foarte mirați, cât de mult se deosebea El de criminalii care erau crucificați împreună cu El. Probabil că la început au fost de părere că El este un smintit. Dar cu timpul au putut vedea că El nu era un smintit. El nu se încadra în niciuna din categoriile victimelor sutelor de crucificări, pe care probabil le-au supravegheat.

Măreția lui Hristos nu a avut nicio influență vizibilă asupra acestor soldați până în acest moment. Ei erau bărbați insensibili, și au tratat pe Isus în felul acesta, nu din cauză că El a suportat liniștit tot ce I s-a făcut. Nevinovăția Lui vădită nu le-a stârnit niciun fel de compasiune. Nu au avut niciun fel de milă pentru El. Erau soldați de profesie, instruiți să execute poruncile primite. De aceea, cu simțul datoriei au bătut în cuie mâinile și picioarele lui Isus. Au ridicat crucea, lăsând-o să cadă în groapa pregătită pentru fixarea ei. Au tras la sorți pentru cămașa Lui. După aceea s-au așezat ca să-L vadă cum moare.

Dar moartea lui Hristos s-a deosebit de toate răstignirile la care au luat parte până atunci. Au auzit cum El S-a rugat pentru ucigașii Lui. Au văzut cu câtă demnitate suporta suferința. Au auzit strigătul Lui adresat lui Dumnezeu. Au trăit cele trei ore de întuneric. Și când acestui întuneric i-a urmat cutremurul de pământ, exact în clipa morții lui Hristos, soldaților nu le-a mai rămas nimic altceva de făcut, decât să recunoască că El a fost Fiul lui Dumnezeu.

Evangelistul Marcu spune că în felul în care a strigat Isus era ceva tainic, pe care sutașul nu putea să-l atribuie decât numai supranaturalului. Probabil că a fost tăria strigătului Lui, pe care nu o aștepti de la un om slăbit ca El. Evangelistul Marcu scrie: »Sutașul, care sta în fața lui Isus, când a văzut că Și-a dat astfel duhul, a zis: „Cu adevărat, omul acesta era Fiul lui Dumnezeu!”« (Marcu 15, 39).

Evangelistul Matei spune că cutremurul de pământ a avut loc în același moment cu ultimul strigăt al lui Isus, care a convins pe sutaș și soldații lui că Isus este Fiul lui Dumnezeu: »... când au văzut cutremurul de pământ și cele întâmplare, s-au înfricoșat foarte tare« (Matei 27, 54).

Să observăm că evangelistul Matei lasă să se recunoască că toți soldații au avut aceeași reacție. Când a avut loc cutremurul de pământ »(ei) sau înfricoșat foarte tare«. În greacă se folosește aici o expresie care descrie o frică foarte mare. Ea se aseamănă cu expresia folosită de evangelistul Matei să descrie reacția celor trei ucenici de pe Muntele transfigurării, atunci când s-a descoperit slava lui Hristos (Matei 17, 6). O astfel de frică se poate constata la oamenii care au descoperit deodată adevărul cu privire la identitatea lui Isus (compară cu Marcu 4, 41; 5, 33).

Când soldații adunați în jurul crucii au auzit strigătul lui Isus, L-au văzut cum a murit și apoi deodată au simțit cum se cutremură pământul, tuturor le-a devenit deodată foarte clar, că ei au răstignit pe Fiul lui Dumnezeu. Au fost cuprinși de frică. Nu era numai cutremurul, de care se temeau. Mult mai mult au fost cuprinși de frică, deoarece au recunoscut deodată că Isus era nevinovat. Și El era *nu numai* nevinovat, ci era exact ceea ce spusese cu privire la Sine. Ei au omorât pe Fiul lui Dumnezeu. Sutașul s-a gândit la acuzarea adusă de marele sfat (»S-a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu«; Ioan 19, 7). După ce a privit pe Isus pe tot drumul suferințelor Lui, de la început și până la sfârșit, a rostit în acest moment sentința lui: »Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!«

Aceste cuvinte erau evident expresia unei credințe adevărate. În evanghelia după Luca se spune: »... a slăvit pe Dumnezeu și a zis: „Cu adevărat, Omul acesta era neprihănit!”« (Luca 23, 47) Prin aceasta sutașul și soldații care îi erau supuși au fost primii care după răstignirea lui Hristos au mărturisit că sunt de partea Lui: ei au venit la credință exact în momentul când Și-a dat duhul.

Întâmplarea dramatică se sfârșește

Evangelistul Ioan relatează că membrii sfatului pe parcursul zilei voiau să dispună coborârea de pe cruce a trupurilor celor răstigniți, ca să nu rămână peste noapte acolo și astfel să profaneze Sabatul. »De frică să nu rămână trupurile pe cruce în timpul Sabatului, - căci era ziua Pregătirii, și ziua aceea de sabbat era o zi mare - Iudeii au rugat pe Pilat să zdrobească fluierile picioarelor celor răstigniți, și să fie luați de pe cruce.« (Ioan 19, 31).

Sabatul era »o zi mare«, deoarece era ziua care urma după sărbătoarea de Paște și cea zi de odihnă aparținea sărbătorii azimilor. În faptul că membrii sfatului, cu intenții ipocrite, susțineau

intangibilitatea marelui Sabat, se arată toată ironia cu privire la felul în care ei au tratat pe Domnul Sabatului (compară cu Marcu 2, 28). Însă aceasta lasă să se recunoască din nou cum în toate lucrurile pe ei îi interesa numai aspectul exterior și nu esența lucrurilor. În legea Vechiului Testament (Deuteronom 21, 23) se găsea interdicția strictă, ca trupul mort al unui om spânzurat pe lemn nu trebuia să rămână peste noapte acolo, ci trebuia înmormântat. Se poate presupune cu multă siguranță că cele mai multe victime ale crucificării înfăptuite de romani au rămas multe zile atârând pe cruce. Dar deoarece tocmai începea sărbătoarea Paștelui și acesta era un Sabat deosebit de sărbătoare, potrivit voii membrilor sfatului, legea iudaică trebuia respectată. De aceea au rugat pe Pilat, ca trupurile să nu rămână peste noapte pe cruce. Ei își ocroteau înfățișarea lor aparent evlavioasă, însă și prin aceasta urmăreau intențiile lor, omorârea lui Isus – și cât mai repede posibil.

Așa cum am remarcat în capitolul 10, zdrobirea picioarelor era garanția că moartea va veni scurt timp după aceea: nu se mai putea ridica pe picioare, ca să preia greutatea corpului, diafragma se strângea, așa că respectivul nu mai putea să respire. Victima se sufoca în câteva minute. Această practică crudă făcea ca persoana respectivă să moară în chinuri îngrozitoare.

Soldații trimiși de Pilat au venit la locul crucificării cu intenția clară să zdrobească picioarele victimelor. Evanghelistul Ioan scrie:

»Ostașii au venit deci, și au zdrobit fluierile picioarelor celui dintâi, apoi pe ale celuiilalt, care fusese răstignit împreună cu el. Când au venit la Isus, și au văzut că murise, nu l-au zdrobit fluierile picioarelor; ci unul din ostași l-a străpuns coasta cu o suliță; și îndată a ieșit din ea sânge și apă. Faptul acesta este adevărat de cel ce l-a văzut; mărturia lui este adevărată, și el știe că spune adevărul, pentru ca și voi să credeți. Aceste lucruri s-au întâmplat, ca să se împlinescă Scriptura: „Niciunul din oasele Lui nu va fi sfărâmat.”« (Ioan 19, 32-36).

Picioarele celor doi tâlhari au fost zdrobite. În câteva minute tâlharul mântuit a fost cu Domnul în Paradis, care s-a dus înaintea lui în slavă.

Soldații au constatat că Isus murise deja. De aceea s-au hotărât să nu-l zdrobească picioarele. În schimb l-au străpuns coasta cu o suliță, ca să se convingă că era mort. Sângele și apa care a curs din coastă au fost dovada că murise. Lichidul apos a fost probabil serul care se strânsese în pericard (membrana care înconjoară inima). Prin faptul că a curs sânge se putea recunoaște că sulița a străpuns inima, respectiv aorta și pericardul. Faptul că sângele și apa au ieșit din aceeași rană ca componente deosebite, pare să arate că moartea a avut loc înainte de a fi străpuns. Sângele lui Hristos se găsea de aceea – chiar și în domeniul inimii – deja în procesul de coagulare.

În evanghelia după Marcu 15, 43-44 se spune că Iosif din Arimateea a venit la Irod, după moartea lui Isus, și l-a rugat să-i dea trupul lui Isus. »Pilat s-a mirat că murise așa de curând; a chemat pe sutaș, și l-a întrebat dacă a murit demult.« Faptul că Hristos a murit așa de repede a mirat pe toți cei care au participat la multe execuții prin crucificare. Hristos a murit cu câteva ore mai înainte de momentul așteptat în cazul morții victimelor crucificate. (Să ne amintim că răstignirea trebuia să mărească nespuse de mult chinul victimelor, ea prelungind procesul de moarte.)

Dar Hristos a murit așa devreme dintr-un motiv bine întemeiat: El a dovedit ce a spus cândva conducătorilor iudei: »Tatăl Mă iubește, pentru că Îmi dau viața, ca iarăși s-o iau. Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau, și am putere s-o iau iarăși: aceasta este porunca, pe care am primit-o de la Tatăl Meu« (Ioan 10, 17-18). El era suveran – chiar și atunci când era vorba să se decidă clipa morții sale.

Chiar și faptul că soldații nu l-au zdrobit picioarele, a împlinit o altă prorocie a Vechiului Testament: »Toate oasele I le păzește, ca niciunul din ele să nu I se sfărâme« (Psalmul 34, 20). În felul acesta Hristos a fost Cel care a acționat suveran în tot timpul crucificării, de la început și până la sfârșit. Voia Tatălui s-a împlinit în totul, și totodată s-au împlinit zeci de profeții ale Vechiului Testament.

Cu toate că Hristos murise, moartea nu L-a biruit. În prima zi a săptămânii a ieșit biruitor din mormânt și S-a arătat viu la sute de martori oculari (1 Corinteni 15, 5-8). El nu a făcut numai ispășirea păcatelor, ci El a dovedit totodată că este Domn peste moarte.

Învierea lui Hristos a fost pecetea recunoașterii divine a ispășirii pe care El a câștigat-o prin moartea Sa. Apostolul Pavel a scris, că Isus a fost »în ce privește duhul sfințeniei dovedit cu putere că este Fiul lui Dumnezeu, prin învierea morților« (Romani 1, 4). De aceea învierea a oferit dovada clară, de netăgăduit și solidă a morții ispășitoare a lui Hristos. În privința aceasta este valabil și aspectul invers. Crucea și lucrarea înfăptuită acolo oferă învierii însemnătatea ei.

Dacă s-ar dori să se relateze despre evenimentele și martorii oculari la evenimentul învierii lui Hristos, s-ar putea scrie o carte. De aceea aici nu este posibil să se studieze relatările biblice cu privire la înviere. (Probabil că într-o zi, dacă Domnul va voi, voi avea ocazia să scriu o astfel de carte.) Este însă remarcabil că învierea este unul din evenimentele istoriei cel mai cercetat și cel mai bine confirmat. Dușmanii Evangheliei au încercat disperăți, din timpul apostolilor și până astăzi, să pună la îndoială relatările martorilor oculari cu privire la învierea lui Isus. Toate ostenele lor în privința aceasta au eșuat și vor eșua în continuare.

Este deosebit de important că mesajul primilor creștini a avut ca temă primordială *moartea* lui Hristos și *învierea* Lui. »Noi propovăduim pe Hristos cel răstignit« (1 Corinteni 1, 23). »Căci n-am avut de gând să știu între voi altceva decât pe Isus Hristos și pe El răstignit« (Romani 2, 2). »În ce mă privește, departe de mine gândul să mă laud cu altceva, decât cu crucea Domnului nostru Isus Hristos« (Galateni 6, 14).

De ce a scos Pavel așa de mult în evidență moartea lui Hristos, în loc să evidențieze învierea, care era triumful Lui asupra morții? Deoarece – ca să accentuăm încă o dată – învierea lui Hristos fără lucrarea de ispășire înfăptuită la cruce ar fi fost numai o minune, înaintea căreia te dai înapoi și o admiri. Nu ar avea nicio influență personală asupra noastră. Dar dacă »am murit împreună cu Hristos« - adică, dacă El a murit în locul nostru și pentru noi – atunci »credem că vom și trăi împreună cu El« (Romani 6, 8). Deoarece El a murit și a luat asupra Lui pedeapsa pentru păcatele noastre, avem parte și de învierea Lui. Acesta este înțelesul afirmației din Romani 6.

De aceea să nu desconsiderăm însemnătatea morții lui Hristos, atunci când ne pregătim să sărbătorim învierea Lui. Crucea oferă însemnătate vieții de înviere. Numai atunci când suntem legați cu El și ne-am făcut una cu El în moartea Lui, putem să fim siguri că vom fi una cu El printr-o înviere asemănătoare cu a Lui (Romani 6, 5).

De aceea miezul și inima mesajului Evangheliei este »Isus Hristos, și pe El răstignit«. Și dorința cea mai mare a fiecărui credincios să fie – ca să ne exprimăm împreună cu apostolul Pavel - »Să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui și părășia suferințelor Lui, și să mă fac asemenea cu moartea Lui; ca să ajung cu orice chip, dacă voi putea, la învierea din morți« (Filipeni 3, 10-11).